

Go Deuk-Seong & Jung Sung-Jin & Choi Byung-Hee

Thịnh vượng tài chính tuổi 30

Cuốn sách được in 122 lần,
hơn 800.000 bản đã phát hành trên toàn châu Á

THAIHABOOKS
Knowledge for the Future

NHÀ XUẤT BẢN
LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

Lời nói đầu

Cách đây chục năm tôi bắt đầu được mời giảng về Quản trị Kinh doanh. Tự nhiên từ một doanh nhân tôi đóng thêm một vai nữa - giảng viên. Để rồi có thêm hàng ngàn người gọi mình là Thầy. Một bước ngoặt trong cuộc đời tôi.

Chính vì đi giảng nên tôi mới phát hiện ra một điều kỳ lạ, tưởng chừng đến vô lý: kiến thức về quản lý tài chính của người Việt Nam rất kém. Nhiều khi nghĩ lại tôi dám cả gan gọi nhiều người là “mù chữ về quản lý tài chính”. Rất nhiều người không biết những khái niệm tưởng chừng rất đơn giản như: thu nhập thụ động, tài sản tiêu sản, tự do tài chính...

Những cuốn sách hay như *Think and Grow rich - 13 nguyên tắc* *nghĩ giàu làm giàu*, *Làm giàu*, *Kế hoạch làm giàu 365 ngày*, *Người nam châm*, *Những nguyên tắc thành công...* lần lượt ra đời đã đáp ứng được phần nào mong mỏi của các nhà lãnh đạo, quản lý và tất cả những người muốn làm giàu. Những khóa học về làm giàu, những chương trình hội thảo, tọa đàm về quản lý tài chính, tự do tài chính ngày càng thu hút nhiều người đến dự.

Và giờ đây bạn đang cầm trên tay một cuốn sách nữa thực sự có giá trị: *Thịnh vượng tài chính tuổi 30*. Cuốn sách cần cho bất kỳ ai, bởi ai cũng có tuổi già và cần chuẩn bị cho tuổi già của mình. Bạn hãy dành ít phút hình dung ra cuộc sống của mình khi bạn 60, 70 hay 80... tuổi. Bạn sẽ sống vui vẻ, sung túc hay bạn vẫn phải cật lực làm việc? Điều này phụ thuộc vào việc bạn chuẩn bị như thế nào cho tuổi già của mình khi bạn 20, 30, hay 40... tuổi.

Chuẩn bị cho một tương lai tốt đẹp là việc làm vô cùng cần thiết. Ngôi nhà của bạn có vững chắc hay không là do bạn xây móng có chắc hay không. Tương lai của bạn, tuổi già của bạn có hạnh phúc hay không là khi còn trẻ bạn có xây dựng được nền tảng tốt hay không. Bạn nhớ điều này để vun trồng tốt cho cây tài chính của mình trong tương lai.

Thịnh vượng tài chính tuổi 30 sẽ chỉ ra cho bạn đâu là phương

thức chuẩn bị tốt nhất cho tương lai. Bất kể ai cũng cần đến những phương thức này bởi - tôi xin nhắc lại lần nữa - ai cũng có tuổi già và cần chuẩn bị cho tuổi già của mình. Tất nhiên chuẩn bị cho tuổi già của mình càng sớm sẽ càng tốt. Và tất nhiên, càng trẻ tuổi bạn càng cần đọc cuốn sách này.

Khi cuốn sách được xuất bản, tôi mong muốn sẽ lập ra một câu lạc bộ hoặc diễn đàn cũng như các chương trình hội thảo, đào tạo về vấn đề “Thịnh vượng tài chính tuổi 30”. Đây thực sự là vấn đề cần quan tâm của tất cả mọi người. Tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp và sự tham gia tích cực từ đông đảo quý độc giả của Thái Hà Books, đặc biệt là những bạn trẻ sẽ đọc và áp dụng cuốn sách này vào cuộc sống của chính mình.

Nguyễn Mạnh Hùng

Chủ tịch Hội đồng Quản trị kiêm Giám đốc Thái Hà Books

Lời tựa

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

Tuổi già không còn xa nhưng cũng không quá ngắn ngủi như bạn nghĩ.

“Nếu bạn đang ở tuổi đôi mươi thì chúng tôi khuyên bạn nên đọc cuốn sách này. Nếu bạn ở độ tuổi 30 thì cũng chưa trễ lắm, bạn hãy đọc nó. Còn nếu bạn bước qua nửa đầu của tuổi 40 hay 50, thì dù đã hơi muộn nhưng chúng tôi hi vọng rằng bạn sẽ tìm ra con đường ngắn nhất để dẫn đến đích từ cuốn sách này. Còn nếu bạn đã trên 55 hoặc 60 tuổi, chúng tôi hi vọng bạn sẽ giới thiệu cuốn sách này cho con cháu của mình!”

Một trong những ước muốn chung của con người là sống mà không cần phải lo lắng về tài chính. Bạn sẽ thấy buồn lo vì mình thiếu hoặc không có tiền, đôi khi còn thấy cuộc sống thật thảm hại khi không có một xu dính túi. Tuy nhiên, nếu bạn bắt buộc phải chọn lựa thời điểm chuẩn bị cho tuổi già thì bạn chọn thời điểm nào? Rõ ràng càng trẻ sẽ càng tốt đúng không. Nếu còn trẻ bạn sống nghèo khó, thiếu thốn nhưng về già bạn có thể sống an nhàn, tự tại vẫn chẳng tốt hơn sao. Quá khứ vất vả nhưng hiện tại sống sung túc, hiện tại dù còn đôi chút khó khăn, nhưng an lạc trong tương lai chẳng phải thích hơn ư? “Tuổi già” đó cũng chính là tương lai của bạn. Tuổi già mà không có khả năng về kinh tế thì thật thảm hại đúng không? Vì vậy, bạn hãy nhanh chóng chuẩn bị cho tương lai của mình.

Nhưng theo bạn, tuổi già sẽ kéo dài bao lâu? Chắc chắn bạn sẽ cảm thấy con số 30 năm mà chúng tôi nêu trên là khá dài. Thực tế, nếu bạn hỏi những người xung quanh mình thử dự kiến tuổi già của họ (sau khi về hưu đến lúc từ giã cõi đời), thì đa phần họ sẽ nói là 15-20 năm. Ở Hàn Quốc, tuổi già trung bình của nhân viên nam giới kéo dài khoảng 17 năm. Do đó, nếu chỉ xét đến đối tượng là nam giới thì câu trả lời đó gần như chính xác. Tuy nhiên, nữ giới thường có tuổi thọ trung bình cao hơn nam giới ít nhất là từ ba đến bảy tuổi. Tuổi già trung bình của các cặp vợ chồng kéo dài khoảng 27 năm. Thời gian này chỉ là cách tính dựa trên tuổi thọ trung bình hiện tại. Nếu xét tới

yếu tố tuổi thọ trung bình của con người đang ngày một cao hơn, thì bạn sẽ cần phải cộng thêm từ ba đến 5 năm nữa.

Với cách tính đó, tuổi già của một người sẽ rơi vào khoảng trên dưới 30 năm. 30 năm làm việc và 30 năm tuổi già. Nghe điều này, chúng tôi dám chắc bạn sẽ cảm thấy lạnh sống lưng. Hay nghĩ một cách đơn giản, chỉ khi bạn tiết kiệm một nửa thu nhập thì bạn mới có thể lo được cho tuổi già của mình sau này với mức chi tiêu hợp lý như hiện tại. Dương nhiên, chi phí này không bao gồm các khoản như: tiền học cho con cái hay tiền mua nhà... Nói cách khác, đây là chi phí tính toán đơn thuần chỉ xét đến khả năng trù bị cho tuổi già của bạn mà thôi.

Sự thật vẫn mãi là sự thật. Ngày nay, phần lớn mọi người đều nghĩ rằng mình bắt đầu già đi từ độ tuổi 40. Phần lớn các bài báo hay các sách đều áp dụng công thức “tuổi già = độ tuổi 40”. Tại sao họ lại chọn như vậy? Chúng tôi không hiểu rõ nguyên nhân hoặc dụng ý của các tác giả đó. Nguyên tắc quan trọng nhất là “càng nhanh càng tốt”. Điều này, nếu phân tích ngược thì có nghĩa là “càng chậm càng xấu”. Công thức chỉ phù hợp với quan điểm cho rằng khi bước vào tuổi 40, lần đầu tiên người ta sẽ bắt đầu biết quan tâm đến hai từ “tuổi già”.

Những tác giả của cuốn sách này đã dũng cảm từ chối công thức trên. Nhân vật chính là anh Kim Min Seok, 35 tuổi, trưởng phòng một công ty có tầm cỡ. Nhưng đối tượng mà chúng tôi hướng tới là độc giả có độ tuổi từ 20 đến khoảng 50. Với các bạn độc giả ở tầm tuổi 20 và 30, tôi hi vọng các bạn sẽ đọc và tập trung vào câu hỏi: “Tại sao ngay bây giờ mình phải trù bị cho tuổi già?”. Còn đối với độc giả ở tuổi 40 hoặc 50 tuy có hơi muộn một chút, song chúng tôi vẫn mong rằng bạn hãy xoáy sâu vào việc tìm ra câu trả lời cho câu hỏi làm thế nào để lấy lại khoảng thời gian đã mất.

Có một điều bạn cần lưu ý, cuốn sách này không phải là bộ bách thư trả lời cho mọi câu hỏi của bạn. Tâm niệm của các tác giả cuốn sách này là đánh thức những ai còn đang cuộn tròn trong tư tưởng tuổi già vẫn còn quá xa vời, qua đó nâng cao ý thức trù bị cho tuổi già của mỗi người. Bên cạnh đó, cuốn sách còn đưa ra định hướng cho bạn trong quá trình chuẩn bị này. Chúng tôi kỳ vọng rằng, cuốn sách sẽ trở thành ngọn hải đăng tỏa sáng, dẫn đường cho bạn khi bạn giương cánh buồm ra biển lớn mênh mông.

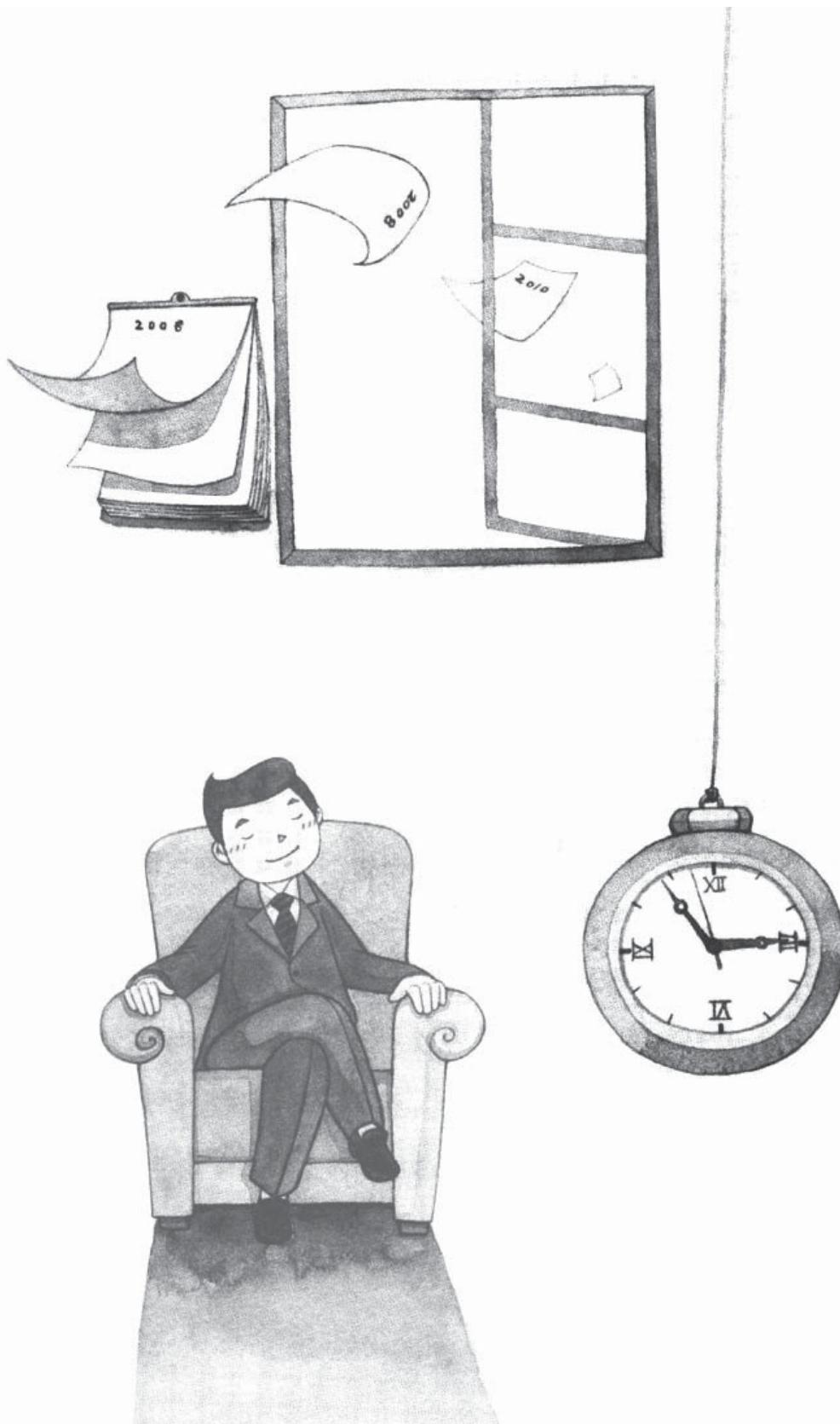
Điều cuối cùng mà chúng tôi muốn các bạn đọc giả thực hiện là: “Hãy hành động ngay từ bây giờ!”. Các bạn hãy hành động ngay sau khi gập cuốn sách này lại. Nội dung mà chúng tôi đề cập không nhằm mục đích tạo ra những khuôn mẫu mang tính tâm lý hoặc triết lý quá cao siêu. Nó thực sự mang tính gợi mở những định hướng cho bạn.

Cuối cùng, chúng tôi xin được cảm ơn những người giúp đỡ và động viên chúng tôi cho đến khi cuốn sách được xuất bản. Trước hết, chúng tôi xin gửi lời cảm ơn tới những khách hàng của ngân hàng Jeil SC mà một trong ba tác giả đã từng làm việc. Giám đốc Park Jong Bok người mở đường cho dự án PB của ngân hàng Jeil SC và giám đốc Mathew Jang, cùng toàn thể các bạn đồng nghiệp của trung tâm PB. Chúng tôi cũng xin chân thành cảm ơn giám đốc Kim Seok Seon và toàn thể nhân viên của nhà sách Daesan đã miệt mài làm việc vì sự ra đời của cuốn sách.

Go Deuk Seong, Jeong Seong Jin, Choi Pyong Hee

Chương I

Cuộc du hành 30 năm sau

30 năm sau, chuyện gì sẽ xảy ra?

Trên đây, anh Kim Min Seok (35 tuổi) khá lo lắng khi vợ anh sắp sinh đứa con thứ hai. So với các bạn cùng trang lứa, với

Gchức vụ trưởng phòng của một công ty tầm cỡ như anh thì cuộc sống của anh có vẻ rất ổn. Tuy nhiên, môi trường công ty anh cực kỳ khắc nghiệt, nên chuyện về hưu non của một hay hai ông giám đốc bộ phận không còn xa lạ. Tuy hai vợ chồng đều đi làm kiếm tiền nhưng sau khi sinh đứa con đầu tiên, cuộc sống đổi với vợ chồng anh đã khá chật vật. Giờ đây, khi sắp có đứa con thứ hai thì nỗi lo lắng đó càng đè nặng hơn. Anh là đối tượng ghen tị của những người xung quanh vì chức danh trưởng phòng. Thu nhập một năm của anh và vợ khoảng 80 triệu won⁽¹⁾.

Nếu nhìn bề ngoài, trưởng phòng Kim dường như sống mà không cần phải lo lắng gì nhiều về tiền bạc. Nhưng thực tế không phải như vậy. Vào ngày lĩnh lương hàng tháng, sau khi nộp tiền thuế, tiền trách nhiệm công dân... thì số tiền thực lĩnh của anh sẽ được chuyển vào sổ tiết kiệm. Tiếp đến, anh sẽ phải đóng tiền thẻ, tiền trả lãi khoản vay ngân hàng... Như thế, tiền lương của anh cứ bị chia năm sẻ bảy với đủ các khoản chi tiêu. Anh thường xuyên nghi ngờ tự hỏi: “Không hiểu khoản tiền lớn biến đi đâu mất rồi?”. Nhưng rồi suy nghĩ: “Biết làm thế nào đây!” cứ cuốn anh đi từng ngày từng ngày. Cuộc sống tất bật với số lượng công Won: là đơn vị tiền tệ của Hàn Quốc. Theo tỉ giá ngày 17/2/2012, việc cao như núi khiến anh không còn chút thời gian để tĩnh tâm suy nghĩ về tương lai. Chỉ cần nghĩ đến đứa con sắp ra đời, các vấn đề từ quan hệ xã hội, rồi việc hoàn trả khoản vay mua nhà... đã làm anh bù đầu. Do đó, việc anh không chú tâm nhìn lại hiện trạng của mình cũng là điều dễ hiểu.

Gần đây, anh được một người em họ gợi ý tham gia bảo hiểm niên kim. Cậu em đó từng làm việc tại công ty bảo hiểm có vốn đầu tư nước ngoài. Trong một dịp vô tình cậu em đó đã hỏi anh: “Anh đã chuẩn bị cho tuổi già và lập kế hoạch sau khi về hưu chưa?”. Rồi cậu ấy chân thành khuyên anh nên chuẩn bị cho tuổi già ngay từ bây giờ bằng bảo hiểm niên kim.

“Chuẩn bị tuổi già? Chuẩn bị về hưu? Dù không có những thứ đó thì thế hệ bố mẹ của chúng ta vẫn sống tốt đấy thôi!”

Khi đó, trong bụng anh nghĩ vậy, nên sau khi chia tay với cậu em, anh liền đi thẳng về nhà. Nhưng thật kỳ lạ, trên đường về nhà thì lời nói cậu em đó lại hiện lên trong đầu anh.

“Thời của bố mẹ chúng ta trong quá khứ khác xa với hiện tại anh

ạ. Vì đó là thời kinh tế đang tăng trưởng cao nên mọi người không cần phải lo lắng về tuổi già. Hơn nữa, hiện nay việc con cái phụng dưỡng bố mẹ vẫn là việc hiển nhiên. Nhưng đối với thế hệ sau này thì sao? Liệu chúng còn giữ được điều đó?”

Hiện nay nền kinh tế tuy vẫn tăng trưởng nhưng không thể tránh khỏi khùng hoảng, suy thoái. Còn tuổi thọ trung bình? Số người sống thọ đến cả 100 tuổi không còn là điều hiếm hoi. Hơn nữa, anh có biết một trong những vấn đề mà anh sẽ gặp phải khi có tuổi là gì không? Đó chính là chi phí y tế. Sau 70 tuổi, chi phí y tế sẽ tương đối lớn. Hiện tại, anh đang còn trẻ nên anh chưa nhận thấy, nhưng khi anh có tuổi rồi thì vấn đề khiến anh lo lắng nhất chính là sức khỏe. Tuổi già ốm đau bệnh tật đã khổ, lại không có tiền nữa thì anh sẽ sống thế nào?”

Kim Min Seok lại tiếp tục nhớ đến cuộc nói chuyện với cậu em: “Số tiền anh kiếm được hàng tháng liệu có đảm bảo cuộc sống? Liệu anh có thể an hưởng tuổi già của mình bằng số tiền đó?”. Suy nghĩ của anh cứ bị ám ảnh bởi câu nói đó. Trở về nhà, khác với thường ngày, sau khi nhìn vợ với cái bụng vượt mặt sắp sinh và đứa con gái năm tuổi đang xem tivi, anh mệt mỏi đi vào phòng tắm. Anh cứ để nước ấm chảy lên khắp người. Mệt mỏi trên người dường như đã biến mất. Tự nhiên, anh nhắm mắt lại.

Anh lại nghe văng vẳng đâu đó giọng nói mạnh mẽ của cậu em.

“Anh à, anh hãy thử nghĩ đến bộ dạng của mình sau 35 năm nữa, khi anh 70 tuổi mà xem. Anh có đủ tự tin mình sẽ sống hạnh phúc mà không thiếu thốn gì không? Anh có đang chuẩn bị cho tương lai đó không?”

Hình ảnh của tôi sau 35 năm nữa

Anh tỉnh giấc vì tiếng gõ cửa. Anh thấy đầu óc sảng khoái và nhẹ nhõm. Anh đứng dậy vươn vai và đi ra bồn rửa mặt để đánh răng, nhưng chuyện gì xảy ra thế này? Ngay trước mắt anh, hình ảnh trong gương phản chiếu không phải là anh mà là một ông lão với mái đầu đã điểm bạc. Anh quá đỗi ngạc nhiên đưa tay sờ vào gương. Nhưng kỳ lạ thay, không phải ông lão trong gương

cũng đang làm hành động tương tự như anh sao? Mắt anh mở to đầy ngạc nhiên, anh đang đối diện với hình ảnh ông lão cũng đang nhìn chằm chằm vào mình.

Cùng với tiếng gõ cửa, anh nghe thấy tiếng gọi của vợ mình: “Ông ơi, ông ra ăn cơm”. Anh nhanh chóng mặc quần áo rồi đi ra khỏi phòng tắm. Nhưng liệu vợ anh có biến thành một bà lão với mái tóc bạc phơ hay không? Dường như vẫn chưa thể tin vào những điều đang xảy ra, anh hỏi vợ:

“Em à, chuyện này là thế nào? Tại sao chúng ta lại già đi chứ? Mà giờ là năm nào? Anh bao nhiêu tuổi?”

Sau khi liên tiếp đặt ra những câu hỏi cho vợ, anh bắt đầu nhìn ngó xung quanh. Anh cũng nhận ra nơi mình đang đứng không phải là ngôi nhà trước kia anh đã từng ở.

“Mà đây là đâu?”

Vợ anh đáp lại lạnh lùng như thể chị thấy anh có gì đó không bình thường:

“Ông này, sao lại ăn nói lung tung thế. Hôm nay là Chủ nhật ngày 25/03/2041. Ông giờ đã 70 tuổi rồi. Ăn nhanh đi rồi còn đi làm. Chúng ta muộn mất. Bắt đầu từ giờ, chúng ta sẽ sống ở đây nên ông phải giữ đúng giờ đấy”.

Bị vợ giục, anh đi về phía nhà ăn. Trong nhà ăn, có nhiều người già đầu tóc đã bạc cũng đang đứng đợi bữa ăn sáng. Chỉ nhẩm tính cũng có khoảng đến gần 100 người.

“Bà nói đây là đâu?”

Người vợ chỉ nhìn vào khay ăn mà không nói lời nào. Chị dường như đang bức mình. Anh bắt đầu ngó xung quanh vì anh nghĩ sẽ khó để nghe câu trả lời mà anh muốn từ vợ mình. Anh tập trung nhìn thực đơn treo trên tường. Phía trên của thực đơn có ghi dòng chữ “Trung tâm dưỡng lão quận Guro”. Đến lúc này, anh mới nhận ra nơi mình đang đứng là viện dưỡng lão. Anh nhìn tờ lịch treo trên tường và anh cũng lờ mờ nhận ra mình đã 70 tuổi, còn vợ anh đã 65 tuổi.

Hơn một nửa nam giới trên 65 tuổi vẫn làm việc

Sau khi lấy đồ ăn và kết thúc bữa sáng, mọi người lần lượt trở về phòng mình thay quần áo. Từng người từng người một lần lượt lên xe buýt đứng đợi ngay trước cửa viện dưỡng lão. Kim Min Seok và vợ anh cũng lên chiếc xe buýt đó. Chiếc xe đi vào trung tâm thành phố, thả vợ chồng anh và một số người khác xuống. Đây là nơi làm việc của họ. Việc quản lý điện tử các hồ sơ khiến nại các loại tại thị chính là việc mà Kim Min Seok đã từng làm. Trong số những người bạn già đồng hành, anh chú ý đến một gương mặt mà anh thấy khá quen. “À, đúng rồi! Đó chẳng phải là giám đốc Lee Jun sao! Nhưng mà sao ông ấy lại ở đây? Nếu mình tính nhầm thì ông ấy hơn mình 10 tuổi, tức là năm nay đã 80 rồi.”

“Giám đốc Lee! Sao ông lại đến đây? Trông ông già đi nhiều quá!”

“Ông nhìn lại xem, ông cũng ở đây mà! Vào được đây chắc khó lắm? Ý tôi là cạnh tranh cao... Tôi cũng đã phải đợi nửa năm mới vào được đây đấy. Ở đây rất tốt. Họ còn tạo việc làm cho chúng ta...”

“Hình như đây là lần đầu tiên tôi gặp lại giám đốc kể từ khi ông về hưu. Thời gian qua, ông sống thế nào?”

Giám đốc Lee Jun cười nhạt rồi nói tiếp:

“Chuyện đó từ bao giờ nhỉ? Đã hơn 30 năm rồi còn gì! Nói gì thì nói, lúc đó tôi mới có 45 tuổi. Đó là thời kỳ tuyệt vời phải không. Hàng tháng được lĩnh lương, môi trường công ty cũng tốt...”

Giám đốc Lee Jun lấy một điếu thuốc ra rồi bắt đầu hút, hình như ông đang suy tưởng về ngày xưa nên chăm chú nhìn lên bầu trời, đôi mắt đỏ hoe.

“45 tuổi về hưu non xong, có quá nhiều biến cố xảy ra với tôi. Tôi đã từng là người chẳng biết gì ngoài công ty và gia đình. Thời đó, con cái vẫn còn phải học hành nên tôi không thể yên lòng được... Vậy là tôi cũng đã bắt đầu mở một cửa hàng bán bánh nhỏ. Khởi đầu cũng chẳng dễ dàng. Với số tiền hưu và số vốn vay ngân hàng, tôi cứ nghĩ

rằng công việc kinh doanh ở quán bánh sê ổn. Nhưng do suy thoái kinh tế, rồi người làm cũng không được việc nên cuối cùng tôi rơi vào nợ nần. Trả nợ xong, tôi cũng mất luôn cả tiền vốn. Vậy là việc kinh doanh đầu tiên tan thành mây khói”.

“Thì ra là thế. Vậy sau khi không kinh doanh nữa, giám đốc làm gì?”

“Nói đi nói lại, thì cũng chỉ là làm việc cần làm thôi. Vì phải lo cho con cái ăn học nên tôi chẳng nề hà việc gì, giống như ngọn đèn sắp hết dầu ấy. Biết thế cứ lì ra ở công ty. Cậu không biết tôi đã hối hận như thế nào đâu. Sau tuổi 45, mọi việc cứ rối hết cả lên. Chắc thế bây giờ tôi mới ở đây? Thôi, ông kể chuyện của ông đi. Không phải là sau 35 tuổi, nhà ông phất lên và công việc cũng suôn sẻ à?”

Trong khi anh vẫn chưa thể chấp nhận sự thật mình đã 70 tuổi, vợ của anh nói chen vào:

“Lúc đó thôi, chứ chúng tôi cũng đâu tưởng tượng được rằng mình sẽ ra nông nỗi này. Có nhà cửa, lại còn nuôi dạy con cái chẳng kém ai, đến sau 40 tuổi, chúng tôi hạnh phúc lắm. Cả hai vợ chồng đều kiếm được tiền nên cuộc sống cũng dư dả. Nhưng 45 tuổi, tôi nghỉ việc, chỉ còn mình bố bọn trẻ kiếm tiền nên chỉ mỗi việc lo tiền học cho bọn trẻ đã khó khăn. Giá nhà cứ tưởng chỉ tăng lên, ai ngờ lại đột ngột giảm mạnh, rồi lãi suất cho vay tăng... Đối với chúng tôi thì chính suy thoái kinh tế là kẻ thù lớn nhất. Do cứ lấn việc nhà với việc công, mà đến đầu 50 thì ông nhà tôi cũng bị cho về hưu non như giám đốc. Ông ấy không chịu được cảnh ăn lương hưu non nên vẫn đến công ty. Nhưng môi trường ở đó càng ngày càng vô tình ông ạ!”

Đang nói liên hồi, bỗng nhiên có giọt nước mắt rơi ra từ khói mắt của chị. Kim Min Seok không rời mắt khỏi vợ, anh dường như cảm nhận rằng: “Thời gian đã biến đổi mọi thứ như thế này cơ đấy, cuối cùng thì khoảnh khắc mà mình từng lo lắng cũng đã tới”.

Đúng là tương lai không được chuẩn bị trước. Cuộc sống vốn lẽ là vậy!

“Ông ơi, nhanh lên. Chúng ta muộn mất. Hôm kia họ nói nếu muộn 10 phút sẽ bị trừ một tiếng tiền lương đấy.”

Anh đang chìm trong suy nghĩ thì bị vợ giục. Anh chào giám đốc Lee Jun, cầm tay vợ rồi hướng về phía phòng quản lý hồ sơ điện tử - một phòng riêng bên trong tòa thị chính Seoul. Ở phía trước thiết bị đầu cuối chỉnh lý hồ sơ điện tử, có nhiều người trạc tuổi anh đang ngồi. Tính nhẩm, anh thấy có khoảng 100 người, đang ngồi gõ chấm chú vào bàn phím máy tính phía trước thiết bị đầu cuối.

Đến lúc này, Kim Min Seok mới lờ mờ nhận thấy mình đang ở đâu, tại sao mình lại đến đây. Nhưng trong lòng anh đang rối như tờ vò, với hàng loạt câu hỏi vẫn chưa có lời giải đáp.

“Những đứa con mà mình cất công nuôi dạy, bây giờ chúng đang làm gì và ở đâu?”

“Sao không thấy tiền trợ cấp hưu trí quốc gia mà mình đã đóng khi còn đi làm?”

“Dù vậy, không phải mình vẫn còn lại căn nhà sao?”

Về già, tiền là đạo hiếu

Ngay khi tiếng chuông báo giờ ăn trưa vang lên, những người già đang ở trong khu vực làm lần lượt mang cơm hộp ra và bắt đầu tập trung tại nhà ăn bên trong của tòa thị chính Seoul. Kim Min Seok và vợ cũng ra một góc ăn cơm. Dường như không thể kiềm chế được lòng hiếu kỳ của mình, anh lại bắt đầu hỏi vợ:

“Mình à, mà bọn trẻ không có nhà sao? Rốt cuộc thì tại sao vợ chồng mình lại phải đến viện dưỡng lão?”

“Trời đất, bây giờ là thời đại nào rồi mà ông còn nói thế? Dù thế nào thì hôm nay ông có vẻ hơi lạ đấy. Ông nghĩ là bọn trẻ sẽ sống cùng với mình à? Ông không biết là bọn trẻ bây giờ chỉ cần lo ăn, lo mặc đã khó khăn lắm rồi? Bọn trẻ, chỉ cần lo cuộc sống trước mắt của chúng đã đủ chóng mặt.”

“Bọn nó khi còn nhỏ đã từng bảo sẽ mua xe riêng và mua cả nhà cho tôi...”

“Lẽ ra mình cũng nên chuẩn bị trước ông ạ. Cứ đầu tư cho con cái học hành cho bằng bè bằng bạn nên mới không thể lo trước cho tuổi già của mình. Dù sao, bọn nó còn hàng tháng gửi tiền vào viện dưỡng lão rồi, ông hãy biết ơn đi.”

Đột nhiên, họ nghe thấy tiếng nói to ở xung quanh. Họ lắng nghe xem đang có chuyện gì. Nhiều người đang quát ầm lên khi xem tivi treo tường tại một góc của nhà ăn. Bản tin vang lên từ góc phòng kể về sự việc người con bỏ mặc mẹ già ở trên đảo cho đến chết. Họ nhìn hình ảnh người con trai đã bỏ mẹ chết trên đảo (giống như một tục trong tang lễ xưa kia: thường bỏ bố mẹ già yếu trong núi để thể hiện đạo hiếu) đang giàn giụa nước mắt, bị cảnh sát còng tay, vừa than thở về tình hình xã hội. Quay đầu lại và tiếp tục ăn, vợ anh ôn tồn nói chuyện với chồng:

“Ông cũng biết đạo này có nhiều sự việc tương tự đúng không? Thế nào thì chúng ta vẫn phải cảm ơn trời Phật. Vì bọn trẻ hàng tháng vẫn gửi tiền vào viện dưỡng lão cho mình. Chúng ta hãy cùng nhau sống với lòng biết ơn đó.”

Nhưng Kim Min Seok không tài nào hiểu được. Anh từng thấy rằng 30 năm trước đã có sự việc như thế xảy ra, nhưng anh nghĩ nó không liên quan gì đến mình. Giờ đây nó không còn là việc của người khác nữa. Anh cảm thấy trong lòng khó chịu. Sống mũi anh cay cay. 30 năm về trước, anh cũng có nhiều điều lo lắng, nhưng lúc đó, anh chỉ biết làm việc chăm chỉ và trông đợi vào con cái, nhưng anh đang thấy hối tiếc vì sự bất lực của chính bản thân mình lúc về già. Đột nhiên, câu nói “người chiến thắng cuối cùng mới là người chiến thắng thực sự” lại vang lên trong đầu anh và trí óc anh bất ngờ bị bao trùm bởi suy nghĩ rằng mình đã bước vào vị trí của kẻ thua cuộc.

Ăn xong, hai vợ chồng anh đi dạo trước thảm cỏ tại cổng chính của tòa thị chính Seoul. Lúc đó, một ông lão đang chụp ảnh với bọn trẻ trông như là cháu ruột bước đến, thận trọng hỏi anh:

“Có phải ông là Kim Min Seok...?”

Ngay sau khi anh nhìn vào người đàn ông lớn tuổi đó, ông lão liền đưa tay ra bắt với khuôn mặt phấn khởi.

“Đúng là Min Seok phải không? Trời đất, không biết bao lâu rồi?

Tôi đây, Un Woo đây. Ông không nhận ra à?”

“Trời... ông là Jang Un Woo? Sao lại có chuyện này?”

Jang Un Woo vốn là bạn thân hồi cấp ba của anh, nhưng sau khi tốt nghiệp thì mỗi người lại đi con đường của riêng mình. Nhà của Jang Un Woo không được khá giả nên anh quyết tâm vào làm ở ngân hàng, còn Kim Min Seok đã vào một trường tư danh tiếng, sau đó làm việc ở một công ty lớn. Năng lực có đôi chút khác nhau, nhưng so với việc vào ngân hàng ở độ tuổi 30 và việc có vị trí trong một công ty lớn, thì cả hai, mỗi người đều tự bằng lòng về sự nghiệp của mình.

Nếu Kim Min Seok gặp Jang Un Woo ở thời điểm mới hơn 30 tuổi, anh sẽ luôn nói Un Woo là công dân gương mẫu. Jang Un Woo luôn coi triết học là đạo đức, anh có thói quen tiết kiệm và đầu tư phần lớn số tiền kiếm được. Ở các buổi họp lớp có tăng ca hai, ca ba thì bao giờ khi hết ca một anh cũng đi về nhà.

Vì Jang Un Woo là người thực tế, tiết kiệm luôn lo đầu tư nên đối với những người bạn thích uống rượu, anh bị coi là một người khá buồn tẻ.

“Con dâu và các cháu của tôi rủ tôi cùng đi chụp ảnh ở chùa Cheong Kye, lâu rồi tôi mới đến đây. Nhưng ông làm gì ở đây? Mà nhìn trang phục ông đang mặc, chắc là ông đang làm việc ở tòa thị chính...”

Ngay sau khi Jang Un Woo nói về bộ quần áo của anh, anh bắt đầu rụt rè nhìn bộ trang phục của mình. Lúc đó, chiếc áo của Jang Un Woo cũng được phản chiếu qua mắt kính. Jang Un Woo trông thật lịch lãm trong chiếc áo khoác ngoài gọn gàng và cặp kính mạ vàng đẹp tuyệt. Anh bị bất ngờ vì câu nói của Jang Un Woo, giọng anh bắt đầu trùng xuống.

“Tôi ra đây đi dạo với bà nhà tôi sau khi ăn xong...”

Không phải có ai nói gì, nhưng đột nhiên, anh cảm thấy mình bị suy sụp nên anh gói gọn câu chuyện:

“Ngày xưa nhà tôi cũng khá lắm. Còn bây giờ thì đúng là khác xa với ông. Đúng là khác nhau một trời một vực”.

“Tôi cũng có nghe một chút về ông từ hội đồng môn. Ông đừng làm khổ mình quá, hãy cố gắng lên. Hẹn gặp ông vào dịp họp lớp năm tới. Con dâu tôi đang đợi ngoài xe, tôi xin phép. Gặp ông sau!”

Jang Un Woo đưa tay vẫy chào Kim Min Seok, rồi dắt tay dẫn đón cháu trai đi, hướng về phía chiếc xe sang trọng đang đỗ ở lề đường. Một người phụ trẻ, có lẽ là cô con dâu, bước từ trong xe ra, cẩn thận dùi Jang Un Woo vào xe rồi lái đi.

Kim Min Seok nhìn hình ảnh đầm ấm và vui vẻ của gia đình, con cái của Jang Un Woo đang hướng về ngôi nhà của họ, anh cảm thấy cay đắng khi nghĩ lại về sức mạnh của thời gian và sức mạnh của đồng tiền.

“Đúng là về già, có tiền thì con cái sẽ hiểu đạo thế đấy.”

Những thứ cần nhất khi về già

Kim Min Seok ngồi trước máy vi tính và làm công việc chỉnh lý hồ sơ điện tử. Gần tối bỗng anh lại trở về viện dưỡng lão. Vai và đầu ngón tay của anh mỏi rã rời, anh cảm thấy chân mình không còn chút sức lực. Tự nhiên, có một suy nghĩ len lỏi vào trong đầu anh: “Hóa ra mình cũng đã già mất rồi”. Sau khi ăn tối ở viện dưỡng lão xong, nhìn những ông bà già tụ tập xem tivi trong phòng nghỉ, anh lảng lặng quay về phòng. Những sự việc xảy ra hồi sáng lại hiện về trong tâm trí anh.

Khi mới hơn 30 tuổi, anh đã là người thành công nhất trong đám bạn với vị trí trưởng phòng của một công ty tầm cỡ. Kể cả mua xe anh cũng phải chơi loại xe lớn hơn, xịn hơn. Anh còn có sở thích thường thức các loại rượu cao cấp. So với thời đó, trông Jang Un Woo mà anh đã gặp hôm nay chắc hẳn đã có sự trù bị trước cho tuổi già.

“Hay cuộc đời mình vẫn chưa làm được gì?”

“Không hiểu sau 40 tuổi mình đã làm gì mà đến bây giờ lại ở nơi này?”

Anh suy nghĩ, nhưng càng nghĩ càng thấy câu trả lời ngày một mù

mịt. Lúc đó, tiếng tivi từ bên ngoài vọng vào. Một, hai người già đã ngồi trước tivi, tự nhiên nhìn qua nhìn lại như có chuyện gì đó, còn phía hành lang đối diện phòng nghỉ có rất nhiều người tụ tập và đang nói chuyện ầm ĩ. Kim Min Seok tò mò ra ngoài xem có chuyện gì xảy ra.

“Thì ra ông Lee Jin Jeong ở phòng 104 bị đột quỵ... ông ấy cần mau chóng được chữa trị, nếu không thì nguy mất... Giờ có đến bệnh viện thì cũng không còn hi vọng...”

“Huyết áp ông ấy không bình thường nhưng ông ấy bảo không có tiền mua thuốc. Già cả, đau ốm, tiền lại không có đồng nào... Những người như chúng ta đừng có ai bị ốm đấy. Nếu không chúng ta sẽ chết sớm.”

“Già rồi không có tiền tiêu, rồi lại phải làm việc không nghỉ. Cứ như thế này thì thà chết đi còn sướng hơn trăm lần. Cuộc sống sao mà khó khăn thế...”

Mọi người thở dài nhìn theo chiếc xe cứu thương đang chở ông Lee Jin Jeong. Rồi mỗi người lại đưa ra một câu phù hợp với phân tích của cá nhân mình. Nhưng hình như việc này đã không còn là việc mới xảy ra lần đầu nên chẳng bao lâu sau, mọi người lại trở về vị trí cũ cứ như chưa hề có gì xảy ra. Không hiểu sao Kim Min Seok - có cảm giác chân mình không còn chút sức lực. Anh lưỡng lự rồi ngồi rũ xuống.

“Chỉ mới ngày hôm qua thôi mình còn trẻ trung phơi phới...”

Những việc anh trải qua hôm nay thật khó có thể chấp nhận được. Không chỉ vì việc ông Lee Jin Jeong - người hơn anh năm tuổi bị chở đi bằng chiếc xe cứu thương của bệnh viện, hay vì ánh mắt bi quan của mọi người xung quanh khi nhìn thấy cảnh tượng đó, mà tệ hơn, đó là cảm giác lạnh sống lưng như đang ở dưới địa ngục. Ngày hôm nay với anh quá bi thương, anh có cảm giác dài như thế chục năm.

Anh chợt nhớ lại y nguyên lời của cậu em họ làm việc ở công ty bảo hiểm đã từng nói với anh: “Khi về già, một trong những vấn đề lớn nhất là sức khỏe và chi phí y tế”. Và anh cũng chợt nhớ đến câu chuyện cổ tích “con kiến và con ve sầu”. “Liệu mình bây giờ có phải là

con ve sầu vừa cười đều con kiến chăm chỉ kiếm ăn cho mùa thu trong ngày hè nóng nực, vừa ngồi gảy đàn trên cành cây không?". Cảm giác bức bối và tự trách mình như những mũi kim đâm vào tim anh.

"Giả sử giờ mình bị ốm thì sao? Vợ mình ốm thì làm sao? Mình có khả năng đối phó không? Liệu mình có giống như ông Lee Jin Jeong không? Nay giờ mới bắt đầu chuẩn bị, chắc không muộn quá chứ? Hay mình sẽ trở thành thân tàn ma dại giống như con ve sầu khi mùa đông sang không?"

Anh bắt đầu nghĩ rằng không biết ngày mai mình có bị đau bụng, có bị ốm hay không, anh cảm thấy cơ thể mình quá yếu ớt và cũng cảm thấy rằng hiện thực quá đáng sợ. Đúng lúc đó, anh bị kéo cho một cái.

"Ông à, ông có biết hôm nay là ngày gì không?"

Anh nhìn vợ với khuôn mặt ngắn ra.

"Để tôi xem. Chắc là tôi không nhớ rồi."

"Ông à, hôm nay là kỉ niệm 42 năm ngày cưới của tôi và ông. 25 tháng Ba chính là ngày hôm nay đấy".

"Ha ha, nhanh thế cơ à?"

"Thời gian trôi đi nhanh thật. Chắc tại hôm nay ông gặp lại bạn cũ nên mới thế. Ông suy sụp lắm hả. Dù sao, ông cũng đừng lo nghĩ nhiều. Ít nhất, chúng ta vẫn còn dựa vào nhau mà sống. Tuy mình chẳng có gì để dành, chỉ hơi vất vả thôi."

Anh rơi nước mắt trước câu nói của vợ. Hình như càng già thì nước mắt càng nhiều. Nhưng giọt nước mắt ấy cũng an ủi được vợ anh phần nào, anh cũng thấy biết ơn vợ nhiều hơn.

"Đúng rồi. Chỉ cần có mình là tôi sẽ có sức. Tôi cảm ơn mình quá. Nếu đến cả mình cũng rời bỏ tôi, thì tôi chắc còn khó khăn hơn. Tôi nhớ ngày trẻ, đã có ai đó nói với tôi câu này. Khi về già, có mấy thứ mà chúng ta cần, trong đó, thứ quan trọng nhất là người bạn đời... Trước khi có tuổi, còn đi làm việc thì còn có bạn bè đồng nghiệp,

nhưng khi về già thì vợ là nhất, bây giờ tôi mới thấy điều ấy thật đúng.”

Lâu lăm rồi trên mặt anh mới nở nụ cười.

“Đương nhiên rồi. Đây là ngày kỉ niệm đám cưới đầu tiên kể từ khi tôi và ông vào đây mà. Sau này, tôi và ông hãy cùng dựa vào nhau mà sống cho tốt, ông nhé!”

Kim Min Seok và vợ anh tự chúc mừng ngày cưới bằng bánh kẹo còn lại trong bữa tráng miệng, hai người nói cười rôm rả. Đêm đã về khuya, Kim Min Seok nắm tay vợ mình và bảo vợ đi ngủ.

Tòa tháp bạc lắp lánh

Khoảng 4 giờ 30 phút sáng, Kim Min Seok bất ngờ tỉnh giấc.

Việc đầu tiên anh làm là đi vào nhà vệ sinh và nhìn lại lần nữa hình ảnh của mình trong gương. Nhưng trước gương vẫn là một ông lão 70 tuổi với mái tóc bạc và những nếp nhăn không thể xóa đi được.

“Đúng là mình đã già thật rồi!”

Anh vừa lẩm bẩm, vừa thay quần áo rồi ra ngoài đi dạo. Mặc dù mới 5 giờ sáng nhưng phía sau khu nhà dưỡng lão có rất nhiều người già đang đi tản bộ. Có người đi dạo một mình, có người lại dựa lưng vào gốc cây tập thể dục, mỗi người mỗi vẻ. Ngay cạnh đường tản bộ có một biển báo chỉ đến một nhà dưỡng lão khác ở bên kia dãy núi. Tên của nhà dưỡng lão đó là “Tòa tháp bạc lắp lánh”.

“Tòa tháp bạc lắp lánh ư? Ở đó thì có gì khác so với ở đây?”

Anh đi đến gần ông lão đang dựa lưng vào gốc cây với vẻ mặt đầy suy ngẫm và hỏi nhiều điều về tòa tháp bạc lắp lánh.

“Đó là khu nghỉ dưỡng lão tư nhân cao cấp. Cơ sở ở đây cũng khác so với ở đây. Ở đây do nhà nước tài trợ, chỉ thu phí một chút tiền ăn, nên cơ sở vật chất rất sơ sài. Nếu so với ở đây thì khu tòa

tháp bạc kia, ngay từ thời điểm đầu vào đã phải nộp một khoản tiền đảm bảo (tiền đặt cọc) khá lớn và hàng tháng cũng phải chi trả một khoản tiền không nhỏ khi sử dụng cơ sở hạ tầng. Rồi chi phí khi sử dụng các dịch vụ tiện ích sẽ tính riêng..."

Ông lão nhìn chằm chằm vào Kim Min Seok vẻ khó chịu rồi lại nói tiếp:

"Trung tâm có phòng khám chữa bệnh, bao gồm cả phòng vật lý trị liệu, rồi thiết bị thể dục các loại, phòng tập thể hình, bể bơi, sân gôn, phòng chiếu phim, phòng hát karaoke... Nếu người nào vào đó rồi sẽ chẳng mấy khi có việc phải ra ngoài. Vì trong đó đã đáp ứng hầu hết nhu cầu cần thiết. Tiền đảm bảo cũng không dễ dàng gì nên những ai đã chuẩn bị tốt cho tuổi già thường đến 60 tuổi sẽ bán nhà đang ở đi và nộp một phần làm tiền đặt cọc tại trung tâm, phần còn lại họ thường gửi vào quỹ tín dụng nào đó. Bạn bè tôi cũng có nhiều người đang sống ở đấy."

"Vậy chắc là bác thường xuyên gặp họ chứ?"

"Lúc đầu thì do gần nêc cũng thường xuyên qua lại... Nhưng mà... đạo gần đây thì không mấy khi."

"Tại sao ạ? Hay là có khúc mắc gì?"

"Gặp gỡ bạn bè, nhiều khi chỉ là đi dạo cùng nhau, nhưng cũng nhiều khi rủ nhau đi ăn trưa, cùng chúc nhau chén rượu. Nhưng những người sống ở đó đều có kinh tế khá giả nên việc họ đai bữa trưa thịnh soạn cũng chẳng phải một hay hai lần. Mà họ mòi mình mấy lần thì ít ra mình cũng phải mòi lại một lần mới phải... Nhưng tiền ăn trưa như thế bằng số tiền tiêu cả tháng của tôi. 15 năm trời tiêu tiền mà cứ phải để ý đến ánh mắt của con cái, thì làm sao dám mở miệng bảo con cho mình tiền để đai bạn được nữa chứ".

Ông lão nghẹn lại. Thì ra cũng chỉ vì sự chênh lệch về kinh tế nên mấy ông bạn già mới không thể thường xuyên hàn huyên. Kim Min Seok gật đầu đồng tình với ông lão. Anh trở lại câu chuyện.

"Bác làm gì trước khi nghỉ hưu?"

"Tôi già rồi thì trông thế này thôi chứ lúc trẻ tôi đã từng là nhân

viên của một công ty lớn đấy. Năm nay tôi 73 tuổi, việc đó cũng đã trôi qua 20 năm rồi... Tôi làm việc ở công ty đó đến năm 53 tuổi rồi được cho về hưu non. Giá mà khi đó tôi chuẩn bị cho tuổi già thì chắc giờ đã không phải thế này. Vốn đang làm ở công ty lớn nên khi ra ngoài xã hội tôi nghĩ mình phải làm ngay cái gì đó. Nếu tôi chuẩn bị kĩ lưỡng trước khi làm thì... Khi đó, tôi nghĩ rằng chỉ cần bắt đầu chắc chắn là sẽ thành công. Tôi cứ mộng tưởng như vậy nên cứ vay tiền mà không tính toán kĩ, cứ thế đầu tư vào lĩnh vực mà mình không có kinh nghiệm. Đã qua cái tuổi ngũ tuần mà lại gặp thất bại nên làm sao có cơ hội phục thù được.

Tôi nhớ có ai đã nói rằng người quản lý tài sản tốt nhất là người cả đời không để cho mình cháy túi. Tôi thì ngoài 50 tuổi đã để mất toàn bộ số tiền tích cóp được nên bây giờ mới khổn đốn như thế này đây. Giờ tôi chẳng có tham vọng gì nhiều, chỉ mong mỗi tháng kiếm được 300.000 - 400.000 won... tránh cái nhìn xét nét của con cái. Già rồi mới thấy những điều mình hối tiếc chẳng phải một hay hai. Cứ như cả đời mình vẫn chưa làm được gì vậy."

Trong tiếng thở dài của ông lão dường như vẫn còn nỗi tiếc nuối vì quyết định sai lầm của mình ở cái tuổi ngoài ngũ tuần. Kim Min Seok chợt nghĩ đến mới khi nào mình còn kiếm được 300.000 - 400.000 won ngon ơ. Nhưng khi lắng nghe câu chuyện thất bại của người đàn ông đi trước, thì anh lại nghĩ khác. "Khi cần hãy kiếm càng nhiều càng tốt", lúc này anh mới cảm nhận và thấm thía hơn ý nghĩa của câu nói đó.

"Nếu mình có thể giúp ông lão ngồi ngay trước mặt kiếm được 300.000 - 400.000 won một tháng, chắc là ông ấy vui biết chừng nào."

Trong lòng Kim Min Seok bất ngờ như có cơn gió lạnh thoảng qua. Anh bỏ lại ông lão ở phía sau, rồi cứ thế tiến đến tòa tháp bạc. Quả nhiên, anh cảm thấy tò mò muốn xem tòa tháp đó trông thế nào.

Cuộc gặp gỡ với Tiên Ông: I - Khi tôi 30 tuổi

Kim Min Seok nhìn theo hướng của tòa tháp bạc rồi leo lên núi.

Từ ngọn núi đằng xa lóe lên ánh sáng mờ mờ. Màn đêm dần tàn đi, nhường chỗ cho ánh sáng của ban ngày. Ông lão khi nãy anh mới gặp đã nói rằng mình quá khổ sở vì mất đi toàn bộ số tiền tiết kiệm ở cái tuổi ngoài 50.

“Còn mình, mình đã làm sai điều gì mà bây giờ đến nồng nỗi này?”

Đang chìm trong suy nghĩ, anh bỗng nhìn thấy một ông lão với trang phục rất chỉnh tề. Kim Min Seok lại gần ông lão và bắt chuyện:

“Chào cụ! Cho tôi hỏi đây có phải là đường đến tòa tháp bạc lấp lánh không?”

Ông lão nhìn chằm chằm vào Kim Min Seok, anh có thể cảm nhận được vầng hào quang lấp lánh phát ra từ khuôn mặt của ông lão. Anh có cảm giác giống như ông Bụt thường xuất hiện trong các câu chuyện cổ tích.

“Vâng, đường này chính là đường tới tòa tháp bạc. Anh là Kim Min Seok đúng không?”

Anh bàng hoàng khi ông lão lần đầu tiên mình gặp trong đời lại nói chính xác tên anh nên chỉ gật đầu đồng ý.

“Ta là Tiên ông, ta sẽ chỉ cho con thấy tương lai của mình. Lý do hình dáng hiện tại của con bây giờ là 70 tuổi cũng là do để con có thể gặp ta”.

Anh cảm thấy chân mình đứng không vững, miệng không thốt lên lời.”

“Con đừng sợ. Ta là Tiên ông của con cơ mà. Hình như con quá lo lắng về tương lai của mình, nên ta mới xuất hiện để chỉ cho con thấy.”

“Tiên ông đang nói là hình dáng 70 tuổi này của con chỉ là giả tưởng phải không ạ?”

Kim Min Seok phải lấy hết dũng khí mới thốt lên lời.

“Khi con 35 tuổi con chỉ biết lo lắng cho tương lai, nhưng lại

không chuẩn bị cho tương lai đó, nên giờ đây con mới vậy. Nếu con biết chuẩn bị cho tuổi già của mình, thì chắc chắn vận mệnh của con đã có thể thay đổi”.

“Con ghét cay ghét đắng bộ dạng hiện tại của mình. Từng này tuổi rồi mà nhà cũng không có, con không thể chấp nhận được việc mình phải ở một nhà dưỡng lão mà không phải là tòa tháp bạc. Con không thể hiểu nổi. Con đã sống thế nào mà đến nồng nỗi này thưa Tiên ông? Nếu ông là tương lai tuổi già của con thì Tiên ông có biết con đã sống như thế nào từ 35 tuổi cho đến khi 70 tuổi không ạ?”

Anh cố gắng kiềm chế sự sợ hãi của mình và khẩn khoản xin Tiên ông:

“Con muốn biết con đường mình đã đi? Được, ta sẽ chỉ cho con thấy.”

Ngay khi iên ông chỉ vào sườn đồi mà Kim Min Seok vừa leo lên thì hình ảnh cuộc sống của anh sau 35 tuổi hiện ra như một bức tranh toàn cảnh. Các sự kiện quan trọng lần lượt hiện ra trong không trung như màn hình tivi vậy.

“Đây là hình ảnh khi con là một người tài năng trong xã hội, có vị trí trong công ty lớn. Nhưng con lại không thể kiểm soát được chi tiêu nên đã gặp khó khăn về vấn đề tài chính. Con hãy nhìn hình ảnh của mình khi 37 tuổi. Để ăn mừng vì được thăng chức làm trưởng phòng cấp cao, suốt ngày con lê la tại các quán rượu, hết tăng ca hai lại đến ca ba. Khi có tiền thưởng con lại còn đổi xe mới ngay sau khi vừa trả hết tiền trả góp cho chiếc xe cũ mới mua chưa được một năm. Chắc là do thiếu tiền nên 20-30 % lương hàng tháng đều được chi vào trả góp mua xe và chi phí bảo dưỡng. Vợ con cũng thích mua sắm bằng thẻ tín dụng đúng không? Con nhìn mình năm 38 tuổi đi. Cứ khi nào có lương là con lại tất bật với các khoản chi tiêu nào tiền thẻ tín dụng, tiền phí sinh hoạt.”

“Dù thế nhưng căn nhà của con đã mua từ năm 35 tuổi đi đâu rồi ạ? Dù có tiêu tiền vung tay quá trán thì cũng phải còn lại căn nhà chứ ạ?”

“Trong số đám bạn cùng trang lứa, con là người mua nhà rất sớm đúng không? Nhưng con có nhớ mình đã được cho vay rất nhiều không? Thông thường chỉ được cho vay 30-40% giá trị của căn nhà và phải trả 30% thu nhập cho khoản vay này. Nhưng con được cho vay đến hơn 50% giá trị của ngôi nhà. Đương nhiên, thời điểm được cho vay thì lãi suất cơ bản tương đối thấp, giá nhà tăng nhiều hơn so với tiền lãi do vay vốn nên việc mua nhà từ tiền được cho vay nhiều cũng không phải là cách đầu tư tồi. Nhưng con hãy nhìn mình ở tuổi 39. Con có thấy hình ảnh mình đang quay cuồng và ngạc nhiên trước lãi suất tăng đến chóng mặt không? Vừa bước vào tuổi 40 việc phải chi trả cùng lúc nào là tiền vay thế chấp để mua nhà, tiền trả góp mua xe ô tô, phí thẻ tín dụng cũng khiến con túng quẫn. Con thấy rồi chứ? Cuối cùng, khi 42 tuổi, con cũng phải bán ngôi nhà đó đi”.

Kim Min Seok vừa nhìn vào cuộc hành trình đến năm 42 tuổi mà Tiên ông đã chỉ cho mình xem, vừa nghĩ rằng tương lai mà bản thân anh khi 35 tuổi thường lo lắng một cách mơ hồ chắc là đã diễn ra như vậy.

Ngay lúc đó, Tiên ông cầm tay anh và kéo lên trên. Họ bắt đầu từ từ đi vào hình ảnh cuộc sống khi anh 42 tuổi.

Cuộc gặp gỡ với Tiên ông:

2 - Khi tôi 40 tuổi

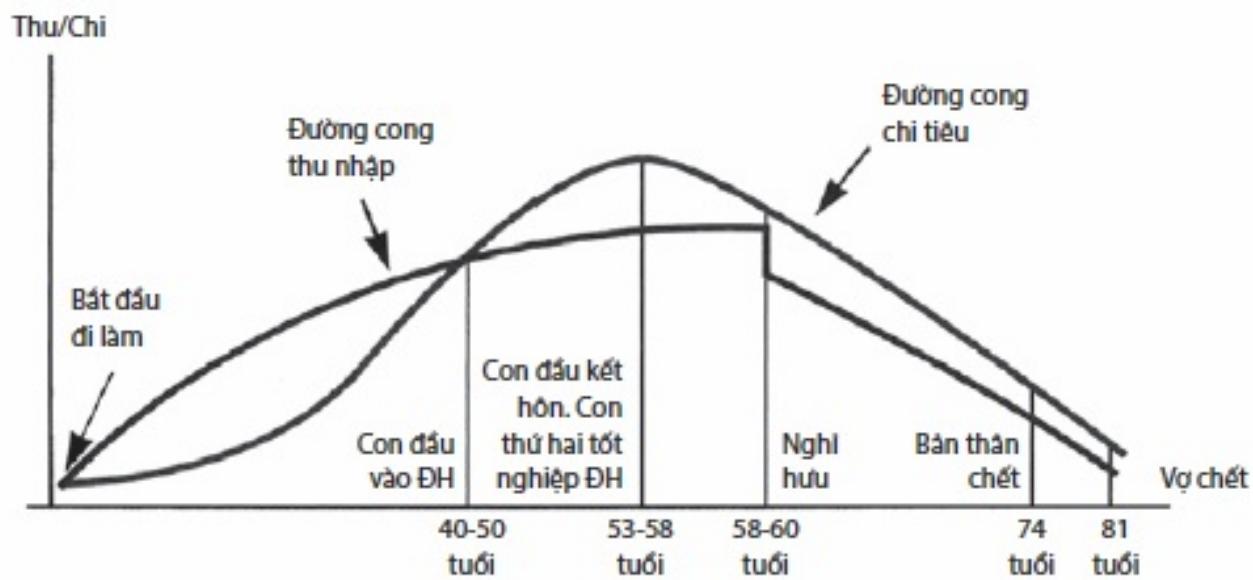
hờ được Tiên ông kéo lên phía trên nêu Kim Min Seok có thể quan sát rõ hơn về hình ảnh của mình khi 42 tuổi.

Nhà sau khi trả nợ toàn bộ số tiền vay thế chấp để mua nhà, số tiền còn lại anh dành để thuê một căn nhà khá rộng. Do giá nhà sụt giảm nhanh nên sau khi trả nợ, số tiền còn lại trong tay anh chỉ còn vỏn vẹn 200 triệu won. Không muốn xấu hổ trước những người xung quanh mình, rồi năm sau lại là năm con gái lớn bắt đầu vào trung học và con trai bắt đầu vào học cấp một nên anh đã chọn thuê một căn nhà ở khu Kangnam. Ở Kangnam không khí ganh đua học tập rất cao nên anh cũng phải chi rất nhiều cho việc học thêm của các con.

“Con cảm thấy gì từ hình ảnh đó? Bắt đầu từ tuổi 40, thu nhập của con tăng lên. Nhưng nó cũng đồng nghĩa với việc các khoản chi do đó mà nhiều hơn. Vì thông thường, tiền học cho con từ khi bắt đầu vào trường cấp hai, cấp ba cho đến khi tốt nghiệp đại học, tiền ăn ở... đã chiếm một số tiền không nhỏ, nên khoản chi từ năm 45 tuổi trở đi còn nhiều hơn cả thu nhập có được. Con có thể thấy được đặc điểm của thu nhập và chi tiêu qua đường cong sau”.

Kim Min Seok nhìn vào biểu đồ Tiên ông chỉ cho mình xem. Anh có cảm giác biểu đồ đó đang thể hiện những lo lắng của riêng anh. Người ta thường nói “ở tuổi 40, chỉ có việc tiêu đến tiền”, anh thấy quả không sai. Thu nhập tăng lên, nhưng các khoản chi còn nhiều hơn nên thời điểm tính toán lỗ lãi chuyển dần sang âm chính là giai đoạn trung tuần 40. Hơn nữa, ngoài 45 tuổi thì khả năng gián đoạn thu nhập cũng tăng lên vì có thể được “về vườn”. Ngoài ra, người vừa đi làm, vừa mở cơ sở làm ăn riêng nên cần nhiều khoản chi cho đầu tư khác nữa.

Sự thay đổi thu/chỉ theo độ tuổi

“42 tuổi, con đã làm việc chăm chỉ suốt 15 năm trời mà số tiền có trong tay chỉ vỏn vẹn có 200 triệu won? 200 triệu đó còn bao gồm cả 50 triệu tiền bố mẹ cho để đóng tiền thuê nhà cả năm và 50 triệu bối mẹ giúp đỡ khi mua nhà chung cư. Vậy thì 15 năm trời hai vợ chồng cặm cụi làm ăn cũng chỉ còn 100 triệu won. Khi con vay vốn ngân hàng để mua căn nhà 400 triệu won ở tuổi 35, con đã sống như là mình đã trở thành một kẻ giàu có... lúc đó con nghĩ giá nhà còn lâu mới tăng, tiết kiệm 700, 800 triệu won thì cũng chẳng khó khăn gì.”

“Tình hình kinh tế đâu có diễn ra như dự đoán. Nếu căn nhà 400 triệu mà cứ tăng giá thì tốt biết mấy, nhưng nó chỉ tăng lúc đầu, sau đó thì giảm giá mạnh nên nếu tính cả tiền lãi do vay vốn và giá nhà sụt giảm thì chẳng khác gì lãi mẹ đẻ lãi con. Mua nhà ở tuổi 30, 40 thì chúng ta cũng cần phải xem xét thận trọng. Có lẽ chúng ta nên mua nhà với mục đích ở hơn là mục đích đầu tư. Hơn nữa, cũng phải căn cứ vào gánh nặng kinh tế của bản thân. Như trường hợp của con, vay vốn quá nhiều rồi lại mua nhà mà không suy xét kỹ nên khi giá nhà rớt xuống, gánh nặng kinh tế lại chồng chất hơn. Sau 40 tuổi, đáng lẽ con cần tiết kiệm nhiều hơn các khoản chi tiêu, nhưng năm 30 tuổi con đã vay vốn mua nhà, góp tiền mua xe ô tô, nên đã tiêu hết số tiền vốn, do vậy, từ tuổi 45 trở đi, cuộc sống của con mới khó khăn”.

Giờ đây Kim Min Seok đã thấu hiểu tất cả những điều mà Tiên Ông nói. Tự anh thấy hận chính mình vì đã không vạch ra kế hoạch tài

chính cho cuộc đời mình, lại còn chỉ biết sống an nhàn với suy nghĩ “mặc kệ bay”.

“Con hãy nhìn mình đi. Con đang cãi nhau với vợ đấy. Vì chuyện học của con nên hai vợ chồng không thể tiếp tục cùng đi làm được, cuối cùng thì con cũng cảm nhận được sự khủng hoảng. Con thấy mình đang lo lắng không biết có nên cho con học ở học viện hay không vì tiền học thêm quá đắt chứ? Nhưng vì sợ không bằng người khác nên con cũng cho con học ở học viện rồi còn học gia sư ở nhà. Rốt cuộc thì con làm không có kế hoạch gì cả, mà chỉ là bắt chước theo người khác thôi. Ở tuổi 40 - cái tuổi đã bắt đầu phải chuẩn bị cho cuộc sống sau khi về hưu thì con lại đang tìm hiểu về việc vay vốn ngân hàng”.

Kim Min Seok vừa gãi đầu vừa gật đầu đồng tình trước lời nói của Tiên ông. Anh đã hiểu phần nào tại sao hình ảnh mình 70 tuổi lại như thế này.

Phân loại	Đóng thời gian					
Tuổi của bản thân	35 tuổi	45 tuổi	55 tuổi	65 tuổi	75 tuổi	85 tuổi
Tuổi của vợ	32	42	52	62	72	82
Tuổi của con đầu	6	16	26	36	46	56
Tuổi của con thứ hai	1	11	21	31	41	51

“Nào! Đây là bảng thể hiện sự thay đổi độ tuổi của con, Kim Min Seok và các thành viên trong gia đình của con. Thời gian đầu sau khi kết hôn sẽ phát sinh chi phí mua nhà để sống cùng gia đình. Về sau tiền học sẽ liên tục phát sinh cho đến khi con trai út có thể sống độc lập tức là 26 tuổi. Sau đó, là tiền lo đám cưới cho con cái. Có nghĩa là, khi con đã 65 tuổi thì sẽ vẫn phát sinh các khoản lớn như: tiền mua nhà, tiền học cho con, tiền kết hôn của con cái... đương nhiên, còn có chi phí để mở rộng nhà nữa chứ”.

“Ý của Tiên ông là con cần phải chuẩn bị trước vì đến khi con 65 tuổi thì vẫn phát sinh các khoản như: tiền mua nhà, tiền học cho con cái, tiền kết hôn của con cái và tiền mở rộng nhà phải không?”

“Đúng vậy. Khoản tiền này thường được gọi là ‘khoản tiền đầu tư có mục đích’. Tiền đầu tư có mục đích ngoài các hạng mục trên, còn phải kể đến như: tiền về già, tiền dành cho các trường hợp khẩn cấp... Bận rộn với cuộc sống nhưng chúng ta vẫn có thể thiết kế cuộc đời

mình một cách hợp lý nếu chúng ta biết được khoản tiền đầu tư có mục đích mà ta cần là bao nhiêu. Ngoài ra, nếu ta chi tiêu một cách có kế hoạch thì khoản tiền đó còn đóng vai trò dẫn dắt để ta có thể đạt được mục tiêu cuộc đời bằng cách tiết kiệm.”

“Nếu lên kế hoạch trước các khoản tiền đầu tư có mục đích cần thiết theo từng hạng mục thì chắc con đã không sống quá gấp gáp. Con cũng có thể phân bổ chi tiêu một cách hợp lý.”

Tiên ông ra hiệu “đúng rồi” và cười tươi.

“Đúng vậy. Nếu con biết lập kế hoạch như thế thì con sẽ không cần phải lo lắng hay cãi vã với gia đình về vấn đề chi tiêu. Vào tuổi 40 con có cảm giác mình đang bị cái gì đó bám đuôi chử. Lẽ ra, con nên chọn một ngôi nhà vừa phải khi con ở tuổi 30 và cần phải tiết kiệm tiền vốn ban đầu sẽ làm tăng tài sản, nhưng con lại phải đón tuổi 40 với tình trạng tài chính suy kiệt do chi tiêu không giới hạn và vay vốn ngân hàng vô độ.”

Kim Min Seok vừa nhìn hình ảnh tùng quẫn của mình vì những khoản tiền như: tiền phí thẻ tín dụng, tiền học phí cho con, phí sinh hoạt hàng tháng... vừa mất đi hi vọng.

“Nếu vậy, con không còn hi vọng nào sao? Ở tuổi 30, con không thể chuẩn bị gì được thì liệu 40 tuổi, con có thể lấy lại những gì đã mất?”

“Không phải vậy. Cơ hội lúc nào cũng có. Con không cần thiết từ bỏ khi thấy cuộc sống tuổi 40 quá khó khăn. Người ta chẳng nói là khi nhận ra đã muộn thì cũng là lúc sớm nhất còn gì. Sau khi nhìn thấy tình trạng tài chính thời kỳ đầu 40 tuổi đang suy kiệt thì con cần phải tái cơ cấu lại tài sản gia đình.”

“Điều chỉnh cơ cấu tài sản gia đình là sao ạ?”

“Đúng vậy. Do gánh nặng về lãi, tiền bảo dưỡng nên con đã bán căn nhà của mình, đó cũng là một phần của điều chỉnh cơ cấu tài sản gia đình. Sau khi bán nhà, con sẽ vẫn có thể sống tích cực với tài sản thuần hiện có là 200 triệu won và hàng tháng nhận một khoản tiền không nhỏ từ công ty.

Rốt cuộc, điều chỉnh cơ cấu tài sản gia đình là việc chúng ta có dũng khí để dám từ bỏ những gì cần từ bỏ và nghĩ tới các khoản tiền đầu tư có mục đích mà ta cần phải tiết kiệm cho tương lai hay không. Giả sử con cần phải quyết định xem liệu có nên tiếp tục sử dụng chiếc xe ô tô cao cấp mà mình đã mua bằng tiền trả góp hay không. Hoặc khi con cần phải quyết định xem mình có nên mua những thứ không cần thiết bằng thẻ tín dụng hay không. Hoặc con phải chắc chắn rằng đến khi nào mình sẽ phải trả toàn bộ số nợ do chi tiêu như: khoản trả góp thẻ tín dụng... Rồi việc học cho con cái, chúng ta không cần phải học đòi theo người khác, mà nên nhìn nhận và lập kế hoạch chi tiêu học phí phù hợp với hoàn cảnh tài chính của gia đình. Tất nhiên, ở đây, sẽ không có câu trả lời nào mang tính khách quan cả. Vì mỗi người sẽ có câu trả lời khác nhau."

Tuy nhiên, mỗi người cần có khoản tiền đầu tư có mục đích nhất định. Để chuẩn bị cho khoản tiền này thì chúng ta phải dám từ bỏ những thứ phải từ bỏ trong số tài sản mà mình sở hữu hoặc trong những khoản chi tiêu hiện tại.

Trước lời khuyên nhủ đầy chân tình của Tiên ông, Kim Min Seok bắt đầu lấy lại thần sắc.

“Nếu vậy thì con đã lựa chọn cái gì ạ?”

“Có điều đáng tiếc là mặc dù con đã bán nhà, như những gì con vừa nhìn thấy nhưng do việc học của con cái và vì sự sỉ diện nên con đã lựa chọn thuê một căn nhà có diện tích rộng hơn, tại khu vực hết sức đắt đỏ. Con còn vẫn giữ lại chiếc xe sang trọng mà con đã mua cho đến gần 50 tuổi. Mặc dù con có tinh giận vì sự tiêu sài vô độ và chi trả tín dụng nhưng cả con và vợ vẫn không hề sửa đổi cách chi tiêu của mình. Ngược lại, con còn nghĩ thế này: Mình là người được coi trọng ở công ty và mình có thể làm việc ở đây cho đến khi 55 tuổi! Thời gian trôi đi thì sao chứ. Chắc chắn là điều tốt lành sẽ đến!”

Trước lời nói liên tiếp của Tiên ông, Kim Min Seok gật đầu đồng ý. Cuộc sống của anh diễn ra như thế nào, đó hiển nhiên là hậu quả được báo trước.

Thiết kế cuộc đời của người bạn Jang Un

Woo

T iên ông chỉ cho Kim Min Seok thấy hình ảnh của Jang Un Woo năm 30, 40 tuổi.

“Con hãy nhìn thử đi. Con hãy quan sát xem người bạn Jang Un Woo của con đã sống như thế nào.”

Jang Un Woo về nhà ngay sau khi kết thúc buổi họp lớp. Còn Kim Min Seok và hầu hết các bạn đều đi tăng ca hai, ba sau khi say bí tỉ. Jang Un Woo dứt khỏi sự dụ dỗ của đám bạn và về ngay nhà, anh đang làm gì đó rất chăm chỉ.

“Anh ấy đang làm gì vậy?”

Jang Un Woo đang ngồi lập dự toán đối với khoản lương mới nhận.

Sau khi đi làm, cứ đến ngày lĩnh lương là Jang Un Woo lại tự lập bảng dự toán chi tiêu cho từng tháng một cách chi tiết và cẩn thận kiểm soát chi tiêu nằm trong dự toán. Tất nhiên, sự đầu tư chăm chỉ bao giờ cũng song hành với sự tiết kiệm đều đặn”.

“Vâng, đúng vậy. Bạn của con hình như luôn là người lúc nào cũng chuẩn bị trước mọi việc. Con cũng biết thời trẻ cậu ấy rất tiết kiệm, không sử dụng tiền vào việc không đâu bao giờ, nên mọi người còn trêu và gọi cậu ấy là “vĩ nhân” nữa.”

“Khi mới 30 tuổi, Jang Un Woo đã mua một căn nhà với diện tích phù hợp. Sau 35 tuổi cậu ấy cũng đã chuẩn bị trước 100 triệu won làm tiền học cho con cái và 100 triệu won làm tiền dưởng già. Do đó, trước khi bước vào tuổi 40, cậu ấy đã mua được căn nhà và trù bị trước 200 triệu won. Thôi, nào! Chúng ta cùng nhau xem uy lực của tiền vốn nào!”

“Tiên ông nói là uy lực của tiền vốn ư?”

“Con xem cho kĩ. Bảng này sẽ cho ta thấy số tiền vốn 100 triệu won thì với lãi suất đầu tư và thời gian sẽ tăng lên bao nhiêu. Tiền vốn có thể tăng lên với hiệu quả của lãi kép. Hiệu quả lãi kép là hiệu quả lãi suất không chỉ tính trên khoản vay hoặc khoản tiền tiết kiệm

mà còn tính trên lãi suất sinh ra từ khoản vay hoặc khoản tiết kiệm đó, hay nói cách khác là lãi trả trên lãi.

Giả sử tỉ lệ lợi tức đầu tư là 10%, thì 100 triệu won mà Jang Un Woo tiết kiệm từ những năm ngoài 35 tuổi sẽ trở thành 600,700 triệu won cho đến khi anh ta ngoài 55 tuổi hay là thời điểm nghỉ hưu. Nếu tính theo tuổi con hiện tại là 70 thì có lẽ là hơn 30 năm, thì số tiền đó sẽ hơn 1,7 tỷ won đấy.”

Sinh lời từ 100 triệu won tiền vốn tính theo hiệu quả lãi kép

(Đơn vị: 10.000 won)

Lợi suất hàng năm	Thời gian đầu tư				
	10 năm	15 năm	20 năm	25 năm	30 năm
0%	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
3%	13.000	16.000	18.000	21.000	24.000
5%	16.000	21.000	27.000	34.000	43.000
10%	26.000	42.000	67.000	108.000	174.000
15%	40.000	81.000	164.000	329.000	662.000
20%	62.000	154.000	383.000	954.000	2.374.000
30%	138.000	512.000	1.900.000	7.056.000	26.200.000

“Thưa Tiên ông, không phải ông muốn nói rằng chỉ với lợi suất là 10% mà 100 triệu won có thể trở thành 1,7 tỷ won sau 30 năm?”

“Con số không bao giờ nói dối.”

Kim Min Seok thở dài đánh thượt một cái.

“Nếu thử áp dụng hiệu quả lãi kép của Jang Un Woo vào trường hợp của con thì sao?”

“Con không có tiền tiết kiệm, vẫn vẹn cũng chỉ có 200 triệu won thì làm sao có thể áp dụng công thức đó được chứ ạ?”

“200 triệu đó con không dùng hết vào việc thuê nhà mà chỉ dùng 100 triệu thôi. Nếu con đầu tư 100 triệu won còn lại thì dù có hơi mất thể diện một chút nhưng sau 30 năm con cũng sẽ có được khoản tiền lớn lên đến 1,7 tỷ won. Hơn nữa, nếu con tiết kiệm số tiền đã dùng vào việc mua xe ô tô hàng hiệu và mua các đồ dùng chi tiêu thì sao? Tiền học của các con và các chi phí khác ngày càng tăng thì con chỉ cần vay tiền ngân hàng là đủ. Con kiếm được rất nhiều tiền, nhưng lúc nào cũng băn khoăn tự hỏi: “Không hiểu số tiền đó biến đi đâu

mất,” phải không? Đáp án của nó chính là ở đây”.

Trước những phân tích lạnh lùng và sắc bén của Tiên ông, Kim Min Seok dù cảm thấy đau nhói trong tim nhưng tâm trạng anh lại thoải mái. Nguyên nhân là do anh đã tìm thấy đáp án cho câu hỏi mà anh vẫn thường đắn đo, suy nghĩ: “Không hiểu ai đã lấy miếng pho mát của tôi?”.

“Con đã mua xe hơi đắt tiền và sống hết sức sung túc. Do vậy, không biết liệu con có hài lòng với mức chi tiêu hiện tại của mình với 100 triệu won hay không, nhưng dường như con đã bỏ lỡ cơ hội có 1,7 tỷ won sau 30 năm. Ngược lại, Jang Un Woo đã từ bỏ việc chi tiêu 100 triệu won vào việc mua sắm đắt tiền và xe hơi hàng hiệu để đầu tư cho tương lai sau này của mình.”

Kim Min Seok sau khi nghe Tiên ông giải thích về việc 100 triệu ban đầu là 1,7 tỷ trong tương lai, mặt anh méo xệch đi. Vì có trong mơ, anh cũng không thể nghĩ rằng tương lai của 100 triệu của hiện tại sẽ gấp 17 lần trong tương lai.”

Trước khi bước sang một nửa bên kia cuộc đời

Kim Min Seok không thể rời mắt khỏi bảng tính toán hiệu quả lãi kép mà Tiên ông đã chỉ ra cho mình. So sánh thử với Jang Un Woo - người đã biến 100 triệu won ban đầu thành 1,7 tỷ won nhờ hiệu quả lãi kép và hiện trạng của bản thân - người đã làm tan biến cơ hội đó - khiến anh cảm thấy bất ngờ đến thảng thốt.

“Con nhớ là con đã dùng chiếc xe hàng hiệu Emaro với giá 30 triệu won ở tuổi 40..., nếu tính số tiền đó sau 30 năm sẽ là 520 triệu won cơ đấy! Bây giờ nghĩ lại mới thấy việc đó quá xa xỉ”.

“Vì có thu nhập nên con thường nói rằng 40 tuổi là thời kỳ hoàng kim của mình. Con đã từ bỏ 1,7 tỷ won và đã quá hài lòng với chi tiêu hiện tại”.

Kim Min Seok không thể kìm nén cảm xúc của mình, anh khóc.

Nếu được quay trở lại ở tuổi 35, thì anh nghĩ mình sẽ không quá coi thường ngay cả số tiền 1.000 won. Hiện tại là mơ hay là thực, anh cũng không tài nào đoán được. Anh cứ thế đuổi theo Tiên ông, nhưng không hiểu từ khi nào Tiên ông đã biến mất giống như lúc mới xuất hiện.

Bên cạnh đường, có một biển báo được treo ở đó. Trên biển báo đó có vẽ một vòng tròn màu đỏ. Anh nhìn thấy rõ ràng con số 50 được viết trên đó.

Vừa nhìn vào biển báo, Kim Min Seok vừa thấy chân mình sụp xuống như đang bị đau ở đâu đó. Cảm giác ấy giống như một người bị ngã thật sâu xuống một cái bẫy đã được giăng sẵn.

Trong đầu anh bỗng nảy ra suy nghĩ: “Mình chết chắc rồi”. Nhưng mà sao lại thế, không phải là Tiên ông đã giúp anh nhấc cơ thể lên hay sao?

“Con tưởng là ta đã biến mất rồi đúng không? Ta là Tiên ông của con cơ mà. Lúc nào ta cũng ở bên con. Đây là nơi con có thể nhìn thấy quãng thời gian khi mình 50 tuổi. Nào, con hãy theo ta. Ngay khi bước vào tuổi 50, con đã gặp khó khăn. Ở nước ta, đối với một công ty tầm cỡ như công ty của con lại là thời kỳ khó khăn khi con tròn 50 tuổi. Con là một nhân viên có năng lực, nhưng để thoát khỏi tình trạng ảm đạm thì con cũng bị liệt vào danh sách để cải tổ cơ cấu.”

“Tiên ông chẳng nói rằng công ty của con là một công ty danh tiếng hay sao. Công ty của con làm sao có thể sụp đổ được chứ?”

“Kim Min Seok, con biết rằng nền kinh tế của đất nước ta bắt đầu đi lên từ những tàn lụi sau chiến tranh đúng không. Thế nhưng 100 doanh nghiệp tiêu biểu có doanh thu đứng đầu vào năm 1955, sau khi cạnh tranh trên thị trường thế giới thì chỉ còn lại bảy doanh nghiệp được lọt vào top 100. Không ai muốn tin nhưng đây là sự thật. Hiện tại là thời đại của sự cạnh tranh khốc liệt mang tính toàn cầu. Nếu theo tốc độ này, mỗi cá nhân ai cũng chỉ biết gắn vận mệnh của mình vào một tổ chức nào đó thì thực là một điều nguy hiểm. Dù làm việc cho bất kỳ tổ chức nào thì mỗi người đều phải nâng cao khả năng của bản thân để được mọi người công nhận là “chuyên gia” trong một lĩnh vực nào đó. Tất nhiên, để làm được điều này thì họ phải có kiến thức về lĩnh vực chuyên ngành của mình. Con cũng biết điều đó,

nhưng việc tích lũy kiến thức chuyên ngành đâu phải là chuyện ngày một ngày hai. Việc này đòi hỏi thời gian lâu dài và sự khổ luyện của bản thân.”

“Con rất tò mò về mình khi 50 tuổi. Con cũng thấy sợ. Khi phải chứng kiến hình ảnh của mình những năm 40 tuổi, con đã cảm thấy thật đau đớn thì chắc ngoài 50 sẽ có nhiều chuyện tồi tệ hơn. Đó có phải là cảm giác như đang rơi xuống địa ngục không ạ?”

“Con hãy nhìn đi. Con được liệt vào danh sách cắt giảm nhân sự, khi rời khỏi công ty thì cũng là lúc thị trường lao động trong nước đang có những biến động nhất định, việc điều chỉnh nhân sự, sa thải trở thành chuyện thường ngày. Thực tế làm gì có cái chế độ gọi là về hưu non. Đây là toàn cảnh khi con đang bê hai thùng các tông và bước ra khỏi công ty mà mình đã từng làm việc suốt 25 năm, đi về nhà...”

“...”

“Thời điểm con bị cắt đi khoản thu nhập chính từ lương thì tuổi của các con chỉ là 21 và 16.”

“...”

“Kim Min Seok, con đừng tự đánh mất dũng khí. Con hãy nhìn vào hình ảnh kia đi. Khi con thất nghiệp thì vợ con cũng đã bắt đầu đi làm lại. Các con của con cũng đã mạnh mẽ hơn rất nhiều. Con có thấy hình ảnh các con mình đang làm thêm không? Người ta chẳng nói rằng dù trời có sập xuống thì vẫn có lỗ để chui lên còn gì. Dù có lúc ta cảm thấy quá khó khăn thì chỉ cần ta biết cách bắt đầu lại thì tự nhiên sẽ có niềm hi vọng mới. Cuộc đời vốn là vậy. Nhờ có việc con bị mất việc mà các thành viên trong gia đình trở nên mạnh mẽ hơn.”

Kim Min Seok thể hiện sự tiếc nuối khi thấy con trai út của mình đang phải căm cui làm thêm.

“Đi học đã vất vả rồi lại còn phải làm việc thế kia. Tấm lòng của người bố khi nhìn thấy thật đau đớn quá.”

“Cuộc đời là một cuộc hành trình dài. Vừa làm việc vất vả, vừa học tập cũng không phải là việc hoàn toàn vô ích. Tất nhiên, nếu xét

về khía cạnh tài chính, con sẽ cảm thấy ân hận về thời kỳ con ở độ tuổi 30, 40. Nhưng nếu con chỉ biết than vãn về những gì đã qua thì chẳng còn gì ngốc nghếch hơn. Nếu con bây giờ 50 tuổi thì con sẽ phải sống chân thực và đùờng hoàng với tư cách là một người ở cái tuổi ngũ thập chừ.”

“50 tuổi thì có vấn đề tài chính gì ạ?”

“Mục tiêu tài chính quan trọng của tuổi 50 là lo tiền học và tiền cưới xin cho con cái và chuẩn bị tiền hưỡng già từ sau 60 tuổi. Những người giàu có thì chuẩn bị di chúc thừa kế và các khoản đóng góp khác. Ở đây có một điều cần phải chú ý, đó chính là “tiền dưỡng già”. 50 tuổi, dù đã thôi việc nhưng con vẫn cần phải đóng tiền trợ cấp quốc gia. Mặc dù có nhiều ý kiến xung quanh cho rằng tiền trợ cấp hưu trí quốc gia là một thứ vô nghĩa nhưng cũng không thể phủ nhận rằng đó là khoản tiền cơ bản cho cuộc sống lúc về già.”

Kim Min Seok hơi xoay đầu, dường như trong anh vẫn còn hoài nghi.

“Con không biết liệu khi 60 tuổi con có thể nhận được tiền trợ cấp hưu trí của chính phủ hay không.”

“Ta biết thời trẻ con đã rất bất bình khi phải trả khoản tiền trợ cấp hưu trí quốc gia. Nhưng chế độ hỗ trợ hưu trí quốc gia là chế độ hỗ trợ tiền được tăng lên bằng với chỉ số lạm phát hàng năm nhằm đảm bảo mức sinh hoạt tối thiểu cho người dân khi họ gặp phải những sự cố mà bản thân mình không thể tự giải quyết được như: bị tai nạn hoặc khi về già. Nếu so với lợi tức từ các khoản tiền cá nhân thì chắc sẽ ưu việt hơn đúng không? Con cũng đã cảm nhận được 70 tuổi thì số tiền mấy trăm nghìn won chẳng phải là một khoản tiền quý giá biết nhường nào.”

“Thì ra là vậy. Hóa ra tiền trợ cấp hưu trí quốc gia là chiếc phao cứu sinh cuối cùng lúc về già. Nếu vậy ở tuổi 50 con cần phải trù bị điều gì?”

“Khi còn trẻ, chúng ta thường nghĩ rằng bước sang tuổi 50 thì dường như đang đi đến giai đoạn cuối của cuộc đời. Nhưng nếu tính tuổi thọ trung bình hiện tại là 100 thì đây chỉ là thời gian chúng ta đứng ở xuất phát điểm mới. Và quan trọng hơn, chúng ta sẽ phải

chuẩn bị nền tảng để có thể làm việc suốt quãng thời gian còn lại đó.”

“Nền tảng làm việc suốt đời ạ?”

“Con hãy thử nghĩ xem. Những năm 30, 40 tuổi, con có tiền lương nên sống khá sung túc. Giả sử, nếu hàng tháng sau khi trừ đi tiền thuế phải nộp, con nhận được ba triệu won thì nó cũng có hiệu quả giống với việc con đã tham gia bảo hiểm niên kim⁽²⁾ một tỷ won.”

“Ý của Tiên ông là tiền lương ba triệu won và dòng tiền phát sinh từ khoản tiền tiết kiệm dài hạn một tỷ won là giống nhau?”

“Ý của ta là trong trường hợp chỉ ăn tiền lãi mà không rút vốn đâu tư ban đầu từ khoản đầu tư dài hạn một tỷ won thì hàng tháng có thể nhận được thu nhập từ lãi khoảng ba triệu won”.

“Nếu vậy thì dường như con đã tìm thấy hi vọng rồi. Chỉ cần con luôn kiểm được tiền là được còn gì.”

“Đúng vậy. Đến 50 tuổi mà vẫn không có khoản tiền tiết kiệm nào thì cũng không phải đã mất hi vọng. Không chỉ 50 mà ngay cả 60, hay 70 tuổi cũng vậy. Nếu được thì có thể làm các công việc làm thêm để gia tăng thu nhập. Đây cũng là việc rất quan trọng. Hay nói cách khác, ở tuổi 50 điều mà chúng ta cần phải chuẩn bị là tinh thần, thể lực để có thể tiếp tục kiếm thêm thu nhập cho bản thân mình.”

“Con muốn xem xem sau khi thất nghiệp con đã làm gì. Thưa Tiên ông, xin ông hãy chỉ cho con thấy.”

“Con nhìn thấy mình ở chợ bán xe cũ chứ? Con đang bán chiếc xe yêu quý của mình sau khi bị thất nghiệp. Cuối cùng con cũng đã cảm thấy được sự khủng hoảng, dù có hơi muộn. Còn đây là hình ảnh con đã nỗ lực thế nào để tìm được một công việc mới. Con thấy mình đang chạy đôn chạy đáo đăng ký tìm việc rồi phỏng vấn đúng không? Điều đáng tiếc là con đã không biết cách quản lý bản thân và công việc của mình từ những năm mới 30, 40 tuổi. Nếu con biết cách lên kế hoạch và bổ sung các kiến thức chuyên môn thì cho dù ngoài 50 tuổi con có bị cho thôi việc thì chắc là con sẽ không cảm thấy hoang mang, lạc lối như thế.”

Kim Min Seok ngượng ngùng gãi đầu.

“Trong khi các bạn đồng nghiệp đi đến các trung tâm học tiếng Anh khi đã ngoài 35 tuổi thì con cũng đã nghĩ là hay mình cũng làm như vậy. Nhưng con đã chỉ biết nghĩ chứ không thực hiện được. Con cũng đã từ chối lời khuyên của một người bạn rằng hãy thi lấy một cái bằng chuyên môn. Cuộc sống trong công ty đã làm con quen dần với sự ì ạch giống như một con sóc cứ mải miết chạy trên bánh xe.”

“Kim Min Seok, khi con 40 tuổi, con đã có cơ hội chuyển đến một công ty tốt hơn. Nhưng do hạn chế về ngoại ngữ, nên con đã từ bỏ cơ hội đó. Con đã từng mong rằng mình sẽ gắn bó trọn đời với công ty. Nhưng mà, càng suy nghĩ vậy, con lại càng cảm thấy bất an. Chính vì vậy, sau khi nghỉ việc một năm, con mới bị rơi vào trạng thái hỗn loạn vì cứ chạy hết chỗ này sang chỗ kia để tìm việc.”

“Lẽ ra tự mình phải kiến tạo tương lai... nhưng mình lại là người bỏ đi quá nhiều cơ hội”.

Kim Min Seok tự lẩm nhẩm trong đầu. Anh nhận ra rằng anh đã đánh mất quá nhiều cơ hội sau khi trải nghiệm gián tiếp cuộc đời mình qua những thước phim.

“Thưa Tiên ông, con đã học được rất nhiều. Dường như con đã hiểu vì sao con lại ra nông nỗi này ở tuổi 70. Nếu con được quay trở lại thời gian mới 30 tuổi, con sẽ quyết tâm sống một cuộc đời hoàn toàn mới.”

“Kim Min Seok, như con thấy từ lúc đến giờ, ai trong cuộc đời cũng có những cơ hội. Cơ hội đối với mọi người đều như nhau, nhưng lại có người có thể cảm nhận được dư vị của nó, có người lại không. Hơn nữa, có người khi cơ hội đến lại không có sự chuẩn bị từ trước nên không thể nắm bắt được. Khi con 30 tuổi, con đã là nhân viên một công ty tầm cỡ, cả hai vợ chồng con đều đi làm nên số tiền vốn dành được không phải là ít. Tuy nhiên, thời gian hai vợ chồng có thể kiếm tiền không phải là mãi mãi và việc nhận lương ổn định từ công ty cũng không phải là suốt đời. Đến khi 40 tuổi, mặc dù đã có cơ hội để điều chỉnh cơ cấu chi tiêu trong gia đình, nhưng con lại nhận cơ hội này để tăng thêm các khoản chi tiêu xa xỉ không cần thiết. Điều đáng tiếc nhất là con đã không thể tận dụng được 10 phần cơ hội để có thể phát triển bản thân mình khi con còn trẻ.”

Kim Min Seok quên mất mình cần phải nói gì. Làm sao đây khi mọi việc đã rồi? Hơn nữa càng đến cuối cuộc đời, cơ hội càng ít đi.

Xin hãy cho tôi trở về lúc 35 tuổi

Kim Min Seok bắt đầu nài nỉ Tiên ông. Dường như anh muốn phủ nhận tất cả sự thật mà mình vừa thấy.

“Thưa Tiên ông, con cầu mong đây không phải là sự thật. Xin hãy cho con về khoảng thời gian khi con 35 tuổi. Lần này, con có đủ tự tin mình sẽ làm tốt. Từ giờ con sẽ sống chăm chỉ. Cuộc sống lãng phí như thế này nói thật là con cảm thấy thật đáng tiếc.”

“Những gì đã qua thì không thể lấy lại được. Vẫn còn khoảng thời gian khi con 60 tuổi cơ mà. Con không muốn biết vì sao con lại ra nông nỗi này sao?”

“Cuộc sống 50 tuổi đã không còn hi vọng gì thì liệu 60 tuổi sẽ tốt hơn sao ạ?”

Kim Min Seok cảm thấy mệt mỏi, dường như anh không muốn xem những hình ảnh của mình khi 60 tuổi. Trong lòng anh lúc này chỉ còn mong ước được trở về thời gian khi anh mới 30 tuổi.

“Kim Min Seok, con đừng nên từ bỏ hi vọng dù ở trong bất kỳ thời điểm nào. Có mấy ai lại bắt đầu một cuộc đời mới khi đã 60 tuổi đâu. Đương nhiên, tuổi trẻ cơ hội bao giờ cũng nhiều hơn. Tuy vậy, 60 tuổi không có nghĩa mọi thứ đã kết thúc. Người ta vẫn nói là lúc trẻ thì nợ nần nhưng về già lại được kính trọng hay sao. Dù con có oán thán tuổi già thì cũng không có gì thay đổi cả.”

Trước lời động viên của Tiên ông, Kim Min Seok vẫn thở dài với khuôn mặt phiền muộn như thể anh đã đi hết cả cuộc đời.

“Cuộc sống của con chắc là không khá hơn. Thất bại ở tuổi ngũ tuần rồi thì 60 tuổi chắc cũng chỉ là màu của thất bại mà thôi. Có xem cũng chẳng có ích gì.”

“Thế giới này đâu phải ai muốn thế nào, nghĩ thế nào thì sẽ diễn

ra như vậy đâu. Nếu con suy nghĩ tiêu cực như vậy thì cuộc sống của con khi 60 tuổi sẽ không tốt hơn được.”

Kim Min Seok chỉ biết gật đầu theo lời nói của Tiên ông, anh bịt tai lại như không còn nghe thấy gì nữa.

Ngay khi ánh sáng chói lòa phut lên sau lưng của Kim Min Seok một màn hình hiện lên với hình ảnh của nhiều người già. Đó là khung cảnh Kim Min Soek đã ngoài 60 tuổi, đang ngồi tập trung cùng đám bạn ngày còn đi học.

“Này, ông là Min Seok đúng không? Đạo này ông sống thế nào?”

“Còn ông là Jin Soo. Ông cũng già đi nhiều quá. Có thở được không đấy?”

Kim Min Seok gặp người bạn thân nhất của mình hồi cấp ba, No Jin Soo.

“Ông đừng nói nữa. Tôi không có việc làm, lại già yếu nên vất vả lắm. Sống mà lúc nào cũng phải nhìn theo ý con mà làm... sống mà cũng chẳng ra sống.”

No Jin Soo là trưởng nam trong gia đình. Ngoài 50 tuổi, nguyên nhân tai họa giáng xuống đầu ông là do vay vốn quá tay để mua thiết bị in khi kinh doanh xưởng in.

“Còn ông cũng thế à? Tôi đang sống cùng với bà lão nhà tôi ở nhà con gái. Nhìn thấy cháu trai, cháu gái thì cũng thấy đáng yêu lắm, nhưng ngày lại ngày lúc nào cũng phải giáp mặt với con rể nên nhiều lúc bức mình chết đi được. Giờ tôi chỉ mong mình sẽ không trở thành gánh nặng cho con gái là được rồi.”

Năm 65 tuổi, Kim Min Seok cũng đã từng sống cùng con gái khi đó đã 36 tuổi trong căn nhà nhỏ. Hai vợ chồng Kim Min Seok đã dành một phần số tiền thuê nhà và phần lớn số tiền tiết kiệm được để lo đám cưới cho con gái lớn và con trai út nên khi 60 tuổi, cả hai trở nên trắng tay. Hơn nữa, vợ anh lại bị chuẩn đoán ung thư vú nên phải phẫu thuật, rồi tiền điều trị nên đến cả số tiền cho thuê nhà còn lại anh cũng dùng hết. Vậy là giờ đây anh trở thành người vô gia cư.

Và số tiền mà Kim Min Seok có thể tiêu bấy giờ chỉ là 500 nghìn won từ tiền trợ cấp hưu trí quốc gia. Phần lớn số tiền này được dùng để mua thuốc cho vợ anh, và hàng tháng anh nhận được 200 nghìn tiền của con trai coi như là tiền tiêu vặt.

“Trời ơi, có phải Min Seok đến và Jin Soo không? Hóa ra các ông cũng ở đây à. Tôi xuống hơi muộn. Vì hôm nay có cuộc thi gôn nên...”

Jang Un Woo dù đã bước qua tuổi 60 nhưng cách ăn mặc sang trọng khiến vẻ mặt ông chỉ như người mới 50 tuổi.

“Un Woo... vui quá được gặp ông. Ông sống thế nào?”

“Đến giờ tôi mới thấy mình đang sống một cuộc sống mới. Tôi đang cố để sống vui vẻ... Hồi trẻ, lúc nào tôi cũng chỉ cặm cụi làm việc nhưng bây giờ mới là thời kỳ hoàng kim, sao lại không sống vui vẻ chứ?”

“Ông sướng thật. Kiếm tiền nhiều, lại còn dư dả...”

Trước lời nói của Jang Un Woo, mặt ông No Jin Soo hơi biến sắc.

“Nghe xong chuyện của mấy ông làm tôi chẳng có chút sinh khí nào như là vừa đi hết quãng đời của mình vậy. Chúng ta bây giờ mới có 65 tuổi. Chúng ta phải làm thế nào? Bây giờ mới chỉ là bắt đầu. Đến 60 tuổi, đó mới chỉ là bắt đầu cuộc chơi. Còn bây giờ mới bắt đầu cuộc chơi chính.”

Những lời nói của Jang Un Woo dường như đã tiếp thêm sức mạnh cho những người bạn của mình. Nó đã tìm lại nguồn sinh lực mới cho những người bạn của ông.

Tuy nhiên, Jang Un Woo coi thời gian giống như sự luân chuyển của các mùa trong năm: xuân, hạ, thu, đông và ông đã làm việc chăm chỉ giống như chú kiến nhỏ để có thể đổi đầu với mùa đông giá lạnh. Khác với ông, Kim Min Seok và No Jin Su lại tựa như con ve sầu trước mùa đông giá lạnh. Nói cách khác, họ không có dũng khí trong cuộc sống.

Bỗng nhiên ánh sáng sau lưng anh vụt tắt. Bóng tối tựa như địa ngục bắt đầu bao trùm xung quanh Kim Min Seok. Chỉ còn lại một

mình anh. Bên dưới anh Tiên ông cũng biến mất. Jang Un Woo, hay No Jin Su vừa còn ở đây cũng đã biến mất.

Bóng tối càng bao trùm thì anh càng thấy sợ. Trong khoảng một tiếng đồng hồ, xung quanh chỉ toàn là bóng tối và sự im lặng. Anh sợ đến mức nổi cả da gà.

“Tiên ông! Tiên ông! Ông đang ở đâu? Con xin lỗi. Vừa rồi con nóng giận quá nên mới phàn nàn. Xin hãy giúp con. Không có ai sao?”

“...”

“Không có ai ở đây? Xin hãy giúp tôi với!”

“Tròi...”

Xung quanh chân anh, những con bọ nhỏ đang dần bò lên. Anh run bắn người cố gắng tránh khỏi lũ bọ đáng ghét. Nhìn kỹ hơn, anh mới phát hiện ra đó là những con ve sầu. Không hiểu do bị lạnh hay sao nhưng những con ve sầu đó cũng đang run rẩy, dò dẫm bò xung quanh chỗ của Kim Min Seok đang đứng. Anh sợ hãi. Trong một lúc, anh cảm thấy như chân mình đang chìm dần vào lòng đất.

“Không, đây không phải là đầm lầy chứ!”

“Không được...!”

“Cốc cốc cốc...”

“Mình ơi! Mở cửa ra đi. Tắm gì mà đến cả hai tiếng vậy? Anh mau ra ngoài đi!”

Chương 2

Liệu tôi có thực sự hạnh phúc khi về già?

Khi nào bạn cần phải chuẩn bị cho tuổi già của mình?

Tỉnh giấc, Kim Min Seok bắt đầu thở dốc. Anh thấy thật may mắn biết bao vì hình ảnh nhận phần com ở nhà dưỡng lão không phải là sự thật. Anh ngồi trước máy vi tính mà trong tai vẫn còn nghe đâu đó tiếng vợ anh hỏi sao anh lại tăm đến tận hai tiếng.

Ngay sau khi bật nút nguồn, một âm thanh nhỏ phát ra và máy bắt đầu khởi động. Tim anh vẫn còn đập thình thịch. Những hình ảnh trong giấc mơ vẫn còn hiển hiện rõ ràng trong đầu anh. Vẫn chưa hoàn toàn trở về với cảm giác thực tại, trong anh xen lẫn nhiều câu hỏi khác nhau.

“Nếu 10 năm sau mình bị mất việc thì sẽ thế nào? Liệu sau khi nghỉ việc rồi, mình có thể kiếm được tiền không?”

“Hiện tại, số tiền tiết kiệm hàng tháng chỉ có khoảng 600 nghìn won, nếu tiết kiệm sau 10 năm thì cũng chỉ là 72 triệu won, tính thêm cả tiền lãi là 86 triệu won... Nếu tiết kiệm 20 năm thì sẽ là 172 triệu, số tiền này có lẽ chưa đủ để lo cho tuổi già.”

“Không được. Bọn trẻ đang lớn dần, tiền học cũng tăng lên, vậy hàng tháng sẽ rất khó để có thể tiết kiệm được 600 nghìn won. Rồi mình lại phải sống chìm trong nợ nần do vay ngân hàng để bù trừ cho những khoản thâm hụt trong chi tiêu giống như Tiên Ông đã chỉ ra cho mình.”

“Nhưng liệu giá nhà có giảm đến thế không?”

“Tiền trợ cấp hưu trí sẽ là bao nhiêu? Liệu số tiền đó có đảm bảo cuộc sống về già không?”

Ngay sau khi màn hình máy tính hiện lên, Kim Min Seok bắt đầu truy cập vào internet. Lúc đầu tuy hơi lưỡng lự chưa biết nên tìm kiếm thông tin gì, nhưng sau đó, anh quyết định sẽ tìm hiểu xem những người khác đã chuẩn bị tuổi già của họ như thế nào.

Sau khi đăng nhập vào trang chủ của Tổng cục Thống kê, anh hoàn toàn ngạc nhiên trước tài liệu mà mình nhìn thấy. Tài liệu của Tổng cục Thống kê cho thấy sự vô lo của người Hàn Quốc về vấn đề trù bị tuổi già so với người dân nước khác như thế nào.

Trong số 10 người có 4 người không hề chuẩn bị trước cho tuổi già...

(Đơn vị: %)

Độ tuổi	Tổng	Đang chuẩn bị	Tổng	Trợ cấp hưu trí	Tiền trợ cấp công khán	Tiền trợ cấp cá nhân	Tiền lương hưu	Tiền gửi tiết kiệm	Chứng khoán Trái phiếu	Không chuẩn bị	Tổng	Chưa nghỉ đến	Có kế hoạch sẽ chuẩn bị	Thiếu khả năng chuẩn bị	Ủy thác cho con cái
15~29	100	49,3	100	30,9	5,9	21,0	3,1	37,0	1,5	0,6	50,7	100,0	46,2	47,5	6,3
30~39	100	69,1	100	31,4	8,6	27,2	3,8	24,0	4,2	0,7	30,9	100,0	23,1	58,3	18,4
40~49	100	69,4	100	37,3	8,6	24,1	4,5	19,1	5,4	0,9	30,6	100,0	17,4	50,6	31,4
50~59	100	68,9	100	45,4	10,2	15,0	4,2	18,0	6,6	0,6	31,1	100,0	14,7	40,5	40,5
Trên 60	100	48,3	100	29,0	12,1	7,6	5,2	30,3	14,4	1,3	51,7	100,0	6,2	10,4	10,4

Nguồn: Công bố của Tổng cục thống kê, kết quả điều tra thống kê xã hội năm 2005

Nếu theo tài liệu của Tổng cục Thống kê Hàn Quốc năm 2005, cứ 10 người lại có 4 người không chuẩn bị gì cho tương lai về già của mình, trong số 6 người chuẩn bị cho tuổi già thì có 3 người phải phụ thuộc vào tiền trợ cấp lương hưu hoặc tiền nghỉ hưu. Kết quả là số người đang chuẩn bị cho tuổi già của mình mà không phụ thuộc vào tiền trợ cấp chỉ có 3 trên tổng số 10 người.

Trường hợp tuổi 50 là tuổi về hưu thì 3 trong số 10 người không chuẩn bị gì cho tuổi già của mình. Tệ hơn, dù số tiền trợ cấp hưu trí không nhiều do thời gian đóng ít, nhưng chỉ có 45% số người được hỏi coi tiền trợ cấp hưu trí quốc gia là cứu cánh của mình khi về già. Điều này khiến anh nghi ngờ liệu việc trù bị cho tuổi già có hiệu lực hay không?

Trường hợp tuổi về hưu trên 60 tuổi thì tình hình còn nghiêm trọng hơn, 5 trong số 10 người được điều tra đều không hề chuẩn bị gì cho tuổi già của mình, 30% trong số này nghĩ rằng con cái họ sẽ phụng dưỡng mình. Do vậy, đối với người già trên 60 tuổi thì họ gặp khó khăn về tài chính (45,6%) nhiều hơn so với các vấn đề về sức khỏe (27,1%).

Ngồi đọc các tài liệu, Kim Min Seok bắt đầu suy nghĩ một cách nghiêm túc.

“Vậy thì mình có đang chuẩn bị cho tuổi già của mình không?”

Anh thấy tim mình đập nhanh hơn với cảm giác sợ hãi đang lẩn át. Anh luôn tự hào về căn nhà đẹp, chiếc xe hơi đắt tiền và cuộc sống hết sức sung túc, nhưng khi nào sẽ về hưu và sau khi về hưu thì anh cần bao nhiêu tiền để dưỡng già, anh chưa từng một lần suy nghĩ về điều đó. Hơn nữa, để có được số tiền đó thì hàng tháng anh cần phải tiết kiệm bao nhiêu và sử dụng số tiền đó như thế nào, anh cũng chưa từng nghĩ tới.

Anh không còn tâm trạng nào nữa. Mọi người không chuẩn bị cẩn thận cho tuổi già thì họ cũng không thể biết trước được tuổi già không có sự trù bị thì đáng sợ và bi thảm đến mức nào. Ngay cả chính bản thân anh, đến tận hôm qua vẫn còn nghĩ “không hiểu sẽ ra sao”.

“Liệu họ có biết không? Họ đang phạm tội coi thường tương lai của chính bản thân mình...”

Anh thử đọc các bài báo liên quan đến vấn đề tuổi già và tìm hiểu trang web tín dụng có nội dung tài chính cho tuổi già, anh thấy thật mông lung, không biết mình nên bắt đầu từ đâu.

Anh quyết định việc tính toán chi tiết sẽ làm sau, còn bây giờ anh sẽ tính xem mình sẽ sống thọ bao nhiêu tuổi.

Thử tìm kiếm tài liệu thống kê của Bộ Y tế cùng các bài báo có liên quan trên internet, anh thấy số liệu năm 2003 cho biết tuổi thọ trung bình của nam giới Hàn Quốc là 73,9, còn ở nữ giới là 80,8. Tuổi thọ này đã tăng lên ở nam là 1,8 tuổi, ở nữ là 1,3 tuổi so với ba năm trước đó. Nếu tốc độ lão hóa này tiếp tục xảy ra thì sau mấy chục năm, sẽ là thời đại mà chúng ta cần tính đến tuổi thọ trung bình là 100.

Tài liệu thống kê về y tế và phúc lợi do Bộ Y tế ban hành năm 2005 như sau:

Bạn sẽ sống bao lâu?

(Đơn vị: Tuổi)

Năm	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020
Tuổi thọ trung bình	52,4	63,2	65,8	71,6	75,9	78,8	80,7
Nam	51,1	59,8	62,7	67,7	72,1	75,5	77,5
Nữ	53,7	66,7	69,1	75,7	79,5	82,2	84,1

“Nếu xét theo xu hướng hiện tại thì sau 50 năm nữa ước tính tuổi thọ của nam khoảng 85, còn tuổi thọ của nữ là trên 90. Giả sử mình sống đến 85 tuổi thì sau này mình vẫn còn khoảng thời gian là 50 năm. Nhưng nữ giới thường có tuổi thọ cao hơn nam giới, vợ mình lại kém mình ba tuổi nên sau khi mình chết, vợ mình sẽ phải sống một mình. Nếu lập kế hoạch thì mình sẽ phải lưu tâm đến yếu tố này.”

“Nếu mình sống đến 85 tuổi thì vợ mình lúc đó sẽ 82 tuổi. Khi đó giả sử tuổi thọ trung bình của nữ giới cao hơn nam giới bảy tuổi thì vợ mình sẽ sống đến 92 tuổi. Nếu vậy, sau khi mình mất đi, vợ mình sẽ phải sống một mình 10 năm.”

Anh bắt đầu cảm thấy lo lắng với suy nghĩ rằng cuộc sống dài hơn so với những suy nghĩ thường ngày. Anh cũng chưa tưởng tượng được mình sẽ phải bỏ lại vợ mình sống một mình suốt 10 năm trời.

“Gần đây, tuổi nghỉ hưu của giám đốc các bộ phận thường vào khoảng từ 50 đến 55. Nếu mình nghỉ hưu lúc 55 tuổi thì sau này, mình sẽ làm việc thêm 20 năm nữa, sau đó hai vợ chồng mình sẽ sống thêm 30 tuổi và vợ mình sẽ sống thêm 10 năm một mình?”

Anh cảm thấy tim mình như nghẽn lại. 20 năm kiếm tiền và phải chuẩn bị cho 40 năm tuổi già, suy nghĩ ấy khiến anh cảm giác mình đang đứng trước một bức tường quá lớn. Ngay từ bây giờ, dù hàng tháng anh có tiết kiệm một triệu won thì trong 20 năm số tiền ấy cũng chỉ cho phép anh tiêu 600 nghìn won mỗi tháng khi về già. Hơn nữa, thực tế số tiền anh tiết kiệm hiện tại chỉ có 500 nghìn won mỗi tháng mà thôi. Nếu cộng cả hai số tiền đó lại thì cũng không phải là con số an toàn để anh có thể an hưởng tuổi già.

Anh nghĩ rằng mình phải lui thời gian nghỉ hưu lại. Vì vậy, sau khi nghỉ hưu tại công ty, anh sẽ phải kiếm một công việc khác và làm việc cho đến khi 60 tuổi, anh lấy con số 25 năm là thời gian làm việc còn lại của mình. Do đó, thời gian về già được giảm đi chỉ còn 35 năm (vợ chồng sống chung là 25 năm, vợ sống một mình 10 năm). Giả sử chi phí mà vợ anh sống một mình sau khi anh chết sẽ được giảm đi 50%

và anh giả định lấy 30 năm là khoảng thời gian hai vợ chồng sống cùng nhau ($25\text{ năm} + 10\text{ năm} \times 25\%$) và quyết tâm lập ra kế hoạch tuổi già của mình.

Dường như anh sẽ phải chuẩn bị tài chính trong vòng 25 năm tới để sống cho 30 năm sau.

Liệu tôi phải chuẩn bị bao nhiêu cho tuổi già của mình?

Anh bắt đầu lướt web tìm kiếm để tránh khỏi rơi vào lối suy nghĩ chán chường muốn bỏ những phiền muộn lại phía sau, nói chính xác hơn là tránh bị rơi vào cảm dỗ của bản thân mình muốn che đi những vấn đề tuổi già mà anh không nhìn thấy đáp án. Anh băn khoăn không hiểu những người khác dự kiến khi nào họ về hưu, và họ chuẩn bị bao nhiêu cho tuổi già của mình.

Sau khi gõ từ “chuẩn bị tuổi già” vào mục tìm kiếm và nhấn chuột thì hàng loạt tài liệu liền hiện ra. Trong số các tài liệu này nếu theo một bài báo trên tờ Nhật báo Joson thì mọi người thường dự kiến tuổi về hưu là 60 tuổi và sẽ sống sau đó hơn 20 năm nữa. Ngoài ra, họ dự kiến trung bình khoảng 400 triệu won để chi phí cho tuổi già của mình.

“400 triệu won? Liệu với số tiền đó mình có thể sống an nhàn cùng vợ mình 30 năm tuổi già không?”

Kim Min Seok bắt đầu thử tính toán xem anh sẽ cần số tiền là bao nhiêu cho tuổi già của mình, sau khi giả định mình sẽ duy trì mức sống hiện tại.

“Nào... mình hãy thử tính các hạng mục lớn xem. Phí sinh hoạt của hai vợ chồng, nếu chỉ tính chi phí để sống một cách đơn thuần thì một triệu won một tháng là đủ chứ? Rồi tiền tiêu vặt của mỗi người, về già thì cũng không làm gì rồi nhưng nếu không làm gì khác thì cuộc sống chẳng có gì thú vị cả. Thỉnh thoảng vợ chồng cùng đi chơi gôn, rồi cùng bạn bè đi uống với nhau vài chén, còn phải cho cháu tiền tiêu vặt, tiền hiếu hỉ, tiền mua những đồ dùng cần thiết, một tháng ít ra cũng phải có 500 nghìn won chứ nhỉ? Vợ mình cũng cần khoảng 300

nghìn won.

À, còn tiền bảo dưỡng xe! Già rồi di chuyển khó khăn thì cũng cần xe chở. Tiền xăng, tiền bảo hiểm... trung bình một tháng cũng cần khoảng 500 nghìn won. Còn gì nữa đây? Đúng rồi! Một năm ít ra cũng hai lần cùng vợ đi du lịch, rồi còn khám sức khỏe định kỳ ở bệnh viện nữa... Thế thì mình phải tính 500 nghìn won hàng tháng vào khoản chi phí khác mới được.

“Nếu vậy chi phí sinh hoạt cơ bản là một triệu won, tiền tiêu vặt của vợ chồng là 800 nghìn won, tiền bảo dưỡng xe 500 nghìn won, chi phí khác 500 nghìn won. Tính sơ sơ cũng thấy nếu muốn duy trì mức sống cơ bản thì mỗi tháng mình phải có 2,8 triệu won”.

Đương nhiên tuổi càng cao thì hoạt động cũng không như trước nữa, nên có thể giảm được các chi phí như tiền tiêu vặt hoặc tiền bảo dưỡng xe, nhưng đến lúc ấy lại phát sinh thêm tiền khám chữa bệnh và tiền trả cho y tá điều dưỡng nên anh đã thử tính chi phí cần hàng tháng là 2,8 triệu won mà không xét đến tuổi tác.

“Nếu mỗi tháng là 2,8 triệu won thì... một năm sẽ là 33,6 triệu won (2,8 triệu won x 12 tháng), nếu tính trong vòng 30 năm sẽ là 1,8 tỷ won (33,6 triệu won x 30 năm)?”

Anh trợn tròn mắt ngạc nhiên. Vì kết quả tính toán cho quỹ cần cho 30 năm tuổi già ra một con số quá lớn. Anh nghĩ chắc là ở đây có gì đó chưa đúng. Vì số tiền anh tính ra lại chênh lệch quá lớn so với 400 triệu won mà những người bình thường khác dự kiến. Anh thử tính đi tính lại mấy lần nữa trước kết quả mà chính bản thân anh cũng không thể tin được. Tuy nhiên, kết quả lại không có gì thay đổi.

1,8 tỷ won..., nếu muốn sống một tuổi già an nhàn như bản thân anh đã nghĩ thì anh sẽ cần tới 1,08 tỷ won từ thời điểm 60 tuổi khi anh sẽ nghỉ hưu.

Kim Min Seok bắt đầu thử tính xem chi phí cần thiết sẽ thay đổi như thế nào tùy thuộc vào sinh hoạt phí cần thiết từng tháng trong vòng 30 năm tuổi già.

Căn cứ vào chi tiêu mỗi tháng tính toán ra khoản tiền cần để duy trì cuộc sống khi về già:

(Đơn vị: 10.000 won)

Sinh hoạt phí hàng tháng	100	150	200	250	300	500
Số tiền cần	36.000	54.000	72.000	90.000	108.000	180.000

“Dù có giảm chi phí sinh hoạt khi già nhiều đến mức nào thì tối thiểu mỗi tháng chi phí sinh hoạt cũng cần là một triệu won, tiền tiêu vặt của vợ chồng là 400 nghìn won, chi phí bảo dưỡng xe là 300 nghìn won, chi phí khác là 300 nghìn won nữa. Nếu vậy thì một tháng cũng cần đến hai triệu won... Có giảm thế nào thì đến 60 tuổi mình cũng cần có khoảng 700 triệu won...”

Kim Min Seok bắt đầu cảm thấy khó chịu. 25 năm nữa là anh 60 tuổi, nói thật là anh không có đủ tự tin mình sẽ có được 720 triệu won. Nhưng anh cũng thử tính xem để có được khoản tiền 720 triệu won đó trong vòng 25 năm tới thì mỗi tháng anh cần phải tiết kiệm bao nhiêu.

Sau khi đăng nhập vào trang web lãi suất tiết kiệm của ngân hàng anh bắt đầu nhập dữ liệu vào các hạng mục cần thiết.

Số tiền mục tiêu: 720 triệu won, thời gian tiết kiệm: 25 năm, lãi suất hàng năm: 4%, phương pháp trả lãi: lãi đơn.

Sau khi kết thúc việc nhập dữ liệu thì trên màn hình bắt đầu hiện ra kết quả: 1.590.822,4 won. Số tiền gấp 2,5 lần so với số tiền mà hiện anh đang tiết kiệm. Nó cũng gần bằng một nửa số tiền lương mà anh nhận được sau khi đã trừ thuế.

Anh tự nhiên thở dài. Anh không thể ngờ rằng mình lại cần số tiền lớn như thế. Anh cũng tự cảm thấy quá thương hại cho bản thân mình.

Dù bạn có đóng tiền bảo hiểm xã hội đều đặn thì cũng đừng quá tin tưởng vào nó!

Như người mất hồn, Kim Min Seok bỗng nhiên nhớ tới khoản tiền bảo hiểm xã hội.

“Đúng rồi, mình vẫn còn khoản tiền bảo hiểm xã hội cơ mà. Mình

đã đóng bảo hiểm xã hội kể từ khi bắt đầu đi làm, sau này mình sẽ tiếp tục đóng cho đến khi nghỉ hưu thì chắc chắn sẽ có khoản tiền lớn đây. Dù có nhiều người lo lắng rằng bảo hiểm xã hội sẽ bị cạn kiệt nhưng đấy là việc làm của chính phủ, không lẽ lại để xảy ra việc không thể trả nổi trợ cấp hưu trí cho người dân?”

Nếu nhận được tiền trợ cấp hưu trí sau khi về hưu thì số tiền cần thiết trù bị cho tuổi già sẽ giảm đáng kể. Nhưng anh ngạc nhiên trước thông tin rằng sau 65 tuổi mới được nhận trợ cấp hưu trí. Trước đó, lúc nào anh cũng nghĩ rằng đương nhiên anh sẽ nhận được trợ cấp hưu trí bắt đầu từ 60 tuổi. Nếu vậy bắt đầu từ năm 2013 thì cứ 5 năm, anh lại phải cộng thêm một tuổi, để đến sau năm 2033, sau khi anh 65 tuổi thì anh mới có thể nhận được tiền trợ cấp hưu trí⁽¹⁾.

Khi tính trên cơ sở tiền lương hiện tại, Kim Min Seok thấy rằng khoản tiền trợ cấp hưu trí dự kiến sẽ là 1,8 triệu won (tính theo giá trị hiện tại), tức là chỉ bằng 27% tiền lương trước thuế của anh. Dù không phải số tiền quá lớn so với mong đợi nhưng dù sao nó cũng là nguồn an ủi không nhỏ vì anh nghĩ với số tiền đó có thể cung cấp được số tiền mà anh cần dùng hàng tháng khi về già. Tuy nhiên, nếu tiền trợ cấp hưu trí không được trả như mong đợi thì sao, anh bắt đầu cảm thấy bất an khi nghĩ về điều này.

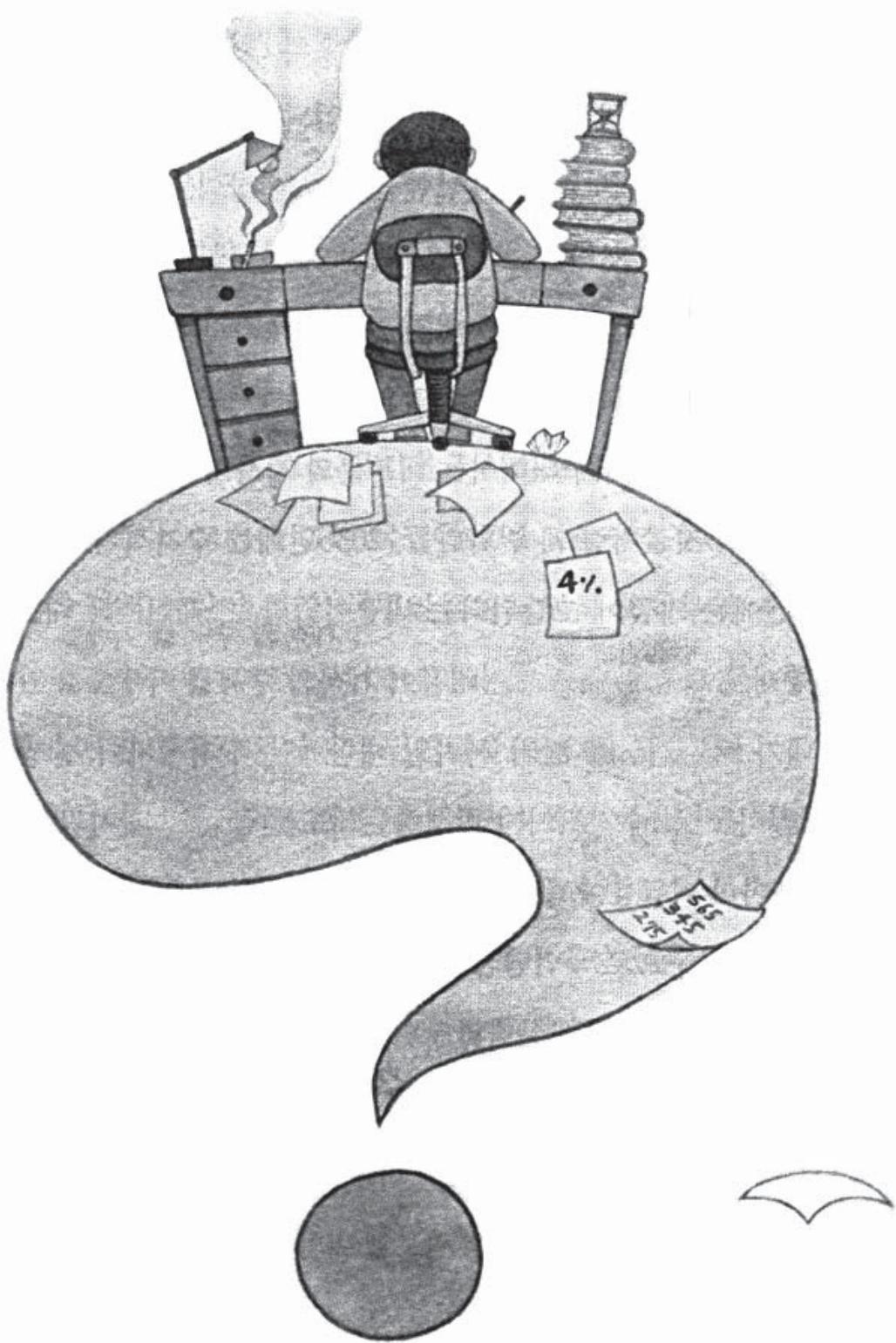
Anh bắt đầu nhận ra sự thật rằng để bảo đảm cho cuộc sống về già cần có ba yếu tố: tiền trợ cấp hưu trí quốc gia, khoản trợ cấp tiền trợ cấp thất nghiệp, tiền tiết kiệm của cá nhân. Tiền trợ cấp hưu trí quốc gia có tính chất bảo đảm xã hội với mục đích đảm bảo sinh kế tối thiểu của tuổi già, tiền trợ cấp thất nghiệp của doanh nghiệp cần để đảm bảo đời sống tuổi già cơ bản, còn tiền tiết kiệm cá nhân là thứ cần thiết để đảm bảo một cuộc sống an nhàn, dư dả khi về già.

Đối với tương lai của tiền trợ cấp hưu trí quốc gia, phần lớn các bài báo đều chia sẻ nội dung phủ định. Có bài báo nói rằng, nếu cứ giữ mức chi như hiện tại thì đến năm 2036 sẽ xảy ra hiện tượng thâm hụt công và đến năm 2047 các quỹ sẽ bị cạn kiệt. Vì vậy, nhiều bài báo có khuynh hướng nhấn mạnh rằng chúng ta đang đóng nhiều hơn nhưng sẽ nhận ít đi.

“Bài báo này có ý nói rằng thời điểm mình bắt đầu được hưởng trợ cấp hưu trí thì cũng là lúc xảy ra thâm hụt công. Nếu xảy ra thâm hụt công, thì chắc chắn sẽ không trả hết tiền trợ cấp? Có lẽ tỉ lệ chi trả

sẽ giảm đi rất nhiều”.

Với tâm trạng khá cay đắng, anh băn khoăn mình sẽ nhận được bao nhiêu từ khoản trợ cấp hưu trí quốc gia, và anh bắt đầu lập kế hoạch trù bị cho tuổi già của mình với giả định chỉ nhận được 50% số tiền được hưởng dự kiến. Nếu chỉ biết trông đợi vào khoản trợ cấp hưu trí quốc gia, mà khi về già khoản trợ cấp thực tế khác so với dự kiến thì lúc đó làm thế nào. Đằng nào cũng lập kế hoạch thì hãy đảm bảo rằng kế hoạch đó sẽ an toàn.

Nếu trừ khoản tiền 540 nghìn won - 50% số tiền sẽ được lĩnh dự kiến từ trợ cấp hưu trí quốc gia thì số tiền mà anh cần khi về già cho chi phí hàng tháng sẽ là 1,46 triệu won. Nếu anh giả sử mình cần khoảng 1,5 triệu won thì tổng số tiền 540 triệu won là khoản tiền anh cần cho tuổi già của mình. Mặc dù số tiền đó đã giảm so với khoản 720 triệu won, nhưng gánh nặng của hai khoản tiền này thì chẳng khác nhau là mấy. Hơn nữa, số tiền này chỉ là số tiền cho cuộc sống tuổi già tính một cách đơn giản, mà chưa xét tới các chi phí khác như tiền học, tiền cưới cho con cái.

Nếu muốn vào trung tâm Tòa tháp bạc lấp lánh thì cần phải có bao nhiêu tiền?

Chìm vào suy nghĩ, anh lại nhớ đến khu dưỡng lão mà mình đã từng sống và Tòa tháp bạc lấp lánh trong giấc mơ của mình. Hình như anh đã từng đọc ở đâu đó bài báo nói rằng khu Tòa tháp bạc lấp lánh là trung tâm cư trú lý tưởng cho người già, ở đây có tất cả các dịch vụ tốt nhất như: ăn uống, vệ sinh, y tế và thể dục... Ngay sau khi gõ từ “Tòa tháp bạc lấp lánh” tại trang web tìm kiếm anh đã có thể tìm thấy mấy trang chủ có tên là Tòa tháp bạc lấp lánh. Số lượng địa chỉ hiện ra không nhiều so với kỳ vọng của anh, có lẽ do đây là mô hình mới. Dù sao thì bây giờ cũng có rất nhiều trung tâm như vậy đang được xây dựng hoặc đang được bán theo lô.

Anh bắt đầu thử tìm hiểu chi phí đăng ký trên trang chủ Tòa tháp bạc điển hình có vị trí tại Yong In, Bun Dang, Go Yang gần với Seoul trong số các trung tâm Tòa tháp bạc đang hoạt động trên toàn quốc. Nếu trường hợp thuê thì chi phí có chút khác biệt tùy theo điều kiện ngoại cảnh, nhưng vẫn phải đóng tiền đặt cọc từ 30 triệu đến 100 triệu won. Ngoài ra, tùy theo tiêu chuẩn thiết bị sẽ phải trả tiền thuê hàng tháng từ 500 nghìn won đến 5 triệu won, và sẽ trả lại tiền đặt cọc sau. Dù sao, nếu muốn vào ở tại một trung tâm Tòa tháp bạc ổn định với tiêu chuẩn hai người thì sẽ cần sinh hoạt phí là khoảng 2 triệu won/tháng cho số tiền đặt cọc 50 triệu đến 100 triệu won, và cần khoảng 1,2 triệu mỗi tháng cho số tiền đặt cọc từ 200-300 triệu.

Chi phí vào ở tại trung tâm Tòa tháp bạc theo mô hình thuê tại Su Do Kuan

(Đơn vị: 10.000 won)

Phân loại phòng	Phòng 1 người ở	Phòng 2 người ở loại A	Phòng 2 người ở loại B (dành cho vợ chồng)	Phòng 4 người ở
Tiền đặt cọc	10.000	7.000	5.000	5.000
Chi phí sinh hoạt/ tháng	565	345	275	292

-Tiền đặt cọc sẽ không thay đổi trong thời gian cư trú và sẽ được hoàn trả lại khi rời đi.

-Chi phí sinh hoạt/ tháng đã bao gồm tiền ăn, tiền y tế, điều dưỡng viên, chi phí trị liệu và tiền dịch vụ các loại.

-Sinh hoạt phí/ tháng sẽ thay đổi tùy thuộc vào mức độ chăm sóc và lạm phát.

-Đồ dùng sinh hoạt cá nhân và chi phí điều trị (tiền khám, xét nghiệm, tiền thuốc) tính riêng.

Tiêu chuẩn trong bảng giá là dành cho một người, vậy nếu hai vợ chồng đều muốn sống ở đây thì tiền đặt cọc sẽ là 100 triệu won và tiền sinh hoạt phí hàng tháng sẽ là 5,5 triệu won. Trường hợp là trung tâm Tòa tháp bạc cao cấp thì về mặt ăn uống, cư trú, điều dưỡng và điều trị sẽ được phục vụ đầy đủ, chỉ cần trả thêm chi phí khác như tiền điều trị và xét nghiệm thì đây có thể coi là nơi sống hoàn hảo. Nhưng ngược lại, chi phí đó không phải là tiêu chuẩn mà một người bình thường có thể đáp ứng được.

“Nếu chẳng may có mù quáng mà vào ở một trung tâm Tòa tháp bạc nào đó thì vẫn có thể xin ra ngoài được”.

Chi phí vào ở tại trung tâm Tòa tháp bạc quá nhiều so với những gì anh từng dự kiến. Nếu tính gộp cả tiền đặt cọc và tiền sinh hoạt phí thì nó không khác nhiều so với số tiền mà anh phải trả bị cho tuổi già của mình. Nhưng ngược lại, tại trung tâm Tòa tháp bạc có trang bị tất cả các loại dịch vụ và trang thiết bị đa dạng đáp ứng nhu cầu sinh hoạt và giải trí của người cao tuổi, bao gồm cả việc hỗ trợ về y tế. Nếu cả hai vợ chồng đều cao tuổi, đi lại khó khăn thì việc sống ở trung tâm như thế này sẽ rất tốt.

“Khi còn khỏe, vợ chồng mình sống tiết kiệm ở một căn hộ chung cư nhỏ, sau này, khi nào sức khỏe yếu thì chuyển đến sống tại trung tâm Tòa tháp bạc nào đó có vị trí thuận lợi. Điều này đỡ gánh nặng

cho con cái mà mình cũng được sống thoải mái”.

Lúc này, anh nghe tiếng gõ cửa. “Bố ơi, con Ha-Uhn vào có được không à?”, anh nghe giọng con gái lớn vọng vào. Sau khi cánh cửa mở ra, là hình ảnh con gái anh hai tay đang cầm đĩa hoa quả với nụ cười rạng rỡ.

“Ha-Uhn của bố mang cái này vào cho bố cơ à? Cám ơn con. Bố sẽ ăn thật ngon. Mà cũng hơn 11 giờ rồi, con gái của bố vẫn chưa ngủ à?”

“Bố ru con ngủ đi.”

Cả hai vợ chồng đều đi làm kiếm tiền, về nhà thường rất muộn nên thời gian ngủ của con gái anh cũng thường là ngoài 11 giờ. Dù nghĩ rằng cần phải thay đổi thói quen đi ngủ của con gái, nhưng mỗi lần nhìn con mong mỏi có thời gian trò chuyện cùng bố mẹ thì anh lại không nỡ ép con.

Anh đọc hai cuốn truyện cổ tích cho con gái nghe rồi đi ra ngoài thì thấy vợ anh đã nằm ngủ trong khi đang nghe nhạc. Anh kéo chăn đắp cho vợ, anh bỗng nhận ra bụng vợ mình đã rất to. Chỉ sau ba tháng nữa thôi là đứa con thứ hai của anh sẽ ra đời.

“Con trai à, con hãy sinh ra thật khỏe mạnh nhé. Việc còn lại, bố sẽ lo hết”.

Hãy kiểm tra các khoản tiền tiết kiệm có mục đích

Kim Min Soek lấy một lon bia và lạc từ tủ lạnh ra, ngồi vào bàn ăn. Những lúc căng thẳng và buồn bức thì không gì có thể sánh nổi với một cốc bia mát lạnh.

Sau khi hớp một ngụm bia thì anh chợt nghĩ tới thành phố Toronto của Canada mà anh đã đi về từ mùa hè năm ngoái. Vợ chồng anh ở Canada một tuần vừa đi du lịch, vừa để thăm người bác đã sang đây định cư được 15 năm. Nghe nói bác anh đang chăm sóc một vườn hoa lớn, dù đã ngoài 60 tuổi nhưng vẫn hai ngày một lần ra chợ hoa vào sáng sớm để mua bán hoa. Nếu vậy, những người dân Canada

bình thường thì sao? Anh băn khoăn không biết những người Canada khác có làm việc chăm chỉ cho đến khi cao tuổi như ông bác của mình hay không.

“Ở Canada đa phần cả hai vợ chồng đều đi làm kiếm tiền, 30-40% tiền lương của họ được nộp vào thuế hoặc bảo hiểm. Như vậy, số tiền mà họ phải nộp khá nhiều. Thu nhập còn lại sau khi trừ thuế thì phần lớn được họ tiêu dùng. Dù hàng tháng họ có dành dụm bao nhiêu đi nữa thì họ cũng sẽ tiêu sạch vào các kỳ nghỉ hè hoặc nghỉ đông hàng năm. Ngay cả tôi, lúc đầu cũng không hiểu tại sao: “Những người này sao lại thế nhỉ?”, nhưng giờ tôi mới biết họ có lý do làm vậy. Sau khi nghỉ hưu, ngoài việc chính phủ sẽ chu cấp cho họ một khoản chi phí đủ dùng cho cuộc sống, họ còn được hưởng chính sách hỗ trợ toàn phần đối với dịch vụ y tế. Người dân Canada, khi còn trẻ họ phải đóng góp các khoản thuế, tiền bảo hiểm và chi phí bảo hiểm xã hội rất cao, nhưng bù lại họ được quyền sống một cách an nhàn khi về già”.

Kim Min Seok thấy hơi ghen tị với những người dân Canada. Rồi anh chợt nhận ra rằng, ngoài chi phí lo cho bản thân mình thì anh cần phải tính thêm các khoản tiền liên quan đến con cái nữa. Dường như anh quên mất khoản tiền tiết kiệm có mục đích mà Tiên ông từng nói với anh. Đến giờ anh mới chỉ tính số tiền tuổi già một cách đơn giản mà không xét tới các chi phí khác.

Uống hết lon bia, anh lại bắt đầu ngồi trước máy vi tính. Anh quyết định sẽ tính xem thu nhập và các khoản chi tiêu của anh trong vòng 25 năm tới. Anh không tính riêng vì anh đã giả định tỷ lệ tăng lương và lạm phát (giá cả tăng) là như nhau. Dường nhiên, dù vật giá có tăng thì các khoản chi tiêu không thay đổi (hoàn trả khoản vay, tiền bảo hiểm) nhưng cũng sẽ ảnh hưởng tới các khoản chi tiêu dự kiến phát sinh trong tương lai như tiền học phí cho con. Nhưng anh quyết định sẽ tạm thời tính đơn giản và bỏ qua các yếu tố đó.

Trước hết, sau khi dự kiến thu nhập trong vòng 25 năm tới, anh tính ra được một khoản tiền trị giá là 1 tỷ 190 triệu won. Vợ anh sau khi sinh con thứ hai sẽ đi làm thêm 5 năm và khi đứa con thứ hai vào học mẫu giáo chị cũng có ý định nghỉ ở nhà.

Thu nhập của gia đình sẽ là bao nhiêu cho đến thời điểm nghỉ hưu?

(Đơn vị: 10.000 won)

Phân loại	Tiền lương sau khi trừ thuế	Thời hạn	Tổng thu nhập cho đến khi nghỉ hưu
Kim Min Seok (35 tuổi)	4.200	25 năm	105.000
Vợ (32 tuổi)	2.760	5 năm	13.800
Tổng	6.960		118.800

Thực ra, anh cũng không có đủ tự tin sẽ tiếp tục làm việc ở công ty cho đến khi 60 tuổi, nhưng dù sao, hãy thử tính tổng thu nhập sau khi giả thuyết rằng mình sẽ làm việc tới 60 tuổi theo mục tiêu ban đầu đề ra.

Anh có thể tính đơn giản thu nhập của mình trong vòng 25 năm tới, nhưng việc dự kiến các khoản chi tiêu thì phức tạp hơn rất nhiều. Vì không có sổ ghi chi tiêu trong gia đình mà cũng không có giấy tờ gì khác nên anh bắt đầu tính số tiền cần chi sau khi nhớ lại những gì anh đã nói với vợ trước đó. Anh tính tiền nuôi con và tiền học riêng. Trước hết, anh thử tính riêng chi phí trong cuộc sống hàng ngày. Chi phí sinh hoạt cơ bản hàng tháng là 900 nghìn won, tiền tiêu vặt của hai vợ chồng là 500 nghìn won, tiền trả lãi vay thế chấp nhà là 600 nghìn won/tháng (thời gian còn lại là 18 năm), tiền bảo hiểm 200 nghìn won/tháng, tiền trả góp xe hàng tháng là 600 nghìn won (thời gian còn lại là 3 tháng), chi phí bảo dưỡng xe hàng tháng 400 nghìn won, chi phí khác 200 nghìn won/tháng... thì hàng tháng khoản tiền chi tiêu sẽ là 4,180 triệu won, tương ứng một năm là 50,160 triệu won. Đây là số tiền lớn hơn so với anh nghĩ khá nhiều. Thật may, thời hạn trả góp xe chỉ còn lại 3 tháng, nên sau đó, số tiền chi tiêu hàng năm sẽ giảm xuống còn 42,960 triệu won. Nếu tính như thế này thì tổng số tiền chi tiêu trong vòng 25 năm tới của anh sẽ lên đến 1 tỷ 75 triệu 800 nghìn won.

Ngoài ra, còn tiền nuôi con và tiền học, hàng tháng tiền học phí lớp mẫu giáo tiếng Anh cho con lớn là 500 nghìn won, tiền gửi trẻ con thứ hai là 500 nghìn won... vậy hàng tháng sẽ cần khoảng một triệu won. Chi phí nuôi dạy và đào tạo cần thiết cho đến khi con thứ hai của anh vào được đại học sẽ là 2 tỷ 792 triệu won.

Tiền gửi trẻ và tiền học phí cho con mất bao nhiêu?

(Đơn vị: 10.000 won)

Phân loại	Số năm còn lại	Số tiền tiêu/1 người	Tổng tiền học
Tiền gửi trẻ	5 năm	50 won/ tháng	3.000
Mẫu giáo	2 năm + 1 năm	50	1.800
Học cấp 1	6 năm × 2 con	30	4.320
Cấp 2	3 năm × 2 con	50	3.600
Cấp 3	3 năm × 2 con	100	7.200
Đại học	4 năm × 2 con	1000	8.000
Tổng			27.920

Anh không thể không giật mình ngạc nhiên khi tính đến khoản tiền sẽ chi ra trong tương lai. Tổng chi phí cần thiết trong vòng 25 năm tới sẽ là 1,355 tỷ won. Số tiền này nhiều hơn khoảng 167 triệu won so với thu nhập của gia đình anh trong vòng 25 năm tới. Hơn nữa, khoản tiền này còn chưa tính đến tiền đám cưới cho hai đứa con của anh. Giả sử tính như thời điểm hiện tại, nếu con cái kết hôn thì bố mẹ cũng phải lo cho con khoản tiền đặt cọc thuê nhà hàng năm, vậy sau 20 năm nữa có lẽ anh phải bán cả căn nhà đang ở để lo khoản tiền cho con mình.

Rốt cuộc, nếu tình trạng này kéo dài thì cũng sẽ có ngày anh lâm vào cảnh phải bán nhà, vay vốn ngân hàng để chi tiêu giống như những gì mà Tiên ông đã chỉ cho anh trong giấc mơ, và vợ chồng anh không còn cách nào khác phải trông cậy vào con cái. Và biết đâu vợ chồng anh cùng phải vào sống ở trung tâm dưỡng lão của Chính phủ giống như trong giấc mơ vậy.

Một lần nữa, Kim Min Seok lại hối hận vì mình đã sống không có kế hoạch trong thời gian qua. Trong số đám bạn cùng lứa, anh là người phất lên nhất, thăng tiến nhanh, mua nhà nhanh. Nhưng thực ra đến giờ anh mới thấm thía rằng mình ã sống không có bất cứ một hoạch định gì cho bản thân và gia đình mình.

Dù thời trẻ có vất vả và sống khó khăn, nhưng sau 60 tuổi có thể tận hưởng cuộc sống an nhàn như những người Canada thì việc thử tính toán cụ thể số tiền kiếm được và số tiền sẽ tiêu trong tương lai càng khiến cho trí não anh rối bời vì không biết nên chuẩn bị cho tuổi già như thế nào.

“Nếu vậy, bây giờ mình cần phải làm gì?”

Kim Min Seok cảm thấy toàn thân mình như không còn chút sức lực nào với tâm trạng nặng nề.

Đúng lúc này máy tính anh phát ra tiếng “Buzz”, góc phải màn hình nhấp nháy thông báo nickname “Lợn con” đang online. Đây là nickname trên mạng của một người bạn của anh.

Min Seok cũng online với nickname “Bố của Ha-uhn.”

Lợn con: Quá 12 giờ rồi mà sao chưa ngủ?

Bố của Ha-Uhn: Thế còn cậu?

Lợn con: Ngày mai có thời gian không?

Bố của Ha-Uhn: Ngày mai, bạn mình đang rủ đi leo núi Bắc Hàn.

Lợn con: Ai?

Bố của Ha-Uhn: Hai người bạn học đại học Lợn con: Hay đấy. Cùng đi hóng gió xem sao.

Bố của Ha-Uhn: Vậy mai 9 giờ có mặt ở cửa vào núi Bắc Hàn nhé. Ngủ ngon. Mai gặp lại.

Lợn con: Ok. Hãy mơ về mình nhé.

Bố của Ha-Uhn:

Kim Min Soek tắt máy tính rồi đi vào phòng ngủ. Khi nhìn vợ ngủ ngáy do quá mệt mỏi, bỗng nhiên anh có cảm giác có lỗi với vợ, anh nghĩ tại sao vợ mình lại không thể thoái mái hưởng thụ cuộc sống khi còn trẻ. Đột nhiên, hình ảnh khuôn mặt của người chủ hôn với câu nói: “Hai con hãy sống hạnh phúc đến đầu bạc răng long” lại hiện lên trong đầu anh.

“Mình muốn về già hai vợ chồng mình sẽ được sống vui vẻ...”

“Mình vất vả ở công ty cũng chỉ vì bản thân và gia đình của mình...”

Kim Min Seok nhẹ nhàng nằm cạnh vợ và ngủ thiếp đi.

Năm giai đoạn của tuổi già

Một buổi sáng thứ Bảy thoải mái. Bỏ ngoài tai lời nói giận dỗi của vợ, Kim Min Seok lái chiếc xe hạng trung 2.500cc mà anh coi như báu vật của mình chạy đến núi Bắc Hàn.

Núi Bắc Hàn chìm trong ánh nắng ấm áp của mùa xuân, những lộc non đang đâm ra tua tủa, và những bông hoa nở rộ đón mùa xuân mới khiến cho khung cảnh ở đây thật đẹp.

Tại lối vào, Joeng Soon Jin chào hỏi người đồng hành và bắt đầu chuyến leo núi. Joeng Soon Jin vượt lên trước trò chuyện vui vẻ với anh bạn Park đang làm PB (Private Bank) ở ngân hàng, bỏ lại Kim Min Seok ở phía sau.

“Tôi nghe nói anh làm PB ở ngân hàng?”

“Vâng. Anh có thể tạm hiểu là nhân viên quản lý tài sản tổng hợp của khách hàng VIP, có thể đó là công việc đơn giản nhất thì phải.”

“Nếu vậy, chắc anh cũng đã tư vấn cho khách hàng về việc trù bị cho tuổi già?”

“Đương nhiên rồi. Vì phần lớn khách hàng đều là khách VIP nên chủ yếu tôi tư vấn cho họ về chiến lược quản lý tài sản do họ sở hữu đủ tài chính để an hưởng tuổi già rồi, nhưng đôi khi cũng phải tư vấn cho họ về chiến lược, quy trình và kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già nữa. Tại sao vậy, anh muốn tìm hiểu gì à?”

“Có lẽ tôi phải bắt đầu trù bị cho tuổi già của mình... Nhưng tôi chưa biết mình cần phải chuẩn bị bao nhiêu và cần làm gì để kiếm được số tiền đó. Số tiền tôi tiết kiệm hàng tháng thì không nhiều, trong khi đó số tiền cần cho tuổi già cũng không phải ít.”

“Nếu anh mặc nhiên suy nghĩ thì cái gọi là chuẩn bị cho tuổi già sẽ rất mơ hồ. Thực ra có rất nhiều điều tôi có thể nói với anh về cái gọi là chuẩn bị cho tuổi già. Hôm nay, tôi sẽ giải thích cho anh những bước cơ bản để chuẩn bị cho tuổi già, anh hãy thử làm theo một lần xem sao.”

Park vuốt nhẹ đầu đúra bé đi bên cạnh rồi nói tiếp:

“Trước hết, anh hãy kiểm kê chính xác tài sản ròng hiện tại. Các khách hàng VIP của tôi dù có rất nhiều tài sản nhưng họ vẫn muốn biết chính xác hiện trạng tài sản của mình. Đối với bản thân tôi, cứ sáu tháng tôi lại cập nhật bảng cân đối kế toán của cuộc đời mình, trong đó có ghi ra các tài sản ròng. Thực tế thì tài sản của tôi cũng không nhiều đến mức đó, nhưng cũng có lý do tại sao cứ sáu tháng một lần tôi lại lập bảng cân đối. Lý do hết sức đơn giản, đó là tôi muốn tự mình đánh giá và tự kích thích bản thân mình. Có như vậy, tôi mới biết cách chi tiêu sao cho tiết kiệm hơn và sẽ tích cực hơn trong việc gửi tiền có mục đích. Anh Min Seok đã thử lập bảng cân đối kế toán bao giờ chưa?”

“...”

Anh bàng hoàng trước câu hỏi của Park. Từ trước đến nay anh chỉ mường tượng trong đầu tài sản, khoản nợ của mình thôi, anh chưa bao giờ ghi chi tiết các khoản đó ra trên giấy.

Park lấy miếng sô-cô-la trong túi ra, bẻ làm bốn và chia cho mỗi người bạn đồng hành một miếng và tiếp tục câu chuyện.

“Bước tiếp theo, sau khi đã tính toán các khoản thu và chi hàng tháng, mọi người hãy thử tính xem quy mô tiết kiệm của mình có thể làm được hàng năm là bao nhiêu. Đa phần nhân viên văn phòng đều biết rất rõ khoản thu nhập từ tiền lương của mình, nhưng có nhiều trường hợp lại không biết được các khoản chi của mình là bao nhiêu. Thế nên khi nhận được hóa đơn thanh toán cho khoản tiền sử dụng bằng thẻ tín dụng, ai cũng hoảng hốt. Dường như số tiền mọi người tiêu rất ít, nhưng nếu gộp cả một tháng lại thì số tiền đó sẽ lớn hơn so với suy nghĩ của chúng ta.”

“Vâng, đúng vậy. Các khoản chi phí thanh toán bằng thẻ hầu như đều không phải là khoản nhỏ và cũng thường vượt quá con số dự kiến...”

Kim Min Seok nhớ mình đã từng kiểm tra lại các khoản trong kê khai thanh toán bằng thẻ tín dụng cùng với vợ do thấy khoản yêu cầu thanh toán quá nhiều so với suy nghĩ.

“Do đó, đa phần các khách VIP đều không tùy tiện dùng thẻ tín dụng. Do sử dụng thẻ tín dụng sẽ rất khó kiểm soát chi tiêu nên họ thường dùng tiền mặt để thanh toán trong những trường hợp cần thiết.

Park tiếp tục với câu chuyện đang dang dở:

“Khi kiểm tra lại số tiền mà chúng ta có khả năng tiết kiệm thì có hai điểm quan trọng. Thứ nhất là khả năng kiểm soát chi tiêu hợp lý. Thứ hai là phải cố gắng nâng cao thu nhập. Ngoài ra, khi tính toán khoản chi cần thiết trong tương lai, chúng ta không chỉ tính các khoản chi ngay hiện tại, mà còn tính các chi phí dự kiến đến khi nghỉ hưu sau này. Hàng tháng, chắc chắn ngoài chi phí sinh hoạt, còn phải dự tính tiền học cho con cái, tiền kết hôn cho con, chi phí y tế vì chúng ta cũng không biết được sẽ cần phải dùng khi nào.”

Kim Min Seok nhớ lại cảm giác tuyệt vọng của mình tối qua khi anh thử tính xem tổng thu nhập và tổng chi của mình 25 năm sau.

“Các bạn hãy coi gia đình là mô hình một doanh nghiệp thu nhỏ. Min Soek à, anh sẽ là giám đốc điều hành, còn vợ anh sẽ là giám đốc tài chính hoặc là giám đốc quản lý. Nếu công ty bị thua lỗ, ngày càng giảm sút thì sẽ gây ra hiện tượng mất tính thanh khoản. Gia đình cũng vậy. Trước hết, mọi người phải điều chỉnh cấu trúc tài chính của gia đình mình thì mới có thể nghĩ đến việc phát triển kinh tế gia đình. Các bạn phải kiểm tra lại tình hình tài chính gia đình và điều chỉnh lại cấu trúc này nếu cần. Hãy giảm bớt các khoản chi tiêu không cần thiết, dám bán đi các tài sản làm phát sinh chi phí, và chỉ giữ lại các tài sản mang lại lợi ích. Nếu tiền bỗng nhiên bị bay đi đâu mất giống như kiểu gió vào nhà trống thì dù thu nhập có cao đến mấy bạn cũng vẫn thấy thiếu tiền. Ngoài ra, việc điều chỉnh cấu trúc tài chính trong gia đình, đây là việc mà anh Min Seok không tự làm được, anh hãy thảo luận cùng với vợ mình về vấn đề này.”

Khi nghe đến việc nếu không điều chỉnh cơ cấu thì sẽ dẫn đến tình trạng vỡ nợ, anh lại chợt nghĩ đến cuộc khủng hoảng tài chính những năm 1997. Tác động của nó lan tới cả công ty lớn mà anh đang làm, nên họ đã thực hiện chính sách cắt giảm 20% nhân sự. Mới nghĩ thế thôi mà anh đã thấy lạnh hết cả sống lưng. Nhưng anh thấy hơi lạ với câu nói hãy nâng cao thu nhập hàng tháng của Park. Do là thời kỳ cạnh tranh về lương nên khoản lương anh nhận được là một khoản

cố định, vậy thì ý của Park là gì? Hay anh ấy bảo mình cần phải làm “tay trái” nữa?”

Nhìn vẻ mặt hoài nghi của Min Soek, Park nói tiếp:

“Với những người làm công ăn lương như chúng ta thì phương pháp tăng thu nhập hàng tháng là ưu tiên hàng đầu. Để làm được điều này thì nỗ lực làm việc chăm chỉ, thành thật trong công ty thôi vẫn chưa đủ, mà cần phải cố gắng trong việc phát triển năng lực của bản thân. Nếu để ý, đôi khi anh sẽ thấy mình bị mất cơ hội thăng tiến hoặc bỏ đi cơ hội nhảy sang một vị trí khác tốt hơn chỉ vì khả năng tiếng Anh chưa đáp ứng được so với yêu cầu đúng không? Phải có năng lực thì mới có thể nâng cao tiền lương. Câu chuyện của những nhân viên có thu nhập hàng trăm triệu hoặc mấy trăm triệu không phải là việc của những người khác. Tuy nhiên, đó cũng là câu chuyện về những người xung quanh ta. Không phải lạ sao khi hầu hết mọi người đều mong muốn giàu có nhưng không phải là thông qua công việc mà qua các việc quản lý đầu tư?”

Kim Min Soek sau khi nghe xong những lời nói của Park nghĩ rằng “không hiểu từ trước đến giờ mình đã làm gì để phát triển năng lực bản thân”. Ở công ty, do được đánh giá cao nên anh thăng tiến nhanh hơn so với các bạn đồng khóa, nhưng trên thực tế công việc anh làm lại không phải là một lĩnh vực chuyên môn đặc biệt gì. Dù đã làm việc ở công ty được chín năm, nhưng trình độ tiếng Anh của anh chỉ ở mức giao tiếp cơ bản, chứ khả năng lãnh đạo, kiến thức về công việc, tất cả những khía cạnh đó bản thân anh vẫn chưa đáp ứng được.

Càng leo lên đến gần đỉnh núi thì dốc càng dựng đứng, Park nín thở rồi lại tiếp tục câu chuyện đang nói:

“Giai đoạn tiếp theo là anh hãy thử giả sử thậm chí làm việc của mình. Phải giả sử như vậy thì anh mới có thể biết được khoản tiền mà mình sẽ kiếm được cho đến khi về hưu phải không? Sau đó, anh hãy thử nghĩ rằng mình cần chuẩn bị bao nhiêu thì khi già mình mới có thể sống một cách an nhàn, vô lo vô nghĩ. Nếu muốn sống xa xỉ thì mỗi tháng 10 triệu won vẫn thiếu, nhưng nếu ta sống tiết kiệm, hợp lý thì mỗi tháng chỉ cần có một triệu won là đủ. Còn trong trường hợp của tôi, mỗi tháng chỉ cần khoảng ba triệu won là ổn rồi.”

Park nắm lấy cành cây ven đường, cẩn thận trèo lên phía trên

mỏm đá dựng đứng, anh ngừng nói một lúc. Nhìn qua mỏm đá phía xa kia, trên đỉnh núi nhiều người đã tụ tập ở đó. Những bộ quần áo leo núi đầy màu sắc khiến cho cả dãy núi giống như một ngọn núi vào thu, ngập tràn lá phong.

“Giai đoạn cuối cùng và cũng là bước quan trọng nhất đó là việc chăm chỉ thực hiện đầu tư. Sau này khi anh kiểm tra cẩn thận thì anh sẽ nhận ra điều đó, nhưng đối với những người làm công ăn lương bình thường thì thật khó để lo tiền mua nhà, tiền cưới xin cho con, rồi tiền dưỡng già. Đặc biệt, trong thời đại lãi suất thấp mà chỉ cần tiết kiệm thôi sẽ thật khó để đuổi kịp với mức tăng của giá cả. Vì vậy, việc tìm kiếm một biện pháp đầu tư để có thể thu lợi thường xuyên lớn gấp hai lần tỉ lệ lãi suất của tiền gửi tiết kiệm dài hạn tối thiểu. Tất nhiên, những nhân viên PB như tôi đang giúp đỡ mọi người trong vấn đề này.”

Trên đường xuống núi, Kim Min Seok nghĩ lại các bước chuẩn bị cho tuổi già mà Park đã giải thích cho anh.

Tìm hiểu tài sản ròng hiện tại

Tìm hiểu chi tiêu hàng tháng

Giả định thời gian mình làm việc

Lựa chọn tiêu chuẩn cuộc sống tuổi già mong muốn

Tiến hành đầu tư thường xuyên để chuẩn bị cho tuổi già

Những gì anh làm tối qua là một phần nhỏ so với lời giải thích của Park, nhưng anh quyết định sẽ kiểm tra lại cụ thể hơn theo những

hướng dẫn này.

Tài sản hiện tại tôi có là bao nhiêu?

Sau khi leo núi xong, cả bốn người cùng uống rượu gạo, ăn đậu phụ rồi tạt vào một nhà tắm hơi gần đó và ngủ một lát. Trên đường về nhà, Kim Min Seok bất chợt nhìn thấy những căn hộ cao cấp lần lượt hiện ra như hình ảnh trong một bộ phim nước ngoài, Kim Min Seok ước giá sau này mình được ở trong một căn nhà như thế.

Ngay khi lái xe về nhà Min Soek bắt tay ngay vào việc tìm hiểu tình hình tài sản và các khoản nợ hiện tại của mình. Tài sản hiện tại mà anh có là: ngôi nhà rộng 100 m mà anh mua được hai năm trước, một chiếc xe hơi mà anh tậu ba năm về trước, một sổ tiết kiệm 7,5 triệu won (hàng tháng anh gửi 500 nghìn won), và khoảng 2 triệu won mà anh gửi vào sổ tiết kiệm thông thường làm quỹ dự phòng. Đó là toàn bộ những gì anh có. Còn về phần nợ, anh vẫn còn nợ ngân hàng 200 triệu won do vay tiền khi mua căn nhà đang ở.

Anh tiếp tục vào trang web bất động sản để tìm hiểu xem căn nhà hiện tại của mình theo giá thị trường sẽ là bao nhiêu. Sau khi tìm hiểu mức giá hiện tại thì giá thấp nhất là 360 triệu won, còn giá cao nhất là 430 triệu won. Mức chênh lệch quá lớn.

Anh gọi điện trực tiếp đến trung tâm bất động sản trong khu vực để hỏi xem giá thị trường bây giờ là bao nhiêu.

“Hiện nay, một căn hộ chung cư rộng 100 m giá là bao nhiêu vậy?”

“Anh ở khu nào, nhà ở tầng mấy?”

“Phòng 107, tầng 5.”

“Đạo này không có khách nên bán cũng khó, nhưng tôi nghĩ là khoảng 380 triệu won là bán được, tôi sẽ thử tìm người mua.”

“Anh nói là 380 triệu? Hai năm trước, giá căn nhà đó là 400 triệu,

tính cả tiền thuế trước bạ, tiền đăng ký, tiền hoa hồng cho người môi giới, tiền sửa chữa... gộp lại cũng lên đến 200 triệu won. Vậy mà bây giờ anh nói chỉ được có 380 triệu won ư?"

Kim Min Seok không thể tin được vào cái giá mà anh vừa nghe. Anh nghĩ rằng nếu mua nhà thì ít nhất cũng sẽ không bị hạ giá đến mức thê thảm như vậy. Thế nhưng mới ở được hai năm mà giá nhà đã giảm hơn 5%... dù chính sách do chính phủ ban hành có mạnh đến đâu thì căn hộ anh đang ở cũng không phải ở khu Kangnam, cũng không phải là căn hộ lớn nên anh không tài nào hiểu nổi sao giá nhà lại giảm mạnh đến thế.

Nếu như theo lời giải thích của chuyên gia môi giới bất động sản với chính sách bất động sản của chính phủ thì bắt đầu từ năm 2007 một hộ gia đình sở hữu hai căn nhà khi bán một căn đi thì sẽ phải trả mức thuế thu nhập chuyển nhượng rất cao đến 50%. Do đó, nếu không phải là bất động sản có điều kiện tốt thì sẽ không có mấy ai mua, mặt khác những ai có hai căn nhà trở lên lại có xu hướng ưu tiên bán bớt một căn tại vị trí không thuận lợi lắm.

"Nếu vậy, căn nhà của mình ở vị trí không thuận lợi à?"

Nếu bán căn nhà đang ở với giá 380 triệu thì sau khi trả khoản vay ngân hàng anh chỉ còn lại 180 triệu trong tay, nghĩ vậy, anh cảm thấy giá cả thật bèo bọt. Hai năm trước đây, lúc mua căn nhà này, dù không phải là khu Kangnam nhưng cứ nghĩ đến việc một người còn trẻ mà mua được căn hộ chung cư 100 m² ở Seoul là sẽ phát lên nhanh lắm. Tiền đặt cọc hàng năm của căn hộ chung cư 100 m² thuộc khu Kangnam của một người bạn đại học đã tổ chức ăn mừng tân gia hai tuần trước là 200 triệu won, nếu tính theo giá bây giờ thì căn nhà của anh còn không bằng tiền đặt cọc ở căn hộ chung cư Kangnam.

Kim Min Seok muốn biết xem giá của chiếc xe hạng trung mà anh đang lái giá bao nhiêu. Tâm trạng anh càng tồi tệ hơn khi anh ghé vào trang web mua bán xe cũ.

"Một chiếc xe lúc đầu mua 27 triệu won, dùng chưa đầy ba năm mà chỉ còn có 16 triệu won ư?"

Tự bản thân anh muốn biết xem liệu chiếc xe của mình có được khoảng 16 triệu won hay không, anh quyết định gọi điện cho một

người môi giới xe cũ trên internet để hỏi giá. Đáp án là 17 triệu won... Mặc dù giá này đã đắt hơn một triệu won so với giá trên trang web, nhưng hình như giá của chiếc xe đã giảm mất 10 triệu won so với ban đầu. Rốt cuộc trong vòng hai năm, chín tháng thì mỗi tháng anh lại nộp vào quỹ không một số tiền là 300 nghìn won. Nếu theo giải thích của người mua bán xe cũ, giá xe sau khi được hai, ba năm sẽ bắt đầu rót mạnh, đối với loại xe đã qua 5 năm thì giảm chỉ còn chưa đầy 50% giá trị ban đầu”.

Hiện trạng tài sản và các khoản nợ của Kim Min Seok

(Đơn vị: 10.000 won)

Hiện trạng tài sản		Hiện trạng các khoản nợ và tài sản ròng	
Nhà	38.000	Khoản vay thẻ chấp mua nhà	20.000
Xe hơi	1.700	Tiền trả góp mua xe hơi	180
Tiết kiệm ngân hàng	950	Chỉ số giá trị tài sản thuần (NVA)	20.470
Tổng tài sản	40.650	Tổng nợ và tài sản	40.650

Là một người đam mê xe hơi, nhưng ngay cả khi mua xe anh cũng không thể nghĩ được rằng giá xe lại giảm mạnh như vậy. Khi anh đổi xe mới để kỉ niệm sự kiện được thăng chức làm trưởng phòng, bố anh đã từng nhắc anh mua xe không phải là đầu tư mà chỉ là một hình thức tiêu tiền nên chỉ cần mua loại xe cỡ nhỏ là được. Anh chợt nhớ ra câu nói ấy. Anh bắt đầu kiểm kê tài sản và các khoản nợ của mình.

Kết quả tổng hợp cho thấy tài sản thuần của anh hiện có là 204 triệu 700 nghìn won. Nếu không trừ đi số tiền bố mẹ anh hỗ trợ cho đám cưới bảy năm về trước là 50 triệu won tiền đặt cọc nhà, và 50 triệu nữa khi anh mua nhà chung cư, rồi tiền anh tích cóp khi đi làm được mấy năm là 20 triệu won, một triệu won tiền vợ anh tiết kiệm được, thì tài sản thuần mà anh tích cóp kể từ khi kết hôn đến giờ chỉ tăng thêm có 74,7 triệu won. 74,7 triệu won thì tính trong thời gian bảy năm sau khi kết hôn, mỗi tháng anh chỉ để dành ra được 880 nghìn won.

Đối mặt với kết quả đó, tâm trí anh bắt đầu bấn loạn. Dù số tiền tiết kiệm hàng tháng là 880 nghìn won không phải là nhỏ nhưng nếu xét tổng số tiền mà vợ chồng anh thu nhập được hàng tháng từ lương là 5,8 triệu won thì việc chỉ tiết kiệm được có 880 nghìn won khiến anh cảm thấy thực sự thất vọng về mình. đương nhiên, thời kỳ đầu

sau khi kết hôn, lương của hai vợ chồng anh còn ít, nhưng anh nhớ ít ra cả hai vợ chồng gộp lại cũng phải trên 4 triệu won, giờ mới thấy rằng số tiền vợ chồng anh dành dụm hằng như chẳng được mấy.

Hãy cố gắng cắt giảm chi tiêu

Cần thận tìm hiểu nguyên nhân, anh mới phát hiện ra rằng, kể từ khi mình mua căn hộ chung cư thì khoản tiền tiết kiệm của vợ chồng anh bị giảm đi đáng kể. Mặc dù tiền lương cách đây hai năm của anh ít hơn so với hiện tại, nhưng mỗi tháng anh cũng để dành được trên hai triệu won. Nhưng sau khi mua nhà, rồi đổi xe hơi vì ăn mừng được thăng chức làm trưởng phòng, với khoản tiền vay ngân hàng (1 triệu 380 nghìn won) và tiền trả góp xe hàng tháng (600 nghìn won) khiến anh nhận ra rằng khả năng tiết kiệm của mình đã bị cạn kiệt.

Anh bắt đầu hối hận không biết có phải mình đã chi tiêu quá nhiều trong thời gian qua hay không. Đọc đi đọc lại các bài báo nói về việc quản lý đầu tư thì họ đều nói rằng “nhất định phải tiết kiệm 50% số tiền mà bạn kiếm được”, nhưng với khoản tiền tiết kiệm của anh hiện tại là 600 nghìn won thì chỉ đạt có 10%, nói gì tới 50%. Sau ba tháng nữa, khi anh trả đủ số tiền trả góp mua xe hơi thì số tiền tiết kiệm sẽ tăng lên chút ít, nhưng khi sinh đứa con thứ hai thì chi phí lại phát sinh thêm, việc tiết kiệm một triệu hàng tháng dường như cũng khó khăn.

Nếu theo tính toán lần trước thì 60 tuổi anh về hưu, sống cùng vợ 30 năm, mỗi tháng hai vợ chồng anh tiêu hai triệu won, với mức sống đó, thì tính cả tiền trợ cấp hưu trí quốc gia đến năm 60 tuổi, ít ra anh cũng phải tiết kiệm được 540 triệu won.

Anh nghĩ rằng dù thế nào mình cũng phải cắt giảm chi tiêu, anh đi ra phòng khách để bàn bạc với vợ.

“Em à, hình như trong thời gian qua vợ chồng mình không hề quan tâm gì đến việc trù bị cho tuổi già sau này cả. Dù bây giờ mình còn trẻ, nhưng sau này quãng thời gian về già còn dài hơn so với quãng thời gian mình làm việc ở công ty, lẽ ra mình đã phải chuẩn bị từ lâu rồi mới phải...”

“Tính đến giờ thì vợ chồng mình có vẻ cũng mua sắm nhiều thứ, nhưng mình đã có nhà, còn tiết kiệm hàng tháng nữa..., mình đâu có tiêu pha quá tay, có phải anh nhạy cảm quá không?”

“Anh cũng đã nghĩ như thế, nhưng tính đi tính lại thì anh thấy hối hận vì mình đã không làm như vậy ngay từ đầu.”

“Nếu vậy, sau này vợ chồng mình phải làm sao? Anh có cách nào hay không?”

“Có, sau này hàng tháng mình sẽ lập sổ chi tiêu được không em?”

Từ trước đến nay, tiền bạc trong nhà đều do một mình Kim Min Seok trực tiếp quản lý. Vợ anh không thích những con số rắc rối, nhưng Kim Min Seok thì khác. Công việc của anh ở công ty cũng là quản lý tài chính, nên làm việc với các con số anh thấy rất đơn giản. Nhưng anh lại chỉ quan tâm đến những khoản tiền lớn như: tiền vay ngân hàng, tiền thuế môn bài mua nhà... chứ anh không lập sổ chi tiêu hàng tháng riêng. Tất nhiên, thời gian đầu sau khi kết hôn vợ chồng anh cũng đã ghi chép sổ chi tiêu hàng tháng. Nhưng chỉ sau vài tháng, các hạng mục cứ như tự nhiên sinh ra vậy. Nào tiền ăn, tiền quần áo, tiền bảo dưỡng xe, tiền tiêu vặt của anh và vợ, tiền biếu bố mẹ...

Vậy là anh thấy không cần thiết phải lập sổ chi tiêu. Vì vậy, bất cứ lúc nào vợ anh nói cần tiền là anh lại đi rút tiền đưa cho vợ, bản thân anh khi nào cần, cũng cứ thế rút rồi tiêu. Sau khi chi tiêu hàng tháng, số tiền còn lại sẽ tiết kiệm. Có tháng anh cũng tiết kiệm được hơn một triệu won, nhưng có lúc anh lại rút cả tiền đã để dành từ tháng trước trong sổ tiết kiệm ra tiêu.

“Tính toán sơ sơ thì chúng ta dường như chi tiêu quá nhiều so với thu nhập. Nếu so sánh thu nhập hàng tháng của hai vợ chồng mình thì hình như mình tiêu hơi nhiều em à. Sau này, mình còn phải nuôi dạy con cái, rồi xây dựng gia đình cho các con, nếu muốn thành thạo lúc về già thì chỉ còn cách là chúng ta sẽ phải cắt giảm chi tiêu và tăng số tiền tiết kiệm em à!”

“Thì tiết kiệm nhiều cũng có gì xấu đâu anh.”

“Chúng mình vẫn còn trẻ, nhưng nếu cứ tiêu như thế này thì đến

già mình sẽ phải hối hận. Mình không có hi vọng sẽ được bố mẹ cho cái gì cả, với lại tuổi già của mình thì mình phải tự lo chứ? Mình hãy viết sổ chi tiêu ngay từ ngày hôm nay em nhé!"

Vợ anh hơi ngạc nhiên trước sự thay đổi của chồng, nhưng chị cũng ý thức được rằng sau này mình sẽ phải tiết kiệm và sống hợp lý hơn. Chị cũng nghĩ rằng trong thời gian qua, mình đã chi tiêu quá nhiều.

Hãy lập sổ chi tiêu

Quay trở lại phòng, Kim Min Seok bắt đầu lướt web để tìm phương pháp sử dụng sổ chi tiêu hợp lý nhất. Để tránh lặp lại sai lầm như trước đây là chỉ lập sổ chi tiêu trong vòng vài ngày rồi lại bỏ dở, anh quyết định sẽ tìm hiểu cẩn kẽ. Theo những người đã có kinh nghiệm, nếu sử dụng sổ chi tiêu thì hàng tháng bạn có thể dễ dàng phát hiện được sự thay đổi trong thu (tiền lương) và chi, nhờ đó có thể chi tiêu hợp lý hơn, tránh trường hợp dùng thẻ tín dụng bừa bãi, và hình thành thói quen chi tiêu tiết kiệm. Ngoài ra, họ còn nói ưu điểm của sổ chi tiêu là sẽ tạo ra một tầm nhìn trù bị cho tương lai. Sau khi tìm kiếm thông tin trên trang web, Min Seok bắt đầu chỉnh lý từng phương pháp một để có thể sử dụng hiệu quả sổ chi tiêu.

Đừng cố ghi quá hoàn hảo

Việc hay bỏ dở ghi chép sổ chi tiêu đó là vấn đề "hoàn hảo". Về cơ bản, sổ chi tiêu cần phải chính xác, nhưng điều quan trọng hơn là phải tạo ra được cái nhìn bao quát. Việc ghi tất cả mọi thứ quá hoàn hảo, tính đến từng đồng một sẽ khiến người ta có cảm giác mệt mỏi và chán ngắt.

Bạn đừng thấy căng thẳng vì sổ chi tiêu

Nếu bạn sử dụng sổ chi tiêu thì cũng sẽ có những lúc bạn không nhớ được số tiền mình đã dùng ngày hôm đó cũng như mục đích là gì. Trong trường hợp này bạn không cần lo lắng vì số tiền còn lại trong sổ chi tiêu và trong túi tiền của bạn không khớp nhau. Nếu số tiền chênh lệch đó không lớn, thì đừng cố gắng làm đau đầu bạn, hãy

gọi nó là hạng mục còn thiếu hoặc “tiền dư”, sau đó, hãy bỏ qua hạng mục này.

Không phải tất cả mọi thứ bạn đều cần ghi chép vào sổ chi tiêu

Việc viết sổ chi tiêu hàng ngày là một thói quen tốt, nhưng thỉnh thoảng cũng nảy sinh trường hợp bạn gộp mấy ngày lại và ghi vào sổ chi tiêu. Trong trường hợp này, bạn nên để lại các ghi nhớ hoặc ghi vào ví của mình. Khi bạn quá bận rộn hoặc bạn không cầm sổ chi tiêu thì bạn có thể ghi lại vào giấy nhớ và khi có thời gian, bạn chỉ cần chỉnh lý lại là được. Tuy nhiên, bạn đừng ỉ lại vào các tờ giấy nhớ mà quên băng đi sổ chi tiêu trong thời gian quá dài.

Hãy sử dụng linh hoạt chương trình sổ tay chi tiêu hơn là dùng sổ tay chi tiêu bằng giấy

Sổ tay chi tiêu bằng giấy có ưu điểm là có thể đính kèm hóa đơn, hoặc dán các giấy nhớ vào bên trong, nhưng ngược lại, lúc nào bạn cũng phải cần có máy tính tay bên cạnh, và khi bạn quyết toán thu chi trong thời gian hoặc phân tích các khoản thu chi này thì bạn lại phải tính riêng. Việc này thực sự rắc rối. Nếu bạn sử dụng các chương trình sổ tay chi tiêu thì bạn sẽ không cần máy tính tay riêng, bạn có thể kiểm tra chính xác theo từng hạng mục về sự thay đổi trong chi tiêu, hay các tài liệu thống kê, phân tích. Ngoài ra, loại sổ tay này còn có ưu điểm là dễ dàng tìm hiểu các tài liệu theo từng mốc giờ dù đã qua một khoảng thời gian dài.

Hãy lập trước dự toán

Để sử dụng hiệu quả sổ tay chi tiêu, bạn phải có tiêu chuẩn so sánh. Hàng tháng bạn hãy lập dự toán chi tiêu và hãy so sánh dự toán này với chi tiêu thực tế. Tuy nhiên, trong dự toán phải đảm bảo phản ánh được các mục tiêu cần tiết kiệm và tính khả thi. Nếu dự toán mà không có mục tiêu tiết kiệm hoặc không thể đạt được trong thực tế thì chẳng có ý nghĩa gì.

Hãy thể hiện các khoản chi tiêu mang tính lựa chọn

Chi tiêu có hai loại. Đó là khoản chi tiêu cần thiết, nhất định phải dùng đến, thứ hai là khoản chi tiêu lựa chọn có thể không dùng cũng

được. Phần chi tiêu mà chúng ta có thể tiết kiệm được đó chính là khoản chi lụa chọn. Nếu bạn biểu thị riêng khoản chi tiêu lụa chọn này thì bạn sẽ kiểm tra được tình hình chi tiêu của bản thân mình. Nếu bạn thử gộp lại các khoản chi tiêu lụa chọn của mình trong vòng một tháng thì bạn sẽ dễ dàng nhận ra số tiền mà mình tiết kiệm được tối đa là bao nhiêu.

Hãy lập sổ tay chi tiêu cùng với các thành viên trong gia đình

Hãy công khai toàn bộ các hạng mục tiết kiệm của gia đình đối với các thành viên. Hành động tiết kiệm không dựa trên nền tảng hiểu biết lẫn nhau có thể sẽ nảy sinh bất mãn và hiểu lầm. Hãy lập ra mục tiêu tiết kiệm của toàn bộ thành viên trong gia đình và có thể tổ chức một cuộc thi trao giải cho ai sẽ là người có khả năng thành công cao nhất.

Sau khi tìm hiểu những bí quyết trong việc sử dụng sổ tay chi tiêu, Min Seok vào internet và bắt đầu tìm kiếm các chương trình. Có rất nhiều chương trình sổ tay chi tiêu hay. Trong số các chương trình này, có những chương trình chạy online, nhưng cũng có những chương trình chỉ cần tải về máy là có thể sử dụng được. Anh chọn một chương trình cài đặt và bắt đầu tải về máy tính của mình.

Trước khi viết sổ tay chi tiêu anh bắt đầu tìm hiểu sơ qua về cấu trúc chi tiêu và quyết định lập dự toán. Suy nghĩ một lúc, anh bắt đầu tìm kiếm sổ tiết kiệm tiền lương, sổ tiết kiệm ngân hàng điện tử, giấy đòi nợ thanh toán thẻ tín dụng tháng trước, và hóa đơn tiền internet... Sau đó, anh lấy ra toàn bộ các loại hóa đơn và giấy yêu cầu thanh toán mà vợ anh thường giữ lại. Anh bắt đầu nhập từng hạng mục trong phần thu - chi theo từng ngày vào trong chương trình sổ tay chi tiêu.

Hãy tìm ra cách chi tiêu bằng sổ tay chi tiêu

ù mất hàng tiếng đồng hồ để nhập các khoản thu, chi trong tháng trước vào sổ tay chi tiêu, nhưng sau khi nhập xong toàn bộ các hạng mục, anh cảm thấy rất hổ hởi, anh cũng có hi vọng rằng cuộc đời mình chắc chắn sẽ có những bước biến

chuyển rõ rệt.

D Trước tiên, anh thử tính khoản chi tiêu trong tháng trước. Ở một vài hạng mục, anh nhìn thấy ngay mình đã tiêu hơi nhiều, nên khoản chi này khá cao. Ngược lại, có những hạng mục thì anh lại không mua gì, cũng như không tiêu gì đặc biệt, nhưng khoản chi của anh vẫn rất cao. Tò mò muốn tìm hiểu nguyên nhân, Kim Min Seok rà soát lại một lần nữa các khoản chi tiêu mà mình đã nhập.

Tại sao các hạng mục chi tiêu lại luôn có giá trị thực tế lớn hơn so với những gì anh dự kiến? Lúc này, anh mới cảm nhận hết được câu nói “mưa phùn làm ướt áo”. Mỗi khi thanh toán các khoản 10 nghìn, 20 nghìn won anh đều nghĩ “chỉ có từng ấy thôi mà” và cứ thế chi ra, nhưng nếu gộp nhiều lần đó lại sẽ thành một khoản tiền lớn hơn nhiều so với dự toán.

Nhìn toàn bộ các hạng mục chi tiêu, so với các gia đình khác thì nhà anh không có khoản nào chi tiêu quá nhiều, nhưng ở ba hạng mục thì lại cao hơn rất nhiều so với các gia đình khác.

Trước tiên, tiền học gấp hai lần so với chi phí trung bình trong thu nhập, và đạt mức gần gấp bốn lần trong các hạng mục chi phí bắt buộc. Nguyên nhân là do chi phí học tiếng Anh cho con gái lớn của anh là 500 nghìn won/tháng và 500 nghìn won tiền gửi cho nhà vợ trong việc trông nom cháu.

Những người khác chi tiêu như thế nào? Còn tôi?

(Đơn vị: won)

	Chi tiêu	Tỉ trọng	Thu nhập trung bình của người làm công ăn lương khác	Tỉ trọng
Lương và thu nhập từ lương	5.803.425	100%	24.011.227	84,9%
Thu nhập từ kinh doanh/từ làm thêm		0,0%	112.811	4,0%
Thu nhập khác		0,0%	315.078	11,1%
Tổng	5.803.425	100%	2.829.116	100%
Tiết kiệm/bảo hiểm	620.000	10,7%	717.227	25,4%
Tổng	620.000	10,7%	717.227	25,4%
Chi phí thực phẩm	679.383	11,7%	576.906	20,4%
Chi phí ăn ở/diện nước	187.645	3,2%	140.537	5,0%
Đồ dùng sinh hoạt	84.520	1,5%	94.086	3,3%
Quần áo/giày dép	100.230	1,7%	93.156	3,3%
Chi phí y tế	82.500	1,4%	102.948	3,6%
Tiền học phí	1.050.000	18,1%	272.951	9,6%
Chi phí sinh hoạt văn hóa	203.000	3,5%	112.301	4,0%
Chi phí giao thông/xe cộ	1.113.520	19,2%	382.330	13,5%
Chi phí dịch vụ viễn thông	123.480	2,1%		
Tiền lãi vay ngân hàng	1.375.775	23,7%	336.674	11,9%
Tiền hiếu hỉ/chi phí khác	137.998	2,4%		
Thuế	45.365	0,8		0,0
Tổng	5.183.425	89,3%	2.111.889	74,6%
Tổng hợp	5.803.425	100%	2.829.116	100,0%

Hạng mục thứ hai là chi phí xe cộ. Ba năm trước, anh mua xe bằng phương thức trả góp trong vòng 36 tháng, tiền trả góp mỗi tháng là khoảng 600 nghìn won nên tỉ lệ chi phí xe cộ không thể không cao được. Tuy nhiên, ngoài tiền trả góp thì các khoản chi phí phát sinh bắt buộc khác cũng không phải là ít.

Thứ ba là chi phí trả lãi cho khoản vay thế chấp ngân hàng để mua nhà hai năm trước. Khi nhận được khoản vay thế chấp, anh nghĩ rằng đây chỉ là khoản chi phí không đáng kể vì giá nhà lúc đó đang cao, nên anh nghĩ nếu khó quá thì bán nhà đi cũng không sao.

Dù gia đình anh không chi tiêu khoản gì quá đáng, nhưng nếu bây giờ anh không điều chỉnh lại việc chi tiêu thì dù gia đình anh kiếm tiền nhiều gấp hai lần so với mức trung bình của các gia đình khác, thì anh cũng không thể trù bị đủ cho tương lai của mình bằng các gia đình khác.

Kim Min Seok in bảng so sánh với thu nhập trung bình của các gia đình khác rồi cầm ra phòng khách. Ngay cả vợ anh, khi mới nhìn vào bảng so sánh cũng bất ngờ. Dù chị nghĩ rằng số tiền tiết kiệm của gia đình hàng tháng không quá ít, nhưng chị cũng tự an ủi rằng chỉ cần sau ba tháng nữa, khi đã trả hết số tiền trả góp mua xe thì khoản tiền tiết kiệm hàng tháng của anh chị sẽ tăng lên hai lần. Song sau khi

nhìn vào bảng so sánh thì chị nghĩ rằng vấn đề ở đây không phải tăng tiền tiết kiệm mà nằm ở thói quen chi tiêu hàng ngày.

Kim Min Seok và vợ quyết định sẽ giảm việc chi tiêu bằng thẻ tín dụng. Hiện tại, kể cả thẻ bách hóa thì tổng số thẻ tín dụng mà Kim Min Soek có là bảy chiếc, còn vợ anh hiện đang có năm thẻ. Cả hai quyết định sẽ bỏ tất cả các thẻ tín dụng, trừ thẻ mua hàng ở bách hóa, các loại thẻ tín dụng có nhiều ưu đãi và thẻ thanh toán chi phí giao thông.

Cả hai cũng quyết tâm rằng trước khi sử dụng bất kỳ thẻ tín dụng nào cũng phải suy nghĩ xem đó có phải là chi phí cần thiết hay không.

Sau đó, anh băn khoăn về việc có nên tiếp tục sử dụng chiếc xe hơi 2.500cc mà mình đang lái hay không. Xe 2.500cc đương nhiên là máy khỏe rồi, lại còn có ghế sô-fa bằng da ở bên trong. Nhưng quan trọng hơn là ánh mắt ghen tị của người đi đường mỗi khi anh lái chiếc xe này. Tuy nhiên, anh cũng đã nghĩ về việc giá xe giảm và thực tế là chi phí bảo dưỡng cho nó quá nhiều.

Sau khi bàn bạc với vợ, Kim Min Seok quyết định bán chiếc xe hiện có và mua một chiếc xe cũ hạng 1.500 cc. Tính theo giá hiện tại, chiếc xe của anh là 17 triệu won, còn chiếc xe cũ động cơ 1.500cc chỉ có bảy triệu won, như vậy anh có thêm 10 triệu tiền mặt và hàng tháng sẽ tiết kiệm khoảng 100 nghìn won tiền xăng nữa.

Cuối cùng là vấn đề có nên tiếp tục chi 500 nghìn won hàng tháng để trả tiền lớp học tiếng Anh cho con hay không. Dương nhiên, tầm quan trọng của tiếng Anh như thế nào thì không cần phải nói, nhưng với một đứa trẻ chưa nói sõi tiếng mẹ đẻ thì việc học tiếng Anh có mang lại hiệu quả tối ưu hay không. Sau hơn một tiếng đồng hồ bàn bạc cùng vợ, cuối cùng anh quyết định sẽ bắt bằng tiếng Anh cho con nghe và sẽ giao tiếp với con các hội thoại cơ bản ở nhà thay vì chuyển con đến trường mẫu giáo bình thường.

Kim Min Seok quyết định sẽ cùng vợ viết sổ tay chi tiêu ngay từ ngày hôm nay và cùng nhau lên dự toán các chi phí cho tháng tới. Sau hơn một tiếng đồng hồ thảo luận, hai vợ chồng đã lập ra dự toán như sau.

Hàng tháng, nếu gia đình anh chi tiêu các chi phí sinh hoạt nằm

trong ngân sách dự toán thì mỗi tháng anh có thể tiết kiệm được 1,79 triệu won. Tức là anh cũng sẽ tiết kiệm được thêm 1,17 triệu won so với hiện tại. Như vậy, tỉ lệ tiết kiệm của gia đình anh sẽ là 30,8%, cao hơn hẳn so với tỉ lệ bình quân của các gia đình khác. Sau khi lên dự toán như vậy, hàng tháng với số tiền 1,79 triệu won, mức lãi suất là 4% thì anh tò mò không biết sau 25 năm nữa, khi mình 60 tuổi thì số tiền đó sẽ là bao nhiêu. Và số tiền mà anh tính được 806,4 triệu won.

Nhìn vào con số vừa tính toán, anh có phần phấn chấn hơn. Vì số tiền tính ra nhiều hơn so với dự kiến ban đầu của anh. Nếu bắt đầu từ bây giờ, hàng tháng anh tiết kiệm được 1,79 triệu won trong vòng 25 năm có thể anh sẽ không cần phải quá lo lắng cho tuổi già của mình. Tuy nhiên, chúng ta khó có thể đi đúng theo những gì mà chúng ta tính toán. Sau 5 năm nữa, khi đứa con thứ hai bắt đầu vào học mẫu giáo thì vợ anh sẽ nghỉ việc, nên sẽ thật khó để gia đình anh có thể tiết kiệm được 1,79 triệu won hàng tháng.

Kim Min Seok bắt đầu thử tính sau khi vợ anh nghỉ thi nhau anh có thể tiết kiệm được khoảng bao nhiêu. Tính khoản nợ khoản kia, chi tiêu tiết kiệm hết mức thì cũng khó để vượt qua con số 400 nghìn - 500 nghìn won/tháng. Cộng cả số tiền trong 5 năm, mỗi tháng tiết kiệm được 1,79 triệu won và số tiền tiết kiệm được trong 20 năm sau đó, mỗi tháng là 500 nghìn won thì số tiền anh có được sau 25 năm chỉ còn có 286 triệu 520 nghìn won. Để an hưởng tuổi già mà bản thân anh mong muốn thì đến năm 60 tuổi, ít nhất anh cũng phải cần có 540 triệu won, tức là anh vẫn còn thiếu hơn 250 triệu won nữa. Hơn nữa, số tiền này là kết quả tính toàn bộ các thu nhập của gia đình anh, chứ anh vẫn chưa tính đến các khoản chi phí khác như: tiền học, tiền đám cưới cho các con, tiền mở rộng nhà... nếu tính cả chi phí đó thì anh sẽ còn thiếu khoảng hơn 400 triệu won nữa.

Tiết kiệm có thể đảm bảo phần nào cuộc sống về già, nhưng anh nghĩ rằng mình cần có đối sách khác nữa.

Tiền học cho con cái và tiền lo cho tuổi già - cuộc giằng co không cân sức

Trong khi đang chơi đùa cùng con gái sau giờ ăn tối, Kim Min Seok chú ý vào bản tin trên tivi. Bản tin đưa tin về người đàn ông sống một mình trong căn hộ chung cư, sau khi đã gửi vợ và con sang Mỹ du học. Ông ta chết đã mấy ngày rồi, nhưng không ai phát hiện ra. Anh thấy tim mình đau nhói. Từ khi trở thành bố anh nhận ra rằng những bản tin hoặc bài báo liên quan đến giáo dục không còn là vấn đề hay câu chuyện của riêng ai.

Kim Min Seok cũng nghe giám đốc bộ phận Moo nói rằng hàng

tháng khoản tiền ở trường và tiền học thêm mà ông phải chi cho hai con là bốn triệu won, tính ra mỗi đứa là hai triệu won. Trong đó, chi phí học thêm đắt đỏ, dù có hạ đến mấy thì mỗi môn học cũng là 500 nghìn won, tính ra một đứa học thêm ba, bốn môn thì chi phí này đã lên tới hơn hai triệu won rồi.

Tuy nhiên, năng lực của những nhân viên mới vào công ty thì lại không vượt hơn so với thời anh mới vào làm. Mặc dù, những nhân viên này đều du học ở nước ngoài về nên tiếng Anh khá tốt, nhưng các kỹ năng khác thì anh lại có cảm giác họ kém hơn so với lúc đầu anh về đây làm việc. Anh bắt đầu nghĩ rằng, thời nay, các bạn trẻ tiêu nhiều hơn, cao lớn hơn, nhưng không có nhiều phát triển trong năng lực.

“Rốt cuộc thì không phải trong giáo dục cũng có bong bóng sao?”

“Không phải vì những điều này nên mới có chuyện những người cha gà trống sao?”

Anh bắt đầu có những hoài nghi.

Các chương trình thời sự trên tivi bắt đầu tập trung vào vấn đề các ông bố cô đơn, và đề cập từng vấn đề trong hiện tượng gửi con đi du học dự bị.

Theo tài liệu thống kê của ngân hàng Hàn Quốc thì vào năm 2004, Hàn Quốc có 160 nghìn sinh viên đại học và gần 20 nghìn học sinh tiểu, trung, phổ thông trung học đi du học ở nước ngoài. Số tiền được chuyển ra nước ngoài với mục đích du học hoặc học ngoại ngữ lên tới 2.500 tỷ won. Nếu tính một cách đơn giản các chi phí khác như: tiền vé máy bay, tiền sinh hoạt của vợ/chồng trong gia đình... thì số tiền này sẽ lên tới gần bảy nghìn tỷ won. Hơn nữa, chi phí du học nước ngoài này tăng lên hàng năm, do vậy, các khoản chi tiêu không chính thức cũng lên tới 10 nghìn tỉ won.

Số tiền gửi mà các cha “gà trống” phải gửi là bốn triệu, năm triệu won/tháng. Số tiền gửi này chiếm hơn 90% thu nhập/ tháng của các ông bố, vậy là với số tiền ít ỏi còn lại họ sống một mình trong cô đơn, không chăm sóc được bản thân, ăn uống thất thường, cuộc sống của họ chẳng khác gì ép mình trong những câu chuyện cổ tích xưa kia.

“Không phải họ nói rằng đây là thời đại mà các ông bố, bà mẹ sẽ làm tất cả, hi sinh hết thảy vì con cái sao?”

Kim Min Seok chợt nảy ra suy nghĩ như vậy. Anh cũng nghĩ xã hội cần có những lí lẽ, dẫn luận về đề tài giáo dục con cái vì ai cũng lo lắng không biết nên nuôi dạy con cái như thế nào. Trong đầu anh lại hiện lên hình ảnh mà Tiên ông đã chỉ ra trong mơ khi anh về già, sống trong nhà con gái đầu, thấy mình là gánh nặng của con cái.

“Vì con cái mà phải hi sinh tất cả mọi thứ, rồi đến khi về già lại phải sống vất vưởng nhờ con? Liệu đó có phải là vì con cái hay không? Con cái chúng nó có muốn như vậy không?”

Trước đây, anh còn suy nghĩ rằng việc bố mẹ giáo dục con cái, con cái phụng dưỡng bố mẹ khi về già là điều đương nhiên, nhưng giờ đây anh nghĩ rằng sau này con cái sẽ sống theo cách của chúng, bố mẹ cũng vậy. Sau khi kết hôn con cái lại có một gia đình mới. Lúc này, con cái và bố mẹ xét về cả khía cạnh tài chính lẫn tinh thần, đều sống ở hai thế hệ tách biệt nhau.

Đột nhiên, anh nhớ đến câu nói của ông bác ở bên Canada.

“Ở Canada, sau khi con cái tốt nghiệp phổ thông trung học thì hầu như không có chuyện bố mẹ cung cấp tiền cho con. Con họ tự kiếm tiền sinh hoạt bằng việc làm thêm, dùng các khoản vay khuyến học để trả tiền học phí. Sau khi tốt nghiệp và xin việc làm họ có thời gian là 5 năm để trả tiền đã vay từ các quỹ đó. Nhờ vậy, bố mẹ không can thiệp quá sâu vào đời sống của con cái, đồng thời sự phụ thuộc của con cái vào bố mẹ cũng không quá nhiều.”

“Còn ở Hàn Quốc thì sao?”

Đối với cha mẹ ở Hàn Quốc thì việc học của con cái là điều đương nhiên, bố mẹ còn lo cho con cả tiền cưới xin, tiền mua nhà, cũng có trường hợp bố mẹ còn cho tiền sau khi đã kết hôn. Nhưng ngược lại, bố mẹ cũng yêu cầu rất nhiều điều ở con cái. Khi kết hôn, quyền quyết định đối tượng thuộc về bố mẹ. Và nhiều trường hợp, con cái phải lo lắng cho bố mẹ khi về già. So với thời trước, bố mẹ ngày nay đã thay đổi khá nhiều, song con cái lại thay đổi nhanh hơn.

Vậy thì việc hi sinh tất cả cho con cái, lo lắng trọn đời cho con,

liệu có phải là tốt nhất? Việc chuẩn bị tiền cưới xin cho con đối với nhà khá giả thì chẳng có gì là xấu, nhưng đối với nhà không có năng lực thì tại sao không nuôi con để chúng có đủ khả năng tự lập?

Quay lại chủ đề đang nghiên cứu và tìm kiếm trên internet, Kim Min Seok đọc nhiều bài đề cập đến mức độ phụ thuộc vào tài chính của bố mẹ ở thế hệ thanh niên 20 tuổi do tình trạng thất nghiệp kéo dài sau khi khủng hoảng kinh tế. Trong năm 1999 (quý III), trong số thu nhập trung bình/tháng của dân số lao động thành thị tuổi 20 thì tỉ lệ giá trị được chuyển nhượng như: tiền hỗ trợ sinh hoạt, tiền tiêu vặt... được nhận từ bố mẹ chiếm 4,5%. Con số này các năm sau đều tăng dần lên như: năm 2000 là 5,8%, năm 2002 là 8,7%, năm 2003 là 11,1%, năm 2004 là 12,1%. Theo đó, bố mẹ càng ngày càng phải lo lắng nhiều hơn cho con cái của mình.

Sau khi đọc rất nhiều bài báo, anh nhận ra rằng thay vì lo tất cả các chi phí liên quan đến việc học của con ở hiện tại thì việc đảm bảo tài chính cho tuổi già của mình sẽ giảm bớt gánh nặng cho con cái. Anh quyết định sau này mình sẽ cố gắng hết mình trong việc nuôi dạy và hỗ trợ con, nhưng cũng sẽ trù bị tài chính độc lập cho mình khi về già. Anh nhận thấy để làm được việc này, anh cần xây dựng tính độc lập và lòng tự trọng cho con cái để sau này chúng chủ động trong cuộc sống.

Hãy thử nâng cao thu nhập: I- Đầu tư vào công việc

Dôi khi Kim Min Seok lại tự hỏi mình: “Hạnh phúc là gì nhỉ?”. Không hiểu sao đạo này bản tin về những người già neo đơn lang thang trên đường phố cứ văng vẳng bên tai anh, hay anh cảm thấy tim mình đau nhói khi đọc các bài báo về những đứa trẻ bị bỏ rơi sau khi bố mẹ ly hôn. Kinh tế ngày càng tăng trưởng, mức sống của người dân ngày càng cao, song dường như thế giới càng ngày càng trở nên vô tình hơn. Tại sao lại thế? Trước đây, chỉ cần người đàn ông kiếm tiền thì cũng mua được nhà và sống thoải mái, không gặp vấn đề gì về kinh tế, nhưng không hiểu bắt đầu từ khi nào mà nếu cả hai vợ chồng không cùng nhau kiếm tiền thì thật khó để trang trải hết các chi phí sinh hoạt đang ngày càng tăng lên. Cuộc sống sao lại khó khăn đến thế?

Hơn nữa, trước kia việc một nhân viên thăng tiến thành giám đốc bộ phận hoặc giám đốc điều hành cũng không quá khó. Ngoài ra, giám đốc bộ phận hoặc giám đốc điều hành lâu năm, sau khi nghỉ hưu vẫn có thể được chuyển đến các công ty con (chi nhánh) và làm thêm từ bốn, năm năm nữa. Giờ mới thấy đời thay đổi đến mức nào. Do cải tổ cơ cấu nên số lượng các công ty con cũng bị cắt giảm, đồng thời các công ty con cũng cạnh tranh độc lập với nhau nên mọi người ít có khả năng chuyển tới các công ty con này. Song tình hình không chỉ có vậy. Do chính sách cải tổ cơ cấu mạnh nên số lượng nhân viên cũng bị tinh chế, khối lượng công việc thì tăng lên gấp mấy lần so với trước. Khái niệm tuổi về hưu cũng dần mất đi, thay vào đó, cũng chẳng khó gì khi thấy có nhiều người phải nghỉ việc ở công ty khi chỉ mới ngoài 40 tuổi.

Nếu anh tính toán mình sẽ làm việc cho đến khi nghỉ hưu lúc 60 tuổi thì số tiền tiết kiệm của anh vẫn có thể cảng đáng được và có thể làm chi phí cơ bản cho tuổi già, nhưng nếu anh phải nghỉ hưu ở 45 tuổi thì sao? Đáp án ở ngay trước mặt. Một là anh sẽ phải làm việc thật lâu ở công ty hoặc sẽ phải tìm hay mở một việc kinh doanh nào đó.

Trở về nhà vào buổi chiều, Kim Min Seok gọi điện cho Park dựa vào danh thiếp nhận được hôm qua. Anh cảm thấy hơi ái ngại vì hôm nay là Chủ nhật, nhưng sự tò mò đã chiếm trọn tâm trí anh. Tất nhiên kể cả là Park thì cũng không phải là đáp án đặc biệt, nhưng anh tò mò không hiểu những khách hàng của ngân hàng đã giải quyết vấn đề này như thế nào và họ đang giải quyết ra sao.

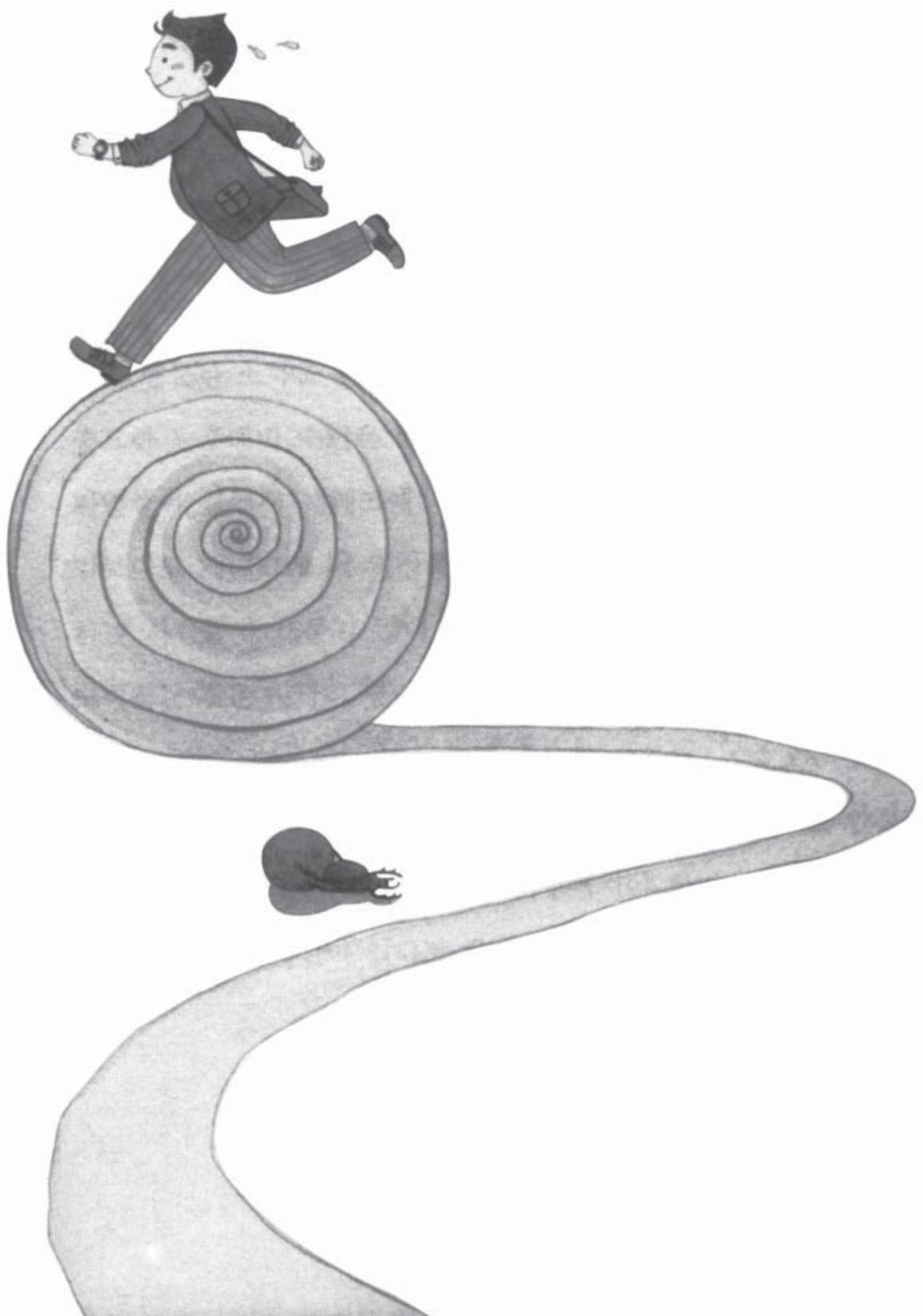
Ngay sau khi máy được nối, Park bắt chuyện với Kim Min Seok với giọng nói vui vẻ. Sau khi chào hỏi đơn giản, Kim Min Seok hỏi về việc nhân viên văn phòng trong số khách hàng của PB làm gì để nâng cao thu nhập trừ bị cho tuổi già của mình.

“Anh nói là khách hàng của PB hả?”

Sau khi nghe câu hỏi, Park bắt đầu giải thích về một vài điểm chung đặc trưng ở những khách hàng của PB là những người làm công ăn lương.

“Khách hàng của PB rất đa dạng, có người trẻ, người già nhưng họ đều có đặc trưng là quan niệm nhân sinh rất rõ ràng. Họ thích ứng

khá nhanh với những thay đổi của thời cuộc, và là những người nhiệt thành làm việc chăm chỉ tại công sở. Dường như lúc nào họ cũng phát triển bản thân mình để vượt lên trên người khác. Cách đây không lâu, có một khách hàng từng làm việc tại tập đoàn S đã ngoài 45 tuổi. Anh ta nhận được khoản tiền lương cao ngất và được tuyển dụng làm cố vấn cho một công ty nước ngoài. Không biết có phải anh ta đã có kế hoạch chuyển sang công ty nước ngoài hay không mà anh ta nói đã học tiếng Anh từ 5 năm trước đó. Còn có một khách hàng khác của PB rất quan tâm đến nấu ăn. Năm ngoái vị khách hàng đó do quá say mê vào món bít tết chay kẹp rau nên đã cùng bạn mình mở một cửa hàng ăn. Dĩ nhiên, do vị khách này vẫn còn làm việc tại công ty nên anh chỉ góp vốn vào việc mở cửa hàng. Sau khi tan sở hoặc vào ngày cuối tuần, anh lại đến giúp việc tại cửa hàng và cùng chia lợi nhuận với bạn mình.”

Sau khi đưa ra hai ví dụ, Park tiếp tục câu chuyện:

“Thực tế đối với nhân viên làm công ăn lương thì chỉ có hai phương pháp nâng cao thu nhập của bản thân, trừ thu nhập tín dụng hoặc thu nhập cho vay/cho thuê phát sinh từ tài sản. Một là nhận được mức lương cao hơn ở công ty hoặc kéo dài thời gian làm việc. Hai là làm thêm. Hiện nay đang có xu hướng làm một lúc hai việc đúng không?”

“Vâng, tôi cũng thường thấy từ đó xuất hiện trên tivi hoặc báo chí.”

“Trước hết, để nâng cao mức lương thì bản thân cần đầu tư nhiều hơn cho chính mình. Đầu tiên là nâng cao khả năng giao tiếp tiếng Anh, nâng cao khả năng xử lý công việc, phải biết cách quản lý hệ thống nhân sự... Và quan trọng nhất là phải đầu tư cho sức khỏe.”

“Điều này hôm qua anh cũng đã nói rồi.”

“Ngoài ra, anh hãy thử nghĩ một lần về vấn đề kéo dài thời gian làm việc. Việc kéo dài thời gian làm việc là vấn đề quan trọng, nhưng có nhiều người thường bỏ qua tầm quan trọng của nó. Giả sử một nhân viên có mức lương ba triệu won/tháng sẽ gần giống với thu nhập của một người gửi tiết kiệm dài hạn tài sản tín dụng một tỉ won. Thông thường, mọi người nghĩ rằng thu nhập ở công ty là việc đương nhiên, song anh hãy thử nghĩ khi khoản thu nhập này bị mất đi thì sao. Nếu vậy, anh sẽ biết được việc trụ lại lâu ở công ty là một khoản đầu tư có lợi đến thế nào. Sự thật mọi người có thể tránh được việc về hưu non, nó tùy thuộc vào sự nỗ lực của bản thân trong công việc. Nếu là một người cần thiết cho doanh nghiệp, thì anh có xin thôi việc, cấp trên cũng sẽ muốn giữ anh lại.

Hơn nữa, ở nước ta mọi người có cách nghĩ khác so với người dân ở các nước tiên tiến. Ở nước ngoài, mọi người không còn lạ gì việc nhảy việc để nâng cao giá trị của bản thân. Còn ở nước ta, nghĩ việc được hiểu là có vấn đề gì đó, hoặc họ nghĩ rằng công ty mà mình đang làm không phải là nơi họ có thể gắn bó cả đời. Việc thay đổi một, hai công ty và quản lý năng lực của bản thân mình chẳng phải tốt hơn so với việc gắn bó lâu dài chỉ với một công ty hay sao?’

Lời nói của Park không khác là mấy so với lời của Tiên ông mà anh Kim Min Seok đã từng gấp.

“Làm việc lâu dài cũng là một sự đầu tư cực kỳ hiệu quả cơ đấy...”

Hãy thử nâng cao thu nhập: II- Làm thêm và làm ăn riêng

Giả sử bạn là người không tự tin nơi công sở hoặc không muốn gắn bó lâu dài với công ty thì có thể bạn sẽ cần làm thêm hoặc làm ăn riêng. Không lâu trước đây trên trang web linkjob (kết nối nghề nghiệp) đã có cuộc khảo sát với đối tượng là nhân viên văn phòng về việc làm thêm. Theo tôi nhớ thì có 15% trong số những người tham gia khảo sát trả lời đang làm thêm và khoảng 79% trong số đó nói rằng đang có kế hoạch sẽ làm thêm một công việc nào đó.

Nếu tìm một công việc làm thêm sau khi nghỉ hưu thì chúng ta cũng không cần một công việc quá lớn, thu nhập quá cao. Vì nếu ngoài 55 tuổi bạn nghỉ hưu thì lúc này bạn cũng đã dành dụm được một khoản tiền nào đó, tiền học cho con cái cũng gần như không cần thiết nữa. Đặc biệt, điều quan trọng là việc làm thêm này không được ảnh hưởng tới công việc chính. Giả sử vì thất bại trong việc làm thêm mà chúng ta mất cả công việc chính thì chẳng phải là mất cả chì lẫn chài sao?”

Sau khi kết thúc cuộc nói chuyện với Park, Kim Min Seok bắt đầu tò mò về việc làm thêm và việc làm ăn riêng. Đặc biệt, anh thực sự bất ngờ khi biết rằng phần lớn mọi người đều trả lời là đang làm hoặc chuẩn bị sẽ làm một công việc phụ nào đó.

“Bây giờ công việc công ty bạn thế này thì làm thế nào mình chuẩn bị làm thêm hoặc làm ăn riêng được chứ?”

Sau khi nhập hai cụm từ “nghề tay trái” và “lập nghiệp” vào trang tìm kiếm thông tin thì anh thấy rất nhiều thông tin khác nhau. Nếu tóm tắt nội dung một số bài báo thì những người được phỏng vấn đều ít nhiều quan tâm đến việc làm thêm với nhiều loại hình như giúp việc gia đình, làm thêm online, loại hình làm thêm liên quan đến kinh

doanh, loại hình làm thêm bằng cách thăm hỏi, cho vay... Nhiều trường hợp bắt đầu làm với vai trò là việc làm thêm, sau đó chuyển sang lập nghiệp khi việc làm thêm đó đi vào ổn định.

Lĩnh vực làm thêm mà mọi người quan tâm chủ yếu là: cho mượn máy bán hàng tự động (nếu bán sản phẩm của công ty sản xuất ra sản phẩm được bán tại máy bán hàng này), dạy gia sư, chụp ảnh khi đi công tác, bán hàng online, nội thất phòng tắm... Đọc xong các bài báo có liên quan, Kim Min Seok bắt đầu suy nghĩ lại về công việc.

Không lâu trước đây, khi nghe đến từ “nghề tay trái”, anh chỉ nghĩ đó là phương sách cuối cùng của một người bị vỡ nợ tín dụng cần phải trả nợ trong thời gian ngắn. Hơn nữa, anh còn nghĩ “mình học đại học ra thì sao phải làm nghề tay trái?”. Dường như nó cũng là điều mà anh không cần bận tâm.

Kim Min Seok xem xét lại một cách thận trọng từng quy trình chuẩn bị cho tuổi già sau ba ngày kể từ khi anh bắt gặp Tiên ông. Dường như đây là lần đầu tiên anh suy xét một cách cẩn thận đến vậy. Quan trọng hơn cả là anh nhận ra mình đã sống không có trù bị trước cho tương lai như thế nào trước khi mọi việc trở nên quá muộn.

Kim Min Seok nhìn lại những gì đã tìm hiểu trong ba ngày qua. Anh kiểm tra lại hiện trạng tài sản và các khoản nợ của bản thân, đồng thời quyết định bán đi chiếc xe hơi do một lần vung tay quá trán. Ngoài ra, anh cùng vợ kiểm tra lại các khoản chi tiêu trong gia đình và quyết định sẽ giảm các khoản chi không cần thiết, cả hai cũng đồng ý sẽ viết sổ chi tiêu và dần dần cải tiến các hạng mục chưa hợp lý. Và anh cũng đã thử tính toán khoản tiền cần thiết để lo cho tuổi già của mình và vợ.

Nhưng đáp án quan trọng nhất thì anh vẫn chưa có được. Dù tiết kiệm thế nào thì anh vẫn còn thiếu 300 triệu won, và anh vẫn chưa tìm ra phương pháp để lấp đầy số tiền còn thiếu đó. Phương pháp mà anh nghĩ ra là hoặc cắt giảm chi tiêu khi về già, hoặc làm thêm nhưng dù phương pháp nào đi chăng nữa thì anh vẫn không thể thực hiện ngay được.

Miên man trong suy nghĩ, anh nằm lên giường, trở mình liên tục và nghĩ giá mình được gặp lại Tiên ông trong mơ, rồi chìm vào giấc

ngủ. Trong khi đang lơ mơ ngủ, anh cũng suy nghĩ xem mình còn thiếu điều gì trong ba ngày vừa qua. Dù không biết chính xác đó là cái gì, nhưng anh mơ hồ nhận thấy hình như mình đã bỏ sót một cái gì đó rất quan trọng.

“Đó là gì nhỉ?”

Chương 3

Vì 30 năm tuổi già thịnh vượng

Nếu nâng cao tỉ lệ lợi nhuận, bạn sẽ thấy đáp

án cho tuổi già

“Mình ơi..., mình. Mình dậy đi, đã 7 giờ rồi.”
“Ừ... đã 7 giờ rồi à?”

“Mình mau dậy rồi rửa mặt đi. Bữa sáng em đã chuẩn bị xong rồi.”

“Được rồi... Anh dậy ngay đây!”

Không còn cách nào khác, Kim Min Seok phải bước ra khỏi giường. Ánh nắng mùa xuân đã in dài trên nền tường trong phòng thông qua cánh cửa sổ.

“Hai...a!”

Sau khi vươn vai, anh kéo chăn ra và bắt đầu bước xuống dưới. Ngày cuối tuần không được nghỉ vì tìm kiếm thông tin trên mạng liên quan đến đối sách trù bị cho tuổi già nên giờ người anh uể oải và nặng nề. Điều chỉnh nhiệt độ bình nóng lạnh cho phù hợp và đứng dưới làn nước ấm, anh có cảm giác mệt mỏi dường như tan biến. Anh ăn qua loa rồi mặc quần áo và đi xuống bãi đỗ xe, cho chìa khóa vào ổ và anh đột nhiên nghĩ “không hiểu chiếc xe này có phải là quái vật ăn tiền không nhỉ?”

“Tiền trả góp hàng tháng tính ra chỉ 600 nghìn won... nhưng còn tiền xăng hàng tháng ít ra cũng 300 nghìn, tiền bảo hiểm, tiền bảo dưỡng rồi tiền thuế, tổng cộng cả tháng cũng hết gần 4,5 triệu won... thế nào cũng phải “chào tạm biệt” với mà thôi.”

“Vâng, tôi là Kim Min Seok, trưởng phòng kế hoạch và tài chính đây.”

“Min Seok à, tớ là Un Woo đây. Lâu rồi bọn mình không gặp nhau. Tối nay hai đứa làm chén chứ?”

“Được chứ. Cậu không rủ thì tớ cũng đang thèm rượu đây.”

Sau khi ăn cơm trưa xong, rồi lại vùi đầu vào mạng, Kim Min Seok không thể không vui mừng trước cuộc gọi điện của Jang Un

Woo. Nhìn bộ dạng của mình trong giấc mơ mà Tiên ông đã chỉ cho, anh lại càng ghen tị hơn với cuộc sống của Jang Un Woo khi đó, anh cũng mơ ước rằng mình sẽ có cuộc sống như thế. Hiện tại, Jang Un Woo đang làm việc với vai trò tư vấn tại trung tâm PB của ngân hàng nên cứ khi nào gặp là Jang Un Woo lại bàn bạc sôi nổi nào là về ký quỹ, bất động sản hoặc gửi tiền tiết kiệm. Bình thường, Kim Min Seok luôn cảm thấy bất mãn bởi chỉ vì Jang Un Woo mà làm mất khói của tiệc rượu, nhưng lần này thì hoàn toàn khác.

Đến hơi muộn một chút, ngay từ ngoài cửa, Kim Min Seok đã nhận ra Chei Kyoeng Won - người đang ngồi trong bàn ăn, vừa nướng thịt vừa nâng chén rượu. Đó đúng là người bạn cấp ba của anh, hiện đang làm việc tại một công ty bảo hiểm.

Sau khi nói với nhau về hiện trạng của mình, chén đi chén lại, Kim Min Seok bắt đầu thổ lộ những băn khoăn của mình.

“Này, các cậu đang chuẩn bị thế nào cho tuổi già của mình?”

Jang Un Woo và Chei Kyoeng Won đều trợn tròn mắt ngạc nhiên trước câu hỏi khác hẳn tính cách của Kim Min Seok thường ngày. Hai người ngạc nhiên như thế ngày mai mặt trời sẽ mọc ở đằng tây, còn Kim Min Seok chẳng có biểu hiện gì cả, mà chỉ dốc chén lên uống tiếp. Jang Un Woo bắt đầu hỏi trước:

“Nếu là Kyoeng Won và mình thì đương nhiên việc trù bị cho tuổi già đã được bắt đầu từ lâu rồi. Ngay sau khi vào ngân hàng, ngoài khoản tiền tiết kiệm, mình còn tham gia vào một sản phẩm bảo hiểm niên kim, cũng được khoảng gần 10 năm rồi. Cách đây không lâu, mình tăng thời gian bảo hiểm lên 20 năm và còn tiết kiệm một khoảng riêng vào quỹ tiết kiệm... Kyoeng Won à, cậu cũng làm vậy đúng không?”

“Ừ. Trước khi vào làm tại công ty bảo hiểm mình cũng đã tham gia vào bảo hiểm niên kim. Rồi sau khi vào làm tại công ty, mình cũng tham gia vào bảo hiểm niên kim và bảo hiểm niên kim khả biến⁽¹⁾. Min Seok thì sao? Cậu cũng làm như mình chứ?”

“Thì ra là vậy... Các cậu đều có chuẩn bị trước cả rồi. Nhưng sao lại chỉ có mình thế nhỉ. Mình không hề suy nghĩ gì về vấn đề này cả cho đến bây giờ...”

Kim Min Seok định kể cho Jang Un Woo nghe câu chuyện của Tiên ông và tương lai mà mình được nhìn thấy, nhưng anh lại thôi.

“Mình cũng thử tìm cách này cách nọ, nhưng chưa có đáp án.”

Nhin xuống chén rượu, Kim Min Seok tiếp tục câu chuyện:

“Hiện giờ thu nhập của mình và vợ mỗi tháng khoảng 5,8 triệu won, nếu trừ các khoản như: chi phí sinh hoạt, lãi suất trả vay mua nhà, tiền trả góp mua xe, rồi các chi phí khác... thì để dành được khoảng 620 nghìn won... Có nghĩa là hai vợ chồng mình tiêu gần hết số tiền kiếm được. Vì vậy, cuối tuần vừa rồi mình và vợ ngồi bàn bạc với nhau sẽ điều chỉnh lại chi tiêu. Nếu làm vậy thì hàng tháng nhà mình sẽ tiết kiệm được khoảng 1,79 triệu won. Nếu nhà mình cứ duy trì được mức tiết kiệm này thì chắc là không có vấn đề gì lớn... Vấn đề ở đây là sau 5 năm nữa, vợ mình sẽ phải nghỉ việc. Rồi chuyện học phí của con cái, và khi vợ mình nghỉ làm, thì số tiền tiết kiệm lúc này chỉ còn được 500 nghìn won. Nếu cứ tiếp tục tiết kiệm với mức đó thì đáp án cho tuổi già chẳng có gì khá khẩm hơn. Nhà cũng phải mở rộng hơn, tiền học cho con đầu, rồi đứa thứ hai sắp ra đời nữa, lại còn phải tiết kiệm cho cuộc sống về già sau này, rồi còn trù bị tiền vốn để tiết kiệm hoặc đầu tư... Nếu thử chia 150 nghìn won thì một năm sẽ là 1,8 triệu won, 10 năm sau tính cả tiền lãi tiết kiệm cũng chỉ được 20 triệu won đúng không? Với 20 triệu won thì không thể mua đến việc chuyển nhà được... phải tiết kiệm 20 triệu won trong 10 năm thì tiền học của con cái hàng tháng mấy trăm nghìn won cũng còn chưa đủ nữa... Vấn đề quan trọng nhất là mỗi tháng mình phải để ra được 150 nghìn won thì sau 25 năm nữa cũng chỉ được 68 triệu won mà thôi. Tuổi già của mình có vẻ mờ mịt quá. Mình cố vắt óc nghĩ thế nào cũng không thấy đáp án. Chẳng có đáp án gì cả!”

“Ha ha ha... hình như cậu cũng bắt đầu trưởng thành rồi đấy. Khi mình nói với cậu là hãy chuẩn bị đi thì lẽ ra là đại gia như cậu phải làm theo chứ...”

Jang Un Woo nói nửa đùa nửa thật, rồi rót rượu vào chén của Kim Min Seok và tiếp tục câu chuyện:

“Min Seok à, cậu không cần phải quá lo lắng đâu. Vẫn chưa quá muộn thì chắc chắn vẫn có cách mà. Nhưng nếu như hôm nay đàm

anh này tư vấn cho cậu miễn phí thì cậu sẽ mời rượu chứ?”

“Được thôi. Nếu cậu giải quyết mọi vướng mắc của mình thì chút rượu này có là gì?”

“Được! Trước hết là vấn đề cậu đang băn khoăn là khả năng tiết kiệm... Có mấy cách để tăng thêm khoản tiền tiết kiệm. Trước hết là tăng thêm thu nhập, hoặc giảm bớt chi tiêu, cậu có thể nghĩ đến cách đó để tạo ra khả năng tiết kiệm.”

“Mình biết... Vì vậy mình đang cố gắng để giảm bớt các khoản chi tiêu.”

“Nhưng cậu vẫn nói là không có đáp án? Min Seok à, mình cũng đã từng suy nghĩ giống cậu, nhưng việc tăng thêm thu nhập hoặc giảm bớt chi tiêu để tăng thêm số tiền tiết kiệm cũng chỉ có giới hạn. Đại đa số các gia đình là vậy. Hơn nữa, thời gian làm việc ngày càng ngắn đi còn thời gian tuổi già lại ngày càng dài hơn nên việc nâng cao khả năng tiết kiệm đơn thuần sẽ có hạn chế nhất định. Nói một cách đơn giản, chúng ta kiếm tiền trong 25 năm và phải trải qua 30 năm tuổi già, nên ta sẽ phải tiết kiệm trên 50% thu nhập hiện tại thì mới có thể trải qua tuổi già của mình bằng với mức sống hiện tại, điều này về mặt thực tế là không thể.”

“Nếu vậy, mình phải làm gì?”

“Đáp án nằm ở tỉ lệ lợi nhuận.”

“Tỉ lệ lợi nhuận?”

“Đúng vậy. Đó chính là tỉ lệ lợi nhuận. Nếu cậu sử dụng linh hoạt tỉ lệ lợi nhuận thì sẽ giải quyết được hết những vấn đề của mình.”

Kim Min Seok nuốt nước bọt trước lời nói của Jang Un Woo rằng vấn đề của anh sẽ được giải quyết và đợi Jang Un Woo tiếp tục câu chuyện. Ngồi yên lặng từ đầu đến giờ, lúc này Chei Kyeong Won khẽ mỉm cười như thể đã khá hiểu câu chuyện và gật đầu tán thành. Jang Un Woo đưa chén không cho Kim Min Seok rót rượu và tiếp tục nói.

“Min Seok à, cậu đã nghe nói về lãi kép chưa?”

Lãi kép... Kim Min Seok đã nghe rất nhiều lần về lãi kép và Tiên Ông cũng đã một lần sử dụng từ “lãi kép”, nhưng anh không có ý niệm rõ ràng về ý nghĩa của từ đó.

“Lãi kép? Cậu nói lãi kép hả?”

Ma thuật lãi kép:

I- Hãy tin vào sức mạnh của lãi kép

“**M**in Seok à, nếu cậu đã quyết tâm trù bị cho tuổi già thì bắt đầu từ bây giờ có một thứ cậu phải biết được đó là “lãi kép”. Trong nghề của mình, người ta không gọi là “lãi kép” mà gọi là “ma thuật lãi kép”.

“Ma thuật lãi kép?”

Không nói gì trước câu hỏi của Kim Min Seok, Jang Un Woo quay người lấy ra chiếc máy tính tay đặt lên bàn.

“Cậu biết thứ có sức mạnh nhất trên thế giới này là gì không? Nhà khoa học thiên tài Albert Einstein đã từng nói rằng sức mạnh to lớn nhất trong vũ trụ này chính là lãi kép.”

“Còn nữa. Nhà khoa học này cũng nói rằng phát kiến vĩ đại nhất của thế kỉ 20 chính là lãi kép.”

Sau khi Chei Kyoeng Won giúp anh đặt miếng thịt lên lá xà lách và chấm nước tương, Jang Un Woo tiếp tục câu chuyện.

“Đa phần mọi người đều nghĩ lãi kép chẳng có gì quan trọng. Tuy nhiên, trên thực tế nó lại có sức mạnh ghê gớm. Do hầu hết mọi người không hiểu rõ lãi kép và cũng không biết cách sử dụng nó hiệu quả nên mới suy nghĩ thiển cận về lãi kép. Mình hỏi cậu một câu. Nếu cậu tham gia vào một sản phẩm với mức lợi suất là 10% thì sau 25 năm, tỉ suất lợi nhuận lũy kế sẽ là bao nhiêu?”

“10%, 25 năm à... sẽ là 250%”.

“Đáp án chính xác. Được, nếu cậu tiếp tục đầu tư vào một sản

phẩm tín dụng 10% và cậu không lấy lãi hàng năm thì sau 25 năm tỉ suất lợi nhuận lũy kế sẽ là bao nhiêu?”

“Cậu nói vậy là sao? Không phải cũng là 250% à?”

Ngồi nghe từ lúc đến giờ, Chei Kyoeng Won giờ mới tiếp chuyện.

“Ha ha ha... Hóa ra cậu không hiểu Un Woo nói gì rồi. Cái mà cậu trả lời lúc đầu đó chính là lãi đơn. Lãi đơn chính là số tiền có tính lãi suất từ số vốn ban đầu. Còn câu hỏi thứ hai mà Un Woo hỏi cậu là về lãi kép. Lãi kép là số tiền được tính lại từ số tiền lãi phát sinh từ tiền vốn cộng với số tiền lãi từ số tiền ban đầu tính thêm tiền lãi từ số vốn đó. Cậu hãy nhìn kĩ biểu đồ tóm tắt này.”

Chei Kyoeng Won bắt đầu vẽ lên mảnh giấy mà anh vừa dùng.

Sự khác biệt giữa lãi đơn và lãi kép

(Đơn vị: 10.000 won)

	Lãi đơn		Lãi kép	
	Vốn đầu tư ban đầu	Lãi	Vốn đầu tư ban đầu	Lãi
Năm 1	100	10	100	10
Năm 2	100	10	110	11
Năm 3	100	10	121	12,1
Tổng		30		33,1

“Ví dụ, khi cậu tiết kiệm một triệu won với mức lãi suất là 10%/năm thì vào năm đầu tiên, tiền lãi ứng với một triệu won đó dù là lãi đơn hay lãi kép sẽ giống nhau. Nhưng bắt đầu từ năm thứ hai trở đi, cậu sẽ thấy khác. Lãi đơn thì mức lãi suất vẫn chỉ ứng với một triệu won, nhưng lãi kép thì sẽ là số tiền phát sinh từ mức lãi suất 10%/năm ứng với 1,1 triệu won do gộp tiền vốn một triệu ban đầu với 100 nghìn tiền lãi. Hay nói cách khác, tiền lãi đơn ở năm thứ hai vẫn chỉ là 100 nghìn won, còn lãi kép sẽ là 110 nghìn won. Nếu tiếp tục tính như vậy trong vòng ba năm thì số tiền lãi đơn sẽ là 300 nghìn won còn lãi kép sẽ là 330 nghìn won, chênh nhau 33 nghìn won.”

Sau khi nghe lời giải thích của Chei Kyoeng Won, anh đã hiểu hơn về lãi kép.

“Ừ... Nhìn vào biểu đồ sẽ thấy thời gian càng lâu thì sự chênh lệch

càng lớn. Nếu vậy tính 25 năm thì sẽ có khoảng cách xa giữa lãi đơn và lãi kép... Xem nào, lãi kép sẽ gấp khoảng ba, bốn lần so với lãi đơn nhỉ?"

Kim Min Seok gật đầu, rồi nhìn Jang Un Woo, anh không nói gì mà lấy máy tính ra tính thử.

Kim Min Seok nghi ngờ chính mình về con số đang hiện ra trên máy tính.

10,8347.

Dù anh có thử tính toán trực tiếp trên máy tính thì kết quả vẫn y nguyên.

"Mức lãi suất 10%/ năm, nếu tính lãi kép sau 25 năm sẽ gấp 11 lần so với số vốn ban đầu ư?"

Jang Un Woo không nói gì, mỉm cười và nhìn thẳng vào Kim Min Seok.

Ngồi cạnh anh, Chei Kyoeng Won cũng lấy máy tính ra, vừa gõ gõ, vừa thêm vị vào câu chuyện.

"Nếu mức lãi suất là 20%/ năm, sau 25 năm tính theo lãi kép thì... xem nào... sẽ gấp khoảng 95 lần đấy. Nhỏ hơn mình nghĩ à?"

Sau khi nói vậy, anh và Jang Un Woo cùng nhau cạn ly.

Đầu óc Kim Min Seok như đang có hàng nghìn ngôi sao bao quanh. Anh cảm thấy máu mình sôi sục. Đó là cảm giác mơ hồ mà tối hôm qua khi anh nghĩ mình đã bỏ sót một cái gì dường như đã được lấp đầy.

"95 lần trong vòng 25 năm? Nếu mình tiết kiệm một triệu won với mức lãi suất 20%/ năm trong vòng 25 năm thì mình sẽ có 950 triệu won còn gì? Nếu mức lãi suất là 20% thì không còn lo gì cho tuổi già nữa rồi?"

"Này, hôm nay để mình trả. Mình đã tìm được đáp án cho câu hỏi tuổi già rồi. Ha ha ha!"

Tiếng cười bất ngờ của Kim Min Seok khiến những vị khách ở bàn bên cạnh đều quay sang nhìn về phía anh. Hai người bạn của anh cũng ngạc nhiên không kém.

Chei Kyoeng Won nhìn sang Jang Un Woo rồi nói một cách lảng:

“Này, hình như bọn mình làm cho mọi người chú ý rồi. May mắn người ngồi đằng kia đang nháo nhào thì phải?”

“Min Seok à... cậu tĩnh lại đi! Mọi người đang nhìn chúng ta kìa!”

“Cảm ơn các bạn. Mình sống rồi. Nhờ các bạn đấy... hahaha”

Hai người bạn nhìn nhau rồi cũng phá lên cười.

Trước tiếng cười của hai người bạn, Kim Min Seok bàng hoàng:

“Này, các sư phụ. Sao vậy? Đệ tử hiểu quá nhanh nên các sư phụ ngạc nhiên à?”

“Cái thằng này. Vẫn còn mấy ngọn núi nữa cậu phải vượt qua đấy, vậy mà cậu cứ la lên như kiểu mình đã leo lên đến đỉnh núi vậy.”

“Sao? Cậu bảo là còn mấy ngọn núi phải vượt qua nữa à?

Không phải là mọi việc đã được giải quyết bằng lãi kép sao?”

“Min Seok à, không lẽ cậu đủ tự tin để nâng tỉ suất lợi nhuận và đầu tư với mức lãi 20%/ năm trong suốt 25 năm à?”

“Ừ...”

Kim Min Seok quên mất những gì mình định nói, anh lại trở nên ủ rũ.

Ma thuật lãi kép:

II- Sức mạnh của lãi kép đến từ đâu?

in Seok à, thực ra việc có nâng được mức lãi suất lên 20% hay không không quan trọng. Trước tiên, nếu cậu đã tin vào sức mạnh của lãi kép thì cậu phải hiểu được sức mạnh của lãi kép xuất phát từ đâu. Có như vậy cậu mới ứng dụng được hiệu quả sức mạnh đó đúng không?”

Ba người cùng cụm ly rồi uống hết một hơi. Bộ dạng của Kim Min Seok vẫn như cây cổ héo.

“Sức mạnh của lãi kép ẩn chứa từ hai nguồn. Đó chính là “tỉ suất lợi nhuận” và “thời gian”. Hắn là cậu đã hiểu về sự khác biệt giữa kết quả lãi suất 10% và 20% mà lúc trước mình và Kyoeng Won đã nói. Sự chênh lệch về tỉ suất lợi nhuận giữa 10% và 20%/ năm chỉ là hai lần thôi, nhưng sức mạnh của lãi kép đã khiến cho tỉ suất lợi nhuận sau 25 năm là 11 lần và 95 lần. Tỉ suất lợi nhuận với lãi suất là 20%/ năm sẽ lớn hơn gấp khoảng 8,8 lần so với mức lãi suất 10%/ năm. Nếu cậu so sánh chênh lệch giữa mức lãi suất 5%/ năm và 10%/ năm cũng ra kết quả tương tự. Nếu với tỉ suất lợi nhuận 5%/ năm thì trong vòng 25 năm, số lãi chỉ gấp ba, bốn lần số vốn ban đầu, nhưng khi tính với mức tỉ suất lợi nhuận là 10% thì sẽ gấp 10,8 lần so với số vốn ban đầu đó.”

Hiệu quả của lãi kép theo mức tỉ suất lợi nhuận

(Đơn vị: 10.000 won)

Tỉ suất lợi nhuận \ Thời gian	5%	10%	20%
25 năm	Gấp 3,4 lần so với tiền vốn	Gấp 10,8 lần so với tiền vốn	Gấp 95,4 lần so với tiền vốn

“Tóm lại, nếu tỉ suất lợi nhuận càng cao thì hiệu quả của lãi kép sẽ càng tăng. Cậu hiểu ý mình rồi chứ? Tỉ suất lợi nhuận trong vòng 25 năm tới là 10%/ năm hay 20% lãi kép không mang lại khác biệt gì mỗi năm, chúng ta không thể nói một cách chính xác nhưng có một điểm cần lưu ý rằng tỉ suất lợi nhuận càng cao thì tốc độ gia tăng tài sản càng cao. Tốc độ này cũng sẽ tăng lên một cách đáng sợ. Với một

người đầu tư với mức tỉ suất lợi nhuận là 5%/ năm và một người đầu tư với mức tỉ suất lợi nhuận là 10%/ năm thì ban đầu sẽ không có gì khác biệt, nhưng cậu phải nhớ rằng sau 25 năm thì sự chênh lệch đó sẽ không thể tưởng tượng được. Đây cũng là điều hết sức quan trọng. Nếu cậu không biết điều này thì sau có hối hận cũng không kịp. Trước hết, cậu phải nhớ kĩ rằng sức mạnh của lãi kép nằm ở tỉ suất lợi nhuận.”

Tâm trạng của Kim Min Seok như vừa từ trên trời rơi xuống đất, bây giờ mới tìm thấy điểm hạ cánh. Sau khi lật vài miếng thịt trên chảo nướng, Chei Kyoeng Won tiếp lời:

“Nhân tố thứ hai là thời gian, mình sẽ giải thích cho cậu hiểu. Để tận dụng được tối đa hiệu quả của lãi kép thì cần có đủ thời gian. Thời gian càng dài càng tốt. Có nhiều người nói rằng lãi kép không mang lại khác biệt gì. Nhưng nếu điều tra mới biết thời gian họ đầu tư với hình thức lãi kép này chỉ là hai, ba năm mà thôi. Người nào dài nhất cũng chưa đầy 5 năm. Nếu họ đầu tư như vậy thì thật khó để sử dụng hiệu quả nguồn vốn với hình thức lãi kép. Chờ một chút. Mình có mang theo tài liệu mà mình chuẩn bị giải trình cho khách hàng...”

Kim Min Seok lấy ra một tờ giấy có vẽ biểu đồ.

Hiệu quả lãi kép theo thời gian

(Đơn vị: %)

	Năm 1	Năm 2	Năm 3	Năm 4	Năm 5	Năm 10	Năm 15	Năm 20	Năm 30
Lãi đơn (lũy kế)	10	20	30	40	50	100	150	200	300
Lãi kép (lũy kế)	10	21	33,1	46,4	61,1	159,4	317,7	572,8	1.645
Chênh lệch giữa lãi kép và lãi đơn	0	1	3,1	6,4	11,1	59,4	167,7	372,8	1.345

“Cậu nhìn vào bảng này đi. Khi đầu tư với tỉ suất lợi nhuận là

10%/ năm, thì cậu sẽ thấy thời gian càng dài thì càng thấy rõ hơn sự chênh lệch giữa lãi đơn và lãi kép. Chênh lệch này đến năm thứ năm chỉ là 11%, nhưng đến năm thứ 10 là 59% và năm thứ 20 là 373%, và đến năm 30 là 1.345%, hay nói cách khác là gấp 13 lần đúng không? Dù là 5 năm giống nhau thì thời gian càng lâu thì sự chênh lệch này cũng sẽ tăng lên nhanh chóng như những quả cầu tuyết, cậu nhìn thấy chứ?”

Thời gian với lãi kép giống như một cái cây đang trưởng thành sau khi hút được chất dinh dưỡng trong đất. Lúc đầu, tốc độ này rất chậm nên có lúc ta cảm thấy khó chịu, nhưng tốc độ sẽ bắt đầu nhanh lên từ khi nào. Thời gian càng dài thì tốc độ này càng tăng. Đầu tư hai, ba năm rồi trông đợi vào hiệu quả của lãi kép thì chẳng khác gì một người trồng cây hái toàn bộ quả xanh. Tức là chúng ta phải đợi đến khi quả chín. Thật ngốc khi hái quả xanh ăn rồi lại kêu là sao quả chát thế. Nếu muốn vận dụng hiệu quả lãi kép thì phải biết chờ đợi. Về điểm này thì việc tiết kiệm 20, 30 năm trù bị cho tuổi già cũng là thời gian để tạo ra hiệu quả lãi kép tối đa.”

Kim Min Seok gật đầu trước lời giải thích của hai bạn. Anh chợt nhớ ra mình đã từng coi thường hiệu quả của lãi kép sau khi đưa ra kết luận rằng lãi kép không có lợi ích gì so với kỳ vọng.

“Hiệu quả lãi kép. Tỉ suất lợi nhuận và thời gian...”

Đây đúng là điểm đầu xuất phát đầu tiên của việc chuẩn bị cho tuổi già.

Bạn nên chuẩn bị cho tuổi già càng sớm càng tốt

Kim Seok à, cậu cần nhớ một điều quan trọng nữa.”

K Lời nói của Chei Kyoeng Won làm Kim Min Seok thoát khỏi suy nghĩ của mình.

“Cái gì?”

“Min Seok, cậu nghĩ là cậu phải chuẩn bị cho tuổi già của mình bắt đầu từ khi nào?”

“Xem nào... Mình thì nghĩ là ngoài 40 tuổi. Nhưng mà vừa nhẩm tính thì mình nghĩ là việc tiết kiệm tiền vào thời điểm này không dễ dàng gì.”

“Đó là sự thật. Trong việc chuẩn bị cho tuổi già, tuy không quy định riêng về độ tuổi, nhưng sớm ngày nào hay ngày đó. Câu trả lời chính xác là nên bắt đầu càng sớm càng tốt.”

Chei Kyoeng Won lấy ra một bảng biểu khác cho anh.

Nhin vào biểu đồ, Kim Min Seok giật mình. Vì biểu đồ này chính là biểu đồ mà Tiên ông đã chỉ ra cho anh. Anh nhìn chằm chằm vào Chei Kyoeng Won và nghĩ rằng: “Không lẽ cậu ấy lại là Tiên ông của mình à?” Chei Kyoeng Won lại bắt đầu giải thích:

“Min Seok à, bảng biểu này sẽ cho cậu thấy số tiền sẽ thay đổi

theo từng thời kỳ trù bị như thế nào khi cậu đầu tư 100 triệu won với nhiều loại tỉ suất lợi nhuận. Ở đây, thời gian đầu tư được hiểu là thời gian mà một người bắt đầu chuẩn bị cho tuổi già cho đến khi nghỉ hưu. Giả sử cậu..."

Kết hợp giữa tỉ suất lợi nhuận và thời gian

(Đơn vị: 10.000 won)

Tỉ suất lợi nhuận/năm \ Thời gian đầu tư	10 năm	15 năm	20 năm	25 năm	30 năm
0%	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
3%	13.000	16.000	18.000	21.000	24.000
5%	16.000	21.000	27.000	34.000	43.000
10%	26.000	42.000	67.000	108.000	174.000
15%	40.000	81.000	164.000	329.000	662.000
20%	62.000	154.000	383.000	954.000	2.374.000
30%	138.000	512.000	1.900.000	7.056.000	26.200.000

"Mình hiểu rồi. Mình đã từng nhìn thấy biểu đồ này trước đây."

Kim Min Seok chợt nhớ lại nội dung nói chuyện với Tiên ông.

"Được rồi. Dù cậu biết rồi thì hãy nghe thêm lần nữa. Hãy giả định mình và cậu mỗi người có 100 triệu won để chuẩn bị cho tuổi già. Mình đầu tư với mức tỉ suất lợi nhuận là 10% trong vòng 30 năm (5 năm trước cho đến 25 năm sau), còn cậu đầu tư trong 25 năm bắt đầu từ giờ với tỉ suất lợi nhuận là 10%..., số tiền mà mình có sau 30 năm nữa sẽ là 1 tỷ 740 triệu won, trong khi đó số tiền mà cậu có sau 25 năm nữa sẽ là 1 tỷ 80 triệu won. Số tiền chênh lệch trong 5 năm là 620 triệu, quá nhiều đúng không. Nếu cậu chuẩn bị 100 triệu won cho tuổi già thì đừng nên chần chờ mà hãy đầu tư ngay từ bây giờ sẽ có lợi hơn. Thế mới nói chuẩn bị sớm dù chỉ một ngày thôi sẽ tốt hơn rất nhiều."

Kim Min Seok không khỏi ngạc nhiên vì số tiền 620 triệu won chỉ trong thời gian 5 năm.

“Tớ sẽ đặt thêm một câu hỏi nữa. Giả sử cho đến khi cậu nghỉ hưu vẫn còn 30 năm nữa... trường hợp 10 năm đầu tiên, mỗi năm cậu phải thanh toán 10 triệu won, 20 năm sau cậu sẽ chỉ đầu tư được số tiền mà không cần phải thanh toán thêm khoản tiền nào nữa và trường hợp cậu không phải chi trả gì trong 10 năm đầu tiên và từ 10 năm đó trong vòng 20 năm, năm nào cậu cũng phải trả 10 triệu won thì trong trường hợp nào cậu sẽ có nhiều tiền hơn sau 30 năm? Giả sử mức lãi suất là 10%?”

“Ý cậu là so sánh giữa việc tiết kiệm 100 triệu won từ 10 triệu won mỗi năm trong vòng 10 năm và tiết kiệm 200 triệu won với 10 triệu won trong vòng 20 năm phải không?”

Kim Min Seok rót rượu vào chén của Chei Kyong Won và suy nghĩ cẩn thận. Trường hợp đầu sẽ mang lại kết quả tốt hơn, nhưng dù sao việc phải tiết kiệm gấp hai lần số tiền ở phương án hai cũng không có gì tốt.

Thấy Kim Min Seok không trả lời, Chei Kyeong Won vừa cười vừa nói:

“Đáp án chính là phương án đầu tiên theo như cậu đoán. Thử tính nhé!”

Chei Kyeong Won vẽ ra biểu đồ như sau:

Tại sao lại phải chuẩn bị sớm cho tuổi già?

Phân loại	5%	10%	15%
Dự kiến 20 năm sau khi nộp 10 triệu won/năm trong vòng 10 năm kể từ bây giờ.	3,5 tỷ won	11,8 tỷ won	38,2 tỷ won
Nộp 10 triệu won/năm trong vòng 20 năm sau 10 năm nữa.	3,5 tỷ won	6,3 tỷ won	11,8 tỷ won

Kim Min Seok nuốt nước bọt “ực” một cái sau khi nhìn vào bảng biểu mà Chei Kyeong Won vẽ ra. Trên bảng hiện ra sự chênh lệch quá lớn mà anh không thể tưởng tượng được.

“Ngạc nhiên chứ? Nếu cậu đầu tư với mức lãi là 5% thì hai kết quả

này sẽ gần giống nhau. Đương nhiên là không thể bỏ qua số tiền vốn của phương án đầu chỉ bằng một nửa so với số tiền vốn bỏ ra ở phương án hai. Nếu đầu tư với mức 10% thì số tiền vốn đầu tư chỉ bằng một nửa nhưng kết quả lại ra mức chênh lệch gấp hai lần, nếu đầu tư với mức 15% thì mức chênh lệch sẽ hơn ba lần. Vì vậy, dù tổng số tiền tiết kiệm chỉ bằng một nửa nhưng nếu bắt đầu sớm hơn 10 năm thì rõ ràng có lợi hơn rất nhiều đúng không.”

“Rốt cuộc ý cậu là để đuổi kịp được các cậu - người đã bắt đầu chuẩn bị cho tuổi già trước mình 10 năm thì mình sẽ phải tiết kiệm hơn các cậu gấp mấy lần chứ gì.”

Kim Min Seok kéo dài giọng ra. Anh đã nhận ra sự thật. Jang Un Woo - người trù bị cho tuổi già sớm hơn anh 10 năm đã vượt hơn anh rất nhiều mà anh không thể đem ra so sánh được.

Giá cả - kẻ thù đáng sợ khi chuẩn bị cho tuổi già

Gắp những miếng thịt đã nướng chín trên vỉ ra, Jang Un Woo nói tiếp:

“Min Seok, cậu nghĩ đâu là kẻ thù đáng sợ khi chuẩn bị cho tuổi già?”

“Kẻ thù khi chuẩn bị cho tuổi già? Xem nào... Mình không hiểu ý cậu?”

“Kẻ thù lớn nhất khi chuẩn bị cho tuổi già chính là giá cả. Đa phần mọi người đều nghĩ đến việc chuẩn bị cho tuổi già, nhưng lại thường rơi vào sai lầm khi không xem xét đến vấn đề giá cả. Do vậy, họ có thể rơi vào tình trạng nguy kịch mà không thể quay đầu lại được.”

“Ừ...”

“Giá cả đúng là đáng sợ. Đây là việc mà người bình thường không hay nghĩ tới. Hiệu quả lãi kép mà lúc này mình nói cũng chịu chi phổi bởi yếu tố giá cả. Giả sử cậu tham gia tiết kiệm dài hạn với mức lãi là

4,5%/ năm, thì tỉ suất lợi nhuận sau thuế sẽ còn khoảng 3,8% đúng không? Nếu vậy, 25 năm sau, tài sản cậu có được sẽ gấp khoảng 2,5 lần. Tuy nhiên, giả sử lạm phát hàng năm tăng lên là 3%⁽²⁾ thì sau 25 năm nữa sẽ khoảng 2,1 lần so với giá cả hiện tại. Kết cục trong vòng 25 năm với mức lãi suất là 4,5%/ năm, nếu tính cả giá cả thì tài sản sẽ tăng lên chẳng đáng là bao đúng không.”

“Thì ra vậy...”

“Mọi người thường nghĩ khi phát sinh lãi suất và số tiền đầu tư tăng thì số tài sản cũng tăng lên, nhưng thực tế lại hoàn toàn khác so với ảo tưởng đó. Dù số tiền đầu tư có tăng lên nhưng cùng với đó giá cả cũng tăng lên, mà sức mua không có gì thay đổi nên chỉ bảo lưu giá trị tài sản mà thôi, chứ không phải là tài sản được tăng lên.”

“Hiểu rồi. Đây là điều mà tớ chưa từng nghĩ bao giờ...”

Kim Min Seok nghĩ rằng mình thật là người thiếu hiểu biết.

“Mình có cần nói một cách nghiêm trọng hơn không? Vừa nãy mình nói rằng giá cả sau 25 năm tăng lên khoảng 2,1 lần thì số tiền tiết kiệm dài hạn sẽ tăng lên 2,5 lần, nhưng ở đây lại ẩn chứa thêm một điểm gây ảo tưởng nữa.”

“Sao? Cậu nói gì?”

“Min Soek à, giả sử số tiền cậu cần để đảm bảo cuộc sống về già, giả sử sau 25 năm nữa tính theo giá hiện tại là 500 triệu won đi. Trường hợp bảo lưu 500 triệu won này tại thời điểm hiện tại và trường hợp sau này sẽ dùng 500 triệu won làm tiền tiết kiệm hàng tháng sẽ hoàn toàn khác nhau. Nếu bây giờ chúng ta giữ 500 triệu won này thì giống như lúc trước mình nói số tiền lãi sẽ bù lỗ cho phần tăng giá nên việc trù bị cho tuổi già có thể thực hiện được. Tuy nhiên, nếu cậu bắt đầu tiết kiệm từ bây giờ và định dành dụm trong vòng 25 năm thì cậu sẽ phải tiết kiệm khoảng 1 tỷ 50 triệu won chứ không phải là 500 triệu won hiện tại.”

“Cậu nói gì? Mình chẳng hiểu gì?”

“Mình đã nói là giá cả sẽ tăng lên 2,1 lần trong vòng 25 năm đúng không? Nếu hiện tại tính ra cậu cần 500 triệu won cho tuổi già thì sau

25 năm nữa, cậu sẽ phải cần tới 1 tỷ 50 triệu won (2,1 lần của 500 triệu won). Vì khi đó, cậu sẽ phải áp dụng giá cả mới. Nếu giờ cậu có 500 triệu won thì với mức lãi 2,5 lần sẽ bù lỗ cho khoản giá cả leo thang, nhưng nếu không thì chỉ còn lại hậu quả do giá cả tăng thêm 2,1 lần mà thôi.”

“Trời đất ơi. Chờ chút đã... Cuối tuần vừa rồi mình cũng đã thử tính mà. Nếu theo giá cả hiện tại thì mình cần tối thiểu là hai triệu won/tháng cho tuổi già, giả sử số tiền mình nhận được từ hưu trí quốc gia là 500 nghìn won thì số tiền về già theo mình nhớ là cần 540 triệu won. Nhưng... nếu ở đây là 2,1 lần thì... nếu vậy, số tiền mình cần tiết kiệm được trong 25 năm tới lên tới 1 tỷ 134 triệu won? Vậy mỗi tháng mình phải tiết kiệm bao nhiêu?”

Kim Min Seok nghĩ rằng chỉ cần tiết kiệm là đã giải quyết được một nửa vấn đề, nhưng anh cảm thấy vấn đề tuổi già còn nghiêm trọng hơn và bắt đầu hỏi lại:

“Nếu tiết kiệm trong vòng 25 năm bằng hình thức tiết kiệm dài hạn mà không tính đến hiệu quả lãi kép, với tỉ suất lợi nhuận sau thuế 4%/ năm thì mỗi tháng chúng ta sẽ được khoảng 2 triệu 520 nghìn won.”

“Cái gì? Điều đó thật vô lý?! Cậu nói xem có bao nhiêu người có thể tiết kiệm được 2 triệu 520 nghìn won/tháng để chuẩn bị cho tuổi già? Làm sao có việc vô lý đến vậy? Đời thật mù mịt...”

“Min Seok, cậu đừng quá khích như thế. Mình vẫn chưa nói xong mà. Khi nghĩ đến việc trù bị cho tuổi già mà chúng ta chỉ tính đến các yếu tố như: tỉ suất lợi nhuận, thời gian và giá cả thôi thì chưa đủ. Cậu còn có các khoản hỗ trợ như: hỗ trợ hưu trí quốc gia, hỗ trợ hưu trí cho công nhân viên chức, các tài sản hiện có hoặc kể cả những tài sản tiết kiệm đến khi tuổi già cũng có thể giúp ích lớn đấy, rồi khi về hưu cậu vẫn có thể kiếm thêm thu nhập bằng cách đi làm phải không? Nếu xem xét tất cả các yếu tố này thì sẽ giảm thiểu phần nào áp lực về tài chính chuẩn bị cho tuổi già. Chỉ là thay vì nhìn sự việc quá lạc quan thì chúng ta nên tính toán một cách chắc chắn.”

“Un Woo, nhưng mà... sau 25 năm nữa nếu mình có 1 tỷ 134 triệu won thì không phải mình sẽ có tiền lãi phát sinh nữa sao? Nếu tính thêm cả số tiền lãi này thì không phải sẽ chỉ cần tiết kiệm ít đi không

được à?”

“Đây là một lời phản biện rất hay. Nếu hệ số lãi suất phát sinh từ khoản tiền 1,1 tỷ mà cậu chuẩn bị sau 25 năm nữa cao hơn hệ số lạm phát thì số tiền chuẩn bị sẽ được giảm đi như lời cậu nói. Nhưng hiện tại đang là thời đại lãi suất thấp nên hầu như không có chênh lệch giữa hệ số lạm phát và hệ số lãi suất sau thuế, thậm chí lãi suất thực tế còn âm, nhưng sau 25 năm nữa thì sao? Vấn đề hiện nay là tỉ lệ sinh thấp và giảm sút tiềm năng tăng trưởng, và sau này xã hội của chúng ta sẽ trở thành xã hội có dân số già. Nếu vậy, tỉ trọng dân số già sẽ cao, khả năng hoạt động kinh tế giảm và tỉ lệ tăng trưởng sẽ thấp đi đúng không? Tỉ lệ lãi suất thường cao hơn so với tỉ lệ tăng giá (tỉ lệ lạm phát), nhưng khi thời đại lãi suất thấp, tăng trưởng thấp trở thành sự thực thì sự chênh lệch giữa tỉ lệ lãi suất và lạm phát sẽ có khuynh hướng giảm mạnh. Nếu bây giờ chúng ta dựa vào sự chênh lệch đó mà chuẩn bị cho tuổi già chẳng phải sẽ khôn ngoan hơn hay sao?”

Bắt đầu từ bây giờ anh phải tiết kiệm 2 triệu 520 nghìn won/tháng thì sau 25 năm nữa anh mới có thể chi tiêu với mức sinh hoạt phí là 2 triệu won/tháng với giá trị hiện tại..., đây là điều khiến cho Kim Min Seok ngạc nhiên.

Thay đổi cách tư duy: Chuyển đổi từ thời đại tiết kiệm sang thời đại đầu tư

hei Kyeong Won an ủi người bạn Kim Min Seok đang ủ rũ và chán nản.

C “Min Seok, hôm nay cậu sao chẳng giống cậu tẹo nào? Cậu đã quên rồi hả? Mình nói rằng câu trả lời nằm trong tỉ suất lợi nhuận ấy. Rồi còn hiệu quả lãi kép. Số tiền tiết kiệm cơ bản mà Un Woo vừa tính không hề có hiệu quả lãi kép. Cậu phải tính xem với lãi kép thì sao chứ? Xem nào... hàng tháng đầu tư vào một sản phẩm với tỉ suất lợi nhuận 10%/ năm..., sau 25 năm nếu muốn có được số tiền 1 tỷ 134 triệu won thì mỗi tháng sẽ cần khoảng 870 nghìn won?”

“Sao lại chênh lệch nhiều thế? Trời ơi. Dù sao thì 870 nghìn won đâu phải là tên con chó con của nhà cậu?”

Kim Min Seok trong lòng rối bời, anh rót đầy chén rượu rồi uống liền một hơi.

“Min Seok à, uống từ từ thôi. Cậu say mất. Vấn đề tuổi già chỉ cần uống say là giải quyết được hả? Ngược lại, cậu phải thật tỉnh táo. Phải thế thì mới không bị hổ ăn thịt được... Chúng ta xem nào, mỗi tháng tiết kiệm 500 nghìn won mà muốn có được số tiền 1 tỷ 134 triệu won thì cần tỉ suất lợi nhuận là bao nhiêu phần trăm đây. Nếu tiết kiệm 500 nghìn won mỗi tháng trong vòng 25 năm với mức lợi nhuận 13,4%/ năm thì chúng ta sẽ có 1 tỷ 134 triệu won đúng không? Ngoài ra, không chỉ có giá cả tăng lên. Nếu cậu tiếp tục làm ở công ty thì lương của cậu cũng tăng theo. Nếu vậy khả năng tiết kiệm của cậu cũng sẽ lớn hơn ngần ấy.”

Đột nhiên Kim Min Seok thấy bố mẹ mình thật đáng nể phục. Cả hai ông bà đều bắt đầu sự nghiệp bằng hai bàn tay trắng, vậy mà đã lo cho con cái được ăn học đại học đàng hoàng và hiện tại vẫn sống an nhàn mà không quá lo lắng về vấn đề tài chính.

“Mình nghĩ bố mẹ mình thật đáng nể khi bắt đầu với hai bàn tay trắng mà vẫn lo cho ba con ăn học đàng hoàng, rồi còn chuẩn bị chu đáo cho cuộc sống về già nữa.”

Chei Kyeong Won chỉ đợi có vậy mới bắt lời:

“Thời bối mẹ mình sống không có gì trong tay nên rất khó khăn, nếu nhìn ở khía cạnh lãi suất thì đây có thể gọi là thời kỳ cực kỳ tuyệt vời. Các tổ chức tín dụng đưa ra mức lãi suất cao hơn 20%/ năm, và chỉ mới 5 năm trước đây thôi, chúng ta vẫn có thể được hưởng mức lãi suất cao hơn 10%/ năm. Thời kỳ này huy động vốn rất khó khăn. Nhưng khi đã huy động được vốn rồi thì việc thu hút dòng vốn này lại được hình thành một cách tự nhiên. Do đó, việc duy trì liên tục lãi suất cao là do xã hội thiếu khả năng cung ứng tiền.

Tuy nhiên, trước và sau khi xảy ra khủng hoảng kinh tế thì văn hóa tín dụng này đã dần dần thay đổi và gần đây đã trở thành xu hướng hoàn toàn trái ngược. Ý mình là việc lượng tiền quá dồi dào và việc dùng nguồn tiền đó cho vay với mục đích nào đi nữa cũng đều gây ra vấn đề bất hợp lý. Đặc biệt, đối với các doanh nghiệp lớn ổn định thì thay vì dùng số tiền vốn dư thừa để chi trả cho những khoản vay họ lại trở thành những khách hàng gửi tiền chính của các ngân

hàng. Do đó, hiện tại, các ngân hàng lại phải cạnh tranh nhau để tìm ra các khách hàng cho vay vốn. Min Seok à, có phải cậu cũng được miễn lệ phí đăng ký thế chấp và được ngân hàng cho vay tiền mua nhà đúng không? Lượng cung tiền dồi dào như vậy sẽ làm giảm giá trị của đồng tiền và kéo theo đó là lãi suất sẽ bị hạ xuống. Kết quả là hình thành nên thời kỳ lãi suất thấp như chúng ta thấy hiện nay. Hay nói cách khác, bây giờ không phải là thời kỳ thừa nhu cầu về tiền mà là thời đại thừa khả năng cung ứng tiền.”

Kim Min Seok vội vàng nâng chén cùng Chei Kyeong Won, một lúc sau Chei Kyeong Won lại tiếp tục câu chuyện:

“Nhưng đối với chúng ta thời đại không chỉ mang lại những thay đổi phiền toái. Nếu xét theo khía cạnh thu nhập cá nhân thì mức thu nhập đã nâng cao đáng kể, mức sống của mọi người cũng được cải thiện trông thấy. Nếu chúng ta quyết tâm và có tinh thần tiết kiệm như bố mẹ mình thì việc tích góp số tiền 10, 20 triệu won không có gì khó cả. Nói cách khác, nếu việc tiết kiệm tiền ở thời kỳ trước còn được gọi là vấn đề sống còn thì thời nay việc tích cóp không quá khó, nhưng làm thế nào để có thể sử dụng linh hoạt số tiền đó mới là quan trọng. Sau này, việc làm thế nào để có thể sử dụng hiệu quả, tăng thêm giá trị đồng tiền sẽ trở thành vấn đề được toàn xã hội quan tâm hơn là việc làm thế nào để tích cóp được số tiền đó. Lúc đó, chúng ta sẽ chuyển từ thời đại tiết kiệm sang thời đại đầu tư. Vấn đề nằm ở chỗ dù xã hội đang thay đổi theo chiều hướng đó, nhưng số lượng người còn giữ tư duy tiết kiệm như trước đây vẫn còn quá nhiều.”

Mạo hiểm là công cụ để đạt được lợi ích

Không phải là thời đại tiết kiệm mà là thời kỳ dậy sóng “đầu tư...”

Kim Min Seok gật gù trước câu nói của Chei Kyeong Won.

“Nào, nếu vậy thì mình nói về chuyện mạo hiểm nhé. Theo mình nghĩ, điểm hấp dẫn của tín dụng nằm ở hai yếu tố “lãi kép” và “mạo hiểm”. Nếu chúng ta mua trái phiếu chính phủ hoặc gửi tiền tiết kiệm ở ngân hàng thì chúng ta sẽ nhận được lãi suất một cách ổn định. Nhưng nếu có một sản phẩm đưa ra mức lãi suất giống với sản phẩm

đảm bảo tiền gốc và có nguy cơ gây tổn thất đối với số tiền gốc thì liệu người ta có mua không? Nếu lãi suất như nhau thì sẽ chẳng có ai mua loại sản phẩm có nguy cơ gây thất thoát số vốn ban đầu. Vì vậy, các sản phẩm có nguy cơ gây thất thoát vốn thường có lãi suất cao hơn so với loại hình đảm bảo số vốn này. Trong thuật ngữ tín dụng gọi đây là “phần bù rủi ro”. Cuối cùng thì sản phẩm có rủi ro càng lớn thì lãi suất lại càng cao.”

“Un Woo à, mình hiểu lời cậu nói... thu được lợi ích là điều quan trọng nhưng còn việc giữ nguồn vốn ban đầu chẳng phải cũng rất quan trọng sao? Chúng ta đâu cần phải nhất định tìm hiểu rủi ro và làm mất hết số tiền mà chúng ta quý như máu đó...”

“Đúng vậy, nhiều người sẽ nghĩ như cậu nói. Nhưng cậu nghĩ lại những gì mình vừa nói đi. Với mức lãi suất là 4,5% thì o trượt giá nên chỉ đảm bảo giá trị tài sản của cậu thôi chứ không làm giá trị đó tăng lên. Chúng ta không giàu có gì, đều phải tiết kiệm để chuẩn bị cho tuổi già. Nếu chúng ta chỉ giữ tài sản hiện tại thì không còn ý nghĩa gì nữa...”

“Nói là vậy... nhưng nếu không thể giữ được tiền vốn mình tích cóp mà lại còn bị thất thoát số vốn đó thì số vốn ban đầu sẽ bị giảm đi còn gì... Nay, mới chỉ nghĩ đến thế mình đã thấy lạnh sống lưng rồi.”

Jang Un Woo vừa gọi thêm thịt ba chỉ và rượu soju, vừa lắc đầu trước câu nói của Kim Min Soek:

“Cậu nghĩ như vậy cũng là điều đương nhiên. Tuy nhiên, cậu cần thay đổi cách nghĩ về rủi ro. Min Seok à, nhà cậu có dùng dao đúng không? Khi cậu gọt bút chì, gọt hoa quả, hay khi bà xã nhà cậu nấu ăn đều phải dùng dao. Nhưng dao cũng nguy hiểm đúng không nào? Tuy dao nguy hiểm nhưng sử dụng lại thuận tiện (lợi ích), ngoài ra vì một lý do nữa là nguy hiểm mà dao gây ra là thứ chúng ta có thể kiểm soát được, đúng không?

Rủi ro tín dụng cũng tương tự như vậy. Rủi ro giống một con dao làm thức ăn mà chúng ta gọi là lợi ích. Hay nói cách khác nó là công cụ để tạo ra lợi ích. Vì sợ nguy hiểm mà từ bỏ cơ hội mang lại lợi ích thì cũng giống như một người sợ dao nên không dám dùng nó. Nếu không có rủi ro thì không có cơ hội tận hưởng lợi ích cao. Rủi ro, cũng giống như những lợi ích mà con dao mang lại, sẽ mang lại cơ hội

lợi ích cho chúng ta, đó là điều mà chúng ta cần phải cảm ơn.”

“Tuy vậy, không phải sợ nguy hiểm là bản năng của con người sao? Không phải ai cũng muốn tránh những nguy hiểm, rủi ro sẽ đến với mình sao?”

Nếu mọi người đều sợ thất bại và không chịu đầu tư thì công ty sẽ không thể tiếp tục tăng trưởng và kết cục là hoạt động bị tê liệt và sẽ phải rút lui khỏi thị trường.

Trường hợp rủi ro có cả hai yếu tố lợi ích và thiệt hại thì việc trốn tránh không phải là giải pháp hay. Chúng ta phải có sự lựa chọn tùy theo từng trường hợp. Nếu chúng ta học cách kiểm soát nguy hiểm giống như khi ta học cách sử dụng dao từ bố mẹ mình thì ngược lại, chúng ta có thể thưởng thức hương vị của lợi ích mà mạo hiểm mang lại. Hơn nữa, trong thời đại lãi suất thấp như hiện nay thì việc dám mạo hiểm không còn là sự lựa chọn mà mang tính bắt buộc. Nếu bây giờ chúng ta không dám mạo hiểm thì sau này khi về già, chúng ta sẽ phải đương đầu với những mạo hiểm lớn hơn...”

Jang Un Woo buông dài câu nói, dường như anh đang thể hiện một sự tiếc nuối nào đó.

Khi cần phải quan tâm tới việc ký quỹ

“Un Woo à, theo như lời cậu nói thì dù có mạo hiểm một chút, nhưng nên đầu tư vào các sản phẩm có tỉ suất lợi nhuận cao... nhưng có sản phẩm tín dụng nào mà lãi suất lên đến 10%/ năm không? Theo mình biết thì không có. Ngay cả lãi suất gửi tiền dài hạn cũng chỉ là 4% mà thôi...”

“Cậu cũng biết rồi còn gì, trong tiết kiệm dài hạn hoặc định kỳ không hề có chút mạo hiểm nào thì lấy đâu ra sản phẩm nào có tỉ suất lợi nhuận cao. Ngược lại, trong vòng một năm trở lại đây cậu lại không khó khăn gì có thể tìm thấy những sản phẩm tín dụng có tỉ suất lợi nhuận hàng năm gấp 10 lần so với lãi suất gửi tiền định kỳ. Thậm chí, trong số các sản phẩm tín dụng mà ngân hàng của mình đang cung cấp, có loại có tỉ suất lợi nhuận gấp gần 20 lần so với lãi suất tiền gửi định kỳ đấy.”

“Đó là sản phẩm nào vậy?”

“Đó đa phần là các loại quỹ dạng cổ phần trong nước hoặc các loại quỹ nước ngoài.”

“Quỹ ư? Mình cũng nghe nói nhiều rồi... vậy thực ra quỹ là cái gì?”

“Quỹ là một dạng sản phẩm do các cơ quan tín dụng chuyên môn sử dụng nguồn vốn được góp từ các khách hàng, sau khi trừ khoản tiền hoa hồng (chi phí dịch vụ), phần còn lại sẽ được trả lại cho khách hàng. Thông thường, người ta thường chia ra làm bốn loại là quỹ đầu tư trái phiếu, quỹ đầu tư hối hợp trái phiếu, quỹ đầu tư chứng khoán, quỹ đầu tư chứng khoán hối hợp, nhưng nếu cậu nghĩ sự phân loại này là do tỉ lệ chứng khoán thì sai nhé. Dù sự biến động về giá của chứng khoán cao hơn so với trái phiếu nhưng càng là quỹ đầu tư có tỉ lệ chứng khoán lớn thì lại là quỹ đầu tư tương đối rủi ro. Tuy nhiên, đây lại là loại quỹ đầu tư có lợi tức cao. Đó gọi là rủi ro càng cao thì lợi tức càng cao!”

“Nếu cậu nói các quỹ chỉ ăn tiền hoa hồng, vậy thì tại sao lại cần đầu tư vào các quỹ này làm gì? Không phải cứ đầu tư trực tiếp vào chứng khoán thì sẽ tốt hơn sao?”

“Nếu cậu có kinh nghiệm còn hơn cả những chuyên gia quản lý quỹ đầu tư thì có thể là vậy. Tuy nhiên, đa phần chúng ta lại không sở hữu những kiến thức đó. Mà giả sử có đi chăng nữa thì cũng khó để đưa ra tỉ suất lợi nhuận cao hơn so với quỹ đầu tư. Lý do lớn nhất là nếu đầu tư trực tiếp, thì do đó là số tiền của mình nên người đầu tư thường bị chi phối bởi cảm tính cá nhân. Điều cần kiêng kỵ nhất khi đầu tư vào chứng khoán là lòng tham và sự công kích, nhưng phần lớn trong chúng ta lại không thể chiến thắng được những cám dỗ đó. Hơn nữa, vì lẽ đó nên cũng khó để tuân thủ các nguyên tắc đầu tư. Trên thực tế, bất cứ ai nếu là người dù chỉ có một chút quan tâm đến chứng khoán cũng biết được nguyên tắc cơ bản trong đầu tư chứng khoán là gì. Ý mình là ngay cả những người đã thất bại trong việc đầu tư này. Lý do mà họ biết nhưng vẫn không thể tuân thủ theo quy tắc là “đó là tiền của tôi”, nên họ bị chi phối bởi cảm tính và lý tính.”

“Cậu nói có vẻ đúng...”

“Ngoài những điểm đó ra thì quỹ đầu tư có rất nhiều ưu điểm. Ưu điểm lớn nhất là người đầu tư sẽ không phải bận tâm quá nhiều so với việc trực tiếp đầu tư vào chứng khoán. Nếu cậu trực tiếp đầu tư vào chứng khoán thì cậu phải quan tâm đến mọi thông tin liên quan đến công ty đó như: tình hình kinh tế, phương hướng hoạt động, sự thay đổi trong kết quả hoạt động đầu tư, và phải quan tâm tới cả thông tin của các công ty cạnh tranh với công ty đó. Nhưng nếu cậu đầu tư vào các quỹ đầu tư thì tất cả mọi việc sẽ do công ty điều hành các quỹ đầu tư này đảm nhiệm nên cậu không cần lo lắng gì mà vẫn có thể tập trung vào công việc chính của mình tại công ty. Tức là cậu vừa không bị sao nhãng trong công việc, vừa có thể đầu tư với lợi tức cao.”

Bất ngờ Kim Min Seok nhớ lại anh bạn cùng học cấp hai lao vào đầu tư chứng khoán nên sao nhãng công việc, bị cho thôi việc nhưng anh lại thất bại trong việc đầu tư dù đã trở thành một nhà đầu tư chính thức. Hiện anh ta đang phải sống ẩn náu, cắt đứt liên lạc với mọi người.

“Ừ, thời gian gần đây mình cũng thấy đồng nghiệp cùng công ty rất hứng thú với các quỹ đầu tư chứng khoán. Nhưng mình cũng gặp quá nhiều người khuynh gia bại sản vì chứng khoán ở xung quanh rồi... Vợ mình cũng không thích mạo hiểm nên chắc cũng không hào hứng gì với các quỹ đầu tư đâu mà còn lo lắng vì có thể bị lỗ đến số tiền vốn ban đầu nữa.”

“Giờ này mà cậu vẫn nghĩ thế à?”

“Không... Hôm nay nghe các cậu giải thích nên mình nghĩ bắt đầu từ bây giờ mình sẽ thử mạo hiểm và sẽ học cách để có thể quản lý rủi ro. Nhưng, nói thật là mình không có tự tin...”

Dù Kim Min Seok đã nghe rõ ràng mình phải dám mạo hiểm, nhưng anh lại thấy thương hại bản thân vì mình không dám làm điều ấy.

“Min Seok à, lúc nãy mình cũng nói rồi, việc mạo hiểm không còn là sự lựa chọn mà là điều bắt buộc. Chúng ta cần tiết kiệm 25 năm để sống 25 năm tuổi già, nếu tính đến giá cả (lạm phát) thì dù có tiết kiệm hơn 50% thu nhập hiện tại chúng ta vẫn không đủ tiền sống khi về già. Rốt cục thì trong cuộc sống của chúng ta vẫn có một khoảng thời gian nào đó chúng ta sẽ phải nâng cao thu nhập của mình bằng

việc dám mạo hiểm. Mạo hiểm là việc chúng ta cần làm khi còn trẻ hay khi chúng ta có thu nhập ổn định. Khi có thu nhập, dù có bị lỗ do tỉ suất lợi nhuận thì chúng ta vẫn đợi được cho đến khi phát sinh lợi nhuận và bằng cách cắt giảm chi tiêu, tiết kiệm thì chúng ta cũng giảm bớt phần nào khoản lỗ phát sinh. Tuy nhiên, khi đã có tuổi và thu nhập không còn nữa thì số tiền mà chúng ta có, gắn liền với kế sinh nhai hàng ngày nên dù chỉ thất bại một lần thì cũng sẽ khiến ta lâm vào cảnh sống dở chết dở. Nếu bây giờ chúng ta không dám mạo hiểm thì sau này khi có tuổi rồi, chúng ta sẽ phải lao đao, cậu hãy nhớ lấy điều đó.”

“Gần đây, giá cổ phiếu lên quá cao, vậy bây giờ tham gia vào các quỹ đầu tư không phải nguy hiểm hay sao?”

Jang Un Woo suy nghĩ một lát rồi đưa ra câu trả lời:

“Cũng không biết được... Có thể là vậy, mà cũng có thể là không. Mình thì không nghĩ rằng tiêu chí chứng khoán hiện tại là quan trọng. Vì dù sao giá trị chứng khoán tương lai là thứ mà không ai có thể dự đoán chính xác được. Tuy nhiên, có một điều mà mình có thể chắc chắn đó là đầu tư dài hạn tuân theo nguyên tắc quản lý rủi ro và nguyên tắc đầu tư sẽ là phương pháp dẫn đến thành công hơn là việc đầu tư với hình thức “market timing”⁽³⁾. Đó là điều mình rút ra từ kinh nghiệm đầu tư trong thời gian qua.”

Vừa trở về bàn ăn sau khi nói chuyện với khách hàng, Chei Kyeong Won đặt điện thoại lên bàn rồi tiếp lời của Jang Un:

“Cậu ấy nói đúng đấy. Chỉ nhìn vào những việc thời gian gần đây, mình cũng thấy thế. Mỗi khi giá cổ phiếu lên là mọi người lại nói đó là thời điểm phải bán ngay, nhưng khi giá cổ phiếu tăng gấp 1.000 lần rồi 1.400 lần, rồi lập kỉ lục mới, nếu vậy thì lúc nào cũng phải cập nhật thông tin còn gì? Và cuối cùng thì những người không bán cổ phiếu ngang chừng và giữ cổ phiếu này trong thời gian dài lại là những người được hưởng lợi cao nhất. Thực tế nếu nhìn xung quanh, cậu sẽ thấy những người liên tục giữ cổ phiếu trong thời gian dài thì dù giá cổ phiếu có tăng hay giảm họ cũng là người có lợi nhiều hơn so với những người cứ mua đi bán lại hoặc mua bán lại các quỹ.”

Nguyên tắc thành công trong đầu tư quỹ đầu tư

Kim Min Seok bắt đầu có thiện cảm với các quỹ đầu tư.

Kim Min Seok bắt đầu có thiện cảm với các quỹ đầu tư.

“Un Woo à, theo cậu thì nguyên tắc đầu tư vào các quỹ này là gì?”

“Trước khi trả lời, mình gọi món đi đã. Không phải là bọn mình còn phải ăn tối sao?”

Sau khi gọi cơm và món canh kim chi cho ba người ăn, Jang Un Woo bắt đầu nói:

“Nguyên tắc thành công trong đầu tư quỹ theo mình nghĩ có khoảng năm nguyên tắc. Trong đó có ba nguyên tắc trọng tâm và hai nguyên tắc bổ trợ. Ba nguyên tắc trọng tâm đó là: thứ nhất, phải chọn lựa quỹ đầu tư phù hợp, thứ hai, phải đầu tư phân tán, thứ ba phải đầu tư lâu dài, còn hai nguyên tắc bổ trợ là đầu tư phải phù hợp với khuynh hướng cá nhân, và hãy tận dụng hiệu quả các chuyên gia.”

“Mình cũng hiểu đại khái những gì cậu nói, nhưng cậu có thể giải thích cụ thể hơn được không?”

“Nguyên tắc đầu tiên, đó là phải chọn được quỹ đầu tư tốt. Đây là điều đương nhiên đúng không? Nó cũng giống như khi gieo hạt vừng vào bãi đất tốt, chúng ta có thể mong chờ ngày hạt vừng ra hoa kết trái ấy. Nếu muốn có trái ngon thì ngoài việc chăm sóc cẩn thận, trước hết phải lựa chọn được hạt giống tốt. Để chọn được hạt giống tốt chúng ta không chỉ chăm sóc vào thị trường trong nước, mà còn phải tìm cả thị trường ở nước ngoài. Ngoài ra, đối tượng mà chúng ta hướng đến không chỉ là chứng khoán, mà cần lựa chọn đa dạng các đối tượng khác như: trái phiếu, bất động sản, các sản phẩm tài chính khác...”

“Nếu vậy có bí quyết riêng gì khi lựa chọn hạt giống tốt hay không?”

“Điều này lại liên quan đến hai nguyên tắc bổ trợ. Trước hết, để

lựa chọn được quỹ đầu tư tốt tức là quỹ phù hợp với bản thân mình. Hay nói cách khác, nó phải phù hợp với xu hướng đầu tư của mình. Thị trường chứng khoán chỉ cần có biến động nhỏ cũng có thể gây thiệt hại đối với số vốn ban đầu nên với những người luôn bất an thì làm sao họ có thể ngồi yên ngày qua ngày khi tham gia vào quỹ đầu tư có rủi ro cao được? Nếu đi theo những nguyên tắc đầu tư thì chắc chắn trong lòng sẽ cảm thấy thoải mái. Do vậy, quỹ đầu tư phù hợp với xu hướng đầu tư của bản thân đó chính là quỹ đầu tư tốt. Đây chính là điều kiện đầu tiên của việc lựa chọn quỹ đầu tư. Nhưng đối với người đầu tiên tham gia đầu tư quỹ thì dù có là loại quỹ đầu tư nào cũng khiến họ cảm thấy bất an, điều này là do họ chưa có kinh nghiệm. Dần dần họ sẽ tự khắc phục được nỗi bất an này. Còn khi cậu không biết được xu hướng đầu tư của bản thân là gì thì cũng có thể lựa chọn quỹ đầu tư theo mức độ rủi ro mà bản thân có thể chịu được, hay nói cách khác là theo tiêu chuẩn thất thoát nguồn vốn ban đầu.”

“Thì ra là quỹ đầu tư đem lại cảm giác thoải mái...”

Kim Min Seok gật đầu trước lời nói của Jang Un Woo.

“Ngoài ra, để chọn được quỹ đầu tư tốt thì việc tận dụng các chuyên gia là điều bắt buộc. Tương tự, trong hình thức quỹ đầu tư chứng khoán có rất nhiều loại và mỗi loại lại có đặc trưng riêng. Loại quỹ đầu tư thông thường, quỹ chỉ đầu tư vào cổ tức (thường cổ tức bằng cổ phiếu), quỹ chỉ đầu tư vào cổ phiếu đại diện cho ngành, quỹ chỉ đầu tư vào hệ thống thương mại... Việc cá nhân tự phán đoán và bình giá thông qua phân tích trực tiếp hàng nghìn loại quỹ đang được bán trên thị trường quả là điều không tưởng. Vì vậy, chúng ta cần có chuyên gia và phải tận dụng tối đa ý kiến của những chuyên gia này. Đồng thời, chúng ta cũng phải tin tưởng họ. Phương pháp đánh giá quỹ để chọn lựa quỹ đầu tư tốt của mỗi chuyên gia có thể có sự khác biệt. Phương pháp nào là xuất sắc thì chính kết quả thực tế sẽ chứng minh phải không? Tuy vậy, dù nhỏ nhưng kết quả mang lại còn tốt hơn rất nhiều so với việc cá nhân không hề có kinh nghiệm chọn lựa quỹ đầu tư.”“

Jang Un Woo rót nước uống, nói tiếp:

“Nguyên tắc thứ hai là phải đầu tư phân tán. Nếu muốn đầu tư phân tán thì ở đây có rất nhiều thuật ngữ chuyên ngành phức tạp nào

là tính biến động hay hệ số tương quan, nhưng mình hãy tiếp cận ở góc độ đơn giản. Mình gọi việc đầu tư phân tán là “đầu tư khiêm tốn”. Đầu tư phân tán xuất phát từ việc chúng ta không phải là thần nên không thể dự đoán chính xác tất cả mọi việc. Nếu chúng ta có thể dự đoán chính xác tương lai thì việc đầu tư phân tán không còn ý nghĩa gì. Tuy nhiên, dù chúng ta có khả năng dự cảm nhưng không ai biết chính xác tương lai sẽ ra sao cả. Chúng ta có thể hi vọng, nhưng hi vọng đó cũng có thể sai, đó là điều mà chúng ta phải thừa nhận.

Chúng ta có thể dự đoán xem cổ phiếu của công ty nào, của ngành nào hoặc của quốc gia nào sẽ tăng, nhưng dự đoán ấy cũng có thể sai và tại thời điểm thực tế khác với những gì chúng ta kì vọng (có thể nhanh hơn hoặc chậm hơn), hoặc chúng ta có thể hiện thực hóa những kì vọng với trình tự khác với kì vọng của chúng ta. Và những kì vọng sai lầm cũng có thể sẽ kéo theo sự thiệt hại về vốn mà chúng ta khó có thể lấy lại được. Do đó, nếu chúng ta thừa nhận rằng phán đoán và kì vọng của bản thân mình có thể không đúng nên để giảm bớt được rủi ro và nâng cao khả năng thành công thì chúng ta phải đầu tư phân tán.

Nguyên tắc đầu tư phân tán này cũng được áp dụng giống như khi chúng ta đầu tư quỹ. Ví dụ, bạn chỉ đầu tư vào quỹ đầu tư của Mỹ trong hai quỹ của Mỹ và Nhật Bản, và giá cổ phiếu của Nhật Bản thì tăng còn giá cổ phiếu của Mỹ có thể giảm đúng không?”

Jang Un Woo đỡ chén rượu do Chei Kyeong Won rót cho, anh tạm dừng một lát để uống rồi lại nói tiếp:

“Trước khi giải thích về nguyên tắc thứ ba - đầu tư dài hơi..., Min Seok à, cậu nghĩ tại sao lại có những thần tài luôn thành công trong đầu tư bất động sản?”

“Cái đó có phải vì giá bất động sản luôn luôn tăng phải không?”

“Đó không phải là lý do chính. Thành công trong bất động sản theo mình nghĩ là do niềm tin vào sự thành công và quyết tâm đầu tư lâu dài. Tất cả mọi người khi mua bất động sản thì giá đều tăng? Không phải trường hợp nào cũng vậy. Cũng có trường hợp sau khi mua bất động sản thì giá lại giảm xuống. Nhưng người ta không cần quá lo lắng về vấn đề này. Nếu lúc nào họ cũng có niềm tin rằng giá sẽ lên, nhưng nếu giá không lên thì họ chỉ cần không bán ngay tại thời điểm đó là được. Nhìn chung, tuy có bị thiệt hại một chút, nhưng họ

chỉ cần đợi cho đến khi giá tăng và bán đi là được. Đầu tư quỹ cũng tương tự như thế. Nếu cậu chọn được quỹ đầu tư tốt, lúc nào cũng cậu tin rằng giá sẽ lên và dù có bị lỗ đôi chút nhưng cậu vẫn quyết tâm không bán thì khả năng trở thành thần tài trong đầu tư quỹ là điều hoàn toàn có khả năng.”

“Thần tài đầu tư quỹ ư... nghe thú vị ghê?”

“Thực tế, nếu đầu tư quỹ đầu tư tốt trong thời gian dài thì có thể phát sinh lợi ích mà không liên quan tới chỉ số giá chứng khoán. Trong thời kỳ thịnh vượng nếu quỹ đầu tư tăng nhiều hơn so với giá chứng khoán và giảm ít hơn so với chứng khoán trong thời kỳ thoái trào thì nó vẫn có ưu điểm là tích lũy được tỉ suất lợi nhuận. Vì vậy, nếu đầu tư trong thời gian ngắn thì tỉ suất lợi nhuận của quỹ đầu tư sẽ khó thoát khỏi ảnh hưởng của giá chứng khoán, nhưng nếu đầu tư lâu dài kể cả khi giá chứng khoán giảm thì ngược lại quỹ đầu tư vẫn phát sinh lợi nhuận. Thực tế, vào tháng 1/2000 sau khi tham gia chứng khoán ở mức đỉnh điểm là 1059 điểm, nhưng ba năm sau tháng 1/2003 mua bán lại ở mức 635 điểm thì nhiều quỹ đầu tư tốt vẫn có lợi nhuận lớn mặc dù giá chứng khoán đã giảm gần 40%.”

“Cậu nói là giá chứng khoán giảm 40% vậy mà quỹ đầu tư vẫn sinh lãi đúng không?”

“Đúng vậy. Còn vì sao lại phải đầu tư lâu dài là bởi nó có hiệu quả làm giảm các nguy cơ rủi ro phát sinh. Nếu cậu đầu tư lâu dài thì còn có hiệu quả làm giảm các yếu tố gây biến động tới tỉ suất lợi nhuận. Nói một cách đơn giản là nếu giá chứng khoán hạ liên tục trong vòng một ngày thì trong thời gian là một năm điều đó sẽ chẳng có ý nghĩa gì cả. Nói để cậu tham khảo luôn, đây là nguyên tắc quan trọng nhất trong số ba nguyên tắc đấy.”

Kim Min Seok lúc đầu có vẻ lạ lẫm với khái niệm thần tài đầu tư quỹ, nhưng không hiểu sao anh lại cảm thấy thích thú và bắt đầu có cảm giác tự tin với quỹ đầu tư.

Sản phẩm tín dụng nào đảm bảo tài chính
khi về già?

“U n Woo à, mình còn một điểm băn khoăn. Cậu khuyên mình nên tham gia sản phẩm tín dụng có rủi ro cao và tỉ suất lợi nhuận cao, nhưng hầu hết các tài liệu mà mình tìm được thì các chuyên gia đều đưa ra lời khuyên mọi người nên tham gia các sản phẩm tín dụng an toàn để trù bị cho tuổi già của mình?”

Kim Min Seok vừa đưa một thìa canh kim chi lên miệng, vừa hỏi:

“Ừ, hầu hết các chuyên gia đầu tư đều nói nên chuẩn bị tuổi già của mình với các sản phẩm tín dụng an toàn. Nhưng mình nghĩ câu nói của họ mới hàm chứa 50% nội dung. Thông thường, sản phẩm tín dụng an toàn có nghĩa là sản phẩm được đảm bảo khả năng thu hồi vốn và không có biến động lớn về lãi suất (cũng như lợi nhuận) nên được đảm bảo mức lãi suất ổn định phải không? Tóm lại, cậu có thể hiểu đó là sản phẩm không có biến động lớn hoặc được đảm bảo về lãi suất chi trả, và tiền gốc với vai trò là sản phẩm được ban hành hoặc bán bởi các cơ quan tín dụng hoặc quốc gia có nền kinh tế ổn định và không có nguy cơ phá sản. Nhưng, đối với việc chuẩn bị cho tuổi già cần tiết kiệm dài kỳ khoảng 20, 30 năm thì tiêu chuẩn của sản phẩm tín dụng an toàn có được áp dụng đồng nhất hay không? Chắc chắn là không, nếu nhìn từ quan điểm lâu dài thì ý nghĩa của sản phẩm tín dụng an toàn sẽ hoàn toàn khác. Hơn nữa, đây không phải là đầu tư mà với mục đích trù bị cho tuổi già, gắt sát sườn với sinh kế sau này thì lại càng khác.

Mình lấy ví dụ nếu cậu tham gia vào gói tiết kiệm dài hạn có kì hạn 25 năm với lãi suất là 4,5% (còn 3,8% sau khi khấu trừ thuế) thì sao? Trong 25 năm đó, cậu sẽ được nhận lãi suất một cách an toàn, nhưng cậu không thể nói mình đã đầu tư an toàn. Lúc trước mình cũng đã nói, cậu hãy thử nghĩ về lạm phát xem. Nếu tỉ lệ lạm phát hàng năm vượt quá 3,8% thì sao? Hiệu quả gia tăng tài sản từ lãi suất đã được bù lỗ cho khoản trượt giá, do đó, ngược lại sẽ làm giảm khả năng mua của tài sản. Ví dụ lạm phát tăng 5%/năm thì trong vòng 25 năm, lạm phát sẽ tăng gấp 3,4 lần, trong khi đó mức tăng của tài sản chỉ là 2,5 lần (tính lãi kép) nên dù tài sản (tiền) có tăng thì khả năng mua thực tế lại bị giảm đi 25%. Gửi tiết kiệm trong vòng 20 năm mà giá trị tài sản không những không tăng mà lại còn bị lỗ 21% tiền vốn ban đầu. Nếu vậy, cậu đâu thể nói mình đã đầu tư an toàn. Đối với việc trù bị cho tuổi già thì việc đảm bảo tiền vốn hoặc lãi suất cố định mà không xét đến lạm phát sẽ chẳng có ý nghĩa gì cả.”

“Nghe cậu nói xong, mình thấy hình như lời cậu nói là đúng.”

“Ngoài việc đảm bảo nguồn vốn chúng ta phải quan tâm tới vấn đề khác nếu xem xét ở khía cạnh lãi suất cố định. Giả sử 25 năm là khoảng thời gian mà lãi suất của nước ta tăng dần và quay trở lại lãi suất cao khoảng 10% như những năm 1990 thì việc gửi tiền với lãi suất cố định là 4,5% có thể gọi là đầu tư đúng đắn đúng không? Giống như việc trù bị cho tuổi già trong trường hợp tiết kiệm thời gian dài thì mức biến động lãi suất hợp lý sẽ phải được đảm bảo. Và lãi suất các sản phẩm tín dụng cũng tăng theo xu hướng tăng lãi suất của thị trường là điều đáng mong đợi còn gì.”

“Vậy thì ý cậu là việc chuẩn bị cho tuổi già mà phải tiết kiệm trong thời gian dài trên 20 năm, chúng ta tuyệt đối không thể đánh giá lãi suất cố định hoặc đảm bảo hoàn vốn bằng tiêu chuẩn phán đoán độ an toàn đúng không?”

“Ừ. Thời gian 20 năm đó là khoảng thời gian mà núi cao cũng phải dịch chuyển hai lần đấy. Không được dùng suy nghĩ đầu tư ngắn hạn để quyết định các sản phẩm tín dụng dùng cho việc trù bị tuổi già. Nhất định cậu phải tính tới yếu tố giá cả thị trường (lạm phát), phương pháp tối ưu là cậu hãy đầu tư dài hạn vào các quỹ đầu tư hoặc tận dụng tối đa các sản phẩm tín dụng được liên kết với lãi suất thị trường hơn là các lãi suất cố định để được bảo hộ các giá trị của bản thân mình. Như lúc trước mình nói rằng ngay cả đổi với loại quỹ đầu tư chứng khoán có biến động lớn thì đầu tư dài hạn sẽ mang lại hiệu quả giảm bớt các rủi ro.”

Kế hoạch cho một gia đình hạnh phúc

B a người rời khỏi quán thịt ba chỉ nướng, Kim Min Seok đề nghị cùng đi uống bia để giải rượu, nhưng Jang Un Woo và Chei Kyeong Won đều có hẹn với khách hàng vào sáng mai nên họ quyết định về nhà.

Kim Min Seok đưa tay ra vẫy định bắt chiếc xe taxi đang đi từ xa tới thì Chei Kyeong Won ngăn lại.

“Min Seok à, vẫn còn sớm mà, cậu cứ đi tàu điện ngầm về nhà đi.

Hai chân của mình còn vũng tại sao lại phải tốn tiền làm gì chứ?”

Kim Min Seok đi hướng về phía ga tàu điện ngầm, vừa nhớ lại câu nói của bạn phải giảm các chi tiêu không cần thiết và tăng khả năng tiết kiệm.

“Được rồi, không phải bạn mình bảo phải giảm chi tiêu không cần thiết và điều chỉnh lại sổ tay chi tiêu còn gì.”

Hình như anh đã hiểu được lý do vì sao Jang Un Woo và Chei Kyeong Won lại trù bị cẩn trọng cho tuổi già đến vậy.

Tại ga tàu điện ngầm, trước khi đi về ga khác, Jang Un Woo nói với Kim Min Seok:

“Min Seok à, trong cuộc sống có hai mối nguy hiểm lớn mà chúng ta cần phải chuẩn bị trước. Thứ nhất là mối nguy hiểm vì bị chết sớm, thứ hai là phải sống lâu. Câu chuyện hôm nay bọn mình nói với cậu chính là về mối nguy hiểm sống lâu đấy. Trên đường về nhà, cậu hãy nghe Kyeong Won nói về câu chuyện này xem sao.”

Sau khi lên tàu điện ngầm, Kim Min Seok tự hỏi mình.

“Điều Un Woo nói về mối nguy hiểm vì phải chết sớm có phải là bảo hiểm nhân thọ không nhỉ? Mình cũng đã tham gia bảo hiểm này rồi. Ngay sau khi sinh đứa con đầu mình đã đóng bảo hiểm này, đến giờ cũng được sáu năm.”

“Cũng phải, trong một gia đình việc phát triển kinh tế trong nhà là nhiệm vụ cơ bản. Hơn nữa, nhiệm vụ này không có nghĩa là chỉ sống cho cuộc đời của riêng mình mà còn phải tiếp tục đảm bảo cuộc sống cho các thành viên khác kể cả sau khi mình mất đi. Người chồng, người cha - trụ cột của gia đình nếu bất ngờ phải đối mặt với cái chết thì chắc chắn mọi thành viên khác sẽ bị cú sốc về tâm lý. Nhưng đối với những gia đình bị rơi vào hoàn cảnh này, nếu họ không có điều kiện ổn định về kinh tế thì họ sẽ rơi vào cảm giác sợ hãi và lo lắng tột cùng về tương lai, thậm chí gia đình đó còn rơi vào nguy cơ không thể lấy lại được hoàn cảnh như ban đầu do tuyệt vọng về hiện thực. Do đó, nhất định phải có sự trù bị trước nếu những người trụ cột của gia đình chẳng may bị tai nạn hoặc bị bệnh nào đó mất sớm thì cuộc sống gia đình vẫn giữ được ổn định.”

“Lúc đầu khi mới kết hôn, mình cũng chưa nhận thức được điều đó. Nhưng kể từ khi sinh đứa con đầu, mình đã cảm thấy được trách nhiệm đè nặng lên hai vai. Vì vậy, mình đã nhanh chóng tham gia bảo hiểm này.”

“À, còn nữa, cậu cũng phải xem xét về lạm phát mà Un Woo đã giải thích. Khoảng ba hoặc 5 năm cậu sẽ phải kiểm tra lại xem số tiền bảo hiểm mà mình nhận được từ bảo hiểm nhân thọ có đáp ứng đủ nhu cầu sinh hoạt hay không. Nếu khoản tiền này không đảm bảo được sinh hoạt của gia đình cậu do lạm phát thì cậu sẽ phải tăng số tiền đóng bảo hiểm đúng không? Nhưng nếu bảo hiểm nhân thọ cậu đóng có áp dụng trong điều kiện bệnh tật hay không? Cậu có tham gia bảo hiểm bệnh tật nào khác hay không?”

“Không... tại sao?”

“Thực tế nếu nhìn theo khía cạnh kinh tế thì điều nguy hiểm nhất đối với mọi người trong gia đình không phải là việc người trụ cột của gia đình ra đi sớm. Ở đây chính là trường hợp người trụ cột này bị mất khả năng về kinh tế do mắc bệnh hoặc bị tai nạn nào đó, khi ấy sẽ cần có một khoản chi phí điều trị rất lớn. Và như vậy thu nhập của gia đình sẽ bị giảm, hơn nữa bản thân người đó và toàn bộ gia đình sẽ bị ảnh hưởng. Trường hợp này nếu nghiêm trọng hơn có người còn bị phá sản hoặc bị vỡ nợ tín dụng do phải chi trả các chi phí điều trị. Vì vậy, nếu cậu thực sự nghĩ cho gia đình của mình thì cậu không những phải trù bị cho việc có khả năng bị mất sớm, mà còn phải trù bị trước trong trường hợp chẳng may bị bệnh hoặc tai nạn nào đó.

“Hóa ra là vậy. Mình đã quên bêng mất điều quan trọng đó.”

Kim Min Seok cảm thấy lạnh sống lưng khi tưởng tượng ra cảnh anh phải nhập viện vì bệnh nặng, để lại vợ con xoay sở với cuộc sống khó khăn.

“Chúng ta không chỉ sống vì cuộc đời của mình mà cần phải có trách nhiệm đối với thế hệ sau, chúng ta phải dành tình yêu thương đó và trở thành niềm tin, trụ cột cho gia đình của mình.”

Nào, bây giờ hãy bắt đầu!

Anh bước ra khỏi tàu điện ngầm, bất chợt một cơn gió mát lạnh thổi qua. Trong quán rượu vỉa hè phía trước ga tàu điện ngầm, mọi người đang vui vẻ chúc nhau. Phía trước cửa hàng bán kem cạnh ga, nhiều người đang xếp hàng dài chờ mua kem vì không còn ghế trống. Kim Min Seok cũng xếp phía sau hàng chờ đó. Đúng lúc đó, điện thoại của anh đổ chuông, đó là giọng của bé Ha-Uhn đáng yêu.

“Bố ơi, khi nào bố về à?”

“Ừ, bố sắp về rồi. Bố mua kem rồi về ngay con nhé.”

Nghe thấy từ kem, con anh liền cầm lấy điện thoại và hét lên vui

sướng.

Thoát khỏi đại lộ, rẽ vào ngõ nhỏ dẫn đến khu chung cư anh thấy một bà cụ vẫn đang bày các loại rau ra bán. Có vẻ như bà vẫn chưa bán được nhiều, bà liên tục lấy tay đuổi mấy con côn trùng đang bay trước ánh đèn đường. Nhìn nét mặt khắc khổ của bà, anh cảm thấy cuộc sống của bà rất khó khăn. Bất giác anh thấy kinh ngạc khi bà cụ quay mặt về phía anh thì anh lại thấy nét mặt của vợ mình trên khuôn mặt của bà cụ.

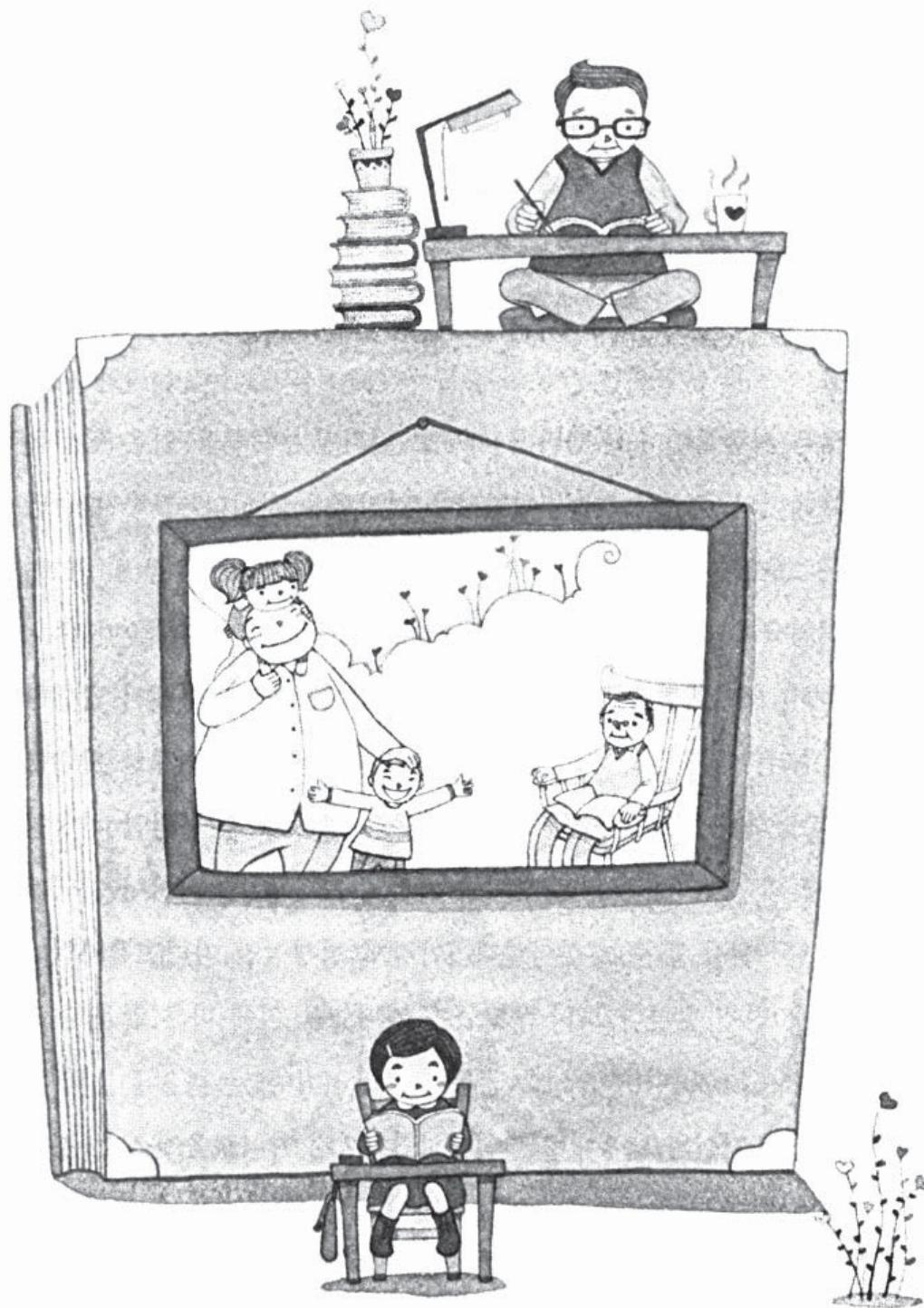
Trên đường dẫn vào khu chung cư anh thấy có rất nhiều người vừa đi dạo, vừa tận hưởng không khí của đêm xuân. Trong số đó, anh thấy hình ảnh hai ông bà lão đã cao tuổi cùng nhau đi dạo thật đẹp. Trên khuôn mặt họ, anh thấy toát lên vẻ an nhàn, tự tại, không hề có sự lo âu hay phiền muộn. Anh khẽ mỉm cười chào họ và trong khoảnh khắc ấy anh nhìn thấy một hình ảnh khác của mình và vợ mình trong nét cười của ông bà lão.

Anh tự giơ nắm đấm ra lúc nào không hay.

“Được rồi, bây giờ mình sẽ bắt đầu lại!”

Chương 4

Lập kế hoạch hành động theo từng độ tuổi

Quyết tâm hành động!

ua câu chuyện của Kim Min Seok chúng ta thấy tầm quan trọng của việc chuẩn bị cho tuổi già, từ đó chúng ta phải tìm

hiểu và phải chuẩn bị như thế nào cho tuổi già. Bây giờ các bạn tạm quên đi câu chuyện của anh ấy và hãy đi vào câu chuyện của chính bản thân mình.

Kim Min Seok đã nhận thức được tầm quan trọng của việc chuẩn bị cho tuổi già và đã đi tìm câu trả lời cho mình từ rất sớm, còn bản thân bạn thì sao? Nếu bây giờ bạn là người chưa có bất kỳ suy nghĩ nào về tuổi già của mình thì chúng tôi hi vọng cuốn sách này sẽ giúp bạn suy nghĩ về việc chuẩn bị cho tuổi già của bạn, còn nếu bạn là người đã bắt đầu có sự chuẩn bị ở một mức độ nào đó thì chúng tôi hi vọng cuốn sách sẽ giúp bạn chuẩn bị cho tuổi già cụ thể và chi tiết hơn.

Câu chuyện của Kim Min Seok không phải là một trường hợp đặc biệt. Đây là câu chuyện chung của những người đang ở độ tuổi 30, 40 mà bạn có thể gặp trong đời sống hàng ngày. Những người không chuẩn bị cho tuổi già như Kim Min Seok chỉ có thể có một tương lai đen tối và ảm đạm. Khoản quỹ dành cho tuổi già như một sự chăm sóc cho tương lai có tầm quan trọng đặc biệt.

Để chuẩn bị cho tuổi già chiếm 1/3 cuộc đời bạn, bạn phải xây dựng những mục tiêu rõ ràng, có khả năng đạt được. Việc bạn rà soát tài sản và các khoản nợ, tình hình thu nhập chi tiêu và nhận thức một cách chính xác hoàn cảnh bản thân mình đang phải đổi mới là một việc rất quan trọng. Tùy vào tình hình thực tế đó bạn có thể giảm bớt hoặc điều chỉnh cơ cấu tài chính gia đình để ngăn chặn các khoản tiền thất thoát do việc chi tiêu, hoặc tìm cách nâng cao thu nhập.

Tuy nhiên, có một sự thật là đại bộ phận chúng ta khi lên kế hoạch cho tuổi già, điều mà chúng ta nghĩ đến nhiều nhất là tiết kiệm và hạn mức cho việc chuẩn bị cho tuổi già. Hơn nữa, tuổi thọ trung bình và tuổi nghỉ hưu ngày càng tăng, nên theo thời gian việc chuẩn bị cho tuổi già ngày càng khó khăn. Để giải quyết vấn đề này bạn cần biết việc bắt đầu chuẩn bị cho tuổi già sớm là việc vô cùng quan trọng. Giả sử bạn phán đoán rằng việc chuẩn bị cho tuổi già của mình đã muộn thì việc nâng cao mức thu nhập và tăng mức quỹ cho tuổi già một cách hiệu quả là một việc rất quan trọng. Trong giai đoạn này bạn sẽ phải chịu nhiều rủi ro nhưng bạn không được e ngại. Vì khi bạn có thu nhập và khi bạn trẻ hơn cho dù là một tuổi thì việc chịu một số rủi ro đó cũng là một việc có ích.

Cuối cùng, điều tôi muốn nhấn mạnh là “hành động”. Các bạn cảm thấy bất an về tuổi già thế nào, hay hôm nay cứ thế sống một cách chăm chỉ đã đúng chưa và trong thâm tâm hãy tin tưởng rằng bạn sẽ không mắc phải những điều ngớ ngẩn.

Bạn đã quyết tâm trong mọi việc chưa?

Vậy ngay bây giờ hãy cùng bắt đầu quyết tâm.

Kế hoạch cho tuổi già

Cách dễ nhất trong việc lên kế hoạch cho tuổi già và kiểm soát nó là sử dụng những hướng dẫn trên trang web của một cơ quan tài chính hoặc trang web chuyên ngành về phát triển tài sản. Nếu bạn nhấp vào mục kỹ thuật phát triển tài sản của trang web tương ứng bạn có thể thấy một danh mục thiết kế những kế hoạch dự phòng cho tuổi già thông thường được chuẩn bị sẵn. Chỉ cần nhập dữ liệu là có thể có một kế hoạch cho tuổi già một cách khái quát hoặc trạng thái chuẩn bị hiện tại.

Tuy nhiên, bạn cũng có thể tự tính toán, lập kế hoạch dựa trên những gợi ý từ các trang web. Hơn nữa, việc tự lên kế hoạch cho bản thân cũng có những ưu điểm nhất định như việc mình có thể liên tục tự sửa đổi và có khả năng quản lý nó.

Vậy từ bây giờ chúng ta hãy cùng nhau lên kế hoạch cho tuổi già. Để hiểu rõ hơn chúng ta cùng lấy trường hợp của Kim Min Seok làm ví dụ.

Với việc lập nên bảng biểu tính toán theo từng giai đoạn, chúng ta có thể nhập các con số vào bảng theo từng giai đoạn của từng người, sử dụng máy tính rồi hãy trực tiếp lên phương án cho tuổi già của mình. Các bước lên phương án cho tuổi già như sau:

Lập kế hoạch cho
tuổi già

Tính chi phí cho tuổi già

Dự tính số tiền trợ cấp
(lương hưu) nhận được

Rà soát tình hình
tài chính hiện tại

Rà soát tình trạng tài sản, nợ

Rà soát tình hình thu chi

Lập kế hoạch
hoạt động chuẩn bị
cho tuổi già

Tính số tiền có thể tiết kiệm
được cho tuổi già

Sửa đổi chi   Điều chỉnh cơ
phi dành   cấu tài chính
cho tuổi già   gia đình

Lập kế hoạch thực hiện

Thực hiện và
điều chỉnh

Thực hiện

Rà soát định kỳ và
điều chỉnh lại

Bước 1: Lập kế hoạch cho tuổi già - Tính toán chi phí dự phòng cho tuổi già

Ở bước một chúng ta tính thời gian dành cho tuổi già thông qua
tuổi hiện tại của bạn, thời kỳ nghỉ hưu dự kiến, tuổi thọ dự kiến (bao
gồm cả người bạn đời) rồi dự tính phí sinh hoạt hàng tháng cần thiết
cho tuổi già và tính khoản quỹ dành cho tuổi già cần thiết sau khi nghỉ
hưu.

Phí sinh hoạt cho tuổi già của tôi là bao nhiêu?

Phân loại	Cách tính	Ví dụ		Tôi	
		Kim Min Seok	Vợ	Lao động chính	Bạn đời
A	Năm hiện tại (tuổi)		Năm 2006 (35)	Năm 2006 (32)	
B	Năm nghỉ hưu (tuổi)		Năm 2031(60)	Năm 2011 (37)	
C	Năm mất (tuổi)		Năm 2056 (85)	Năm 2066 (92)	
D	Thời gian làm việc còn lại	D=B-A	25 năm	5 năm	
E	Thời gian tuổi già ¹	E=C-B (Lao động chính)	25 năm	35 năm	
F	Thời gian sống một mình	Giá trị lớn trong E- giá trị nhỏ	0 năm	10 năm	
G	Hệ số phản ánh phí sinh hoạt tháng cho tuổi già ²		1	0.5	
H	Thời gian tính phí sinh hoạt tháng cho tuổi già ³	Tiêu chuẩn giai đoạn tuổi già của 2 vợ chồng	30 năm		
I	Phí sinh hoạt tháng cho tuổi già (giá trị hiện tại)		2.000.000 won/tháng		

1 Tiêu chuẩn giai đoạn tuổi già của vợ anh Kim Min Seok là bằng “năm 2066 - năm 2031 (thời điểm nghỉ hưu của Kim Min Seok)”.

2 Là tỷ lệ phí sinh hoạt trong thời gian sống một mình khi ta tính khoảng thời gian vợ chồng Kim Min Seok sống cùng nhau là 1.

3 (Thời gian vợ chồng sống cùng nhau x 1) + (Thời gian sống một mình x 0,5).

Giả sử Kim Min Seok sống đến 85 tuổi tức là sau 50 năm nữa và hiện tại tuổi thọ trung bình của phụ nữ Hàn Quốc cao hơn nam giới bảy tuổi, do đó chúng ta giả định vợ anh ấy sống đến 92 tuổi. Vậy thời gian tuổi già của vợ chồng anh Kim Min Seok là 25 năm (từ năm 2032 đến năm 2056) khoảng thời gian hai vợ chồng cùng sinh sống cộng với thời gian 10 năm (từ năm 2057 đến năm 2066) khoảng thời gian vợ anh ấy sống một mình và tổng cộng là 35 năm.

Khi vợ Kim Min Seok sống một mình sau khi anh ấy qua đời, chúng ta dự kiến chi phí sinh hoạt của cô ấy bằng 50% khi hai vợ chồng anh sinh sống cùng nhau và lấy thời gian chuẩn bị quỹ tuổi già (tiêu chuẩn sống hai vợ chồng) là 30 năm ($25 \text{ năm} \times 1 + 10 \text{ năm} \times 0,5$).

Bước 2: Lên kế hoạch cho tuổi già - Dự kiến khoản trợ cấp

Hiện nay, hầu như mọi người đi làm đều tham gia bảo hiểm xã hội.

Tuy nhiên, như nhiều người lo lắng, trong tương lai do sự thiếu hụt trong quỹ trợ cấp công cộng nên tỷ lệ chi trả trợ cấp sẽ dần dần giảm. Để đặt ra được kế hoạch cuộc sống sau khi về hưu có mức độ an toàn cao hơn nữa, tốt nhất chúng ta chỉ nên coi phần trợ cấp lương hưu là thu nhập trong tương lai của mình, tuy không có một mức độ rõ ràng nào cả, nhưng có thể lấy 10 năm làm một đơn vị, cứ mỗi 10 năm lại lấy tốc độ giảm 10% để tính toán. Ví dụ người nhận được tiền trợ cấp từ sau 10 năm sẽ phản ánh 90% số tiền trợ cấp nhận được dự kiến hiện tại và người nhận được tiền trợ cấp từ sau 30 năm sẽ chỉ phản ánh được 70% số tiền trợ cấp nhận được dự kiến hiện tại.

Kim Min Seok dự kiến sẽ nhận được khoản tiền trợ cấp hàng tháng là 1.080.000 won vào năm 2036 lúc anh 65 tuổi, nhưng anh chỉ tính 540 nghìn won (bằng 50% khoản tiền dự kiến nhận được) vào quỹ chuẩn bị cho tuổi già.

Tôi phải chuẩn bị bao nhiêu quỹ cho tuổi già?

(Đơn vị: 10.000 won)

Phân loại	Cách thức	Ví dụ		Tôi	
		Kim Min Seok	Vợ	Lao động chính	Bạn đời
H	Thời gian tính phí sinh hoạt tháng cho tuổi già	Tiêu chuẩn vợ chồng	30 năm		
I	Phí sinh hoạt tháng cho tuổi già (giá trị hiện tại)		200/tháng		
J	Số tiền trợ cấp công cộng nhận được (giá trị hiện tại) ¹		54/tháng		
K	Bảo hiểm tiền trợ cấp (giá trị hiện tại)				
L	Quỹ cần thiết chuẩn bị cho tuổi già	$L=I-J-K$	146/tháng		
M	Quỹ chuẩn bị cần thiết (giá trị hiện tại)	$M=Lx12xH$	52.560		
N	Giả định tỷ lệ trượt giá		3,0%		
O	Số lần tăng vật giá	Tham khảo bảng lãi gộp	2.094		
P	Quỹ chuẩn bị cần thiết (giá trị tương lai)	$P=MxO$	110.061		

1 Kim Min Seok chỉ tính 50% số tiền trợ cấp dự kiến nhận được.

Bảng lãi gộp

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2%	1.020	1.040	1.061	1.082	1.104	1.126	1.149	1.172	1.195	1.219
3%	1.030	1.061	1.093	1.126	1.159	1.194	1.230	1.267	1.305	1.344
4%	1.040	1.082	1.125	1.170	1.217	1.265	1.316	1.369	1.423	1.480
5%	1.050	1.103	1.158	1.216	1.276	1.340	1.407	1.477	1.551	1.629
7%	1.070	1.145	1.225	1.311	1.403	1.501	1.606	1.718	1.838	1.967
10%	1.100	1.210	1.331	1.464	1.611	1.772	1.949	2.144	2.358	2.594
15%	1.150	1.323	1.521	1.749	2.011	2.313	2.660	3.059	3.518	4.046
20%	1.200	1.440	1.728	2.074	2.488	2.986	3.583	4.300	5.160	6.192

-Số tiền bót đi 1 từ giá trị xuất hiện trong bảng lãi gộp là phần tăng thực. Ví dụ giá trị 2.144 khi đã áp dụng trong 8 năm bằng 10% có nghĩa là tiền gốc [\(1\)](#) + lợi nhuận (1.144).

-Khi tính giá trị lãi gộp của khoảng thời gian trên 10 năm chỉ cần cộng tỷ lệ lợi nhuận lãi gộp của khoảng thời gian còn lại sau khi đã cộng tỷ lệ lợi nhuận lãi gộp với đơn vị 10 năm.

(Ví dụ: 3%, lãi gộp 25 năm = 3%, lãi gộp 10 năm x 3%, lãi gộp 5 năm = $1.344 \times 1.344 \times 1.159 = 2.094$).

Vậy bây giờ tính tiền trợ cấp tích lũy rồi thử tính quỹ cần thiết để chuẩn bị cho tuổi già là bao nhiêu.

Sinh hoạt phí cho tuổi già mà Kim Min Seok chuẩn bị là 2 triệu won, nếu trừ đi 540 nghìn won giá trị hiện tại trong số khoản tiền trợ cấp dự kiến nhận được thì hàng tháng anh chỉ cần chuẩn bị 1 triệu 46 nghìn won. Quy mô quỹ cần thiết trong thời gian tuổi già là 525,6 triệu won tính trên giá trị hiện tại. Nếu tỷ lệ trượt giá là 3% thì giá trị hiện tại sau 25 năm là 1,1 tỷ won. Có nghĩa là vào lúc 60 tuổi Kim Min Seok phải có khoảng 1,1 tỷ won thì anh mới thể hưởng thụ cuộc sống tuổi già theo mong muốn.

Khi thời gian tuổi già càng dài, mức sinh hoạt phí hàng tháng giữ nguyên thì khoản quỹ cần thiết cho tuổi già tăng lên nhanh chóng. Nếu khoản quỹ cần thiết cho tuổi già mà bạn tính toán là mức hầu như không thể đạt được thì cũng có thể giảm mức sinh hoạt xuống một chút. Việc điều chỉnh mức sinh hoạt cho tuổi già sẽ được thực hiện lại sau khi hoàn thành việc rà soát tình hình tài chính hiện tại. Dù khoản quỹ dành cho tuổi già có nhiều hơn suy nghĩ của bạn thì số tiền bạn có thể chuẩn bị sẽ khác nhau rất nhiều, tùy theo những yếu tố như mức tài sản hiện tại bạn đang sở hữu, mức tiết kiệm hàng tháng hay tuổi của bạn.

Bước 3: Rà soát tình hình tài chính hiện tại, tình trạng tài sản và nợ

Sau khi tính quỹ cần thiết dành cho tuổi già bạn sẽ lần lượt rà soát tài sản, nợ và tài sản thực. Chúng tôi hi vọng bạn đã rà soát tài sản thực của bạn theo bảng có ở trang sau.

Khi phân loại tài sản có một vài điểm bạn cần lưu ý. Trong số các tài sản bạn đang sở hữu sẽ có những tài sản giá trị của nó sẽ tự nhiên biến mất theo thời gian. Ví dụ ô tô, vật dụng gia đình, đồ gỗ một lúc nào đó sẽ hỏng và mất đi. Với những tài sản mang tính tự phá huỷ bạn cần mạnh dạn loại trừ chúng ra khi đánh giá tài sản. Nhưng nếu là kế hoạch có chủ định đối với các tài sản có tính hao mòn như Kim Min Seok đã bán chiếc ô tô của mình thì có thể tính giá trị hiện tại của chúng vào tài sản.

Chúng ta cũng cần tính đến các khoản nợ. Hiện tại tiền đi ra từ túi của bạn và nếu là khoản nợ bạn phải trả bất kỳ lúc nào thì phải tính vào.

Tình hình tài chính hiện tại của tôi như thế nào?

(Đơn vị: 10.000 won)

Phân loại	Kim Min Soek			Tối		
	Giá trị hiện tại	Tỷ lệ lãi	Giá trị khi về hưu ¹	Giá trị hiện tại	Tỷ lệ lãi	Giá trị khi về hưu ²
Tài sản	Bất động sản ở	38.000	3%	79.572		
	Bất động sản đầu tư					
	Tiền bao lãnh thuê		0%			
	Tiền gửi ngân hàng	950	4%	2.532		
	Bảo hiểm tiền tiết kiệm ³					
	Quỹ					
	Cổ phiếu					
	Ô tô ⁴	1.700	4%	4.532		
	Kim loại quý					
	Tài sản khác					
	Tổng cộng	40.650		86.636		
	Cho vay thế chấp nhà	20.000		0		
	Tiền đặt cọc thuê					
	Cho vay tín dụng					
Nợ	Thuê mua tài chính ⁵	180		0		
	Trái phiếu					
	Các khoản nợ khác					
	Tổng	20.180				
	Tài sản thực	20.470		86.636		
	Tài sản thực dành cho việc chuẩn bị cho tuổi già ⁶	2.650		4.532		

1, 2 Giá trị tương lai của thời điểm nghỉ hưu. Áp dụng hệ số lãi gộp của bảng lãi gộp cho giá trị hiện tại (ví dụ: 38.000 x 2,094 = 79.572).

3 Trong số các loại bảo hiểm, bảo hiểm mang tính đảm bảo thực

không phân loại theo tài sản mà chỉ tính phần bảo hiểm có thể được nhận lại vào thời điểm mãn hạn.

4 Ô tô dự định sẽ bán chứ không phải ô tô tôi đang sử dụng.

5 Trường hợp của Kim Min Soek đã tính 1,8 triệu won số tiền còn lại của khoản thuê mua ô tô.

6 Tài sản thực dùng để chuẩn bị cho tuổi già là tài sản phân loại riêng để dự phòng cho tuổi già một cách thực sự trong số tài sản hiện tại. Kim Min Seok đã chia tiền gửi ngân hàng và khoản tiền thu được từ việc bán ô tô vào quỹ chuẩn bị cho tuổi già và không tính đến khoản bất động sản cư trú.

-Tỷ lệ lãi có nghĩa chỉ mức lãi tăng lên của giá trị tài sản thực. Trong trường hợp lợi nhuận phát sinh từ tài sản (tiền cho thuê, lãi...) được phản ánh trên "thu nhập" thì sẽ không được tính vào mức lãi tài sản.

-Trường hợp tài sản không có lãi gộp thì sẽ tính giá trị tương lai bằng lãi đơn (tỷ lệ lãi x số năm).

Trường hợp của Kim Min Soek khi đánh giá tài sản và giá trị tương lai của các khoản nợ, giá trị tài sản liên tục tăng còn giá trị khoản nợ chỉ là 0. Điều này có nghĩa các khoản vay cầm cố nhà ở và khoản thuê mua tài chính sau 25 năm sẽ được trả hết nên số dư sẽ là 0. Khoản quỹ cần thiết cho việc hoàn trả những khoản nợ này được phản ánh bằng việc năng lực tiết kiệm giảm từ việc rà soát các khoản thu chi.

Nếu giá trị tài sản tăng lên và các khoản nợ được giảm đi thì quy mô tài sản thực sẽ tăng nhanh chóng, nhưng điều này mới chỉ là giá trị trên phương diện số học mà vẫn chưa được hiện thực hóa. Hơn nữa, vì tất cả các tài sản không thể được sử dụng cho quỹ dành cho tuổi già nên việc phân loại rõ ràng các loại tài sản sẽ dành cho quỹ tuổi già là một điều cần thiết. Các tài sản đã được phân loại dùng cho tuổi già bạn không được dùng vào các mục đích khác (như việc học hành của con cái, việc kết hôn của con cái, việc mở rộng khu nhà ở...). Giá trị tương lai của các tài sản này chỉ có thể được phản ánh vào quỹ dự phòng cho tuổi già.

Những con số có ý nghĩa trong bảng trên đều là “giá trị hiện tại của tài sản thực” có thể đánh giá xem thời gian vừa qua bạn đã tích cực tiết kiệm như thế nào, đã thực hiện kỹ năng quản lý tài chính thành công đến mức nào, giá trị tương lai của tài sản thực dành cho tuổi già đã được chuẩn bị dành cho quỹ dự phòng tuổi già. Thông qua tỷ lệ lãi ở bảng trên, bạn cũng thấy được mình đã sử dụng tài sản hiệu quả chưa.

Bước 4: Rà soát tình hình tài chính hiện tại - rà soát thực trạng tổng thu và tổng chi

Bạn cảm thấy thế nào sau khi thử rà soát lại tình trạng tài sản thực của bạn? Giá trị tài sản thực hiện tại càng nhiều càng tốt; nhưng bạn cũng không nên thất vọng nếu giá trị đó ít và cũng không nên quá vui sướng khi giá trị đó nhiều. Vì cho dù giá trị tài sản thực có ít nhưng nếu bạn có sự chuẩn bị vững vàng từ bây giờ thì sau 10 năm, 20 năm bạn vẫn có thể có một tuổi già ấm áp, và cho dù hiện tại tài sản thực của bạn nhiều nhưng sau này bạn không biết quản lý tài sản đó hiệu quả, tiêu xài lãng phí hoặc sử dụng kỹ năng quản lý tài chính sai lệch thì sau này bạn cũng có thể sẽ có một tuổi già khó khăn, nghèo khổ.

Nếu bạn đã tính giá trị tài sản thực hiện tại thì hãy cùng rà soát lại tình trạng thu và chi để có thể tính toán ra số tiền mà bạn có thể tiết kiệm được đến lúc bạn nghỉ hưu. Ở đây để đơn giản hóa các bước chúng ta không dùng cách phân tích tổng thu nhập và tổng chi tiêu trong tương lai mà Kim Min Seok đã dùng, mà chúng ta cùng tập trung tiếp cận theo cách tính số tiền hàng tháng chúng ta có khả năng tiết kiệm được.

- Tìm hiểu tình hình thu nhập

Trước tiên, nếu gia đình bạn có nhiều người cùng làm việc để kiếm sống thì bạn hãy tìm hiểu chi tiết thu nhập của từng người. Việc tính toán bằng khoản lương sau thuế đã được chuyển vào tài khoản ngân hàng sẽ tiện hơn cách tính lương trước thuế. Nếu có các thu nhập khác ngoài tiền công, tiền lương như thu nhập từ việc cho thuê, thu nhập từ kinh doanh và các khoản thu nhập khác thì bạn hãy tính riêng, trường hợp thu nhập năm của những người kinh doanh tự do

không chính thức hay không rõ ràng thì cho dù có thu nhập khoản tiền được dự kiến khi điều hành doanh nghiệp với mức tính bình quân cũng sẽ không có ý nghĩa lớn.

Giờ bạn hãy thử rà soát các chi phí hàng tháng. Nếu gặp khó khăn trong bước tìm hiểu tình hình chi tiêu thì phải xem xét lại một cách thận trọng. Do bạn chưa có thói quen chi tiêu tiết kiệm, khi sử dụng tiền bạn cũng không biết dùng số tiền đó vào việc gì. Nếu bạn có sổ chi tiêu gia đình thì bạn có thể tính toán chính xác những chi phí dự trù. Nhưng hiện tại nếu bạn là người chưa viết sổ chi tiêu gia đình thì nhân đây tôi mong bạn hãy thử rà soát một cách chi tiết các hạng mục chi tiêu trong gia đình và số tiền dự tính cho các khoản đó.

Khi dự tính các khoản chi phí, việc bạn có thể phân ra các chi phí cố định và chi phí biến động sẽ là một việc làm tốt. Chi phí cố định là chi phí bạn không thể tùy ý điều chỉnh như tiền thuê nhà, tiền thuê mua ô tô, phí bảo hiểm, học phí, tiền thuế. Trái lại chi phí biến động là các chi phí có thể điều chỉnh và có thể chi tiêu tiết kiệm theo sự lựa chọn của bạn như tiền ăn, tiền học thêm, tiền tiêu vặt, tiền điện thoại, phí sinh hoạt các hoạt động vui chơi giải trí, chi phí cho quần áo.

Bạn hãy trực tiếp thử các bước phân tích chi phí một cách chi tiết và tôi hi vọng bạn hãy thử rà soát xem liệu bạn có thể giảm bớt các chi phí đó xuống mức bao nhiêu.

Hiện tại tôi kiểm được bao nhiêu tiền và sử dụng hết bao nhiêu?

(Đơn vị: won)

Hạng mục	Tôi		Bình quân một người lao động	
	Chi tiêu	Tỷ trọng	Chi tiêu	Tỷ trọng
Thu nhập từ tiền công, tiền lương			2.401.227	84,9%
Thu nhập từ kinh doanh, buôn bán			112.811	4,0%
Các thu nhập khác			315.078	11,1%
Tổng cộng			2.829.116	100%
Tiết kiệm/bảo hiểm			717.227	25,4%
Tổng (A)			576.906	20,4%
Chi phí cho lương thực thực phẩm			140.537	5,0%
Chi phí cho nhà ở/diện, nước			94.086	3,3%
Chi phí cho đồ dùng sinh hoạt			93.156	3,3%
Chi phí cho quần áo/giầy dép			102.948	3,6%
Chi phí cho y tế			272.951	9,6%
Chi phí cho hoạt động vui chơi giải trí			112.301	4,0%
Phí giao thông/xe cộ			382.330	13,5%
Phí điện thoại, truyền hình cáp, Internet				
Phí trả lãi			336.647	11,9%
Chi phí cho các việc hiếu hỉ				
Tiền thuế				0,0%
Tổng (B)			2.111.889	74,6%
Tổng cộng (A+B)			2.829.116	100,0%

Khi bạn so sánh chi phí của bản thân mình với chi phí bình quân của một người lao động trong bảng sau, chúng ta có thể thấy tỷ trọng chi tiêu theo từng hạng mục quan trọng hơn giá trị tuyệt đối. Và nếu bạn thử so sánh nó với bình quân của một gia đình người bạn thì bạn có thể dễ dàng phát hiện ra phần chi tiêu nhiều hơn trong các khoản

chi phí của bản thân mình. Đặc biệt nếu tỷ lệ tiết kiệm nhỏ hơn giá trị bình quân thì nhất định bạn phải tìm ra nguyên nhân gây nên điều đó.

Bước 5: Rà soát tình hình tài chính hiện tại - Rà soát năng lực tiết kiệm

Khi lên kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già, yếu tố quan trọng nhất đó là năng lực tiết kiệm của bạn. Ở những phần trước chúng ta đã rà soát tình trạng thu chi đồng thời cũng đã dự tính số tiền có khả năng tiết kiệm được. Giả sử Kim Min Seok có thể tiết kiệm 1 triệu won trong một năm, ngoài ra anh có thể nhận được tỷ lệ lãi suất là 10%/năm thì sau 25 năm anh sẽ có số tiền 108,2 triệu won (1 triệu won x 108,2(1)). Và giả sử một năm bạn có thể tiết kiệm 3 triệu won thì số tiền bạn có được sẽ gấp ba lần con số 108,2 triệu won. Và bạn phải lưu ý không được tính năng lực tiết kiệm dùng cho toàn bộ số tiền có khả năng dự phòng cho tuổi già. Ngoài kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già mục đích tiết kiệm có thể rất đa dạng như việc dành cho quỹ mua nhà (hoặc quỹ mở rộng khu nhà ở), quỹ dành để cho con cái học hành, quỹ dành cho việc kết hôn của con cái, quỹ đầu tư, hay như số tiền dự phòng cho những trường hợp khẩn cấp.

Khoản tiết kiệm dành chuẩn bị cho tuổi già cần được phân loại và quản lý rõ ràng với các khoản tiền dành cho mục đích khác. Để làm được điều này bạn nên mở một tài khoản riêng. Một điều nữa là do giá trị tương lai của khoản quỹ dành cho tuổi già sẽ rất khác nhau tùy thuộc vào sự giả định mức lãi suất năm, nên việc giả định một mức lãi suất có khả năng thực hiện được trong khoảng thời gian dài cũng là một việc vô cùng quan trọng. Vậy hàng năm bạn có thể tiết kiệm thêm được bao nhiêu?

Một năm tôi có thể tiết kiệm được bao nhiêu?

(Đơn vị: 10.000 won)

	Phân loại	Công thức tính	Kim Min Seok	Tôi
A	Số tiền tiết kiệm được trong một năm		744	
B	Số tiền tiết kiệm được trong một năm dành cho kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già		360	
C	Số tiền tiết kiệm được trong một năm liên quan tới kế hoạch nhà ở		120	
D	Số tiền tiết kiệm được trong một năm dành cho kế hoạch giáo dục của con cái		240	
E	Số tiền tiết kiệm được trong một năm dành kế hoạch kết hôn của con cái			
F	Số tiền tiết kiệm trong một năm dành cho các mục đích khác	$F = A-B-C-D-E$	24	
G	Thời gian tiết kiệm dành cho kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già		25 năm	
H	Tỷ lệ lãi suất năm		10,0%	
I	Hệ số lãi gộp	Tham khảo bảng lãi gộp cộng dồn	108,2%	
J	Quỹ dành cho tuổi già	$J=BxI$	38.952	

- Trường hợp của Kim Min Seok đã áp dụng số tiền tiết kiệm hiện tại trên khoản lợi ích dự kiến làm số tiền có khả năng tiết kiệm được trong một năm.

Bảng lãi gộp cộng dồn (lãi gộp theo đơn vị năm)

(Đơn vị: 10.000 won)

	5 năm	10 năm	15 năm	20 năm	25 năm	30 năm	35 năm	40 năm
2%	5,31	11,17	17,64	24,78	32,67	41,38	50,99	61,61
3%	5,47	11,81	19,16	27,68	37,55	49,00	62,28	77,66
4%	5,63	12,49	20,82	30,97	43,31	58,33	76,60	98,83
5%	5,80	13,21	22,66	34,72	50,11	69,76	94,84	126,84
7%	6,15	14,78	26,89	43,87	67,68	101,07	147,91	213,61
10%	6,72	17,53	34,95	63,00	108,18	180,94	298,13	486,85
15%	7,75	23,35	54,72	117,81	244,71	499,96	1.013,35	2.045,95
20%	8,93	31,15	86,44	224,03	566,38	1.418,26	3.538,01	8.812,63

-Sau một thời gian tích lũy bạn có khoản tiền bằng tổng số lãi theo tỷ lệ lãi suất và tổng số tiền gốc tiết kiệm được.

-Những con số trong bảng lãi gộp thể hiện số tiền bạn có được, trong đó có cả số tiền gốc, sau một khoảng thời gian tiết kiệm. (Ví dụ: giả sử hàng năm bạn tiết kiệm 1 triệu won với tỷ lệ lãi suất 10%/năm trong 20 năm thì con số trên bảng lãi gộp là 63,0 điều này có nghĩa là tổng số tiền đến mãn hạn 20 năm là 63 triệu won, bao gồm cả 20 triệu won tiền gốc).

Bước 6: Rà soát số tiền mà bạn có khả năng dành được cho tuổi già

Bạn đã thử thực hiện những việc như rà soát quỹ tuổi già cần thiết, số tiền trợ cấp kỳ vọng nhận được, tài sản, nợ, thu, chi và năng lực tiết kiệm. Vậy giờ hãy tập hợp tất cả các con số đó rồi cùng đánh giá tình trạng chuẩn bị cho tuổi già và tính khả thi để đạt được mục tiêu đề ra.

Với trường hợp của Kim Min Soek thì quỹ dành cho tuổi già thiếu khoảng 660 triệu won. Điều này có nghĩa Kim Min Soek phải chuẩn bị thêm và trích ra cho quỹ này hoặc phải giảm mức sinh hoạt kỳ vọng trong tuổi già. Tuy nhiên giá trị tương lai của quỹ tiết kiệm cho tuổi già là số tiền được chuẩn bị tại thời điểm nghỉ hưu (trường hợp của anh Kim Min Soek là 60 tuổi). Thu nhập bạn có thể nhận được thông qua việc vận dụng khoản quỹ đã được chuẩn bị từ thời điểm nghỉ hưu đến khi qua đời cũng sẽ không được xét đến chứ? Nhưng với phần này tôi mong các bạn không nên đưa vào kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già. Trước tiên nếu bạn nhiều tuổi bạn sẽ phải sử dụng tài sản tập trung vào tính an toàn hơn là tính lợi nhuận. Vì kinh tế càng phát triển thì tỷ lệ lãi suất thực tế có khuynh hướng càng tiến gần tới giá trị bằng 0 nên thu nhập từ khoản lãi thực tế (thu nhập danh nghĩa - tiền

thuế - biến động vật giá) phát sinh từ quỹ tuổi già không lớn. Do đó mong các bạn chỉ tính một phần nhỏ cho kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già. Và bây giờ việc định ra phương hướng và nỗ lực để đạt được mục tiêu đề ra quan trọng hơn việc dự đoán.

Tình trạng chuẩn bị cho tuổi già và tính khả thi của việc đạt được mục tiêu đề ra của tôi như thế nào?

(Đơn vị: 10.000 won)

	Kim Min Seok	Tôi
Quỹ chuẩn bị cần thiết (giá trị trong tương lai)	110.061	
Tài sản thực chuẩn bị cho tuổi già (giá trị trong tương lai)	4.532	
Quỹ tiết kiệm dùng cho tuổi già (giá trị trong tương lai)	38.952	
Số tiền vượt chi tiêu/thiểu (giá trị trong tương lai)	-66.577	

Bước 7: Lập kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già

Bạn đã tích lũy trước một khoản cần thiết cho tuổi già hoặc nếu bạn làm việc chăm chỉ và có thể tích lũy được khoản quỹ cần thiết cho tuổi già thì cuộc sống về già của bạn sẽ thoải mái hơn.

Nhưng nếu khoản tiền đó thiếu thì để cung cấp khoản quỹ cho tuổi già bạn cần lên kế hoạch cụ thể ngay từ bây giờ rồi thực hiện và điều chỉnh lại kế hoạch đó một cách đều đặn.

Bạn có thể cung cấp cho khoản tiền thiếu hụt kia qua ba cách.

Thứ nhất nâng cao năng lực tiết kiệm. Là việc hiện tại bạn cần giảm chi tiêu hay làm tăng thêm thu nhập rồi nâng cao năng lực tiết kiệm. Giả sử các tài sản làm phát sinh chi phí trước đây quá nhiều hoặc mức chi tiêu quá cao thì tôi mong rằng bạn nên mạnh dạn điều chỉnh lại cơ cấu tài chính của gia đình mình. Hàng tháng bạn chỉ đang chi tiêu các chi phí tối thiểu cho sinh hoạt nhưng bạn không tích lũy được một khoản quỹ dành cho tuổi già (mà dành tiền làm những việc khác) thì bạn hãy tính tới khả năng có thể nâng cao thu nhập tháng bằng cách tăng thời gian lao động. Do việc kéo dài thời gian lao động liên quan tới việc làm giảm khoảng thời gian tuổi già nên có thể rút ngắn quy mô của khoản quỹ dành cho tuổi già cần thiết.

Cách thứ hai là thanh lý các tài sản không có lợi nhuận, tài sản làm phát sinh chi phí (tiêu sản) rồi gia tăng các tài sản đem lại lợi nhuận. Ví dụ bạn hãy bán đi chiếc xe ô tô cao cấp và mua chiếc xe nhỏ hơn rồi đầu tư hiệu quả số tiền còn dư đó.

Cuối cùng bạn nên áp dụng các phương pháp nâng cao tỷ lệ lợi nhuận. Bằng việc đầu tư vào các sản phẩm mang lại lợi nhuận cao như vậy bạn sẽ làm tăng giá trị trong tương lai của số tiền tiết kiệm. Nhưng giả sử đến nay bạn vẫn chưa thể thành công với quản lý tài chính thì bạn cần nhờ đến sự giúp đỡ của các chuyên gia trong việc nâng cao giá trị lợi nhuận. Đây không phải là việc nhặt nhạnh lợi ích mà là việc giành lấy khoản lợi ích lớn. Việc bạn không có kiến thức và kinh nghiệm trong việc quản lý rủi ro và chỉ có mưu cầu về lợi nhuận cũng giống như việc “há miệng chờ sung rụng”. Lúc này bạn cần đến sự giúp đỡ của các chuyên gia.

Bước 8: Thực hiện và tổ chức lại theo chu kỳ

Thông qua quá trình lên kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già bạn phải kiểm tra tính khả thi của kế hoạch mà mình đã lập. Giả sử mọi việc được tiến hành theo đúng kế hoạch thì việc chúng ta sống trên đời này sẽ cực kỳ đơn giản, nhưng chúng ta cũng không biết rõ liệu mọi việc có được như thế không? Nếu kế hoạch chúng ta lập ra không phù hợp với quá trình thực hiện nó thì chúng ta phải tìm hiểu nguyên nhân, giải quyết vấn đề và phải thực hiện công việc điều chỉnh lại kế hoạch đó. Vậy bây giờ chúng ta sẽ xây dựng bản phác thảo của kế hoạch dành cho tuổi già. Sau đó sẽ xem xét chiến lược dự phòng cho tuổi già theo từng lứa tuổi. Tôi hi vọng chúng ta sẽ lập được chiến lược dự phòng cho tuổi già một cách hợp lý với độ tuổi và hoàn cảnh từng người đồng thời điều chỉnh được kế hoạch đó khi cần thiết.

Kế hoạch dự phòng cho tuổi già khi bạn 20 tuổi

Đến tuổi 20 có thể gọi là lứa tuổi có nhiều cơ hội cho việc chuẩn bị cho tuổi già. Nếu bạn xem tuổi già trên quan điểm mang tính tài chính một cách đơn thuần thì lứa tuổi có thể nuôi dưỡng cây tài chính (money tree) bằng những hạt giống nhỏ nhất

Lính là những năm ở độ tuổi 20. Tuy đây là thời kỳ chúng ta mới bắt đầu đi làm và số tiền chúng ta kiếm được chưa phải là nhiều nhưng nếu bạn có ý thức, có mục tiêu rõ ràng để chuẩn bị cho tuổi già và có sự chuẩn bị từ bây giờ thì bạn có thể mong đợi một cây tài chính vô cùng lớn trong tương lai. Bạn cần tích lũy để có một khoản tiền đầu tư và cần tập trung vào những điểm sau đây:

- Cẩn thận với đồng tiền!

Điều bạn phải nhớ trước hết ở tuổi 20 là việc có thể gặp những cái bẫy đáng sợ tùy thuộc vào việc bạn sử dụng đồng tiền của mình. Nếu một vài điều đi lệch hướng thì cuộc sống của bạn có thể sẽ rơi xuống địa ngục ngay từ khi bạn bắt đầu đi làm. Giả sử bạn bỏ quên năng lực của bản thân và chi tiêu mù quáng bạn có thể trở thành con nợ. Đặc biệt nếu bạn có thiên hướng chi tiêu quá độ thì bạn phải thiết lập các vấn đề quan trọng nhất để giải quyết trước. Tỷ lệ nợ người tiêu dùng như khoản nợ do việc sử dụng thẻ tín dụng thông thường chỉ được coi là phù hợp khi nó nằm trong phạm vi 20% thu nhập thực sau khi đã khấu trừ đi các khoản thuế. Giả sử lương của bạn trong phạm vi 2 triệu won sau thuế, thì số tiền sử dụng thẻ tín dụng trong tháng và số tiền trả vay nợ tín dụng phải được lên kế hoạch tài chính làm sao không vượt quá 400 nghìn won.

- Nhớ rằng tiền là hạt giống tạo nên cây tài chính

Bất kỳ lứa tuổi nào cũng đều giống nhau, cần kiếm tiền và tích lũy tiền nhưng việc kiếm tiền không phải là việc dễ. Và việc có thể kiếm được tiền ở thời kỳ còn trẻ là niềm hạnh phúc vô cùng lớn. Một triệu won tiền lương bạn nhận được ở những năm đầu của tuổi 20 sẽ tương đương với số tiền lương ba triệu won bạn nhận được ở những năm đầu tuổi 40, và tương đương 15 triệu won bạn nhận được hàng tháng ở những năm đầu tuổi 60 (giả sử lãi gộp là 7%/năm). Không hề ngạc nhiên phải không? Tiền lương một triệu won lại tương đương với số tiền tiền trợ cấp 15 triệu won bạn nhận được hàng tháng ở những năm đầu của tuổi 60! Chính đồng lương bạn nhận được ở tuổi 20 là hạt giống của niềm hạnh phúc này. Nó có giá trị vô cùng lớn. Hạt giống đó đang dần dần lớn lên trong sự nuôi dưỡng của chúng ta và sau này nó sẽ trở thành cây tài chính mang lại cho chúng ta cuộc sống thoải mái, sung túc. Bạn sẽ từ bỏ 15 triệu won tiền trợ cấp trong tương lai để thoả mãn nhu cầu hiện tại (sản phẩm giá trị, ô tô, v.v...)

sao? Tất nhiên đây là vấn đề bạn có thể lựa chọn và là vấn đề mang tính cá nhân. Nhưng nếu bạn cần một gợi ý thì tôi khuyên ở tuổi 20 bạn nên tiết kiệm (hoặc đầu tư) trên một nửa số lương bạn nhận được.

- Tuổi 20 là độ tuổi tập trung phát triển bản thân vì sự thành công trong tương lai

Bạn cần mạnh dạn đầu tư cho sự phát triển bản thân ở tuổi 20. Nếu bạn bỏ lỡ cơ hội học hỏi thì sau này ở tuổi 30 bạn sẽ bắt đầu cảm thấy hối hận. Cũng giống như doanh nghiệp, nếu cá nhân không có sự đầu tư dài hạn thì việc tăng trưởng đều đặn sẽ rất khó. Ở tuổi 20 bạn phải định ra thứ tự ưu tiên của những công việc quan trọng vì tương lai của bản thân hơn là các công việc mang tính trước mắt và phải đầu tư cả thời gian, tiền bạc. Vì thu nhập của tuổi 30 và 40 sẽ phụ thuộc vào việc bạn chuẩn bị được bao nhiêu ở tuổi 20. Thế kỷ 21 là thời đại của thông tin tri thức. Bạn có khả năng tạo ra thu nhập bao nhiêu bằng chính trí tuệ và năng lực của bản thân phụ thuộc vào bạn. Bạn không muốn nắm bắt lấy khả năng đó sao? Nếu muốn làm được điều đó bạn hãy ưu tiên đầu tư cho bản thân mình trước.

- Đây là thời kỳ quyết định những sự kiện trọng đại của cuộc đời, nên hãy lắng nghe lời khuyên của mọi người

Là thời kỳ quyết định nhiều sự kiện trọng đại của cuộc đời như việc lựa chọn công việc, việc kết hôn... nên tuổi 20 cần nhiều sự phán đoán mang tính chủ quan và tính cá nhân. Điều này có thể ảnh hưởng tới cả cuộc đời của một con người và việc tiếp thu lời khuyên của những người có kinh nghiệm ở xung quanh chúng ta là việc đáng được khích lệ hơn việc chỉ dựa vào phán đoán của riêng bản thân mình.

Ngoài ra, đây cũng là thời điểm bước những bước chân đầu đời trong cuộc sống xã hội, tuổi 20 là thời kỳ rất quan trọng chuẩn bị cho khoảng thời gian 30 năm làm việc trước mắt như tuổi 30, tuổi 40, tuổi 50. Và trên phương diện tài chính tuổi 20 cũng có ý nghĩa như vậy. Thói quen chi tiêu, kinh nghiệm đầu tư được hình thành ở tuổi 20 có ảnh hưởng lớn tới cuộc sống sau này của bạn.

- Mỗi quan tâm tài chính của tuổi 20 là việc chuẩn bị chi phí kết hôn và tiền đặt cọc thuê nhà

Một trong những mối quan tâm tài chính ở tuổi 20 là việc chuẩn bị chi phí dành cho việc kết hôn và tiền đặt cọc thuê nhà (hoặc khoản quỹ nhà ở). Nó có thể là vấn đề mà bản thân bạn phải tự giải quyết, nhưng nó cũng có thể là phần mà bạn nhận được từ sự giúp đỡ của các thành viên trong gia đình. Trong cuộc đời những vấn đề thường không phát sinh một cách tuần tự. Và bạn phải áp dụng quy tắc giống như trong việc tiết kiệm. Tại một thời điểm bạn không chỉ tiết kiệm cho một mục đích. Việc tiết kiệm ở tuổi 20 không phải chỉ có chuẩn bị chi phí cho việc kết hôn mà còn tiết kiệm cho các mục đích như tham gia bảo hiểm nhân thọ, bảo hiểm bệnh tật và chi phí cho tuổi già trong tương lai. Hơn bao giờ hết việc chuẩn bị trước mọi thứ vô cùng quan trọng. Do đó bạn phải có sự am hiểu để có thể lựa chọn những sản phẩm tài chính phù hợp cho hoàn cảnh của mình.

Sau khi bạn suy nghĩ về quy mô quỹ cần thiết, bạn phải lựa chọn được những sản phẩm tài chính phù hợp với quy mô đó và bạn phải bắt đầu với phương hướng nâng cao tỷ suất lợi nhuận một cách ổn định trên cơ sở những mục đích dài hạn. Có nghĩa là việc bạn kết hợp sở hữu những sản phẩm mang lại lợi nhuận cao và những sản phẩm có tính chất bảo tồn duy trì số vốn gốc theo tỷ lệ phù hợp rồi hình thành nên danh mục đầu tư và lựa chọn những sản phẩm tài chính có thể đem lại lợi nhuận cao là việc làm tốt. Ở tuổi 20 thông thường có nhiều trường hợp bắt đầu bằng việc làm công ăn lương và tỷ lệ những người liên tục duy trì công việc này đến lứa tuổi 50 là tương đối nhiều. Như vậy trong khi bạn phải trả thuế cả đời thì bạn nên chia đều số tiền hiện có đầu tư vào nhiều hạng mục để giảm bớt tính rủi ro. Ở tuổi 20 bạn có thể thử xem xét việc gia nhập một số sản phẩm tài chính cơ bản sau:

Các sản phẩm tài chính cần xem xét ở tuổi 20

Tên sản phẩm	Đặc trưng
Phí đăng ký hợp đồng nhà ở/tích lũy	Chuẩn bị chi phí cho việc mua nhà sau này thông qua việc đăng ký quyền được mua nhà.
Tích lũy chuẩn bị nhà ở dài hạn/quỹ	Trường hợp của những người làm công ăn lương có loại hình quỹ và tỷ lệ lãi suất ưu đãi như miễn thuế đối với thu nhập từ lãi và khấu trừ thu nhập (chỉ 40% số tiền phải nộp).
Ủy thác niên kim hoặc mua bảo hiểm niên kim	Tham gia với mục đích dự phòng cho tuổi già. Đây là loại hình được hi vọng là có tính ổn định hơn loại hình chứng khoán. Và có khả năng được khấu trừ thu nhập đến 3.000.000 won của khoản tiền phải thanh toán.
Bảo hiểm nhân thọ (khả biến), bảo hiểm định kỳ, bảo hiểm bệnh tật	Có sự đảm bảo về tài chính đối với các rủi ro bất ngờ. Phí bảo hiểm sẽ được xem xét và có thể sẽ phải đóng ít hơn khi bạn còn trẻ do đó bạn nên tham gia ngay ở thời kỳ đầu khi với bước chân vào cuộc sống sinh hoạt xã hội.
Quỹ tích lũy theo hình thức cổ phiếu	Là sản phẩm lợi nhuận, có độ rủi ro cao nhưng hiệu quả, có thể giảm độ rủi ro (tính biến động) khi bạn đầu tư dài hạn. Việc bạn chia đều số vốn đầu tư và tham gia vào các mục đích (dự phòng cho tuổi già, giáo dục của con cái, hay việc kết hôn của con cái...) là việc đáng được khích lệ.

Kế hoạch dự phòng cho tuổi già khi bạn 30 tuổi

Mỗi quan tâm chủ yếu mang tính kinh tế ở độ tuổi 30 nói gì đi nữa thì đó cũng là “sự chăm lo cho gia đình” như việc mua nhà và việc giáo dục con cái. Sự kiện kinh tế xuất hiện chủ yếu trong thời kỳ này là việc chuẩn bị nhà ở, sử dụng việc thế chấp cầm cố, mua ô tô mới, giáo dục con cái và các chi phí cho việc chăm sóc con. Ở tuổi 30 này việc điều chỉnh một cách hợp lý phần mâu thuẫn giữa sự thoả mãn hiện tại (tiêu dùng) và dự phòng cho tương lai (tiết kiệm) là vô cùng quan trọng.

- Nếu bạn đang bắt đầu lên kế hoạch tài chính cho tương lai thì hãy tìm hiểu từ tình trạng tài chính hiện tại

Nếu ở tuổi 30 bạn đọc cuốn sách này và bây giờ bắt đầu lên kế hoạch tài chính thì việc đầu tiên bạn phải làm là hãy thử rà soát một cách triệt để tình trạng tài sản và nợ của bản thân mình. Liệu bạn có những tài sản đang làm tiêu hao tiền bạc của mình không? Bạn đang chi tiêu các chi phí có tỷ lệ lãi suất quá cao không...? Mặc dù bây giờ bạn kiếm được nhiều tiền nhưng “bạn không biết số tiền đó đã đi đâu cả” và có những người tự suy nghĩ, phân tích xem trong một tháng bản thân mình đang dùng tiền vào việc gì, đồng thời thử lập nên một bảng cân đối giữa tài sản và nợ của bản thân mình ra sao. Nhưng cũng có những người ghét cảm giác phải làm những công việc vụn vặt này và không tìm hiểu đánh giá tình trạng tài chính của mình. Nhưng nếu không muốn trở nên khổ sở trong tương lai thì việc cảm nhận chính xác công việc vụn vặt kia ngay từ bây giờ là điều rất quan trọng.

Khi tìm hiểu đánh giá tình trạng tài chính không nên quá phóng khoáng với bản thân. Sau khi đánh giá tình trạng tài chính của mình, bạn cần mạnh dạn loại bỏ các tài sản không cần thiết hoặc các tài sản tiêu tốn quá nhiều tiền so với lợi ích mà nó mang lại và phải bắt tay vào quá trình trả nợ bằng chính khoản tiền bạn thanh lý các tài sản đó.

- Đừng tính toán quy mô tài sản mà hãy luôn kiểm soát các tài sản thực (tài sản - nợ)

Một trong những vấn đề phải làm ở tuổi 30 là chuẩn bị nhà ở. Nhiều người coi ngôi nhà là phương tiện để kiếm lời. Nhưng với việc tỷ lệ sinh đang giảm đi và việc già hóa dân số đang diễn ra thì ngôi nhà sẽ được chuyển từ tài sản đầu tư sang tài sản sử dụng. Và việc mang một khoản nợ kinh sù để nhận lấy một ngôi nhà quá lớn vượt quá khả năng tài chính của bạn là việc không được mong đợi.

Kim Min Seok đã mua được nhà từ rất sớm. Tại công ty anh là người có năng lực và vừa được thăng chức. Nếu chỉ nhìn bề ngoài thì Min Soek sẽ có một tương lai tươi sáng. Nhưng anh đã vay một khoản nợ quá lớn để mua nhà và mua xe sang trọng. Trên thực tế anh đã không thể tích lũy được tiền ở thời kỳ mà đáng lẽ ra anh có kế tiết kiệm được nhiều nhất với khoản giá trị đó. Đó chỉ là sự hào nhoáng bên ngoài chứ không có giá trị thực. Đằng sau bề ngoài hoành tráng (nhà to, thể diện xã hội, xe lớn) là một giá trị nghèo nàn. Thu nhập phải được dự phòng ngang với quy mô của nó. Tỷ lệ nợ liên quan tới vấn đề chỗ ở được cho là phù hợp khi nó nằm trong giới hạn 30% tổng thu nhập của bản thân và phải nằm trong phạm vi nhất định của năng lực mà bạn có thể trả nợ hơn là tỷ lệ nhất định của quy mô nhà ở.

- Hãy cẩn thận với việc đầu tư sử dụng vốn vay ở tuổi 30

Vấn đề cần xem xét ở đây là việc quản lý nợ ở tuổi 30. Nếu bạn sử dụng các khoản nợ này một cách thông minh thì nó sẽ đóng vai trò như phép số nhân (đòn bẩy), nhưng trong trường hợp bạn sử dụng sai lầm thì nó sẽ tạo ra một vấn đề lớn (phá sản tài chính gia đình, con nợ tín dụng...) mà bạn không thể xoay chuyển được ở tuổi 30. Bạn có thể mua nhà, thuê nhà dài hạn, mua hàng hoá tiêu dùng, mua tài sản đầu tư, đầu tư cổ phiếu... nhưng ở đây chúng ta phản đối việc vay nợ và đầu tư khi nó không phải là trường hợp đặc biệt. Có nghĩa là việc vay nợ để tạo ra lợi nhuận mang tính rủi ro nhưng không cung cấp những lợi ích từ nơi ở đó như việc vay mượn liên quan tới ngôi nhà tôi đang ở, vay mượn thế chấp đối với những đồ vật làm phát sinh lãi hay việc làm phát sinh dòng tài sản tiền mặt,... phần lớn có thể sẽ trở thành kẻ thù cản trở kế hoạch chuẩn bị cho tuổi già của bạn. Hãy cẩn nhắc! Thông thường để làm tăng lợi nhuận đầu tư lớn hơn lãi suất vay thì bạn phải chấp nhận mức rủi ro lớn hơn.

- Hãy chuẩn bị cho tuổi già vì chính mình và gia đình của mình

Chuẩn bị cho tuổi già mà chúng ta đang nói là vì sự ổn định và hạnh phúc của cả bản thân mình và gia đình mình. Chúng ta đã thử suy nghĩ về vấn đề này chưa? Gia đình tôi có được an toàn không khi tai nạn xảy ra với tôi? Chúng ta đã có sự chuẩn bị dự phòng cho những đứa con xinh đẹp và người bạn đời yêu quý của mình chưa? Và đối với tôi yếu tố rủi ro mang tính số mệnh là gì? Tôi đã có dự phòng đối với bệnh tật, tai nạn hay sự ra đi đột ngột chưa? Đây là một trong những chủ đề quan trọng khi ta 30 tuổi. Tuổi 30 là thời điểm tôi phải rà soát lại phạm vi được chi trả của loại hình bảo hiểm nhân thọ mà tôi đã tham gia ở tuổi 20 và kiểm tra lại việc tăng lên của số tiền bảo hiểm đồng thời mở rộng phạm vi được chi trả. Chúng ta nên biết tuổi càng nhiều thì việc tham gia bảo hiểm càng trở nên khó khăn (phí bảo hiểm đắt hơn, và sẽ có một số điều khoản trong việc tham gia bảo hiểm bị hạn chế do vấn đề về sức khoẻ). Cũng giống như tuổi 20, sau khi suy nghĩ về quy mô tiền quỹ cần thiết ta phải ưu tiên lựa chọn những sản phẩm tài chính phù hợp với quy mô đó, phải có mục tiêu cụ thể (chi phí giáo dục cho con cái, quỹ dành cho tuổi già, trả nợ nhà ở, bảo hiểm) và phải xây dựng một danh mục đầu tư tài chính. Sản phẩm tài chính của tuổi 30 nên xem xét như tình hình tài chính của bản thân và mức độ rủi ro cho phép, thời kỳ sử dụng của nguồn vốn, phân loại mang tính ngắn hạn, dài hạn rồi tiếp cận nó. Quỹ dành cho tuổi già và quỹ dành cho giáo dục sẽ phải tiếp cận theo hướng trung và dài hạn chứ việc đầu tư ngắn hạn sẽ không mang lại kết quả đầu tư đáng thỏa mãn và đừng phạm những sai lầm để liên tục phải sửa đổi lại chiến lược đầu tư. Khi đầu tư dài hạn chúng ta cần lựa chọn rời đầu tư những sản phẩm có thể giảm thiểu sự rủi ro.

Sản phẩm tài chính cần xem xét ở tuổi 30

Tên sản phẩm	Đặc trưng	Ghi chú
Phí đăng ký hợp đồng nhà ở/gửi tiết kiệm	Tham gia đến tận thời điểm mua nhà ở tuổi 30. Ngoài ra cần chuyển đổi sang tiền gửi đăng ký để chuyển đổi sang diện tích lớn hơn.	
Tích luỹ chuẩn bị nhà ở dài hạn	Trưởng hợp của những người làm công ăn lương có loại hình quý và loại hình tỷ lệ lãi suất ưu đãi như miễn thuế đối với thu nhập từ lãi và khấu trừ thu nhập (chỉ 40% số tiền phải nộp).	Trả liên tục từ 20 tuổi.
Ủy thác niên kim hoặc mua bảo hiểm niên kim	Tham gia dài hạn với mục đích dự phòng cho tuổi già. Đây là loại hình được hi vọng là có tính ổn định hơn loại hình chứng khoán. Và có khả năng được khấu trừ thu nhập đến 3.000.000 won của khoản tiền phải thanh toán.	
Bảo hiểm niên kim (khả biến)	Dùng cho mục đích dự phòng cho tuổi già. Loại hình bảo hiểm niên kim khả biến hoặc loại hình bảo hiểm gắn với lợi nhuận vì tôi (hoặc vợ chồng) đáng được mong đợi.	Là sản phẩm thuộc loại hình tích luỹ dài hạn.
Bảo hiểm nhân thọ (khả biến), bảo hiểm định kỳ, bảo hiểm bệnh tật	Bảo hiểm vì gia đình. Tham gia thêm để mở rộng phạm vi được chi trả.	Xem xét giá trị trả thêm.
Quỹ trong nước và nước ngoài (đầu tư)	Mở nhiều tài khoản theo từng loại mục đích đầu tư. Chia đều số vốn và đầu tư theo danh mục đầu tư và ưu tiên khoản quỹ ngắn hạn đầu tư các hạng mục có mức độ rủi ro thấp và quỹ dài hạn đầu tư vào các danh mục có độ rủi ro cao.	Tiếp cận danh mục đầu tư theo mục đích đầu tư mang tính dài và ngắn hạn.

Kế hoạch dự phòng cho tuổi già khi bạn 40 tuổi

Otô tuổi 40 quan trọng nhất đó là “hình thành tài sản”. Những sự việc phát sinh ở thời kì này chủ yếu là thay đổi nhà ở, chuẩn bị tiền học cho con cái, chuẩn bị tiền hưu trí. Ngoài ra, bạn cũng cần suy nghĩ về những vấn đề liên quan đến sự nghiệp của bản thân như chuyển công ty hoặc tìm công việc làm thêm.

Kim Min Seok bước vào tuổi 40 với nỗi lo tài chính ngày càng lớn.

Nếu khi chúng ta 40 tuổi giống với Min Seok thì chúng ta rất cần có bảng cân đối chi tiêu trong gia đình.

- Hãy bắt đầu hình thành thói quen cân đối thu chi trong gia đình

Nếu ở độ tuổi 30 mà bạn chưa chuẩn bị đầy đủ cho tuổi già giống như anh Kim Min Seok thì bạn cần tạo cân đối thu chi trong gia đình. Tài sản mà bạn có năm bạn 40 tuổi có thể là tài sản đầu tư, trợ cấp thôi việc, bất động sản như nhà ở và đất đai, cũng có thể là các khoản khi bạn nghỉ việc như tiền hưu trí, các khoản nợ bảo đảm bằng đất đai, trả góp mua xe, nợ tín dụng, các khoản có thể trả bằng thẻ tín dụng. Đến tuổi 40, bạn cần hình thành kết cấu tài sản gia đình cho mình.

- Cân đối chi tiêu gia đình bắt đầu từ việc xử lý các khoản nợ

Bạn cũng đã biết việc tăng hay giữ gìn khoản tiền tích góp được cho tuổi già không hề dễ dàng. Nhiều người sau bao nhiêu năm tích góp đã giật mình tự hỏi: “Có phải do trượt giá nên giờ mình mới có bằng này tiền hay không?”. Chính vì thế việc cân đối thu chi gia đình rất cần thiết. Bạn nên ưu tiên việc tập hợp các khoản nợ và khoản chi tiêu. Hãy đối diện với thực tại. Hãy thận trọng cân đối lại bảng chi tiêu của bản thân. Và cũng nên tính thử xem tài sản thực có của bạn là bao nhiêu, xem tài sản của bạn tính theo giá trị thực tại là bao nhiêu? Có thể nói bạn hãy thử bắt đầu chỉnh lý từ những khoản nợ có lãi suất

cao. Cũng nên giảm bớt số lượng thẻ tín dụng của mình.

- Điều chỉnh cân đối chi tiêu

Những tài sản bao gồm phí phát sinh cũng giống như những khoản nợ. Hãy điều chỉnh tài sản có phí phát sinh với tâm lý như là bạn đang đi trả nợ. Thêm vào đó hãy sắp xếp và bỏ đi những tài sản không cần thiết, vật phẩm đã quá hạn sử dụng, những tài sản không quan trọng. Chiếc xe mà tôi đang đi liệu có quan trọng hơn tuổi già của tôi? Những tài sản thuộc quyền sở hữu của tôi có thể giúp gì cho việc tăng doanh thu của tôi hay không? Mỗi khi bạn nghĩ về một đồ vật hay tài sản của bản thân, trước hết phải đặt câu hỏi: “Đồ vật này có thể giúp ích gì cho tôi, có thể làm cho tôi trở nên hạnh phúc hay không?”. Việc tiết kiệm cũng chính là hi sinh những khoản chi tiêu hiện tại để chuẩn bị cho tương lai. Nếu khoản tiết kiệm của bạn vẫn thiếu thì bạn phải kiểm tra lại các chi tiêu trong hiện tại.

- Tăng thu giảm chi

Tuy đây chỉ là một câu chuyện đơn giản nhưng nó có thể cho chúng ta biết tầm quan trọng của lời nói khi bạn đã 60 tuổi. Càng nhiều tuổi bạn càng khó làm việc dù có muốn hay không. Hiện nay, trong xã hội chúng ta những người 40 tuổi khó có thể làm các việc nặng nhọc, nhưng bạn đừng lo, hãy dũng cảm và nghĩ rằng mình vẫn còn trẻ. Thực tế bây giờ bạn không thể làm gì? Nếu bạn xem xét và sắp xếp tất cả những hạng mục trên thì bạn sẽ thấy mình vẫn còn rất nhiều sức lực và hi vọng. Trong những khoản chi của bạn, có lẽ khoản chi nhiều nhất chính là tiền chi cho việc học tập của con cái. Cách tiếp cận và giá trị liên quan đến việc giáo dục con cái từ phía gia đình và cá nhân có thể sẽ khác nhau. Hãy đứng ở phía lập trường của những ông bố bà mẹ luôn thận trọng và suy nghĩ kĩ lưỡng trước bất cứ lựa chọn nào liên quan đến tương lai của con cái mà suy nghĩ thử xem. Đúng là việc học của con cái thật sự quan trọng hơn những trù bị về già của bạn, nhưng mong bạn hãy suy nghĩ thật thận trọng xem lựa chọn nào mới thật sự là vì con cái.

- Suy nghĩ thận trọng về tiền vốn (tiền hạt giống)

Tuổi 40 chính là thời kì bắt đầu gom góp tiền (bình thường tuổi 40 là tuổi đỉnh cao của thu nhập). Thế nhưng cũng có trường hợp đầu tư liều lĩnh khoản tiền vốn đã gom góp như thế vào những khoản tiền

không mong đợi. Có người đầu tư bất động sản cho dù không nhạy bén về thông tin nhà đất, có người mua cổ phiếu trong khi không biết rõ về nó, chỉ nỗi lòng tham khi nghe tin là cổ phiếu đó sẽ tăng giá. Đến năm 40 tuổi mà bạn còn đánh mất số tiền quý giá tích cóp được theo cách đó thì sau 40 tuổi bạn sẽ khó lòng lấy lại được số tiền đó. Ở tuổi 40, việc hạn chế lòng tham và sự đố kỵ cũng rất quan trọng.

- Dựa vào người cố vấn tài chính

40 tuổi là thời điểm quan trọng nhất trong việc tích lũy tài sản. Tuổi 40 là tuổi có nhiều nguồn thu nhất trong cuộc đời và việc chi tiêu cũng ở đỉnh điểm nên một vài quyết định về tài chính có thể ảnh hưởng lớn đến bản thân bạn. Theo đó người cố vấn tài chính có thể giúp ích cho bạn trong những quyết định này. Người cố vấn tài chính của bạn không nhất thiết phải là nhân viên của công ty tài chính mà chỉ đơn giản là người có chuyên môn về tài chính mà bạn tin tưởng. Trước kia, lãi suất cao nên bạn chỉ cần tích góp trong thời gian nhất định là có thể đảm bảo tài chính khi về già, nhưng thời thế thay đổi thì bạn cần có một người cố vấn về tài chính đứng ở đằng sau để đảm bảo an toàn cho tài sản của bạn cũng thay đổi theo xu thế của thời đại.

- Lựa chọn sản phẩm tài chính tuổi 40

Từ tuổi 40 trở đi tài sản dùng cho tuổi già mà nền móng của chúng là tiền vốn dành dụm trong suốt thời gian trước đó sẽ được sinh sôi. Để điều hòa lợi nhuận và tính an toàn, đòi hỏi người đầu tư phải linh hoạt. Những sản phẩm tài chính của tuổi 40 cũng cho thấy sự khác biệt lớn so với những gì đã chuẩn bị của bản thân từ năm 30 tuổi. Khi đã có tài sản dành dụm thì từ nửa sau tuổi 40, bạn sẽ chuyển trung tâm tập trung từ “gia tăng” sang “giữ gìn”, nhưng nếu tài sản dành dụm vẫn chưa đủ thì bạn vẫn phải lấy trọng tâm là việc “gia tăng”.

Bạn cần phải chuẩn bị trên 70% số tiền cho tuổi già khi bạn 40 tuổi. Vì ở tuổi 50 bạn có thể phải đối diện với những vấn đề phát sinh, mối nguy hiểm không thể dự đoán trước (như là nghỉ việc sớm) và những việc chưa được xác định rõ ràng.

Tuổi 40 là thời điểm cần đến những kỹ năng tài chính nhất trong cuộc đời. Phần lớn là ở tuổi 30, chậm lắm là những năm đầu 40 hầu hết mọi người đã chuẩn bị được nhà cửa, đất đai và đã tương đối ổn

định về tài chính nhưng cũng có thể xuất hiện những trường hợp khác cần đến kỹ năng tài chính. Ở tuổi 40, mỗi tháng ngoài tiền tiết kiệm thì việc quan trọng là bạn phải sử dụng linh hoạt khoản tiền cố định. Bạn nên duy trì những sản phẩm tài chính “dài kì” mà bạn có năm 20, 30 tuổi và cũng phải quan tâm đến những sản phẩm mới. Chúng ta cùng xem xét về quỹ tiền vào tuổi 40.

Sản phẩm tài chính cần xem xét ở tuổi 40

Các loại quỹ	Đặc trưng
Quỹ loại hình chứng khoán	Quỹ đầu tư vào công trái, trái phiếu công ty, hối phiếu doanh nghiệp (CP)...
Quỹ chứng khoán thứ cấp	Quỹ đầu tư vào trái phiếu.
Quỹ chứng khoán lãi cao	Quỹ loại hình chứng khoán lợi nhuận cao, rủi ro cao.
Quỹ loại hình hỗn hợp	Quỹ được phân chia và đầu tư vào trái phiếu và cổ phiếu.
Quỹ loại hình cổ phiếu	Là quỹ mà tỷ trọng đưa vào cổ phiếu chiếm trên 60%, lợi nhuận cao, rủi ro nhiều.
Quỹ loại hình chuyển đổi	Quỹ đầu tư vào cổ phiếu và nếu muốn đạt được tỷ lệ lợi nhuận nhất định thì quỹ này có thể được tự động chuyển đổi sang loại hình chứng khoán.
Quỹ chỉ số	Quỹ có mưu cầu đạt được một tỷ lệ lợi nhuận bình quân trên thị trường.
Quỹ Nasdaq	Quỹ chỉ đầu tư vào cổ phiếu Nasdaq (thị trường cổ phiếu của Hàn Quốc) lợi nhuận và rủi ro cao.
Quỹ nước ngoài (đầu tư)	Chia đều vào đầu tư cổ phiếu và trái phiếu của các khu vực/quốc gia đặc trưng, có lợi nhuận theo sự biến động tỷ giá.
Quỹ các loại quỹ	Quỹ chia đều và đầu tư vào các quỹ mạnh hơn, đầu từ chủ yếu vào quỹ nước ngoài.
Quỹ giao dịch lợi nhuận biến	Quỹ lợi dụng sự chênh lệch giá của thị trường, có lợi nhuận cao, ít rủi ro.
ELS loại hình di chuyển giá cổ phiếu/chỉ số	Quỹ thanh toán tỷ lệ nhất định của phạm vi tăng lén giá cổ phiếu/chỉ số đặc trưng bằng tỷ lệ lợi nhuận, loại hình duy trì số vốn ban đầu cũng có khả năng áp dụng.
ELS loại hình hoàn trả trước	Nếu thỏa mãn các điều kiện nhất định (tăng giá cổ phiếu ở mức nhất định) sẽ chi trả tỷ lệ lợi nhuận được quy định và thanh toán trước quỹ.
ELS kết nối chỉ số hàng hoá	Quỹ liên kết với chỉ số hàng hoá như vàng, dầu thô, đồng... và chi trả tỷ lệ lợi nhuận.
Quỹ tàu thuỷ	Mua hoặc thuê tàu và nâng cao lợi nhuận ổn định, ưu đãi miễn thuế và đánh thuế riêng
Quỹ bất động sản	Quỹ đầu tư vào những việc như phát triển kinh doanh bất động sản, bất động sản loại hình thu nhập, huy động vốn cho dự án, bất động sản nước ngoài...

Kế hoạch dự phòng cho tuổi già khi bạn 50 tuổi

Tuổi 50 là khi gia đình đã yên ấm, là thời điểm chuẩn bị nghỉ hưu. Ở tuổi 50 so với việc kiếm tiền thì việc chi tiêu có lẽ là nhiều hơn. Theo đó so với tuổi 40 thì bạn cần phải tiết chế các hoạt động chi tiêu nhiều hơn nữa, là thời điểm yêu cầu bạn phải kiểm tra nghiêm túc về số tiền đã chuẩn bị cho tuổi già của mình. Ở tuổi 50, chúng ta cần chú ý vào những điểm như sau và cần phải cố gắng chuẩn bị tài chính cho tuổi già.

- Dần dần chuẩn bị cho tuổi già

Đây chính là lúc bạn phải tự chuẩn bị và chịu trách nhiệm với tuổi già của mình. Tuy sẽ có nhiều khoản chi tiêu phải dùng đến như việc kết hôn và học tập của con cái nhưng bạn nên biết rằng việc chuẩn bị cho tuổi già của bạn cũng quan trọng không kém. Ở độ tuổi này, bạn cần phải có trong tay 90% số tiền mà bạn cần có cho tuổi già sau những năm bạn 60 tuổi.

- Cần thận khi đầu tư vào những lĩnh vực có độ rủi ro cao

Ở độ tuổi 20, 30 dù bạn có chịu tổn hại khi đầu tư tài sản vào những nơi có độ rủi ro cao thì việc đó cũng vẫn có thể coi là một cơ hội nhưng khi bạn đã 50 tuổi thì không còn là như vậy nữa. Ở tuổi 50 nếu bạn tổn thất lớn về tiền bạc thì bạn sẽ gặp phải vấn đề lớn trong thu chi gia đình và việc chuẩn bị cho tuổi già của bạn. Vì thế khi 50 tuổi, bạn cần phải đầu tư thích hợp vào nơi có tính ổn định, độ rủi ro thấp hơn là đầu tư vào nơi có lợi nhuận cũng như độ rủi ro cao, đến bây giờ thì những tài sản có tính nguy hiểm cao trong tài sản của bạn phải được giảm dần cho đến hết và cần làm tăng độ ổn định và tính minh bạch trong tài chính của bạn.Thêm vào đó, bạn cần phải đầu tư đa dạng và tránh đầu tư tài sản tập trung.

- Cần có những nền móng bất động sản như nhà ở, đất đai

Bất động sản là một phần quan trọng trong cấu trúc tài chính của bạn ở tuổi 50. Cho đến bây giờ, việc tăng giá bất động sản vẫn là điều hiển nhiên nên mọi người vẫn ưu tiên đầu tư cho nhà ở và các loại bất động sản khác. Thế nhưng sau này sẽ như thế nào? Nếu giảm tỷ lệ sinh và dân số già thì khi nhìn vào thị trường bất động sản chúng ta sẽ không có nhiều hi vọng như trong quá khứ nữa. Điều đó sẽ giúp ích cho quyết định của bạn trong việc sở hữu bất động sản hay bán chúng đi.

Thứ nhất, khi giảm tỷ lệ sinh thì nhu cầu về bất động sản sẽ giảm, hơn nữa dân số già đi thì sau 10 năm nữa sẽ có nhiều người chuẩn bị cho tuổi về hưu, điều đó có nghĩa là sẽ bắt đầu giảm thiểu quy mô hoặc giao dịch bất động sản. Do đó việc cung cấp nhà ở lâu dài sẽ xuất hiện xu hướng vượt quá nhu cầu, xu hướng biến đổi đó có thể ảnh hưởng lớn đến tuổi già của chúng ta. Dù giá đất đai bất động sản tăng hay giảm, thì lợi nhuận trông đợi của bất động sản so với quá khứ

chắc chắn sẽ thấp hơn.

Thứ hai, mạng internet ngày càng phát triển nên các loại hình kinh doanh trực tuyến cũng ngày càng gia tăng, vì thế nhu cầu tại các trung tâm bán lẻ sẽ giảm xuống.

Thứ ba, bạn sẽ gặp khó khăn nếu bạn vay tiền, đầu tư vào bất động sản, bởi gánh nặng tiền lãi. Đặc biệt, thời kì khi bạn 50 tuổi là khi thu nhập có thể bị đình trệ hay giảm thiểu nên sẽ rất khó khăn từ gánh nặng chi phí cao khi sở hữu quá nhiều bất động sản.

Thứ tư, để ngăn chặn sự gia tăng giá cả bất động sản thì chính phủ sẽ có chính sách cho bất động sản, bạn cần biết sự thật rằng không phải nhà đầu tư nào cũng bảo đảm sự ổn định và lãi suất cao cho bất động sản. Do các loại thuế có giá trị cao về việc chuyển giao lợi nhuận và gánh nặng thuế sở hữu bất động sản, nên nếu bạn mua một căn hộ rồi lấy đó làm nền tảng chuẩn bị cho tuổi già thì bạn có thể gặp một lỗi lớn.

Những điều trên cho thấy bạn cần phải xem xét một số vấn đề như giảm quy mô bất động sản khi bạn đã ở tuổi 50 hoặc là chuyển chỗ ở qua khu ngoại ô. Bạn cần phải tỉnh táo sử dụng linh hoạt các loại bất động sản thuộc sở hữu cá nhân để chuẩn bị khi về già.

- Chuẩn bị cho cuộc sống sau khi về hưu

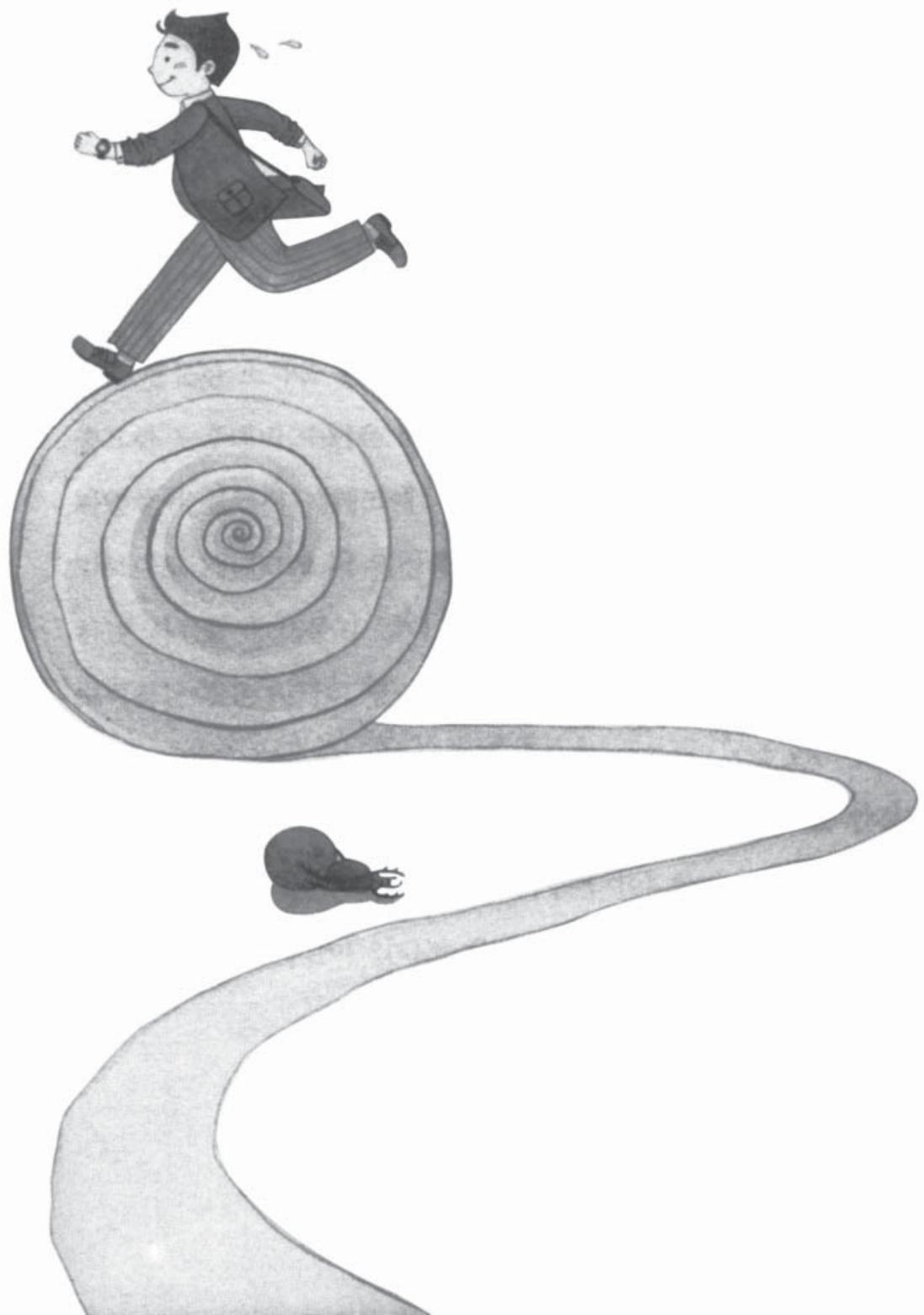
Vì dân số xã hội đang già đi nên cơ hội cho những người đã về hưu có thể làm việc rất rộng mở. Do đó sau khi về hưu bạn cần lên kế hoạch cho những việc có thể làm được và chuẩn bị cho chúng. Dù bạn làm việc có phải vì lí do tiền bạc hay không thì thực tế là bạn có việc để làm, có nơi để đi, như thế cũng làm cho tuổi già của bạn có ý nghĩa hơn và điều đó cũng cho thấy bạn chưa hề già. Khi bạn 50 tuổi là thời kì quan trọng để lập kế hoạch chuẩn bị cho cuộc sống tái sinh lần thứ hai của bạn.

- Lựa chọn sản phẩm tài chính tuổi 50

Độ tuổi 50 là thời điểm cuối cùng để chuẩn bị cho tuổi già. Vì thế, bạn phải giữ được tài sản ổn định và phải áp dụng khái niệm “giữ gìn” hơn là “làm tăng”. Dĩ nhiên điều này không có nghĩa tất cả các khoản áp dụng đều là tài sản an toàn (tiền lương, khoản nợ..). Ở đây, bạn

cần sử dụng linh hoạt các loại quỹ đa dạng để có thể đạt được các lợi nhuận an toàn của khoản tiền lương. Sau tuổi 50, điều quan trọng nhất là bạn phải tuân thủ nguyên tắc đầu tư an toàn. Lúc này bạn cũng cần phải trả hết những khoản vay mượn, kể cả đó là vay mượn mua nhà. Xác định mức lương hưu mình sẽ nhận được từ nhà nước, nếu phát hiện thấy mức lương còn chưa đạt đến “mức sống thấp nhất” thì cần phải thông qua việc tham gia bảo hiểm dưỡng lão dạng trọn đời để đảm bảo thu nhập sau này sẽ đạt mức trên “mức sống thấp nhất” đó. Giả sử những năm tuổi già bị mất toàn bộ tài sản hoặc thu nhập thì chúng ta vẫn có thể thông qua những thu nhập nói trên để duy trì cuộc sống.

Phụ lục 9
Nguyên tắc trù bị cho tuổi già

Nguyên tắc 1: Thành công trong công việc

Đủ gì bạn làm công việc gì thì bạn đều phải cố gắng làm tốt, đây là yếu tố quan trọng để bạn đạt được thành công trong công việc. Thành công trong công việc sẽ giúp bạn tiến gần hơn đến con đường giàu có. Gần đây rất nhiều người học các chiến lược làm giàu. Thế nhưng dù là chiến lược đầu tư hay chiến lược làm giàu nào thì chiến lược cũng cần được hình thành từ nền tảng thu nhập ổn định và an toàn. Dù bạn có tài sản lên đến 10 tỷ won thì bạn vẫn phải theo nguyên tắc này. Người có thu nhập ổn định có sự khác biệt lớn với người không có nguồn thu nhập ổn định. Nếu trong tay có 10 tỷ won mà không có nguồn thu nhập ổn định thì phí sinh hoạt sẽ phải bao gồm trong những khoản lợi nhuận từ việc đầu tư nên tài sản sẽ không an toàn. Nếu không có các khoản thu nhập cố định thì bạn phải dùng số tiền lãi 500 nghìn won vào phí sinh hoạt mỗi năm thì sau 10 năm tài sản của bạn vẫn sẽ là 10 tỷ won. Thay vào đó nếu có khoản thu nhập cố định thì việc sử dụng tiền lãi đầu tư là không cần thiết, nếu hiệu quả hơn nữa, mỗi năm bạn có thể thu về 10% tiền lãi thì sau 10 năm số tài sản của bạn sẽ là 26 tỷ won.

Với những người không có tài sản 10 tỷ won trong tay thì cũng không nên phàn nàn về công việc của mình. Làm việc trước hết là để tạo nên ý nghĩa trong cuộc sống của bạn. Hãy nhớ điều này. Sự thật đó chính là công việc của bạn (công ty của bạn) là nơi làm bàn cân cho cuộc sống của bạn, tuổi già và chiến lược đầu tư cũng như tương lai của gia đình bạn, những thu nhập phát sinh từ công việc bạn đang làm có thể giúp bạn thực hiện được giấc mơ nên bạn hãy cố gắng gắn bó lâu dài với công việc và tăng nguồn thu nhập lên cao hơn. Trong quá trình làm việc bạn nên làm tất cả mọi việc. Nếu bạn không có khoản thu nhập cố định thì những kế hoạch về cuộc sống của bạn sẽ phải điều chỉnh và tương lai của bạn sẽ thật mờ mịt.

Nguyên tắc 2: Hãy nhớ “1/3 cuộc đời của bạn là tuổi già”

Theo tiêu chuẩn năm 2003 thì tuổi thọ bình quân của Hàn Quốc là nam 73,9 tuổi, nữ 80,8 tuổi. Năm 1960, 42 năm trước đó, tuổi thọ trung bình của nam là 51,1 tuổi, nữ là 53,7 tuổi, như vậy chỉ sau có 42 năm mà tuổi thọ trung bình tăng ở mỗi giới tính là 44,6% và 40,5%.

Vậy tuổi đi làm và tuổi nghỉ hưu thế nào? Hiện tại ở Hàn Quốc tuổi bắt đầu xin việc trung bình là 28,5 tuổi, tuổi về hưu bình quân là 57,4 tuổi (có thể kéo dài thời gian làm việc thêm 10 năm). Thời gian giáo dục được kéo dài trong vòng 29 năm và thời gian làm việc cũng là 29 năm. Tuổi kết hôn trung bình của nam giới là 30,6 tuổi, ở nữ giới là 27,5 tuổi, trong gia đình vợ thường trẻ hơn chồng 3,1 tuổi và vợ chồng cho đến khi qua đời thì có thời gian bên nhau khoảng 26,5 năm (80,8 tuổi - 57,4 tuổi - 3,1 tuổi). Như vậy, chúng ta sẽ có 29 năm ở bên gia đình và đi học, 29 năm đi làm, 27 năm nghỉ hưu, mỗi phần chiếm thời gian giống nhau bằng 1/3 thời gian cuộc đời. Gần đây cùng với phương thức “sử dụng lao động cao tuổi” và kéo dài thời gian đi làm thì thời gian đi làm sẽ nhiều hơn và ngược lại thời gian về hưu sẽ ít hơn và tuổi thọ trung bình cũng sẽ thay đổi. Thời đại mà thời gian về hưu dài hơn thời gian đi làm đã đến.

Hiện tại tuổi về hưu không phải là tuổi “ăn bám” và nhìn nhận một cách tích cực đó chính là cuộc sống hồi sinh lần thứ hai. Do đó kể cả khi bạn về hưu thì ý nghĩa và mục đích sống vẫn cần đặt ra. Bạn cần lưu tâm khi ở phần một của cuộc sống (ở cùng gia đình và đi học), phần hai (đi làm) và tiếp đến phần ba (lúc về già) nếu như chưa đủ cơ hội thì đến phần hai bạn sẽ chuẩn bị theo tiêu chuẩn khác nhau và đến phần ba chính là lúc thiết lập phần lớn những giá trị của cuộc sống.

27 năm không phải là khoảng thời gian ngắn. Nếu từ giờ đến 27 năm tiếp theo ngày nào bạn cũng lo lắng về cuộc sống con đã ăn com chura, mình có tiền hay không... thì bạn đã sống 27 năm trong góc tủ dù bạn có đi đâu chăng nữa.

1/3 cuộc đời của bạn, cứ làm theo những gì bạn đã chuẩn bị. Và cuối cùng người chiến thắng là người có cuộc sống đầy ắp tiếng cười. Bạn trở thành người chiến thắng hay thất bại trong cuộc sống của mình là tùy theo quyết tâm của bạn ngày hôm nay.

Nguyên tắc 3: “Lạm phát” thấp nhất khi về hưu

Việc cần phải chú ý nhất sau khi về hưu đó chính là việc tăng giá cả của cải vật chất (lạm phát). Tăng giá cả vật chất cũng sẽ dẫn đến hậu quả của việc giảm giá trị đồng tiền. Bạn hãy thử suy nghĩ về giá trị của đồng 1000 won tại thời điểm hiện tại và thời điểm 10 năm, 20 năm về trước. Bạn cũng thử suy nghĩ và so sánh về giá cả đồ ăn như mì ăn liền xem sao. Khi giá cả vật chất tăng lên tức là sức mua bằng đồng tiền bị giảm đi. Khi dự tính kế hoạch cho 20, 30 năm sau, nếu không tính toán đến việc trượt giá đồng tiền do lạm phát thì có thể nói bạn sẽ thất bại.

Chúng ta hãy cùng nhìn nhận một cách đơn giản về việc lạm phát. Nếu không kể đến lạm phát thì những người 30 tuổi nỗ lực lao động trong vào 25 năm có thể có được số tiền 5 tỷ won, sau đó 25 năm về hưu sẽ sống cuộc sống với mức sinh hoạt phí hàng tháng là khoảng 139 nghìn won. Thế nhưng với mức lạm phát hàng năm khoảng 3% thì trong 25 năm lao động chúng ta mang về số tiền 5 tỷ won thì sau này sẽ sống ra sao? Tỷ lệ lạm phát mỗi năm 3% tức là sau 25 năm giá trị vật chất sẽ tăng lên 2,1 lần và số tiền tích cóp 5 tỷ won trong 25 năm đó nếu đổi ra giá trị hiện tại thì chỉ còn có 2 tỷ 3.338 won mà thôi. Người đó nếu không có thêm thu nhập ngoài, thì 25 năm sau sẽ phải sống với số tiền sinh hoạt phí hàng tháng là khoảng 66 vạn won. Bạn đã mất đi một nửa số tiền do lạm phát.

Giá trị của đồng tiền hiển nhiên sẽ thay đổi. Để tránh các tình huống xảy ra do lạm phát bạn hãy lưu ý hai bước sau:

Trước hết, bạn phải cố gắng thu thập thông tin về lợi nhuận sau thuế và tỷ lệ lạm phát trong kinh doanh. Nếu lợi nhuận sau thuế thấp hơn tỷ lệ lạm phát thì dù số tiền của bạn tăng bao nhiêu nhưng xét về mặt nào đó, giá trị (sức mua) cũng vẫn bị giảm. Bạn hài lòng khi thấy tài khoản cá nhân tăng, nhưng thực tế là tiền cá nhân đang dần dần bị giảm.

Tiếp đến, bạn cần phải kiểm tra, so sánh liên tục số tiền dùng khi về hưu và số tiền cần thiết đến khi về hưu. Trong kế hoạch dự trù cho tuổi già của bạn, bạn phải tính toán tới tỷ lệ lạm phát hàng năm và

phải tìm cách tăng số tiền dự phòng để bù lại tỷ lệ lạm phát đó.

Nguyên tắc 4:

Càng trì hoãn, càng thêm gánh nặng

Dể có thể nhanh chóng thực hiện kế hoạch sau khi về hưu tốt nhất bạn nên dùng cách gọi là “luật của người cao nhất”. Càng nhanh chóng đň lấy gánh nặng của việc nghỉ hưu thì gánh nặng đó càng được giảm bớt. Nếu bắt đầu chuẩn bị cho tuổi già từ những năm bạn 20 tuổi thì gánh nặng tuổi già không có gì đáng kể, ngược lại nếu bắt đầu vào những năm bạn 40 tuổi thì đó lại là một gánh nặng lớn. Theo đó để chuẩn bị cho việc về hưu cách tốt nhất là bắt đầu tiết kiệm từ sớm.

Các chiến lược khi về hưu không được chờ đến khi tuổi về hưu mới bắt đầu mà cần phải bắt đầu trước khi tuổi đó đến. Có rất nhiều người đã hối hận vì bắt đầu những việc chuẩn bị cho việc về hưu khi đã 40 tuổi. Nếu làm như thế có phải là rất ngớ ngẩn không?

Nguyên tắc 5:

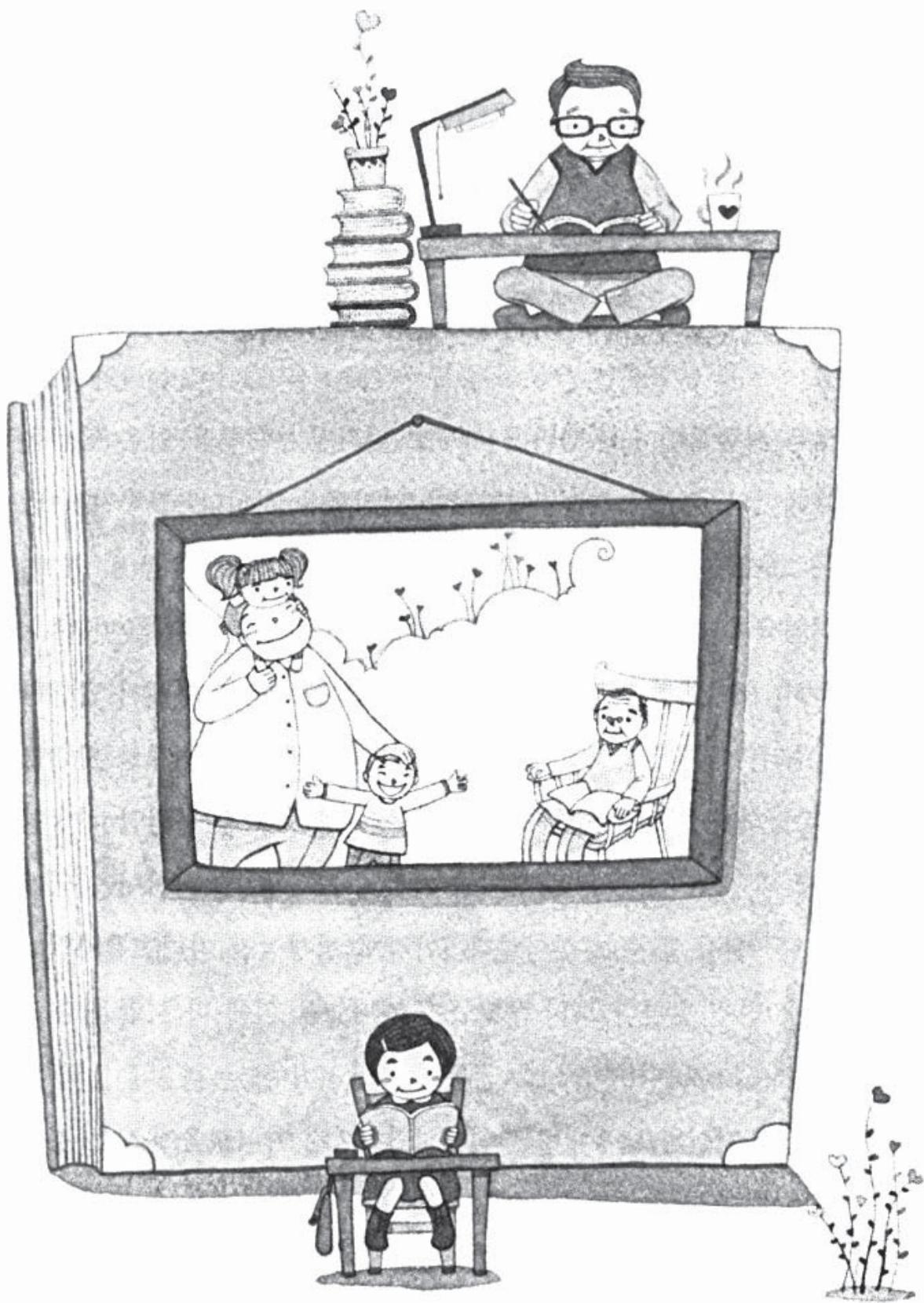
Chuẩn bị cho tuổi già phải được ưu tiên lên vị trí hàng đầu

Rất nhiều người đang trì hoãn việc chuẩn bị cho tuổi già nhưng khi đọc cuốn sách này bạn sẽ cảm nhận được tầm quan trọng của nó. Bạn đã có đủ khả năng để tiết kiệm cho tuổi già chưa? Tiền cần dùng cho rất nhiều việc như việc gia đình, nuôi dưỡng, giáo dục và kết hôn của con cái. Vậy tiền dành cho tuổi già của bạn ra sao?

Khi bạn đang thực hiện các chiến lược cho tuổi già thì vấn đề trở ngại lớn nhất chính lại là “giáo dục con cái”. Ở Hàn Quốc, phí giáo dục tư rất cao và ai cũng muốn làm mọi điều vì con. Vì thế trong vòng 20 năm dốc lòng nuôi con ăn học, các ông bố bà mẹ không thể làm điều gì khác.

Thế nhưng nếu hi sinh các chiến lược tuổi già của bản thân, bỏ đi tất cả vì việc giáo dục con cái thì điều đó có thật sự là vì con cái hay không? Nếu trong trường hợp các khoản chi cho việc giáo dục con cái và tiết kiệm cho tuổi già không thể cùng có song song thì bạn cần phải quyết định điều gì được ưu tiên trong hai điều đó. Bạn cần phải quyết định các vấn đề hoặc là bây giờ hi sinh tất cả vì việc giáo dục con cái, đổi lại sẽ được con cái phụng dưỡng về già hay là bây giờ hi sinh một phần vì con cái và sau khi về hưu sẽ không phải đặt gánh nặng phụng dưỡng lên vai chúng nữa? Câu trả lời có thể dễ dàng được giải đáp. Bạn có thể trực tiếp hỏi con của bạn xem chúng có suy nghĩ sẽ phụng dưỡng bố mẹ sau này hay không? Hoặc nếu như con của bạn còn nhỏ, bạn cần phải đứng ở phía lập trường của chúng để suy nghĩ. Nếu con bạn có ý định phụng dưỡng bạn thì trong 29 năm về hưu đó sẽ có 26 năm bạn được phụng dưỡng. Thế nhưng những người con mà bạn yêu thương, những đứa con mà bạn mong muốn chúng thành công sẽ khó có thể thành công theo ý bạn mong muốn. Cuối cùng thì việc dành tất cả mọi thứ cho việc giáo dục con cái không phải tất cả là vì con cái.

Chuẩn bị cho tuổi già không chỉ vì lợi ích của vợ chồng bạn mà còn vì tương lai của con cái nữa. Chính vì thế chuẩn bị cho tuổi già cần được ưu tiên hơn cả việc giáo dục cho con cái, phải được ưu tiên hơn cả những việc có mục đích đầu tư khác như mua xe ô tô hay nhà ở.

Nguyên tắc 6: Những sản phẩm an toàn cũng không thể đảm bảo cho một tương lai an toàn

Không có giải đáp chính xác về phương pháp chuẩn bị tiền tiết kiệm cho tuổi già. Nhiệm vụ của bạn là phải có được những khoản tiền dành riêng cho mình dù có lạm phát hay không.

Những người ở độ tuổi 35 khi chuẩn bị khoản tiền về hưu có giá trị 5 tỷ won sẽ giành ra được khoản tiền hàng tháng khác nhau với tỷ suất lợi nhuận khác nhau. Tỷ suất lợi nhuận mỗi năm là 15% thì một tháng số tiền là 64 vạn won, tỷ suất lợi nhuận mỗi năm là 10% thì mỗi tháng là 120 vạn won (1,9 lần), tỷ suất lợi nhuận mỗi năm là 5% tức là mỗi tháng cần 217 vạn won (3,4 lần). Thêm nữa nếu áp dụng phần trăm lợi nhuận sau thuế là 3,8% của đầu tư dài kì mỗi năm 4,5% thì sẽ dẫn tới khoản để ra mỗi tháng là 249 vạn won (3,9 lần). Nếu bạn không thể để ra mỗi tháng 249 vạn won thì tương lai của bạn thật khó đảm bảo.

Tại Hàn Quốc sau khi thành lập chế độ lương hưu cá nhân vào năm 1994 thì đến bây giờ xu hướng bỏ qua các tỷ suất lợi nhuận có liên quan đến việc làm giảm thu nhập cá nhân và việc chừa qua thuế của tiền lương hưu đang mạnh. Mỗi năm với tỷ suất lợi nhuận khoảng 3% thì không thể đảm bảo được quãng thời gian hưu trí của mọi người một cách an toàn. Hàn Quốc thường xuyên thay đổi chính sách hỗ trợ hưu trí. Nếu chế độ tài chính không thể theo kịp sự thay đổi của thời đại thì chúng ta nên tự mình thay đổi trước. Tôi tin bạn có thể tìm được phương thức tốt nhất chuẩn bị cho tuổi già của mình.

Nguyên tắc 7: Luôn luôn sẵn sàng cho mọi sự thay đổi

Tốc độ thay đổi của thế giới hiện đại và tốc độ phát triển của khoa học kỹ thuật đang diễn ra như vũ bão, kéo theo đó là sự thay đổi về nền kinh tế, tài chính toàn cầu. Trước kia lợi

Tnhuận cao lên đến 10%, thì hiện tại lợi nhuận rất thấp chỉ khoảng 4%, nên ngày nay nếu chỉ tiết kiệm thôi khó có thể giàu được. Thực tế nguồn tiết kiệm của cá nhân chỉ có thể tăng giá trị ở các thị trường như bất động sản hay cổ phần mà thôi. Chúng ta có thể có được những cơ hội nào từ thay đổi đó. Trong khoảng vài năm gần đây, những sự kiện xảy ra liên tiếp như giá trái phiếu biến động trong tỷ giá ngoại tệ, sự giảm sút của cổ phiếu và giá bất động sản, sự đổ vỡ của các dự án tổ hợp chung cư cao tầng, sự tăng vọt của các quỹ tiết kiệm, tái xây dựng, tái phát triển cũng gây sự chú ý và mở ra hàng loạt cơ hội phát triển.

Bạn cần cập nhật thông tin thường xuyên để nắm bắt cơ hội cho mình. Những biến động này cũng ảnh hưởng quan trọng tới việc trù bị cho tuổi già. Thời gian dự trù cho tuổi già ít thì cũng 10 năm, mà nhiều thì là 40 năm. Bạn có thể chuẩn bị tài chính cho tuổi già liên tục trong vòng 40 năm nhưng phần lớn sẽ cần đến sự thay đổi hoặc thêm bớt.

Bạn cũng cần chú ý tới sự thay đổi của bản thân mình. Giấc mơ về dự trù tương lai của bạn bây giờ với 10 năm sau có thể sẽ rất khác nhau. Vì thế dự trù tuổi già của bạn cũng phải khác đi.

Biến động thời đại mang đến cho chúng ta cơ hội. Nếu không có những biến động này thì chúng ta có thể sẽ cứ mãi mãi lặp lại cuộc sống giống hệt nhau.

Thêm vào đó nếu không có những biến động thì người giàu sẽ mãi mãi sống cuộc sống của người giàu và người nghèo mãi mãi sống cuộc sống của người nghèo. Cuộc sống có thể trở nên thú vị hơn với những thay đổi. Thay vì từ chối sự thay đổi và trốn tránh chúng thì bạn cần phải xem xét chúng, để có những quyết định phù hợp.

Nguyên tắc 8:
Hãy lập bảng cân đối thu chi mỗi năm một lần, thực hiện sổ ghi chép chi tiêu gia đình
Đối với mỗi năm một lần bạn cần phải lập ra bảng cân đối thu chi và kiểm tra các thu chi về tài chính cũng như mục lục các tài

sản cá nhân. Kể cả những người không sử dụng bảng thu chi gia đình thì cũng nên mỗi năm một lần lập ra bảng tổng quát về tài chính của bản thân. Bạn có thể dành ra một ngày để lập bảng cân đối thu chi một năm, cũng có thể chỉ mất vài tiếng, công việc đơn giản nhưng lại có ý nghĩa lớn lao.

Qua quá trình phân tích, đánh giá tài sản cá nhân và số nợ bạn đang mắc phải, bạn có thể tự mình nhận phần nào về khả năng kinh tế của mình để đưa ra các kế hoạch tỉ mỉ, có hệ thống chứ không phải làm việc theo cảm tính.Thêm vào đó quá trình lập bảng cân đối chi tiêu có thể tăng sự quyết tâm cho những người kinh tế chưa vững chắc và sự tự tin cho những người có nền tảng kinh tế tốt.

Những người có nền tảng kinh tế chưa tốt cần phải hiện thực hoá sổ ghi chép chi tiêu gia đình. Chính vì chưa có sổ ghi chép chi tiêu gia đình nên việc thu chi của bản thân mới không cân đối như vậy. Bạn có thể sử dụng một chương trình quản lý chi tiêu gia đình trên máy tính, nó sẽ giúp bạn tiết kiệm được rất nhiều thời gian.

Với những người có nền tảng tài chính chưa vững chắc thì ghi chép chi tiêu gia đình càng có tầm quan trọng. Phần lớn nguyên nhân của việc tài chính cá nhân chưa tốt là do “chi tiêu quá tay”. Khi bạn sử dụng ghi chép chi tiêu cá nhân thì bạn dễ dàng biết được quy mô tiêu dùng từng hạng mục mua sắm của bản thân. Nếu so sánh với mức mua sắm trung bình của mọi người thì bạn không khó phát hiện ra vấn đề của bản thân là gì.

Nếu trước bạn chưa có ý tưởng về trù bị cho tuổi già mà giờ đây bạn muốn chuẩn bị cho tương lai thì hãy bắt đầu từ việc lập bảng biểu chi tiêu cá nhân. Lập bảng biểu thu chi cá nhân, sau đó hãy lập ngay kế hoạch trù bị cho tuổi già.

Nguyên tắc 9: Trước tiên cần sống khỏe và sống vui

Tuy ai cũng biết tầm quan trọng của việc dự trù cho tuổi già nhưng phần lớn mọi người lại không thực hiện chúng. Bất kỳ ai nếu hiện tại không mắc phải vấn đề gì về sức khỏe thì đều có suy nghĩ rằng: “Có thể tôi sẽ...”. Thế nhưng trong số những người có vấn đề nghiêm trọng về mặt sức khỏe khi về hưu thì phần

lớn họ đều là những người sống rất khỏe khi trẻ. Những người còn trẻ mà sức khỏe không tốt thì luôn luôn có ý thức quan tâm đến sức khỏe của bản thân, ngược lại, những người có sức khỏe tốt thường tự mãn và coi đó không phải là vấn đề phải đối mặt trong hiện tại nên coi thường sức khỏe, vì thế về già lại thường sống không khỏe mạnh.

Dù sao thì khi về già sức khỏe vẫn quan trọng hơn tiền bạc. Bạn nên bắt đầu luyện tập thể dục từ khi còn trẻ để có thể có sức khỏe tốt.

Bạn nên tìm cách để tạo ra nhiều niềm vui trong cuộc sống của mình. Bạn hãy quan tâm tới mọi thứ xung quanh mình, hãy quan tâm, chia sẻ với những người thân yêu. Cuộc sống càng ý nghĩa, bạn sẽ càng có nhiều năng lượng. Đó cũng chính là cách bạn chuẩn bị cho tuổi già của mình trong tương lai để bạn có một tuổi già sống vui - sống khỏe - sống hữu ích.

Mời các bạn tìm đọc các cuốn sách về thịnh vượng tài chính của Thái Hà Books:

1. **21 nguyên tắc tự do tài chính**, Brian Tracy
2. **Cây tiền**, Lý Tiến
3. **Năm nhân tố vàng cho người thành đạt**, Lý Tiến
4. Bộ sách Kinh hánh để thành công của Napoleon Hill gồm:
  - Think and row ich - 13 nguyên tắc nghĩ giàu, làm giàu
  - Grow Rich! With Peace of Mind - Làm giàu
  - Positive ction lan - Kế hoạch làm giàu 365 ngày
  - Chiến thắng con quỷ trong bạn
5. **Những nguyên tắc thành công**, Jack Canfield
6. **Người nam châm**, Jack Canfield
7. **Trở thành triệu phú tuổi Teen**, Kimberly S. Burleson - Robyn Collins
8. **Bí mật của vua Solomon**, Bruce Fleet - Alton Gansky
9. **The Top Secret**, Som Sujeera
10. **Tác nhân thu hút**, Joe Vitale